

Školský učebný plán – primárne vzdelávanie ISCED I

Vzdelávacia oblasť	predmety	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín	Počet hodín
		1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	8 + 1	6+ 2	6+ 2	6+ 2
	Anglický jazyk	2	2	3	3
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	4+ 1	3 + 1	3+ 1
	Informatická výchova	—	1	1	1
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	1	1	1 + 1	1+ 1
	Vlastiveda	—	1	1 + 1	1+ 1
Človek a hodnoty	Etická výchova / náboženská výchova	1	1	1	1
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1 + 1	1	1	1
	Hudobná výchova	1	1	1	1
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie				1
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	2	2	2
Spolu		22	23	25	26

Poznámky:

1. Vyučovacia hodina trvá 45 minút, nemožno ju bezdôvodne predlžovať alebo skracovať;
2. Ak má vyučujúci v rozvrhu za sebou dve hodiny slovenského jazyka a obsah hodín si to vyžaduje, môže ich odučiť v bloku, ktorý trvá 90 minút. Vyučujúci môže takto spájať hodiny maximálne dvakrát týždenne, nasledujúca prestávka potom trvá o 5 minút dlhšie.
3. Výtvarná výchova a etická výchova je vyučovaná 1 hodinu týždenne, pre realizáciu rozsiahlejších projektov môže učiteľ vyučovať v dvojhodinových blokoch 1x za dva týždne.
4. Počet skupín a počet žiakov v skupine sa určí spravidla podľa priestorových, personálnych a finančných podmienok školy, podľa charakteru činnosti žiakov, podľa náročnosti predmetu s ohľadom na požiadavky ochrany zdravia a bezpečnosti práce.
5. Na vyučovanie predmetu náboženská výchova alebo etická výchova možno vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12 žiakov, možno do skupín spájať žiakov rozličných ročníkov.
6. Na vyučovanie predmetu cudzí jazyk možno vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 17.
7. Na vyučovanie predmetu informatická výchova možno triedu rozdeliť na skupiny, ktoré sa naplňajú do počtu najviac 17 žiakov.
8. Telesná výchova sa v prvom až štvrtom ročníku vyučuje pre chlapcov a dievčatá spoločne.
9. Delenie tried na anglickom jazyku a informatickej výchove v 1., 2., 3. a 4. ročníku.

Charakteristika výstupov žiakov 1. ročníka:

1. adaptovať sa na prostredie školy,
2. naučiť sa komunikovať,
3. poznať veľké a malé, tlačené a písané písmená,
4. naučiť sa čítať a písať,
5. vedieť počítať do 20,
6. postupne budovať priestorovú predstavivosť,
7. získavať vzťah k prírode obce a regiónu.

Charakteristika výstupov žiakov 2. ročníka:

1. poznať rozdelenie hlások, písanie ý/y a í/i po tvrdých a mäkkých spoluhláskach, základné pravidlá slušného správania sa,
2. vedieť sčítať a odčítať v obore do 100 bez prechodu a s prechodom cez 10, oboznámiť sa so základmi geometrie,
3. poznať okolitú krajinu,
4. vytvárať kladný vzťah k prírode, prírodným zdrojom, vedieť sa starať o svoje zdravie,
5. rozvíjať tvorivosť, fantáziu a predstavivosť,
6. rozvíjať si základy komunikácie v anglickom jazyku,
7. vedieť správne využívať elektronické médiá aj v iných predmetoch.

Charakteristika výstupov žiakov 3. ročníka:

1. vedieť slovenskú abecedu, orientovať sa podľa abecedného poradia v slovníkoch a iných zoznamoch, správne deliť slová na slabiky, písať správne í/i a y/ý po obojakých spoluhláskach, vedieť vo vete určiť ohybné slovné druhy / podst. mená, príd. mená, zámená, číslovky/, vedieť použiť písomnú komunikáciu/napr.: list/,
2. naučiť sa násobiť, deliť v obore prirodzených čísel do 20, naučiť sa sčítať a odčítať do 10 000, poznať číselný rad do 10 000, vedieť riešiť slovné úlohy, premieňať jednotky km, m, dm, cm, mm,
3. poznať svoju vlasť – Slovensko, dejiny, kultúrne pamiatky, krásy prírody,
4. poznať vlastnosti látok, jednotky merania, telo človeka a vybraných zvierat, vytvárať kladný vzťah k prírode,
5. rozvíjať fantáziu, tvorivosť a predstavivosť,
6. rozširovať slovnú zásobu v anglickom jazyku, vedieť ju využiť v jednoduchej komunikácii,
7. vedieť využívať IKT v živote a v iných predmetoch.

Charakteristika výstupov žiakov 4. ročníka:

1. písať správne í/i a y/ý po obojakých spoluhláskach, vedieť vo vete určiť ohybné slovné druhy / podst. mená, príd. mená, zámená, číslovky/, pri podstatných menách a slovesách vedieť určiť gramatické kategórie, vedieť diskutovať a vyjadriť svoj názor, vedieť opísať blízku osobu,
2. zautomatizovať spoje násobenia a delenia v obore prirodzených čísel do 100, naučiť sa sčítať a odčítať do 10 000, vedieť riešiť slovné úlohy, riešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické matematické myslenie, vedieť narysovať štvorec, obdĺžnik, trojuholník, kruh, premieňať jednotky,
3. poznať svoju vlasť – Slovensko, poznať krajinu, v ktorej žijeme, poznať svoj región,

4. naučiť sa základné vedomosti o sile, čase, hmote, vesmíre, ľudskom tele, vedieť vymenovať živočíchy podľa prostredia, v ktorom žijú, vymenovať časti rastliny a poznať niektoré rastliny v blízkom okolí,
5. rozvíjať zručnosti a návyky pri práci s rôznym materiálom,
6. rozvíjať fantáziu, tvorivosť a predstavivosť,
7. vedieť využívať IKT v živote a v iných predmetoch,
8. vytvárať kladný vzťah k prírode a k regiónu.

Predmet: Slovenský jazyk a literatúra

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na I. stupni ZŠ je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti, a to na úrovni ústnej i písomnej.

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie.

Jazyk slovenský ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalosti z oblasti literatúry. V čítaní a literárnej výchove by sa mal klásť dôraz na čítanie s porozumením.

Hlavným vzdelávacím cieľom 1. ročníka základnej školy je sprostredkovať dieťaťu gramotnosť, t. j. naučiť ho čítať a písať. Osvojenie si týchto spôsobilostí je nevyhnutným predpokladom pozitívneho duševného rozvoja dieťaťa, jeho ďalšieho vzdelávania a skultúrňovania, spôsobilosti čítať s porozumením. Taktiež otvára nové možnosti komunikácie a neobmedzený prístup k informáciám.

- 9 hodín týždenne/ 297 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výstupný štandard
I. Prípravné obdobie – čítanie Prehlbovať zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania.	Rozvíjať komunikačné a vyjadrovacie schopnosti.	Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na primeranej úrovni žiaka. 1. ročníka. Tvorit' príbeh podľa obrázka.
Získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka.	Analytické činnosti : veta, slovo, slabika. Grafické znázorňovanie vety, grafické delenie slov na slabiky. Určovanie pozície hlások v slove. Detailná analýza slova na hlásky, určovanie pozície hlások v slove.	V praktických a hrových činnostiach vytvoriť vetu a vedieť graficky vetu vyznačiť, analyzovať slovo na slabiky. Vedieť rozlíšiť a určiť prvú hlásku v slove. Vedieť vymenovať jednotlivé hlásky v slove. Poznať veľké, malé, tlačené a písané písmená

	Poznávanie písmen.	podľa nápovedných obrázkov.
I. Prípravné obdobie – písanie Rozvoj a zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov.	Systém uvoľňovacích a prípravných cvikov.	Zvládnuť nácvik prípravných cvikov v postupnosti od jednoduchých po zložité, vedieť písať základné čiary a línie.
II. Návčičné šlabikárove obdobie – čítanie Osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)	Osvojenie si čítania písmen slovenskej abecedy v závislosti od poradia: <ul style="list-style-type: none"> - čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky - čítanie slabík, slov so spoluhláskovou skupinou - čítanie slabík slov s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou - čítanie slabík, slov so slabičným r - r', l - l' - čítanie krátkych súvislých textov 	Poznať a vedieť prečítať všetky písmená slovenskej abecedy, v praktických činnostiach vedieť spájať hlásky do slabík a vedieť prečítať všetky typy slabík. Vedieť po slabikách prečítať dlhé menej obvyklé slovo (bez tichého hláskovania). Vedieť si vyhľadať pomocou nápovedného obrázka zabudnuté písmeno.
II. Návčičné obdobie – písanie Osvojiť si písanie písmen slovenskej abecedy	Spájanie písmen do slabík a slov. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet. Prepis tlačených písmen,	Vedieť spájať písmená do slabík a slov. Vedieť odpísať, prepísať písmená, slabiky, slová.

	<p>slabík, slov a viet.</p> <p>Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania.</p> <p>Jednoduché a vlastné tvorivé písanie.</p>	<p>Vedieť podľa diktovania napísať 10 slov.</p> <p>Vedieť písať veľké písmeno na začiatku vety a osobných mien.</p> <p>Vedieť ukončiť oznamovaciu, opytovaciu, rozkazovaciu vetu.</p> <p>Vedieť označiť dlhú samohlásku.</p>
<p>III. Čítankové obdobie – čítanie</p> <p>Zdokonaľovanie nadobudnutých zručností, rozvoj čítania s porozumením v praktických aj vzdelávacích činnostiach.</p>	<p>Zdokonaľovanie techniky čítania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čítanie s porozumením - cvičenie správnej intonácie - voľná reprodukcia prečítaného textu - prechod k tichému čítaniu 	<p>Chápať význam prečítaného slova.</p> <p>Priradiť slovo k obrázku a naopak.</p> <p>Vedieť intonačne správne čítať krátke oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie vety.</p> <p>Chápať obsah prečítanej vety a krátkeho súvislého textu, vyjadriť pocity k prečítaným textom (smutné, veselé).</p> <p>Vedieť pri čítaní rozlíšiť pojmy: text, riadok, článok, nadpis.</p> <p>Prerozprávať obsah prečítaného textu. Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.</p> <p>Tvoriť jednoduché rýmy.</p>

Oboznamovať žiakov so spisovnou podobou materinského jazyka.	Nácvik správnej artikulácie hlások, automatizácia presného poznávania písmen abecedy a ich pevného spojenia s hláskami, analýza a syntéza slabík a slov, nácvik čítania jednoduchých viet so správnou intonáciou.	Vedieť správne artikulovať hlásky, vedieť rozkladať a skladať slabiky, poznať všetky písmená abecedy – malé, veľké, tlačené, písané. Ovládať hlasné čítanie krátkych viet, rozumieť im a správne ich intonovať.
Pracovať s detskou, knižnou a časopiseckou literatúrou, vytvárať kladný vzťah k čítaniu, knihám a materinskému jazyku.	Výcvik v počúvaní a čítaní primeraných literárnych textov.	Vedieť počúvať, čítať a primerane vnímať texty z literatúry pre deti – vedieť vymenovať postavy z prečítaných rozprávok o deťoch a zvieratkách.
	Práca so spoločnou mimočítankovou literatúrou.	Prečítať počas školského roku jednu rozprávkovú knihu podľa vlastného výberu.
	Nácvik recitácie básní.	Naučiť sa naspamäť a predniesť 2 básne.
	Oboznamovanie sa s ukázkami z ľudovej slovesnosti.	V praktických činnostiach poznať – rečňovanku, vyčítanku a hádanku.
	Dramatizácia textov.	Zapojiť sa do dramatizácie detských ľudových hier, rozprávok, básní, alebo krátkeho rozprávania, čítanie podľa rolí.
	Práca s ilustráciami z literatúry pre deti.	Poznať 2 detských ilustrátorov – E. Fulla, J. Hála.
III. Čítankové obdobie – písanie Zdokonaľovanie techniky písania	Odpis a prepis textu. Písanie podľa diktovania. Samostatne sa písomne vyjadrovať.	Vedieť čitateľne napísať písmená písanej abecedy a arabských číslíc. Vedieť podľa diktovania napísať 3-4 jednoduché

		vety. Vedieť odpísať a prepísať vety, krátky text. Napísať krátky príbeh podľa obrázka.
--	--	--

Formy práce: Didaktická hra, dramatizácia s maňuškou, bábkou, práca s detským časopisom a knihou, práca v detskej knižnici.

Metódy práce: Hra, voľný výber riešenia úloh žiakmi, aktívne učenie.

Slovenský jazyk a literatúra - 2. ročník

- 8 hodín týždenne/ 264 hodín ročne

Slovenský jazyk a literatúra v 2. ročníku základnej školy disponuje 6 hodinami týždenne. Školský vzdelávací program tento predmet dopĺňa o 2 hodiny týždenne na utvrdzovanie učiva a podporu čitateľskej gramotnosti žiakov. Úlohy budú zamerané na rozvoj 1. a 2. úrovne čitateľskej gramotnosti. V súlade s jazykovým vyučovaním si žiaci zdokonaľujú písomné zručnosti, hygienické, pracovné návyky a snažia sa dodržiavať základné parametre písma (čitateľnosť, úhľadnosť, primeranú rýchlosť).

Jazyková komunikácia (gramatika a pravopis a písanie) obsahuje učivo z fonetiky /zvuková rovina jazyka/, lexiky /významová rovina jazyka/ a syntaxe /skladba vety/.

Čítanie a literárna výchova- žiak sa učí predložený text čítať s porozumením.

Komunikácia a sloh- je založená na verbálnej i neverbálnej komunikácii. Oblasť verbálnej komunikácie je zameraná na ústne vyjadrovanie, žiak vie nájsť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Vie vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knižke. Vie porozprávať svoj zážitok pred triedou, obecnstvom. Dokáže usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti, vie samostatne porozprávať obsah jednoduchého textu, reprodukovať rozprávku, povesť a pod. Je schopný funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov. Vie odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a je schopný tvoriť nové vety.

Vedomosti, ktoré žiak nadobudne v jazykovom vyučovaní, bude vedieť konkrétne a prakticky využiť v ďalších predmetoch.

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Odlíšiť hlásku od písmena.	Hláška a písmeno	<ul style="list-style-type: none"> • Precvičovať zrozumiteľnú výslovnosť hlások ako predpoklad efektívnej komunikácie. • Spresňovať výslovnosť hlások. • Spresňovať výslovnosť krátkych a dlhých samohlások (uvedomene používať kvantitu na rozlíšenie významu slov). • Poznať vzťah medzi písaním a výslovnosťou samohlásky <i>ä</i>. • Získať základy fonetického a slabičného pravopisného princípu pri písaní domácich slov. • Použiť vlastné mená v písaní adresy.
Správne vyslovovať a písať hlásky s jednotlivými rozlišovacími znamienkami. Deliť hlásky na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozdelenie hlások: samohlásky - krátke a dlhé; dvojhlásky; samohláska <i>ä</i>; slabikotvorné <i>r/r̄ - l/l̄</i>; spoluhlásky - tvrdé a mäkké. 	
Rozlišovať tvrdé a mäkké spoluhlásky. Správne vyslovovať a písať <i>y/y</i> po tvrdých spoluhláskach, <i>i/i</i> po mäkkých spoluhláskach.	<ul style="list-style-type: none"> • <i>i - y</i> ako jedna hláska, ale dve písmená. • Písanie <i>i/i</i> po mäkkých a <i>y/y</i> po tvrdých spoluhláskach v koreni domácich slov. 	
Napísať a vysloviť <i>d', t', ñ, l'</i> s mäkčeňom a bez mäkčeňa pred <i>e, i</i> a dvojhláskami.	<ul style="list-style-type: none"> • Písanie spoluhlások <i>d', t', ñ, l'</i> s mäkčeňom a bez neho (v domácich slovách pred <i>e, i</i> a dvojhláskami). 	
Vedieť napísať vlastné mená osôb, miest v spojitosti s praktickými písomnosťami.	<ul style="list-style-type: none"> • Písanie veľkých písmen v menách osôb a v zemepisných názvoch z blízkeho okolia. 	
Rozlišovať slová vo vete, správne ich deliť na slabiky a hlásky. Uvedomiť si striedanie krátkych a dlhých slabík v slove.	<ul style="list-style-type: none"> • Delenie slov na slabiky Formou hry so slovom viesť žiakov k pochopeniu, že slovo sa skladá zo slabík a hlások a že je prostriedkom na tvorbu vety. 	<p>Rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné.</p> <p>Rozdeľovať slová na základe slabičného princípu (na konci riadku).</p>
Spájať slová do viet.	<ul style="list-style-type: none"> • Spájanie slov do viet. Formou hier so slovami tvoriť 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmenou hlásky/písmena alebo slabiky v slove utvoriť nové slovo a poznať jeho význam.

	<p>vety z rozsypaných slov, obmieňať poradie slov vo vete, rozširovať a znižovať počet slov vo vete, obmieňať tvary slov vo vete, dokončiť začatú vetu podľa svojej predstavy...).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pri overovaní pravopisu a poznávaní významu slov používať slovníky a encyklopédie (tlačené aj elektronické).
<p>Osvojiť si, že veta sa začína veľkým písmenom a končí interpunkčným znamienkom. Správne písať a intonovať oznamovacie, rozkazovacie a opytovacie vety.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Písanie veľkých písmen na začiatku vety a interpunkčných znamienok na konci vety. (bodka, otáznik, výkričník, tri bodky). 	<ul style="list-style-type: none"> • V ústnom prejave melódiou zreteľne ohraničiť výpovede. • Pri čítaní a v spontánnom prejave rozlíšiť melódiu oznamovacej, opytovacej, rozkazovacej a želacej vety. • Porovnať podobnosti a rozdiely medzi vetami s rozdielnym počtom slov a s rozdielnym poradím slov. • Vedieť sformulovať otázku k prečítanému/počutému textu. • Vedieť sformulovať oznamovaciu vetu ako reakciu na počutý alebo prečítaný text. • Vedieť sformulovať želanie a vyjadriť svoj pocit. • Pomocou zvolacej vety vyjadriť emócie.
<p>Rozvíjať verbálnu a neverbálnu komunikáciu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hovorenie <p>Každodenná komunikácia: pozdrav, oslovenie, predstavenie, prosba,</p>	<p>Osvojiť si základy princípu zdvorilosti a kooperácie v každodennej komunikácii.</p>

	poďakovanie, ospravedlnenie.	
	Neverbálna komunikácia: očný kontakt, gestá.	Vedieť používať prvky neverbálnej komunikácie – nadviazať očný kontakt, zaujať vhodný postoj a gestá pri hovorení pred skupinou spolužiakov.
	Rozprávanie príbehu podľa série obrázkov.	Porozprávať o obrázku, ústne vyjadriť súvislosť medzi ilustráciou a obsahom prečítaného textu. Vyjadriť svoj názor na ilustráciu v knihe. Porozprávať svoj zážitok (v dvojiciach v skupine, celej triede). Usporiadať obrázky podľa časovej a príčinnej súvislosti a porozprávať príbeh podľa série obrázkov.
	<ul style="list-style-type: none"> • Počúvanie Rozprávanie počutého príbehu.	Vedieť prerozprávať príbeh na základe počutého. Počúvať rozprávanie spolužiakov a vedieť sformulovať otázku.
	<ul style="list-style-type: none"> • Čítanie Čítanka pre 2. ročník, mimočítankové čítanie (4 knihy), časopis Vrabček.	V prečítanom texte vedieť vyhľadať informáciu, ktorá je v ňom explicitne uvedená. V prečítanom texte vedieť vyhľadať informáciu, ktorá je v ňom uvedená synonymným spôsobom. Po prečítaní časti príbehu sformulovať svoju predstavu o pokračovaní textu.
Rozvoj aktívneho počúvania .	<ul style="list-style-type: none"> • Písanie Integrácia s čítaním a literárnou	Dodržiavať základné parametre písma – čitateľnosť, úhl'adnosť,

	výchovou.	primeranú rýchlosť. Napísať nadpis k sérii obrázkov. Napísať krátku reakciu na počutý/prečítaný text.
Rozvíjanie 1. a 2. úrovne čitateľskej gramotnosti. Čítanie textu s porozumením.		
Zdokonaľovanie písomných zručností, hygienických a pracovných návykov.		

Slovenský jazyk – 3.ročník

- 8 hodín týždenne/ 264 hodín ročne

Cieľ:

- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehlbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)
- rozvíjať a posilniť kvalitu spôsobilostí:
  - čitateľskú gramotnosť (klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením),
  - komunikačné spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, veku primerane ovládať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie).

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonný štandard Výstupy
Vymenovať abecedu a prakticky ju používať. Naučiť sa poradie abecedy. Naučiť sa hláskovať abecedu aj slová.	1. Abeceda	Tlačené a písané písmená Radenie slov podľa abecedy Názvy písmen Vyhľadávanie slov v slovníkoch podľa abecedy Pojmy: abeceda, slovník, encyklopédia, telefónny zoznam	Ovládať tlačenú aj písanú podobu abecedy. Zoradiť slová v abecednom poradí. Správne pomenovať písmená. Vedieť dané slovo vyhľadať v slovníku.
Rozoznať slová s hláskami l,ĺ,r,ř. Správne vyslovovať a rozdeľovať slová.	2. Delenie slov na slabiky	Slovo, slabika Delenie slov na slabiky. Vytváranie slov pomocou slabikotvorných slabík. Pojmy: slabikotvorné hlásky a slabiky, výslovnosť	Rozdeliť slová na slabiky. Utvoriť nové slová.
Vedieť vymenovať obojaké spoluhlásky. Odlíšiť obojaké spoluhlásky od tvrdých a mäkkých.	3. Obojaké spoluhlásky	Delenie spoluhlások. Názvy obojakých spoluhlások Pravopis po obojakých spol. Pojmy: obojaké spoluhlásky: b,m,p,r,s,v,z,f	Rozoznať obojaké spol.. Vymenovať obojaké spol.. Vedieť, že po obojakých spol. sa píše i,í,y,ý.
Vedieť rozlíšiť, čo sú vybrané a príbuzné slová.	4. Vybrané slová	Vybrané slová Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní Príbuzné slová Pojmy: vybrané a príbuzné slová	Zadefinovať vybrané slová. Rozoznať vybrané a príbuzné slová.
Rozširovať si aktívnu slovnú zásobu o vybrané a príbuzné slová. Frazémy používať v komunikačných situáciách. Používať nové slová aj pri tvorbe vlastných textov. Vedieť správne vysloviť a napísať vybrané slová.	5. Vybrané slová po b Vybrané slová po m Vybrané slová po p Vybrané slová po r Vybrané slová po s Vybrané slová po v Vybrané slová po z	Vybrané slová po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem f). Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov. Pojmy: vybrané a príbuzné slová po obojakých spoluhláskach	Ovládať pravopis vybraných slov. Správne uplatniť pravopis v odvodených slovách. Vybrané slová vedieť používať aj v slovných spojeniach a textoch. Triediť príbuzné slová. Nahradiť slová a slovné spojenia vybraným slovom a naopak.
Vedieť vyhľadať konkrétne	6. Ohybné slovné druhy	Podstatné mená – konkréta Rozdelenie na všeobecné	Zadefinovať podstatné mená.

<p>podstatné mená v texte. Vedieť tvoriť vety na podstatné mená. Uplatniť pravopis všeobecných a vlastných podst. mien.</p>	<p>Podstatné mená</p>	<p>a vlastné. Pravopis vlastných podst. mien. Pojmy: všeobecné a vlastné podstatné mená</p>	<p>Pýtať sa na podst. m. správnou otázkou. Nájsť podst.m. v texte. Rozlišovať všeobecné aj vlastné podst.m. a správne uplatniť pravopis. Rozoznať podst. m. podľa ukazovacích zámen.</p>
<p>Vedieť vyhľadať slovesá a akostné príd. mená v texte. Tvoríť vety na slovesá a príd.m. Tvoríť slová s opačným a podobným významom.</p>	<p>7. Slovesá Prídavné mená</p>	<p>Slovesá Synonymá Prídavné mená Antonymá Pojmy: slovesá, akostné príd.m. Slová s podobným a opačným významom</p>	<p>Zadefinovať slovesá a prídavné mená. Poznať funkciu sloviess v texte. Pýtať sa na slovesá a prídavné mená správnou otázkou. Nájsť slovesá a akostné prídavné mená v texte. Tvoríť antonymá.</p>
<p>Vedieť používať zámená v slovnej a písomnej komunikácii. Vyhľadať vo vete osobné, ukazovacie a privlastňovacie zámená. Nahrádzať podstatné a prídavné mená vhodnými zámenami.</p>	<p>8. Zámená</p>	<p>Zámená Vyhľadávanie zámen v texte Pojmy: zámená: ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony -ten, tá, to, tí, tie -moje, tvoje, naše, vaše</p>	<p>Krátko zadefinovať zámená. Vymenovať bežne používané zámená. Vyhľadať zámená v texte. Používať zámená v komunikácii.</p>
<p>Využívať vedomosti o číslovkách aj na iných predmetoch. Rozoznať základné číslovky ako slová pomenávajúce množstvo a radové ako slová pomenávajúce poradie v texte.</p>	<p>9.Číslovky</p>	<p>Číslovky Vyhľadávanie základných a radových čísloviek Pojmy: základné a radové číslovky</p>	<p>Povedať jednoduchú definíciu čísloviek. Vyhľadať základné a radové číslovky v texte. Používať v bežnej komunikácii slovný druh – číslovky. Vedieť správne napísať číslovky do 100.</p>

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonný štandard Výstupy
Využívať písanie listu a pohľadnice ako jednu z foriem písomnej komunikácie medzi ľuďmi. Vedieť pri akých príležitostiach jednotlivé druhy korešpondencie používať.	1.List	List, písanie listu Písomné členenie listu Oslovenie, podpis Pojmy: list, oslovenie, podpis	Rozoznať časti listu. Zoštylizovať jednoduchý list. Ovládať pravopis oslovenia. Podpísať sa svojím menom a priezviskom.
Porozprávať svoj zážitok s dodržaním časovej a príčinnej súvislosti. Vedieť využívať pri rozprávaní verbálne i neverbálne prostriedky.	2. Rozprávanie ústne, písomné	Ústne a písomné rozprávanie. Rozorávanie vlastných prežitých zážitkov. Osnova – úvod, jadro, záver. Rozprávanie príbehu podľa osnovy Pojmy: osnova, časová postupnosť	Vedieť porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy. Dodržať pri rozprávaní alebo písaní časovú postupnosť.
Vedieť stručne podať informáciu. Vyjadrovať sa jasne, konkrétne a krátko.	3.Oznam. SMS E-mail	Písomné odovzdávanie informácií mobilom, e-mailom, poštou. Pojmy: oznam, SMS, e-mail	Vedieť napísať jednoduchý oznam, SMS –ku a e-mail. Sformulovať správu tak, aby obsahovala základné informácie.
Precvičovať motorické, aplikačné a analytické zručnosti pri vyhľadávaní inzerátov v tlači. Pri tvorbe uplatniť vlastnú kreativitu a tvorivosť.	4.Inzerát	Inzeráty v tlači. Písanie a vyhľadávanie inzerátov. Pojmy: inzeráty	Vyhľadať inzerát v tlači. Sformulovať písomne krátky inzerát.
Využívať motorické zručnosti, verejnú prezentáciu alebo reprodukciu pri tvorbe reklamy s využitím jej typických prvkov.	5.Reklama	Reklama, druhy reklamy. Analýza reklamných textov. Tvorba reklamy. Reklamný plagát. Pojmy: reklama, druhy reklamy	Vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Rozlíšiť druhy reklamy. Posúdiť hodnotnosť reklamy. Sformulovať krátky reklamný text.
Uplatňovať motorické, aplikačné a tvorivé zručnosti pri tvorbe	6.Pozvánka Písomné odovzdávaní	Pozvánka a jej písomná formulácia Obsah pozvánky	Písomne sformulovať text pozvánky. Ovládať prvky, ktoré nutne musí pozvánka

pozvánky. Vyberať vhodné slová podľa druhu pozvánky.	e informácií	Pojmy: pozvánka	obsahovať. Pozvánku primerane graficky upraviť.
Naučiť sa správne a presne vyjadrovať pri opisovaní predmetu, ilustrácie. Všímať si konkrétne prvky opisovaných predmetov.	7.Opis predmetu Opis obrazu Opis ilustrácie	Opis konkrétneho predmetu. Členenie opisu na odseky – úvod, jadro, záver. Pojmy: opis, odsek	Opísať predmet (jeho využitie). Opísať detskú, umeleckú ilustráciu.
Vedieť sa predstaviť prostredníctvom vyrobenej vizitky. Precvičovať ústnu a písomnú komunikáciu.	8.Vizitka Druhy vizitiek	Vizitka, druhy vizitiek Tvorba vizitky, predstavovanie sa pomocou vizitky Pojmy: vizitka, druhy vizitiek	Predstaviť sa pomocou vizitky. Vyrobiť si vlastnú vizitku.

Časť: Čítanie a literatúra

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Téma Obsahový štandard	Výkonný štandard Výstupy
Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry zlepšovať svoje čitateľské zručnosti. Vedieť sa orientovať v knižnici.	1.Škola Jeseň	Práca s textom, zvládnutie techniky čítania s porozumením (témy obsahujúce prírodné motívy spojené s jeseňou a školou). Pojmy: literatúra pre deti	Vymenovať knihy pre deti a mládež. Poznať najznámejších autorov píšucich pre deti (4). Porozprávať krátky dej.
Odlíšovať poéziu od prózy. Vedieť vyhľadať v literárnych ukážkach verš, odsek.	2.Rodina	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. Vyvodenie pojmu verš. Práce s textom zameraným na rodinu. Pojmy: poézia, próza, verš, odsek	Rozoznať poéziu od prózy. V literárnom diele identifikovať verš. V prozaickom útvare rozoznať odseky. Vyhľadať detskú literatúru v knižnici, orientovať sa v nej.
Spoznať pranostiky, ľudové i autorské rozprávky. Obohacovať si slovnú zásobu o archaické výrazy.	3.Zima Vianoce Zimné tradície	Krátke ľudové útvary. Pranostiky, prirovnania a ich vyhľadávanie v textoch. Pojmy: ľudová slovesnosť, pranostika, prirovnanie, rozprávka	Čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Charakterizovať, vyhľadať a zapamätať si pranostiky a prirovnania. Rozpoznať ľudovú a autorskú rozprávku.
Vedieť rozprávky správne prečítať po technickej stránke,	4.Autorská rozprávka (výber	Čítanie rozprávok v učebnici, časopisoch, knihách	Pojem autorská rozprávka. Rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou.

pokúsiť sa o ich dramatizáciu. Využívať verbálnu aj neverbálnu komunikáciu.	z domácej a svetovej tvorby)	Členenie rozprávok Mená svetových autorov rozprávok (3) Pojmy: autorská rozprávka, hlavné a vedľajšie postavy	Členenie textu, hlavná myšlienka a poučenie. Vymenovať hlavné a vedľajšie postavy.
Spoznať frazémy v krátkych literárnych textoch, využívať ich v praxi.	5.Príslovia a porekadlá	Nové literárne útvary ľudovej slovesnosti. Výchovné využitie poučenia z nich. Pojmy: príslovie, porekadlo	Poznať pojem porekadlo a príslovie. Vyhľadať ich v texte. Pochopiť ich výchovný cieľ.
Vedieť rozpoznať nový literárny útvar – povesť. Vytvoriť krátke otázky k textu. Pokúsiť sa napísať krátky príbeh (povesť).	6.Povešť Výber zo slovenských povestí	Jednoduchá povesť a jej druhy Hlavná myšlienka povesti Pojmy: povesť, hlavná myšlienka	Ovládať pojem povesť a poznať jej druhy. Určiť hlavnú myšlienku a výchovne ju využiť. Sformulovať krátke otázky k textu.

Metódy a formy práce:

- Motivačné rozprávanie a rozhovor,
- didaktické hry,
- problémová, heuristická, prezentačná a demonštračná metóda,
- kooperatívne, projektové a zážitkové vyučovanie,
- dramatizácia,
- výklad učiteľa,
- hravé čitateľské činnosti,
- práca s literatúrou, učebnicou, pracovnými listami.

Slovenský jazyk – 4. ročník

- 8 hodín týždenne/ 264 hodín ročne

SLOVENSKÝ JAZYK Jazyková zložka			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Vybrané slová Delenie hlások Ohybné slovné	Vybrané slová, písanie i,í y,ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. Delenie hlások,	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a	Učivo gramatiky prepojiť s učivom slohovým. Využívať slohové témy (opis,

druhy	ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií.	nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte a v kontrolných diktátoch.	inzerát, rozprávanie).
Pojem predpona Delenie predponových slov Slabičné a neslabičné predpony	Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvodenín. Slabičné a neslabičné predpony.	Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovotvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.	Naučiť žiakov učivo o predponách, explicitne ho používať v slohových útvaroch. Rozširovanie slovnej zásoby.
Pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske	Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	Využitie pravopisu vybraných slov v umeleckom a vecnom texte.
Delenie hlások Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov	Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci a na hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky <i>f</i> .	Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže	Praktické využitie v textoch (slohových alebo čítankových). Písanie diktátu a pravopisných cvičení. V tomto učive využívame najmä kognitívne kompetencie.

		ho používať najmä prakticky.	
Priama reč Uvádžacia veta Úvodzovky	Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (čiarka, otáznik, výkričník).	Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.	Žiaci vedia pohotovo využívať učivo o priamej reči v rôznych komunikačných situáciách. Napr. v slohu - v rozhovore na danú tému alebo v interview.
Slovné druhy: Podstatné mená Prídavné mená Zámená Číslovky Slovesá Rozšírenie učiva o základných	Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch. Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvedenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom . Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a privlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100. Slovesá – zopakovať definíciu slovies. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas slovies.	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich	Poznatky o slovných druhoch aplikovať pri tvorbe textov, v jazykových alebo v slohových cvičeniach. Precvičovať kompetencie: motorické, pamäťové, analytické, aplikačné, informačné.

<p>slovných druhoch.</p> <p>Podstatné mená, funkcia podstatných mien.</p> <p>Gramatické kategórie</p> <p>rod, číslo a pád podstatných mien.</p> <p>Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde.</p> <p>Funkcia zámen.</p> <p>Druhy zámen</p>	<p>Neurčitok. Časovanie sloviess.</p>	<p>funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloviess (osoba, číslo a čas). Vie vyčasovať slovesá. Vie určiť u sloviess neurčitok</p>	
<p>Neohybné slovné druhy</p> <p>Funkcia neohybných slovných druhov vo vete.</p> <p>Príslovky</p> <p>Predložky</p> <p>Spojky</p> <p>Častice</p> <p>Citoslovčia</p>	<p>Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky, predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Naučíme žiakov pravopis predložiek a ich správnu výslovnosť. Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom <i>a, do, v, s/so, z/zo</i>. Pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, z/zo</i>, pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, k/ku</i> v spojení s osobnými zámenami.</p> <p>Naučíme žiakov identifikovať v texte spojky.</p> <p>Spojky – vyvodit' z textu, zamerat' sa na najfrekventovanejšie</p>	<p>Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>	<p>Pri neohybných slovných druhoch platia podobné komunikačné ciele ako pri ohybných slovných druhoch.</p>

	<p>spojky (<i>a, ale, keď, aby, že</i>)</p> <p>Častice – vyvodit' z textu, upozorniť na najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (<i>áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite</i>). Citoslovcia – vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov.</p>		
PREDMET: Slovenský jazyk (sloh)	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné činnosti
Umelecký a vecný text Kľúčové slová	Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.	Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Späťne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať.	Na motiváciu používať umelecké texty s CD nahrávkami alebo iné mediálne zdroje. Prezentovať oba druhy textov. V komunikačných prejavoch žiakov dbať na umelecký prednes. Podporovať tvorivosť na primeranej úrovni. Možno využiť tvorivé písanie.
Diskusia Názor	Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.	Žiak vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnej situácie. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Vie sa „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným spôsobom a	V ústnom prejave využívať verbálne i neverbálne prostriedky. Naučiť žiakov „hádať sa“ primeraným spôsobom.

		primeranými jazykovými prostriedkami).	
Opis osoby, ústne, písomne	<p>Opis - neučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvaram stretli už v 3. ročníku.</p> <p>Vychádzame z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomné. Všímať si charakteristické črty a vlastnosti osoby.</p>	<p>Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta.</p> <p>Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne.</p>	V písomnom prejave využívať metódy tvorivého písania.
Cielený rozhovor - Interview	<p>Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.</p>	<p>Pozná cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.</p>	Využívať kreativitu žiakov. Pripraviť otázky na interview.
Reprodukcia textu Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť	<p>Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí, napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť deja.</p>	<p>Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.</p>	
Plagát	<p>Pojem <i>plagát</i>. Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa</p>	<p>Žiak vie zadefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej</p>	Využiť medzipredmetové vzťahy iných predmetov: napr. IKT, výtvarná výchova, mediálna výchova.

	na text. Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokus o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.	udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.	Využiť kreativitu žiakov.
PREDMET: Slovenský jazyk <i>(čítanie a literárna výchova)</i>			
Pojmy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Komunikačné ciele
Umelecká literatúra Divadelná hra	<p>Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra.</p> <p>Zopakovať pojmy poézia, próza. Doplniť pojem dráma. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou.</p> <p>Pojem divadelná hra.– dôraz kladieme na dramatisáciu. Dramatisáciu realizovať v triede.</p>	<p>Vedieť pojem umelecká literatúra. Vedieť ho odlíšiť od vecnej literatúry. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza. Žiak vie recitovať dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov.</p> <p>Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra.</p>	<p>Prostredníctvom čítania doplnkovej literatúry žiaci nadobúdajú lepšie čitateľské zručnosti. V prozaických dielach upevňovať čitateľské kompetencie zamerané najmä na čítanie s porozumením.</p> <p>Vyjadriť pocity, zážitky z prečítanej literatúry.</p> <p>Návšteva obecnej knižnice.</p> <p>Zorganizovať triedne a školské kolo Hviezdoslavovho Kubína.</p> <p>Škola alebo trieda sa môže zúčastniť detského divadelného predstavenia.</p> <p>Výchovne využiť správanie žiakov v divadle.</p>

<p>Rozhlas</p> <p>Televízia</p> <p>Film - kino</p>	<p>Základné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znak, ktorými sa navzájom odlišujú.</p> <p>Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa.</p>	<p>Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu.</p> <p>Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. Žiak sa vie primerane správať v kine.</p>	<p>Výchovné využitie vhodnosti televíznych a filmových predstavení.</p>
<p>Dialóg</p>	<p>Dialóg - definícia</p>	<p>Žiak pozná pojem dialóg. Vie kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.</p>	
<p>Kapitola</p> <p>Strofa</p> <p>Rým</p>	<p>Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Strofa, rým - pojem</p>	<p>Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Vie vyhľadať rýmy.</p>	<p>Realizovať analýzu textu, vyhľadať kapitoly, strofy a rýmy.</p>
<p>Bájka</p>	<p>Pojem: bájka. Bájari – Ezop, Záborský</p>	<p>Žiak ovláda pojem <i>bájka</i>. Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájky vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno</p>	

		Ezopa ako najznámejšieho autora bájok a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bájkara.	
Komiks	Komiks - pojem	Žiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.	Využiť medzipredmetové vzťahy s výtvarnou výchovou, IKT.

Predmet: Anglický jazyk

1. Charakteristika učebného predmetu a jeho význam v obsahu vzdelávania

Časová dotácia

• 1. ročník, 2. ročník	2 hodiny týždenne/ 66 hodín ročne
• 3. ročník	3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne
• 4. ročník	3 hodiny týždenne/ 99 hodín ročne

2. Ciele učebného predmetu

Cieľové zameranie vzdelávacej oblasti smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- získavaniu nových kompetencií
- opakovaniu si naučených vedomostí
- využívaní vedomostí z iných predmetov
- hodnoteniu svojich pokrokov
- spolupráci vo dvojiciach, alebo v skupinách
- socializácií detí
- využívaní naučeného cudzieho jazyka
- učení sa samostatnosti pri učení

- vzbudiť záujem o jazyk a kultúru
- lepšie poznanie sveta a podporovanie sebavedomia
- prínos k celkovému vývinu dieťaťa a podporovanie emocionálnych, kreatívnych, sociálnych a kognitívnych schopností
- naučiť žiakov rozmýšľať o učení sa CJ a viesť ich k využívaniu vlastného jazykového portfólia ako nástroja sebahodnotenia
- viesť žiakov k samostatnosti v štúdiu tým, že žiak má dostatok priestoru pre intenzívnu a tvorivú prácu so zmysluplným využívaním IKT

Kľúčové spôsobilosti

- porozumieť počutému a písanému slovu
- hovoriť a vedieť odpovedať na otázky
- písať krátke listy, pozdravy, odkazy

Kompetencie spojené s myslením

- kreatívne myslenie je odlišný spôsob riešenia úloh
- kritické myslenie je vytvorenie samostatného názoru
- prosociálne myslenie znamená pochopiť iných a učiť sa od nich

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Kompetencie na učenie

- pozitívna motivácia,
- vhodné učebné pomôcky
- učebnice a pracovné texty ako zdroj informácií,
- individuálne učenie sa,
- pripravovanie sa na celoživotné vzdelávanie.

Kompetencie na riešenie problémov

- viesť k samostatnému riešeniu problémov, schopnosti hľadať viaceré riešenia,
- viesť k využívaniu svojich skúseností a myslenia, nachádzaniu zhôd, odlišností,
- využívanie modelových situácií,
- hľadanie optimálneho riešenia využívaním tvorivého myslenia, kreativity,
- rozvíja kritické myslenie.

Komunikatívne kompetencie

- využíva diskusiu o probléme,
- vedie k využívaniu IKT na komunikáciu,
- samostatné i tímové prezentácie.

Sociálne kompetencie

- skupinová práca, tímová práca, organizácia práce, pravidlá,
- individuálny prístup k talentovaným žiakom (rozširujúce úlohy), k žiakom s poruchami učenia,
- empatické, priateľské, kooperujúce prostredie výučby, pozitívne postoje,
- rozvíjanie zdravého sebavedomia, zdravej osobnosti,
- rešpektovanie vekových, sociálnych, intelektových osobitostí,
- podpora pri zapájaní do súťaží.

Pracovné kompetencie

- zodpovedný prístup k práci, jej výsledkom,
- zodpovednosť za seba i svoj tím,
- kontrola samostatných prác,
- autokontrola a kontrola spolužiaka.

3. Obsah učebného predmetu

Správne zvolenými metódami vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatokov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

Vzdelávací obsah anglického jazyka primárnej školy pozostáva z desiatich okruhov na úrovni A1.1.

1. Rodina a spoločnosť
2. Domov a bývanie
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
4. Doprava a cestovanie
5. Vzdelávanie a práca
6. Človek a príroda
7. Voľný čas a záľuby
8. Stravovanie
9. Obliekanie a móda
10. Multikultúrna spoločnosť

Anglický jazyk – 1. ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Tematický celok	Téma	Cieľ	Obsahový štandard	Výkonový štandard
AHOJ USILOVNÁ VČIELKA	Usilovná včielka a jej kamaráti	Orientovať sa	Knihy a jej obsah	Žiak sa oboznámi s anglickým jazykom a ovláda prácu s učebnicou.

A JEJ KAMARÁTI	Ahoj deti.	Predstaviť sa Poznať pieseň a mená zvierat – myš, zajac, žaba	Pozdrav, predstavenie a naučenie sa piesne	Žiak sa vie pozdraviť a predstaviť sa. „Hello!“ „I am ...“ „ mouse, rabbit, frog“
	Ako sa voláš? Ako sa máš?	Zoznamovať sa. Vedieť slová – chlapec, dievča, mačka, pes.	Tvorba základných otázok a odpovedí s použitím slovesa „byť“	Žiak vie vytvoriť základné otázky a odpovedať na ne. „What is your name?“ „My name is.....“ „How are you?“
	Pekne sa pozdravme!	Pozdraviť sa Uvedomiť si dôležitosť denného režimu	Pozdravy v priebehu dňa („good morning/afte rnoon/night, goodbye, bye) Denný režim	Žiak vie pomenovať časti dňa a pozdraviť sa v priebehu jednotlivých častí dňa. Žiak ovláda „How are you?“ Žiak si vštípi zásady slušného správania
MOJE MILÉ FAREBNÉ HRAČKY	Moje milé hračky	Poznať Pomenovať	Hračky a ich pomenovanie	Žiak vie pomenovať najčastejšie používané hračky (drum, plane, rocket, teddy-bear, robot, train, book, car, doll, boat)
	Čo je to?	Opýtať sa a odpovedať Poznať pieseň Riešiť problém pri určovaní obrázkov	Tvorba a odpoveď na otázku „Čo je to?“ a naučenie sa piesne	Žiak sa vie opýtať a odpovedať na otázku: „What is it?“ „It is ....“

	Farebný svet hračiek	Poznať a pomenovať farby Tvorit' projekt <i>„Farebný svet hračiek“</i>	Farby, pojmy – ceruzka a pero.	Žiak vie s istotou určovať a správne vyslovovať názvy farieb pomocou kartičiek aj farby jednotlivých predmetoch (red, yellow, blue, orange, green, pink) <i>„pencil, pen“</i>
	Ja mám pekné hračky	Poznať a používať sloveso „mat“	Sloveso „mat“	Žiak vie vyjadriť v komunikácii čo má a čo nie. <i>„I have got...“</i>

ZVIERATKÁ V ZOO A CIRKUSE	Exotické zvieratká	Poznať a pomenovať niektoré exotické zvieratká	Exotické zvieratká, ich pomenovanie a farby	Žiak vie pomenovať najčastejšie používané zvieratká (monkey, elephant, zebra, tiger, lion, crocodile, panda, donkey, giraffe)
	Pestofarebné zvieratká	Opýtať sa a odpovedať	Tvorba a odpoveď na otázku <i>„Akej farby je...?“</i>	Žiak sa vie opýtať a odpovedať na otázku: <i>„What colour is...?“</i>
	Počítajme spolu	Poznať pieseň Poznať číslovky od 1 do 10	Číslovky 1 - 10 a množné číslo podstatných mien	Žiak si osvojí slovnú zásobu pomenovania čísel a vie vyjadriť počet predmetov. Žiak sa oboznámi s tvorením pravidelného množného čísla pridaním koncovky „s“.
	My sme malí indiáni	Poznať pieseň	Opakovanie, čísloviek a množného čísla podstatných mien	Žiak sa vie orientovať v množstve informácii, ovláda číslovky a množné číslo podstatných mien. Žiak si osvojí novú pieseň o indiánoch.

VIANOČNÁ ROZPRÁVKO- VÁ KRAJINA	Ako plynie čas	Poznať celé hodiny Pomenovať ročné obdobia a dni v týždni	Čas na hodinách – celé hodiny, ročné obdobia a dni v týždni	Žiak vie určiť základný čas na hodinách. Žiak vie vymenovať dni v týždni a ročné obdobia. Žiak vie odpovedať na otázku <i>„What is the time?“</i> <i>„It is..... o'clock.“</i>
	Šťastné Vianoce	Poznať pieseň Poznať symboly Vianoc Oboznámiť sa s tradičnými vianočnými zvykmi	Oslava Vianoc v anglicky hovoriacich krajinách a naučenie sa vianočnej piesne (I wish you a Merry Christmas)	Žiak si uvedomí základné rozdiely medzi oslavou Vianoc na Slovensku a anglicky hovoriacich krajinách. Vie pomenovať symboly Vianoc (christmas star, angel, present, snowman, christmas tree, father christmas, candle, bell)
	Kto je to?	Poznať a pomenovať rozprávkové postavy Poznať spôsoby slušného správania	Tvorba a odpoveď na otázku <i>Kto je to?</i> Vedieť zásady slušnosti pri odovzdávaní a prijímaní daru	Žiak sa vie opýtať a odpovedať na otázku: <i>„Who is this?“</i> <i>„This is a..... „</i> <i>„Here you are.“</i> <i>„Thank you.“</i>

ZVIERATKÁ – MOJI KAMARÁTI	Zvieratká v zime	Pozorovať a vnímať rozdiely života zvierat Tvoriť projekt <i>„Obrázkový slovník zvierat“</i>	Voľne žijúce zvieratá a domáce zvieratá	Žiak vie rozdiel medzi voľne žijúcim zvieratom, domácim zvieratom. Vie pomenovať (cow, goat, chicken, hen, cock, sheep, pig, duck, horse, farmer)
--	------------------	--	---	--

	Zvieratká na farme a ich mláďatá	Pochopiť rôznorodosť prírody Poznať pieseň Poznať a pomenovať niektoré zvieratá na farme a ich mláďatá	Slovná zásoba – domáce zvieratá. Utvrdzovanie množného čísla.	Žiak vie slovnú zásobu zvierat na farme Žiak si vie novú pieseň – ovláda zvuky zvierat z piesne – meow, oink, quack, moo, woof, moo.
	Moje domáce zvieratko	Uvedomiť si dôležitosť starostlivosti o domáce zvieratá a ochrana životného prostredia	Domáce zvieratá a ich opis Domáci miláčik Slovesá „mat’ a mat’ rád“	Žiak si osvojí slovnú zásobu domácich zvierat a ich mláďat Žiak sa naučí tvoriť vety typu: <i>I like...</i> <i>I have got...</i>
	Počítajme zvieratká	Určovať počet zvierat, ich pomenovanie a opakovanie množného čísla podstatných mien	Určovanie počtu – opytovacie zámeno „koľko“	Žiak vie určiť počet predmetov na obrázku a odpovedať na otázku: <i>„How many can you see?“</i>

MAŠKRTNÉ JAZYČKY	Piknik	Poznať vybrané druhy jedál, a vecí používaných na stolovanie Poznať lesné zvieratá.	Potraviny – (cake, chicken, apple, melon, nut, cola) (bear, fox, wolf, hedgehog, squirrel)	Žiak si osvojí novú slovnú zásobu a pomenovanie druhov jedál a zvierat žijúcich v lese. Žiak si zopakuje správne návyky stolovania.
-------------------------	--------	--	---	--

	Moje narodeniny	Poznať pieseň Zopakovať číslovky Naučiť sa frázu.	Oslava narodenín	Žiak sa vie opýtať a odpovedať na otázku „How old are you?“ „I am....“ Žiak si osvojí novú pieseň happy birthday.
	Maškrty	Poznať názvy ovocia a zeleniny. Uvedomiť si význam ovocia a zeleniny pre zdravie.	Ovocie a zelenina, jedlo - množné číslo podstatných mien (pear, pepper, cucumber, banana, juice, potatoe, strawberries, yoghurt, butter, ham, bread, cheese, eggs, rolls)	Žiak si osvojí novú slovnú zásobu spojenú s ovocím a zeleninou. Žiak sa naučí tvoriť otázku „Do you like?“ A odpovedať „Yes, I do.“ „No, I don ' t“. „I like....“

TO JE MOJA RODINA	To je moja rodina	Poznať pieseň. Opísať svoju rodinu.	Moja rodina – pomenovanie členov rodiny (mother, father, brother, sister, grandfather, grandmother)	Žiak si osvojí slovnú zásobu členov rodiny. Žiak si osvojí novú pieseň.
	Kto je to?	Opísať svoju rodinu	Tvorba a odpoveď na otázku Kto je to?	Žiak vie pohotovo pomenovať svojich členov rodiny pomocou fotografie. Tvorí a odpovedá „Who is this?“ This is my....“

	Domček, kto v tebe býva?	Poznať časti domu.	Dom a veci v dome	Žiak vie pomenovať časti domu a veci v izbe (roof, wall, chimney, window, door, lamp, television, radio, chair, table, bed).
	Postav sa, sadni si...	Poznať a reagovať na základné príkazy v škole.	Škola a príkazy v škole	Žiak pozná a reaguje na základné príkazy v škole (go to the door, sit down, stand up, open the window, come here, close the door).

	Veci v dome a škole	Poznať predmety v izbe a triede.	Opis izby	Žiak vie pomenovať niektoré predmety v izbe a triede.
	Veľkonočný zajačik	Oboznámiť sa s tradičnými zvykmi Veľkej noci.	Veľkonočné tradície a zvyky v anglicky hovoriacich krajinách.	Žiak sa jednoduchou a hravou formou oboznámi ako oslavujú Veľkú noc v Anglicku a USA.
MOJE TELO	To je moje telo	Poznať pieseň Spoznávať časti ľudského tela a tváre na sebe.	Časti tela – slovná zásoba	Žiak vie pomenovať základné časti ľudského tela a tváre (head - ear, eye, nose, mouth, hand - finger, leg - knee). Žiak si osvojí novú pieseň.
	To som ja	Poznať a pomenovať základné časti tela a tváre	Opis človeka	Žiak vie pohotovo ukázať a povedať časti tela a tváre.

	Cvičíme	Reagovať na príkazy a vedieť zadávať príkazy.	Pokyny pri cvičení	Žiak pozná a reaguje na základné príkazy pri cvičení (hands up/down, go straight on, turn left/right, stop, don't go).
--	---------	---	--------------------	---

	Čo už všetko viem	Osvojiť si nové sloveso a vedieť ho používať v komunikačných situáciách. Priradiť	Sloveso „ <i>môcť</i> , <i>smieť</i> “ – kladná a záporná veta	Žiak sa oboznámi s novým slovesom . „ <i>I can...</i> “, „ <i>I can ' t....</i> “ Žiak vie v komunikačných situáciách vedieť povedať čo vie a čo nevie (run, swim, jump, fly). Vie pomenovať nové zvieratá (fish, mouse, butterfly).
	Moje obľúbené oblečenie	Osvojiť si slovnú zásobu. Opísať svoje oblečenie.	Oblečenie	Žiak vie opísať základné druhy oblečenia ktoré má oblečené (t-shirt, cap, shorts, sandals, shoes, shirt, dress, trousers, sweater, socks, skirt, blouse, slippers, jeans). Žiak pozná farby. Žiak vie v komunikačných situáciách používať frázu „ <i>I have got a...</i> “.
CESTOVATE-LIA	Ako a čím sa dá cestovať	Pomenovať základné dopravné prostriedky. Riešiť problém na križovatke.	Dopravné prostriedky	Žiak si rozšíri slovnú zásobu o pomenovanie dopravných prostriedkov (plane, helicopter, lorry, car, bus).
	Čo je malé a čo veľké	Osvojiť si prídavné mená Zopakovať si farby	Prídavné mená – veľký, malý.	Žiak si osvojí základné opisné prídavné mená (big, small). Žiak vie opísať dopravné prostriedky pomocou prídavných mien a farieb.

	Čím by som chcel byť	Osvojiť sa pomenovanie povolání.	Povolania (doctor, nurse, driver, policeman, teacher, singer, hairdresser, shop-assistant)	Žiak si rozšíri slovnú zásobu o pomenovanie povolání (ovláda minimálne 3 povolania). Žiak vie opísať, čo robia jeho rodičia.
ČO VŠETKO SOM SA UŽ NAUČIL	Ja to už predsa viem 1	Utriediť a upevniť si získané vedomosti. Uvedomiť si potrebu ovládať cudzí jazyk v modernom svete.	Záverečné opakovanie 1	Žiak si prostredníctvom rôznych hier utriedí a upevní vedomosti z prvých 4. lekcí.
	Ja to už predsa viem 2	Sebakriticky aj pozitívne sa ohodnotiť. Prejaviť radosť z úspechu.	Záverečné opakovanie 2	Žiak si prostredníctvom rôznych hier utriedí a upevní vedomosti z ďalších lekcí.

Poznámky :

V priebehu školského roka žiaci vypracujú dva spoločné projekty:

- „*Farebný svet hračiek*“
- „*Obrázkový slovník zvierat*“

Anglický jazyk – 2. ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Ciele
Rodina a	Pozdravy,	Porozumieť jednotlivým pokynom:	Rozvíjať u žiaka

spoločnosť	jednoduché pokyny, oslovenie, predstavenie sa, opýtanie sa na meno	sit down, stand up, listen, look, open a tiež nacvičiť úvod hodiny: Good morning, children! – Good morning, Miss Teacher/ Mrs. Teacher alebo Class teacher! Žiak sa vie pozdraviť, vie položiť otázku: What is your name? a odpovedať na ňu.	pozitívny vzťah ku komunikácii s druhými, správne vystupovanie.
	Veci okolo nás, ich farba a počet	Žiak vie pomenovať predmety, ktoré sa nachádzajú v škole, triede (chair, desk, window, blackboard, pen, book...) Dokáže reagovať na otázku: What is this? It 's ... . Is it .... ? Yes/ No. – vie vyjadriť svoj názor. Žiak vie pomenovať veci a uviesť počet alebo farbu, napr.: one chair, blue pen, ... Vie počítat' do 20.	Rozvíjať pozitívny vzťah k svojim, ale aj cudzím veciam.
	Členovia rodiny, vyjadrenie vzťahu k rodinným príslušníkom	Žiak vie pomenovať členov rodiny (mother/ Mum, father/ Dad, sister, brother). Žiak vie používať väzbu: There is .... a reagovať ukázaním na otázku: Where is your mother? Vie uviesť vzťah k členom rodiny (väzba like/ don't like)	Pestovať u žiakov pozitívne postoje k funkčnej rodine a rodičovstvu. Zdôrazňovať význam kladných interpersonálnych vzťahov medzi súrodencami – empatiu.
Dom a bývanie	Farby	Žiak vie pomenovať základné farby (red, blue, green, ...). Vie pridať veciam ich farbu v správnom slovoslede (adjectivum+noun)	Rozvíjať u žiaka prezentačné zručnosti.
	Hračky, vyjadrenie vzťahu k hračkám	Žiak vie pomenovať hračky (train, car, doll, horse...). Vie reagovať na otázku a vyjadriť vzťah: Do you like car? Yes, I like. No, I don't like.	Rozvíjať kladný vzťah ku svojim hračkám. Starostlivosť o ne. Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti.
	Izby a ich nábytok	Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok, ktorý sa v izbách nachádza.	Rozvíjanie poriadkumilovnosti a zodpovednosti.
Ľudské telo, starostlivosť o	Časti tela	Žiak vie pomenovať základné časti tela a aplikovať to aj pri zvieratkách.	Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu

zdravie		Vie charakterizovať svoje telo: I'm big. I'm small.	voči vlastnému telu.
	Časti hlavy	Žiak vie pomenovať základné časti hlavy. Vie opísať svoju náladu: I'm sad. I'm happy.	Rozvíjať starostlivosť o svoje zdravie, úctu voči vlastnému telu.
		Žiak vie spievať pieseň Head and Shoulders.	Rozvíjať u žiaka aktivitu.
Doprava a cestovanie	Dopravné prostriedky	Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky, určiť farbu a počet v dodržanom slovoslede. (numeral+adjectivum+noun).	
	Budovy	Žiak vie pri ceste do školy pomenovať niektoré budovy, ktoré sa v obci nachádzajú.	
Vzdelávanie a práca	Čísla	Žiak vie pomenovať čísla od 1 – 20 a reagovať na otázku How many?	Rozvíjať u žiaka pozitívny vzťah ku komunikácii s druhými.
Človek a príroda	Zvieratá a postoj k nim	Žiak vie pomenovať niektoré domáce zvieratká. Vie ich pomenovať. Vie uviesť kladný alebo záporný vzťah k nim väzbou: I like/ I don't like.	Rozvíjať empatiu.
	Ročné obdobia	Žiak vie pomenovať ročné obdobia.	
	Dni v týždni	Žiak vie pomenovať dni v týždni. Používanie názvov dní s predložkou on.	Rozvíjať žiaka po stránke sociálnej a osobnostnej.
	Čas	Žiak vie určiť čas – celé hodiny. Reaguje na otázku: What's the time please?	
	Počasia	Žiak vie charakterizovať počasie (It's sunny) a objekty na oblohe (sun, moon, sky, star).	
Voľný čas a záľuby	Športové aktivity, schopnosti	Žiak vie pomenovať jednotlivé druhy športov v súvislosti s ročnými obdobiami. swim, ski, play football, ... Vie povedať či ovláda jednotlivé športy väzbou: I can/ I can't. Vie	Rozvíjať komunikačné zručnosti. Rozvíjať pozitívny vzťah ku športovaniu.

		vyjadriť postoj k jednotlivým aktivitám (I like/ I don't like)	
	Denný režim	Žiak vie rozprávať o svojom dennom režime.	
Stravovanie, nakupovanie a služby	Jedlo, vzťah k jedlu	Žiak vie pomenovať jedlo a vyjadriť k nemu vzťah väzbou: I like / I don't like. Vie reagovať na otázku Do you like ... ? Vie vymenovať zdravé a nezdravé jedlá.	Rozvíjať správnu životosprávu.
	Ovocie a zelenina	Žiak vie pomenovať niektoré druhy ovocia a zeleniny.	Naučiť žiaka, že konzumácia ovocia a zeleniny je pre zdravie veľmi dôležitá.
		Precvičovanie gramatických väzieb: Can I help you? Do you have ..... ? Yes. Four oranges, please. Here you are. Thank you. Good – bye	
Oblekanie a móda	Oblečenie	Reagovať na slovesá: dress up, put on, take off, sing, swim, ski, play football. Žiak vie pomenovať oblečenie (jeans, T – shirt, shoes, ...). Vie pomenovať oblečenie aj s farbou.	
		Vie používať slovnú gramatickú väzbu: I 'm wearing...	
Multikultúrna spoločnosť	Vianoce	Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku. Žiak vie spievať jednoduchú vianočnú pieseň: We wish you a Merry Christmas...	Rozvíjať kladný vzťah k vianočným tradíciám. Rešpektovanie tradícií v Anglicku.
		Výroba vianočného pozdravu. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas and Happy New Year.	
	Veľká noc	Žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Anglicku. Žiak pozná nové slová: Easter egg, rabbit, chicken, flowers, grass, trees.	Rešpektovanie veľkonočných tradícií.

	Deň matiek	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať mamke svoju lásku: I love you, my Mum.	
	Narodeniny	Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety: birthday cake, candles, present, balloon. Vie spievať pieseň Happy birthday! Vie reagovať na otázku? How many... ?	Formovať postoje k slušnému správaniu sa. Zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáhajú rozvíjať interpersónálne vzťahy, empatiu, komunikačné zručnosti.
	Deň otcov	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky.	
	Halloween	Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.	

Poznámky :

V priebehu školského roka žiaci vypracujú dva spoločné projekty:

- „*Môj dom*“
- „*Moja rodina*“ – *skupinová práca* (veľký plagát, na ktorom žiaci pomenujú členov rodiny, oblečenie aj podľa farebnosti, prípadne zvieratá, časti tela)

Anglický jazyk – 3. ročník

3 hodiny týždenne/99 hodín ročne

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rodina a spoločnosť	Rodina a jej členovia Príbuzní	Žiak vie pomenovať členov svojej rodiny a blízkych príbuzných. Vie opísať fotografiu svojej rodiny. Žiak vie správne používať prívlastňovacie zámena (my, your, his, her, our)
Domov a bývanie	Hračky	Žiak vie pomenovať hračky, vie hlásť jednotlivé pomenovania hračiek v anglickom jazyku. Žiak pozná jednoduché anglické

	<p>Predložky</p> <p>Izby a nábytok</p> <p>Bývanie</p>	<p>predložky a vie ich správne použiť vo vete.</p> <p>Žiak vie pomenovať izby v dome a nábytok.</p> <p>Žiak vie uviesť umiestnenie vecí v dome.</p>
Eudské telo, starostlivosť o zdravie	<p>Časti tela</p> <p>Prídavné mená</p> <p>Opis svojho zovňajšku</p>	<p>Žiak vie pomenovať časti tela, tváre.</p> <p>Žiak vie cvičiť podľa pokynov. Vie dávať pokyny k cvičeniu.</p> <p>Žiak vie opísať svoj zovňajšok.</p>
Doprava a cestovanie	<p>Dopravné prostriedky</p>	<p>Žiak vie pomenovať dopravné prostriedky. Vie určiť ich farbu aj počet. Vie sa pýtať na počet a farbu How many? What colour?</p>
Vzdelávanie a práca	<p>Objekty v triede</p> <p>Pokyny</p> <p>Zadávanie pokynov</p>	<p>Žiak vie pomenovať objekty v triede a svoje učebné pomôcky. Vie určiť ich farbu a veľkosť. Vie sa pýtať na veci otázkou: What is it? Whose is this? a odpovedať na otázky It is ..., It is my ...</p> <p>Žiak vie privlastňovať predmety pomocou 's.</p> <p>Žiak rozumie pokynom, ktoré zadáva učiteľ a vykonáva činnosti na základe pokynov. Žiak vie zadávať pokyny v triede.</p>
Človek a príroda	<p>Voľne žijúce zvieratká</p> <p>Domáce zvieratká</p> <p>Zvieratká v zoo</p> <p>Opis zvierat</p> <p>Určovanie času</p> <p>Určovanie miesta</p>	<p>Žiak vie pomenovať zvieratká voľne žijúce, domáce, žijúce v zoo.</p> <p>Vie tieto zvieratká opísať.</p> <p>Žiak vie určiť celé a pol hodiny.</p> <p>Žiak vie určiť miesto, kde zvieratká žijú.</p>
Voľný čas a záľuby	<p>Aktivity</p> <p>Denný režim</p>	<p>Žiak vie pomenovať aktivity a činnosti, ktoré dokáže alebo nedokáže vykonávať.</p>

		Vie rozprávať o svojom dennom režime.
Stravovanie	Jedlo Tvary	Žiak vie pomenovať jedlo a určiť jeho geometrický tvar.
Obliekanie a móda	Oblečenie	Žiak vie pomenovať oblečenie.
Multikultúrna spoločnosť	Vianoce Veľká noc Deň matiek Narodeniny Deň otcov Halloween	<p>Žiak je oboznámený s tradíciami vianočných sviatkov v Anglicku, vie porovnať sviatky. Žiak vie spievať jednoduché vianočné piesne. Vie vyrobiť anglický vianočný pozdrav. Vie povedať jednoduché želanie k Vianociam a Novému roku: Merry Christmas and Happy New Year.</p> <p>Žiak je oboznámený s tradíciami veľkonočných sviatkov v Anglicku a porovnáva ich s našimi sviatkami.</p> <p>Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Vie vyznať mamke svoju lásku básňou.</p> <p>Žiak vie reagovať na otázku: How old are you? Vie pomenovať narodeninové predmety. Vie spievať pieseň Happy birthday!</p> <p>Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky.</p> <p>Žiak vie pomenovať tento sviatok po anglicky. Pozná tradíciu tohto sviatku. Vie pomenovať niektoré predmety, ktoré súvisia s týmto sviatkom.</p>

Poznámky :

V priebehu školského roka žiaci vypracujú spoločný projekt:

- „*V obchode*“ - nahrávky dialógov

Anglický jazyk – 4. ročník

Tematický okruh	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Spoznaj nového priateľa	Krajiny sveta Odkiaľ pochádzaš? Kto som ja?	Žiak vie vyčasovať sloveso byť. Vie pomenovať krajiny sveta. Vie sa opýtať a odpovedať na otázku: Odkiaľ si? Žiak pozná anglickú abecedu a vie vyhláskovať jednotlivé slová.
Naspäť v škole	Školské pomôcky a predmety v škole Žiaci vo Veľkej Británii	Žiak vie pomenovať školské pomôcky a predmety v škole. Žiak vie vyčasovať sloveso mať, vie vytvoriť zápor i otázku. Žiak vie vytvoriť množné číslo podstatných mien a použiť neurčité členy.
Naši domáci miláčikovia	Domáce zvieratká a starostlivosť o ne	Žiak vie pomenovať domáce zvieratá a ich časti tela. Žiak vie použiť sloveso môcť, vie vytvoriť zápor i otázku.
U veterinára	Časti tela Divoké zvieratá	Žiak vie pomenovať časti tela zvierat a opísať ich. Vie použiť základné predložky v priestore. Žiak vie odpovedať na základné otázky o sebe.
Naše spoločenstvo	Povolania	Žiak vie pomenovať a opísať jednotlivé povolania. Vie použiť prítomný priebehový čas v oznamovacej i opytovacej vete. Žiak vie použiť predložky pred a za.
Zimné prázdniny	Počasié Zvieratá žijúce v rôznych teplotných podmienkach Vianoce vo Veľkej Británii a Austrálii	Žiak pozná moderné spôsoby komunikácie cez internet. Vie vyjadriť informácie o počasi a vie čítať jeho symboly. Žiak vie opísať zvieratá žijúce v teplých a studených krajinách. Žiak spoznáva vianočné tradície v iných

		krajinách.
Udržuj sa fit	Zdravý životný štýl Pocity Správne hygienické návyky Veci v kúpeľni	Žiak vie použiť modálne sloveso musieť. Vie pomenovať pravidlá zdravého životného štýlu a správny hygienické návyky. Žiak vie pomenovať číslvky 10-100. Vie vyjadriť svoje pocity a nálady.
Dvanásť mesiačikov	Rozprávka Mesiace v roku Ročné obdobia Kedy máš narodeniny?	Žiak rozvíja všetky 4 zručnosti: posluš, čítanie, písanie a rozprávanie. Žiak vie pomenovať mesiace v roku a ročné obdobia a použiť správne predložky. Žiak vie vyjadriť, kedy má narodeniny.
Na karnevale	Oblečenie Masky Farby	Žiak vie stupňovať prídavné meno dobrý. Žiak vie pomenovať a opísať jednotlivé oblečenie a masky.
Superstar	Koľko je hodín? TV programy Denný režim Dni v týždni	Žiak pozná radové číslvky. Žiak vie určiť čas. Vie pomenovať rôzne druhy TV programov a použiť predložku v spojení s časom. Žiak pozná názvy dní v týždni.
Vo vesmíre	Vesmírna stanica Vynálezy	Žiak vie pomenovať slová súvisiace s vesmírom a technické objavy. Žiak vie použiť slovesá v tretej osobe jednotného čísla jednoduchého prítomného času.
Športový deň	Športové súťaže a olympijské hry Zbieranie vecí Hobby	Žiak vie pomenovať jednotlivé športy a činnosti, ktoré rád a nerád robí. Vie pomenovať jednotlivé zberateľské okruhy a záľuby. Žiak vie použiť príslovky času.
Na vidieku	Darčeky	Žiak pozná slovnú zásobu z reálií vidieka

	Menu Zelenina	a vie použiť väzbu: tam je, tam sú. Žiak vie zablahoželať a vyjadriť vďaku. Žiak pozná jednotlivé jedlá a vie si ich vypýtať slušnou formou.
Národný park	Divoké zvieratá Pohľadnica z tábora Ako separovať?	Žiak vie pomenovať poľné a lesné zvieratá. Pozná pravidlá pre návštevníkov národných parkov. Žiak vie, ako sa starať o prírodu a ako separovať odpadky.
Náš svet	Londýn Pýtanie sa na cestu Svetové strany	Žiak pozná historické pamiatky v Londýne. Žiak sa vie opýtať na cestu a smer a dať inštrukcie turistom. Žiak pozná slovnú zásobu týkajúcu sa cestovania a zemepisných smerov.
Kocúr v čižmách	Rozprávka	Žiak pozná tradičnú ľudovú rozprávku a rozvíja všetky 4 jazykové zručnosti: posluš, čítanie, písanie a rozprávanie.

Poznámky :

V priebehu školského roka žiaci vypracujú spoločný projekt:

- „*Náš svet*“ - vytvorenie mapy sveta – pomenovanie jednotlivých krajín a základné informácie o nich

4. Požiadavky na výstup pre 1. stupeň ZŠ

Žiak sa snaží počúvať a porozumieť počutému textu, pričom rozumie základné osvojené formulácie, dokáže na ne reagovať (aj neverbálne), vie sa vyjadriť v rámci osvojených formulácií, dokáže správne prepísať známe lingvistické jednotky, aktívne komunikovať v rámci osvojených lingvistických jednotiek. Na gramatiku sa nekladie dôraz, ale žiak si ju osvojuje v prirodzených podmienkach.

5. Metódy a formy práce

Metódy práce

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- reprodukčné i produktívne metódy upevňovania učiva
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy

- dramatizačné metódy
- interaktívne metódy
- heuristické metódy projektovej práce
- problémová

Formy práce

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediami programami, CD, časopisom a internetom

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

- odborné publikácie k daným témam
- webové stránky, ktoré sú venované výučbe anglického jazyka
- materiálno-technické a didaktické prostriedky, ktoré má naša škola k dispozícii
- učebnica, pracovný zošit
- metodická príručka
- dvojjazyčné slovníky
- obrázkové slovníky
- multimediami výukové CD ROM's
- obrazový demonštračný materiál (magnetické obrázky, karty, pexesá, maňušky a pod.)

7. Hodnotenie predmetu

Na hodnotenie predmetu vychádzame s Metodického pokynu č. 7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Anglický jazyk klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí. Klasifikáciu môžeme obohatiť aj o slovné hodnotenie, nasledovne:

1. Very good! / Veľmi dobré.
2. Good! / Dobré.
3. Good but you could do better! Dobré, ale môže to byť lepšie.
4. Try harder you can do it! Usiluj sa viac.

Taktiež je potrebné rozvíjať u žiakov správne sebahodnotenie i hodnotenie navzájom.

Predmet: Matematika

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote (osobnom, občianskom, pracovnom a pod.),
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a infromatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov.

1. **Čísla, premenná a početové výkony s číslami** - má na 1.stupni ZŠ významné miesto pri vytváraní pojmu prirodzeného čísla v obore do 10 000, pri početových výkonoch s týmito číslami a pri príprave zavedenia písmena (premennej) vo význame čísla.

Kompetencie, ktoré žiak získa:

- pozná obsahovú aj formálnu stránku prirodzených čísel v obore do 10 000 a vie ich využiť na opis a riešenie problémov z reálnej situácie,
- vykonáva spamäti, písomne a na kalkulačke základné početové výkony a využíva komutatívnosť a asociatívnosť sčítania a násobenia na racionalizáciu výpočtov, zaokrúhľuje čísla na desiatky, vykonáva odhady, kontroluje správnosť výsledkov početových výkonov,
- rieši a tvorí numerické a kontextové úlohy na základe reality, obrázkovej situácie a udaní číselných hodnôt veličín, pri ktorých správne aplikuje osvojené poznatky o číslach a početových výkonoch.

2. **Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy** - majú žiaci v realite objavovať kvantitatívne a priestorové vzťahy a určité typy ich systematických zmien. Zoznamovať sa s veličinami a ich prvotnou reprezentáciou vo forme tabuliek, grafov a diagramov a v jednoduchých prípadoch tieto aj graficky znázorňovať.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- vytvára jednoduché postupnosti z predmetov, z kresieb a čísel, rozoznáva a sám vytvára stúpajúcu a klesajúcu postupnosť čísel, objavuje pravidlo tvorby postupnosti a pokračuje v tvorení ďalších jej prvkov,
- usporiada údaje patriace k sebe v tabuľke, na základe objavenia súvislostí medzi týmito údajmi,
- interpretovaním, analýzou a modelovaním riešenia úloh a problémov rozvíja svoje schopnosti a kreativitu,
- kontrolou správnosti riešenia úloh zisťuje účinnosť svojej práce.

3. **Geometria a meranie** - budú žiaci vytvárať priestorové geometrické útvary podľa určitých pravidiel a zoznamovať sa s najznámejšími rovinnými útvarmi ako aj s ich rysovaním. Objasňovať sa im budú základné vlastnosti geometrických útvarov. Budú sa učiť porovnávať, odhadovať a merať dĺžku, zoznamovať sa jednotlivými dĺžkovými mierami a riešiť primerané

metrické úlohy z bežnej reality.

4. **Kompetencie, ktoré má žiak získať:**

- rozozná, pomenuje, vymodeluje a opíše jednotlivé základné priestorové geometrické tvary, nachádza v realite ich reprezentáciu,
- pozná, vie opísať, pomenovať a narysovať základné rovinné útvary,
- rozozná a modeluje jednoduché súmerné útvary v rovine,
- pozná meracie prostriedky dĺžky a ich jednotky, vie ich samostatne používať aj pri praktických meraniach.

5. **Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika** - sa na 1. stupni ZŠ objavuje len v podobe úloh. Žiaci takéto úlohy budú na 1. stupni ZŠ riešiť manipulatívnou činnosťou s konkrétnymi objektmi, pričom budú vytvárať rôzne skupiny predmetov podľa určitých pravidiel (usporadúvať, triediť a vytvárať súbory podľa danej vlastnosti), pozorovať frekvenciu výskytu určitých javov (udalostí) a zaznamenávať ju.

Kompetencie, ktoré má žiak získať:

- prostredníctvom hier a manipulatívnych činností získa skúsenosti s organizáciou konkrétnych súborov predmetov podľa zvoleného ľubovoľného a podľa vopred daného určitého kritéria,
- v jednoduchých prípadoch z reality a v matematike rozlíši istý a nemožný jav,
- zaznamenáva počet určitých udalostí, znázorní ich a zo získaných a znázornených udalostí robí jednoduché závery,
- v jednoduchých prípadoch prisúdi výrokom zo svojho blízkeho okolia a z matematiky správnu pravdivostnú hodnotu, doplní neúplné vety tak, aby vznikli pravdivé (nepravdivé) tvrdenia.

Logika, dôvodenie, dôkazy- na 1. stupni ZŠ sa bude objavovať len v podobe úloh. Žiaci budú riešiť úlohy, v ktorých posudzujú z hľadiska pravdivosti a nepravdivosti primerané výroky z matematiky a zo životných situácií.

Cieľ učebného predmetu

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je, aby si žiaci osvojili poznatky, ktoré v priebehu svojho ďalšieho vzdelávania a v každodennom živote budú potrebovať a rozvíjať ich schopnosti, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie ďalších poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú žiaci získať také skúsenosti, ktoré u nich vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich ich veku.

Vyučovanie matematiky má smerovať k tomu, aby sa realizovali najmä tieto cieľové zámery a všeobecné požiadavky na rozvoj žiackej osobnosti:

1. Veku primerané presné použitie materinského a odborného jazyka, vhodné využívanie tabuliek, grafov a diagramov. Využívanie pochopených a osvojených pojmov, postupov a algoritmov ako prostriedkov pri riešení úloh.
2. V súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov pamäti, písomne, aj na kalkulačke rozvíjanie numerických zručností žiakov.

3. Rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore.
4. Riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou. Na základe využitia induktívnych metód získavania nových vedomostí, zručnosti a postojov, rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie.
5. Spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií.
6. Viest' žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa, k aktivite na vyučovaní a samostatnému učeníu sa.
7. Systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov, podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastností žiakov, ako je napr. samostatnosť, rozhodnosť, vytrvalosť, húževnatosť, kritickosť.
8. Ochrana a zveľaďovanie okolitej prírody, starostlivosť o svoje zdravie, kladný vzťah ku všetkým humánnym a demokratickým hodnotám.
9. Vytvorenie a rozvíjanie kladného vzťahu žiakov k spoločným európskym hodnotám.

Obsah vzdelávania

Prvý ročník – 4 hod. týždenne/ 132 hodín ročne

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Prirodzené čísla 1 až 20 (orientačný počet hodín 40)

II. Sčítanie a odčítanie (orientačný počet hodín 65)

III. Geometria (orientačný počet hodín 12)

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (orientačný počet hodín 15)

Matematika – 1.ročník

I. Prirodzené čísla 1 až 20

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
<p>Rozvíjanie pozorovacích schopností prostredníctvom manipulatívnej činnosti.</p> <p>Vytváranie pojmu čísla na skúsenostnom základe. Odhalenie elementárnych súvislostí medzi realitou a matematikou</p>	<p>Prirodzené čísla 0 – 5. Čísla 6,0, 7, 8, 9, 10. Prirodzené čísla do do 20.</p> <p>Počítanie počtu vecí, ..., po jednom, po dvoch, utváranie skupín vecí, ...o danom počte. Porovnávanie čísel. Čítanie a písanie čísel 0 – 20. Rozklad a skladanie čísel. Vzťahy medzi číslami: veľkosť, susedia čísla.</p> <p>Riešenie úloh na porovnávanie (viac, menej rovnako).</p>	<p>Utvoriť, vyznačiť, oddeliť skupinu predmetov 1 – 20. Vedieť vymenovať stúpajúci aj klesajúci číselný rad. Vedieť porovnávať čísla do 20 podľa veľkosti. Riešiť úlohy charakterizované vzťahmi „viac“, „menej“.</p>

II. Sčítanie a odčítanie

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
<p>Odhalenie súvislostí medzi číslami podľa názoru aj na základe textu. Chápanie sčítania a odčítania predmetnou činnosťou a na základe textu.</p> <p>Formovanie zovšeobecňovacej schopnosti a schopnosti riešenia matematických problémov. Rozvíjať pamäť, húževnatosť a vytrvalosť. Práca v dvojici a v tíme.</p>	<p>Sčítanie a odčítanie etapách v obore do 5, v obore do 10 a v obore do 20 bez prechodu cez základ 10. Zameniteľnosť sčítancov. Rozklad sčítancov na súčet dvoch čísel. Doplňenie chýbajúceho čísla do súčtu. Vzťah medzi sčítaním a odčítaním. Slovné úlohy na sčítanie a odčítanie podľa činnosti, na základe obrázku, textu. Oživenie slovnej úlohy kresbou a modelovaním. Tvorba číselnej úlohy na základe textu. Výber početového výkonu na základe textu. Tvorba matematického textu k numerickým úlohám. Riešenie rozsiahlejších úloh v tíme, aj so zberom vhodných údajov z reality.</p>	<p>Vedieť spamäti všetky spoje sčítania a odčítania bez prechodu cez základ 10. Zručnosť pri praktickom využívaní sčítania, odčítania, rozkladu a doplnenia sčítancov.</p> <p>Objasnenie jednoduchej slovnej úlohy činnosťou, voľbou vhodného modelu. Záznam textovej súvislosti číslami a početovými výkonmi.</p>

III. Geometria

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
<p>Postupné budovanie priestorovej predstavivosti a orientácie v rovine a v priestore.</p> <p>Spoznanie vnímateľných vlastností telies, rozlíšenie odlišných vlastností ukázaním, výberom usporiadaním, slovne.</p> <p>Získanie prvých zručností v narábaní s rysovacími potrebami.</p>	<p>Zoznámenie sa s niektorými priestorovými a rovinnými geometrickými tvarmi a ich triedenie n základe ich vlastností.</p> <p>Orientácia, určovanie polohy; smerov, zmeny smerov. Kreslenie otvorených a uzavretých krivých čiar, rysovanie priamych čiar, triedenie čiar</p>	<p>Identifikovať niektoré rovinné a priestorové útvary na základe niektorých ich pozorovaných vlastností.</p> <p>Určiť polohu na základe preberaných výrazov (napr. nad, pod pri, medzi, atď.).</p>

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúce špecifické matematické myslenie

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
<p>Vzbudenie záujmu žiakov o matematické činnosti prostredníctvom matematických hier.</p> <p>Ukázať význam použitia tabuliek, diagramov.</p>	<p>Získavanie skúseností s pravdivosťou a nepravdivosťou obrázkových situácií a slovne vyslovenými, napr. matematickými výrokmi. Dichotomické triedenie predmetov, podľa jedného znaku (modré, nie sú modré). Tvorenie stúpajúcej (klesajúcej) postupnosti predmetov, čísel a zistenie pravidelnosti v týchto postupnostiach pozorovaním. Zber a usporiadanie údajov z domova a z blízkeho okolia za účelom riešenia úloh.</p>	<p>Vedieť rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť primeraných matematických výrokov.</p>

Odporúčané rozširujúce učivo:

Riešenie hravých a zaujímavých úloh. Tvorba úloh z údajov získaných žiakmi. Neznáma (aj v podobe prázdneho miesta pre určité číslo), rovnice, nerovnice ako otvorené vety. Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Číselná os.

Obsah vzdelávania

Druhý ročník-

4 hodiny týždenne/132 hodín ročne (štátny vzdelávací program)

1 hodina týždenne/33 ročne (školský vzdelávací program)

Prehľad tematických celkov a ich obsahu

I. Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (*orientačný počet hodín 25*)

II. Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100
(*orientačný počet hodín 17*)

III. Geometria (*orientačný počet hodín 20*)

IV. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100 (*orientačný počet hodín 50*)

V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (*orientačný počet hodín 20*)

Matematika - 2. ročník

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard
	Témy	Pojmy	
<i>Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10</i>	Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ 10 (aj pomocou znázornovania). Sčítanie dvoch alebo troch rovnakých sčítancov napr. $2 + 2 + 2$ (aj ako propedeutika k budúcemu násobeniu prirodzených čísel) Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.	Sčítanie, súčet, odčítanie, rozdiel, ...	Osvojiť si spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10. Vie spamäti všetky spoje sčítania a odčítania s prechodom cez základ 10 v obore do 20.
	Riešenie jednoduchých slovných úloh a na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: určenie súčtu, keď sú dané sčítance zväčšenie daného čísla o niekoľko jednotiek určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek porovnávanie rozdielom. Zloženú slovnú úlohu: $(a + b + c)$.	Sčítanec, súčet, o koľko viac,...	Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: určí súčet, keď sú dané sčítance. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na sčítanie typu: zväčší dané číslo o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: určí jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: zmenšenie daného čísla o niekoľko jednotiek. Vyriešiť jednoduchú slovnú úlohu na odčítanie typu: porovnávanie rozdielom. Vyriešiť zloženú slovnú úlohu, ktorá vedie k zápisu $(a + b + c)$.

	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom.		Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie a odčítanie s prechodom cez základ 10 v obore do 20. Samostatne tvoriť k primeranej situácii (podnetu) príklad (slovnú úlohu) na sčítanie a odčítanie s prechodom cez 10 v obore do 20.
<i>Vytváranie predstáv o prirodzených číslach v obore do 100</i>	Prirodzené čísla 20 - 100. Predstavy o prirodzenom čísle do 100.	Počet predmetov, číselný rad, dvojciferné číslo, jednotky, desiatky,...	Určiť počet predmetov v danej skupine a vyjadriť tento počet v obore do 100. Priradiť príslušný počet predmetov k danému číslu v obore do 100.
	Cítanie a písanie čísel 20 - 100. Dvojciferné číslo ako súčet desiatok a jednotiek v obore od 20 do 100.	Číselný rad v obore do 100, prvý, druhý...posledný, pred, za, hneď pred, hneď za, najväčšie, najmenšie,...	Vedieť čítať a písať čísla v obore do 100. Rozložiť dvojciferné číslo v obore do 100 (od 10 do 99) na desiatky a jednotky. Zapísať dvojciferné číslo v obore ako súčet desiatok a jednotiek a graficky to znázorniť. Porovnať a zapísať čísla v obore do 100 pomocou znakov <, >, = (aspoň pomocou znázornenia).
	Určovanie počtu, ..., po jednom, po dvoch, desiatich, utváranie skupín vecí, o danom počte.	Skupiny predmetov, ...	Vedieť sa orientovať v číselnom rade v obore do 100.
	Porovnávanie čísel. Riešenie úloh na porovnávanie. Slovné úlohy na porovnávanie.	Číselná os, o koľko menej, o koľko viac...	Vedieť porovnať dvojciferné čísla pomocou radu čísel. Porovnať pomocou znázornenia

			<p>a zapísať dvojice dvojčíferných čísel v obore do 100 pomocou znakov $<$, $>$, $=$.</p> <p>Vedieť určiť správne poradie čísel a poznať vzťahy medzi číslami v obore do 100 (prvý, druhý, posledný, hneď pred, hneď za, atď.).</p> <p>Riešiť aspoň pomocou ilustračného obrázka jednoduchú slovnú úlohu (viac, menej, rovnako)</p>
<i>Geometria</i>	Bod, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke a na danom geometrickom útvaru..	Bod, priamka, úsečka, leží, neleží,...	<p>Vie vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvaru).</p> <p>Označovať ich veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.)</p> <p>Narysovať a označovať úsečku a priamku.</p> <p>Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky (v cm) a označovať ju.</p>
	Budovanie telies z kociek podľa vzoru alebo podľa obrázka. Stavba jednoduchých telies.	Rady, stĺpce, pohľad zo strán, pohľad zvrchu,...	<p>Zostaviť jednoduché stavby (teleso) podľa vzoru alebo podľa obrázka.</p> <p>Vytvárať a opísať jednoduché telesá z kociek.</p>

<p><i>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 100</i></p>	<p>Sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p> <p>Sčítanie dvojciferného a jednociferného čísla bez prechodu a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.</p> <p>Odčítanie jednociferného čísla od dvojciferného bez prechodu cez základ 10 a s prechodom cez základ 10 v obore do 100.</p> <p>Vlastnosti sčítania (komutatívnosť, asociatívnosť).</p> <p>Písomné sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel. Počítanie spamäti a písomne.</p> <p>Vzťah medzi sčítaním a odčítaním, skúška správnosti.</p>	<p>Sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel, ...</p>	<p>Vedieť sčítavať spamäti dvojcif. a jednociferné čísla bez prechodu aj s prechodom cez 10 v obore do 100.</p> <p>Vedieť spamäti odčítať jednociferné číslo od dvojciferného bez prechodu aj s prechodom cez základ 10 v obore do 100.</p> <p>Riešiť všetky typy príkladov na sčítanie a odčítanie dvojciferných čísel spamäti (náročnejšie písomne).</p> <p>Poznať vlastnosti sčítania a vedieť ich správne použiť pri riešení príkladov (komutatívnosť, asociatívnosť).</p> <p>Vie urobiť skúšku správnosti pri riešení jednoduchých slovných úloh.</p>
	<p>Riešenie jednoduchých, zložených úloh, ktoré vedú k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$.</p> <p>Riešenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p>		<p>Vedieť riešiť jednoduché a zložené úlohy vedúce k zápisu $a + b + c$; $a + b - c$; $a - b - c$; v obore do 100.</p> <p>Vyriešiť nepriamo sformulované úlohy na sčítanie a odčítanie v obore do 100.</p>

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie	Názorný úvod k učivu z logiky. Výroky a tvrdenia o činnostiach, obrázkoch a posúdenie ich správnosti.	Pravda, nepravda, pravdivosť, nepravdivosť a negácia výrokov,...	Vedieť primerane rozlíšiť istý a nemožný jav (pravdivý, nepravdivý).
	Dichotomické triedenie. Tvorba postupnosti podľa daného pravidla. Objavenie a sformulovanie pravidla tvorenia postupnosti predmetov, čísel.	Triedenie predmetov, vecí, prvkov podľa jedného spoločného znaku,...	Triediť predmety (veci, prvky) podľa jedného znaku (napr. podľa farby, tvaru, veľkosti a pod.). Vedieť nájsť jednoduché pravidlo postupnosti. Vedieť pokračovať vo vytvorenej postupnosti.
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Úlohy na zbieranie a zoskupovanie údajov. Hľadanie všetkých možností usporiadania dvoch, troch predmetov, farieb, písmen, čísel.		Hľadať všetky možnosti usporiadania dvoch, troch predmetov (vecí, prvkov). Vedieť vytvoriť systém pri hľadaní a všetky možnosti zapísať. Vedieť urobiť zo získaných a znázornených udalostí jednoduché závery.

Matematika – 3. ročník

4 hod. týždenne/ 132 hodín ročne

Ciele - kompetencie	Tematický celok a témy (obsahový štandard)	Očakávané vzdelávacie výstupy (výstupový štandard)
<p>Naučiť násobiť, deliť v obore prirodzených čísel do 20, poznať znak násobenia, delenia, vedieť čo je súčin, činiteľ, delenec, deliteľ, podiel.</p> <p>Riešiť slovné úlohy, zápis slovnej úlohy, správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď.</p>	<p>Násobenie a delenie prirodzených čísel</p> <p>Zavedenie násobenia</p> <p>Súvislosť medzi násobením a sčítaním</p> <p>Nácvik násobenia v obore do 20</p> <p>Počítanie spamäti</p> <p>Automatizácia spojov</p> <p>Slovná úloha</p> <p>Riešenie slovných úloh na násobenie</p> <p>Tvorenie slovných úloh k danému príkladu</p> <p>Slovné úlohy na priamu úmernosť v obore do 20</p> <p>Zavedenie delenia</p> <p>Propedeutika zlomkov /rozdeľovanie na polovice, tretiny/</p> <p>Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla</p> <p>Nácvik delenia v obore do 20</p> <p>Počítanie spamäti</p> <p>Automatizácia spojov</p> <p>Súvislosť medzi delením a násobením</p> <p>Riešenie slovných úloh na delenie a násobenie</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>Počítať pohotovo po 2, 3, 4, 5,..., pochopiť násobenie ako sčítanie rovnakých sčítancov, násobiť spamäti v obore prirodzených čísel do 20, zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát, pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu /určiť rovnakých sčítancov, zväčšovať dané čísla niekoľkokrát/, overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď.</p> <p>Odčítat' od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel, pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením, vedieť spamäti delenie do 20, vedieť deliť na rovnaké časti, vedieť deliť podľa obsahu.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy v obore do 20 typu /delenie na..., delenie podľa obsahu, zmenšenie čísla niekoľkokrát/, riešiť slovné úlohy na násobenie a delenie.</p>

<p>Čítať a písať viacciferné čísla v obore do 10 000. Naučiť sa pojmy zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, zaokrúhľovanie, nerovnica. Orientovať sa v číselnom rade 0 -10 000 Porovnávať čísla na číselnej osi a riešiť úlohy na porovnanie v obore do 10 000. Riešiť slovné úlohy. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km, násobky 10, 100, 1000, premena jednotiek.</p>	<p>Vytváranie prirodzených čísel o obore do 10 000 Prirodzené čísla do 10 000 Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie Číselná os Nerovnice Slovné úlohy na porovnanie v obore do 10 000 Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnanie v obore do 10 000 Zavedenie jednotiek dĺžky – mm, km Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie</p>	<p>Žiak vie: Čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. Počítať po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách, rozložiť čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov, riešiť v obore prirodzených čísel do 10 000 nerovnice, riešiť slovné úlohy charakterizované vzťahmi viac, menej, rovnako. Porovnávať a premieňať jednotky dĺžky.</p>
<p>Vedieť vyznačovať body v rovine, označovať ich. Rysovať a vyznačovať priamku, úsečku, vyznačiť úsečku na priamke, porovnávať úsečky podľa ich dĺžky. Osvojiť si jednotky dĺžky – mm, cm, dm, m, meranie vzdialenosti, porovnanie. Odhad – skutočnosť. Rysovanie rovinných útvarov v štvorcovej sieti, rady, stĺpce, rovinný útvar, zväčšiť, zmenšiť.</p>	<p>Geometria Bod, priamka, úsečka. Rysovanie priamok a úsečiek. Vyznačovanie úsečiek na priamke. Dĺžka úsečky. Jednotky dĺžky cm, dm, m. Porovnanie úsečiek podľa ich dĺžky. Budovanie telies z kociek.</p>	<p>Žiak vie: Narysovať bod, úsečku, priamku a pomenovať ich. Odmerať a porovnať dĺžku úsečky v mm a cm, používať pri rysovaní vhodné rysovacie pomôcky, narysovať rovinné útvary v štvorcovej sieti. zväčšovať a zmenšovať rovinné útvary v štvorcovej sieti / štvorec, obdĺžnik/.</p>
<p>Naučiť sa správne – súčet, rozdiel, súčin, podiel, pomenovať. Spamäti aj písomne spočítať</p>	<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel.</p>	<p>Žiak vie: Sčítať a odčítať písomne aj spamäti, ovládať praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000, urobiť</p>

<p>aj odpočítať čísla v obore 0 – 10 000. Riešiť jednoduché slovné úlohy, zložené slovné úlohy.</p>	<p>Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Tvorenie textov k numerickým príkladom. Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom.</p>	<p>kontrolu správnosti. Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu / určenie súčtu, keď sú dva dané sčítance, dané číslo zväčšiť o niekoľko viac/. Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu / určenie jedného sčítanca ak je daný súčet a druhý sčítanec, dané číslo zmenšiť o niekoľko menej, porovnávanie rozdielom/. Riešiť zložené slovné úlohy typu $a + b + c$ $a - b - c$ $a - (b + c)$ $(a + b) - c$ $a + (a + b)$ $a + (a - b)$ riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy na sčítanie, odčítanie a úlohy s neprázdny prienikom v obore do 10 000, overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď, matematizovať primerané reálne situácie.</p>
---	---	---

<p>Vyslovovať tvrdenia , objavovať pravidlá, vedieť vytvoriť systém, zostaviť tabuľku, posudzovať pravdivosť, nepravdivosť, pravdepodobnosť, nepravdepodobnosť. Hľadať možnosti usporiadania viacerých predmetov.</p>	<p>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie. Vytváranie skupín predmetov z daného počtu po dvoch, troch...manipulatívnou činnosťou a symbolmi. Tvorba skupín podľa daného pravidla. Nepriamo sformulované slovné úlohy. Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.</p>	<p>Žiak vie: Vytvárať rôzne skupiny predmetov manipulatívnu činnosťou i symbolmi na základe spoločnej alebo rozdielnej vlastnosti, vytvoriť systém pri vypisovaní možností, rozlišovať isté, neisté, možné, nemožné udalosti primerané veku, riešiť nepriamo sformulované úlohy, zhromažďovať údaje a vytvoriť závery a zostaviť a prečítať tabuľku.</p>
---	---	--

Matematika – 4. ročník

4 hod. týždenne/ 132 hodín ročne

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard
	Témy	Pojmy	
<i>Násobenie a delenie v obore násobilky</i>	<p>Násobenie a delenie v obore násobilky.</p> <p>Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...)</p> <p>Počítanie pamäti. Automatizácia spojov.</p> <p>Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100.</p> <p>Komutatívnosť násobenia (propedeutika)</p> <p>Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.</p> <p>Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika).</p>	<p>Dané číslo niekoľkokrát zväčšiť, dané číslo niekoľkokrát zmenšiť, násobenie, činiteľ, súčin, delenie, delenec, deliteľ, podiel, násobilka,...</p>	<p>Vedieť spamäti všetky základné spoje násobenia a delenia v obore násobilky do 100.</p> <p>Vedieť urobiť kontrolu správnosti násobenia a delenia v obore násobilky.</p> <p>Ovládať algoritmus násobenia.</p> <p>Vedieť spamäti násobiť a deliť 10 a 100.</p> <p>Osvojiť si praktické násobenie a delenie na kalkulačke.</p> <p>Vedieť rozlíšiť a použiť správnu početovú operáciu v úlohách charakterizovaných pojmami koľkokrát viac, o koľko viac, koľkokrát menej, o koľko menej.</p> <p>Chápať súvislosť medzi násobením a delením, násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie.</p> <p>Finančná gramotnosť</p>
	<p>Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.</p> <p>Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom.</p> <p>Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k</p>	<p>Sčítanec, súčet, o koľko viac, zápis slovnej úlohy, jednoduchá slovná úloha, zložená slovná úloha, koľkokrát viac – o koľko viac, koľkokrát menej – o koľko menej,...</p>	<p>Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000.</p> <p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 pamäti.</p>

	<p>zápisu:</p> <p>$a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).</p> <p>Tvorenie textov k numerickým príkladom</p> <p>Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).</p> <p>Nepriamo sformulované slovné úlohy.</p> <p>Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.</p>		<p>Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky.</p> <p>Sčítanie a odčítanie ako zájomne opačné matematické operácie.</p> <p>Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.</p>
	Skúška správnosti riešenia	Skúška správnosti, súčet, sčítanec, rozdiel, menšenec, menšiteľ, ...	Vedieť urobiť kontrolu správnosti sčítania a odčítania v obore do 10 000.
	<p>Riešenie slovných úloh.</p> <p>Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000.</p> <p>Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel.</p> <p>Riešenie jednoduchých nerovníc.</p>	Slovná úloha, riešenie, zápis slovnej úlohy, výsledok, skúška správnosti výsledku (riešenia), odpoveď,...	<p>Riešiť všetky typy jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000.</p> <p>Riešiť všetky typy zložených slovných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 10 000.</p> <p>Riešiť slovné úlohy za pomoci zaokrúhľovania.</p>

			<p>Finančná gramotnosť</p> <p>Samostatne zapísať postup riešenia slovnej úlohy.</p> <p>Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.</p> <p>Vedieť zostaviť zápis k slovnej úlohe. Matematizovať a znázorniť primerané reálne situácie.</p> <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). <p>Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). 3. Porovnávanie rozdielom. <p>Riešiť zložené slovné úlohy typu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. $a + b + c$ 5. $a - b - c$
--	--	--	---

			<p>6. $a - (b + c)$ 7. $(a + b) - c$ 8. $a + (a + b)$</p>
Geometria a meranie	<p>Rysovanie – základné zásady rysovania.</p> <p>Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán.</p> <p>Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).</p> <p>Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek</p>	<p>Bod, vzor, obraz, leží, neleží, priamka, úsečka, súčet dĺžok úsečiek, rozdiel dĺžok úsečiek, násobok dĺžky úsečky, jednotky dĺžky, strana štvorca (obdĺžnika), susedné strany, protiľahlé strany, vrchol, štvorec, obdĺžnik, zmenšiť, zväčšiť, štvorcová sieť, vodorovný, zvislý, stĺpec, riadok,</p>	<p>Osvojiť si a používať pri rysovaní základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní).</p> <p>Vyznačovať body na priamke (úsečke) a v rovine (na útvare).</p> <p>Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky na priamke (v mm; v cm) a označovať ju.</p>
	<p>Násobok dĺžky úsečky</p>		<p>Označovať strany a vrcholy veľkým tlačným písmom (písmenom A, B, C, atď.).</p> <p>Poznať vlastnosti štvorca, obdĺžnika a vedieť ich charakterizovať.</p> <p>Vedieť narysovať štvorec (obdĺžnik) vo štvorcovej sieti s danou dĺžkou strany (strán).</p> <p>Vedieť vypočítať súčet a rozdiel dĺžok úsečiek.</p> <p>Vedieť vypočítať násobok dĺžky úsečky.</p>

			Vypočítat' a vedieť zapísať obvod štvorca (obdĺžnika) ako súčet dĺžok strán.
	<p>Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.</p> <p>Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.</p> <p>Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).</p>	Trojuholník, strany trojuholníka, vrcholy trojuholníka, dĺžka strany trojuholníka, obvod trojuholníka, jednotky dĺžky, mm, cm, odhad - skutočnosť...	<p>Narysovať ľubovoľný trojuholník a pomenovať jeho vrcholy a strany.</p> <p>Poznať vlastnosti trojuholníka (počet vrcholov, strán).</p> <p>Odmerať veľkosti (dĺžku úsečky) strán trojuholníka s presnosťou na cm (na mm).</p> <p>Porovnať strany trojuholníka (úsečky) podľa ich dĺžky.</p> <p>Vypočítat' obvod trojuholníka ako súčet dĺžok strán.</p>

	<p>Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom.</p> <p>Vlastnosti kruhu a kružnice.</p>	<p>Kružnica, kruh, stred kružnice (kruhu), polomer, kružidlo...</p>	<p>Poznať základný rozdiel medzi kruhom a kružnicou.</p> <p>Vedieť narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom.</p> <p>Narysovať ľubovoľnú kružnicu (kruh) s daným stredom a polomerom.</p> <p>Vedieť vyznačiť polomer kružnice.</p>
	<p>Premieňanie jednotiek dĺžky.</p> <p>Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.</p>	<p>Meter (m), decimeter (dm), centimeter (cm), milimeter (mm), kilometer (km), jednotky dĺžky, premena jednotiek dĺžky,...</p>	<p>Vedieť premieňať jednotky dĺžky.</p> <p>Vedieť premieňať zmiešané jednotky dĺžky /napr. 4 dm 13 cm na mm/</p>
	<p>Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka).</p> <p>Kreslenie plánov stavieb z kociek.</p>	<p>Priestor, stavba, teleso, vzor - obraz, plán (obrázok), pravidelné a nepravidelné telesá, pohľad spredu, zozadu, sprava, zľava, zhora,...</p>	<p>Vytvárať (budovať) z kociek rôzne stavby telies podľa vzoru a podľa obrázka.</p> <p>Vytvárať a opísať vlastné jednoduché telesá z kociek.</p> <p>Nakresliť plán stavby z kociek.</p>

<i>Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie</i>	Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.	Pravdivý výrok, nepravdivý výrok, pravdivosť, nepravdivosť,...	Vedieť primerane rozlíšiť pravdivosť a nepravdivosť výrokov. Vedieť vytvoriť pravdivé a nepravdivé tvrdenie. Vedieť zdôvodniť pravdivosť – nepravdivosť výroku.
	Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi. Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).	Aritmetický priemer, stĺpcový diagram, dáta, priemer	Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov. Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát. Finančná gramotnosť
	Riešenie nepriamo sformulovaných úloh. Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.	Diagram, riadok, stĺpec, vodorovný, zvislý,...	Vedieť riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Vedieť získavať a zhromažďovať potrebné údaje. Čítať a vytvárať stĺpcový diagram zo získaných údajov. Riešiť slovné úlohy na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy , ktoré schválilo MŠ SR pod č. CD-2009-24230/13795-1:911 dňa 28.4.2009 s platnosťou od 1.5.2009.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy. Veľký dôraz kladieme na kladné a motivujúce hodnotenie.

Prehľad o počte kontrolných písomných prác

Schválilo Ministerstvo školstva SR dňa 18.2.2005 pod číslom CD-2005- 2952/5356
1:092 s platnosťou od 1.9. 2005

1.ročník - Kontrolné diktáty: počet: 4

zameranie:

- písanie slov, viet
- rozlišovať dĺžku, mäkkosť
- slová s ia, ie, iu
- zhrnutie učiva 1.ročníka

2.ročník - Kontrolné diktáty: počet: 6

zameranie:

- krátke a dlhé samohlásky
- spoluhlásky d', t', ň, ľ a ich spojenie s e, i, ia, ie, iu do slabiky
- i/í po mäkkých spoluhláskach
- y/ý po tvrdých spoluhláskach
- vety podľa obsahu
- zhrnutie učiva 2.ročníka

3.ročník - Kontrolné diktáty: počet: 8

zameranie:

- vybrané slová po b
- vybrané slová po m
- vybrané slová po p
- vybrané slová po r
- vybrané slová po s
- vybrané slová po v, z
- veľké začiatkové písmená
- zhrnutie učiva 3.ročníka (dôraz na ä, r/ř, i/í)

4.ročník - Kontrolné diktáty: počet: 5

zameranie:

- spodobovanie (dôraz na predložky a predpony)
- vybrané slová
- podstatné mená
- slovesá
- zhrnutie učiva 4.ročníka

- 2 - krát ročne testy čitateľskej gramotnosti od 3. ročníka

- testy zo SJL, MAT - 2.,3.,4.roč. – vstupné, polročné, výstupné

- z 1AJ - 3., 4. roč. - polročné, výstupné

Predmet: Informatická výchova

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože tak ako aj matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné riešenia problémov a overovať ich v praxi. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika. V rámci tohto predmetu je umožnené všetkým žiakom dosiahnuť elementárne zručnosti k ovládaniu výpočtovej techniky a moderných informačných technológií, orientovať sa vo svete informácií, tvorivo s nimi pracovať a využiť ich pri ďalšom vzdelávaní aj v praktickom živote. Získané vedomosti a zručnosti žiaci využívajú vo všetkých ostatných predmetoch pri vyhľadávaní, spracovávaní a prezentovaní informácií.

Informatická výchova - 2.ročník

Tematické okruhy:

- **Informácie okolo nás** (Aplikácie na spracovanie grafickej informácie – Skicár, WordPad)
- **Komunikácia prostredníctvom IKT** (Internet)
- **Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie** (Baltík – skladanie scény, základné príkazy)
- **Princípy fungovania IKT** (Základné časti počítača)
- **Informačná spoločnosť** (Od mechanizácie k informačnej spoločnosti, Bezpečnosť na internete)

1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poznať bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v učebni.	Informačná spoločnosť Úvodná hodina Bezpečnosť pri práci	Zvýšiť vedomie ochrany zdravia svojho, aj svojich spolužiakov. Osvojiť si základné pravidla v učebni. (rozhovor, diskusia)
Zoznámiť sa s počítačom a myšou.	Princíp fungovania IKT Zapnutie a vypnutie počítača	Vedieť zapnúť a vypnúť počítač. Vedieť vymenovať základné časti počítača (monitor, klávesnica, myš,...). Ovládať jedno kliknutie. Používať správnu terminológiu: <u>klikáme</u> , nie ťukáme... <u>monitor</u> , nie televízor...
	Časti počítača	Vedieť základné časti počítača – monitor, modem, systémová jednotka, myš, reproduktory, tlačiareň, klávesnica. Vysvetliť: pojem KURZOR

Oboznámiť sa s aplikáciou Baltík.	Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie Baltík – Skladanie scény	Vedieť zapnúť a vypnúť počítač. Vedieť pracovať s aplikáciou, vytvárať scény podľa jednoduchých objektov. Vytvoriť jednoduchý obraz. <i>(rozhovor, puzzle – kamarát Baltík, skladanie scény)</i>
	Baltík – Skladanie scény	Vedieť poskladať scénu. Získať základné zručnosti pri práci s myšou.
	Baltík – Skladanie scény	Vedieť vytvoriť scénu. Ovládať ukladanie scény.
Získať základy kreslenia v grafickom editore – Skicár.	Informácia okolo nás Aplikácie na spracovanie grafickej informácie (Skicár)	Vedieť spustiť program (ŠTART – PROGRAMY – PRÍSLUŠENSTVO - SKICÁR). Vedieť kresliť čiary voľnou rukou. Vytvoriť jednoduché obrázky.
	Skicár – základné tvary	Poznať význam ikon jednotlivých nástrojov (ceruza, štetec, plechovka, sprej, kvapadlo).
	Skicár – základné tvary	Poznať význam ikon jednotlivých nástrojov (úsečka, krivka).
	Skicár – základné tvary	Poznať význam ikon jednotlivých nástrojov (úsečka, krivka). Útvary – obdĺžnik, štvorec, elipsa, kruh, mnohoúhelník. <i>(rozhovor, didaktické hry, náš dom, ulica)</i>
	Skicár – paleta farieb	Vedieť pracovať s farbou, vytvoriť sprejový efekt. <i>(rozhovor, abstraktný obrázok)</i>
	Skicár – základné tvary	Vytvoriť obrázok pomocou čiar a plechovky. <i>(rozhovor, abstraktný obrázok)</i> <i>Medzipred. vzťahy: výtvarná výchova</i>
Rozvíjanie tvorivosti a estetického cítenia.	Skicár – kreslenie	Vedieť vytvoriť samostatný obrázok. <i>(vianočná tematika, rozhovor)</i>

	Skicár - uloženie	Vedieť používať jednoduché nástroje (kruh a plechovku). Vedieť uložiť dokument. <i>(rozhovor, vytvárame jednoduché značky s dostupnými prostriedkami)</i>
	Skicár – kreslenie	Vedieť vytvoriť samostatný obraz.
	Skicár – práca s textom	Vedieť vložiť text do obrázku. Vedieť uložiť dokument do priečinka. <i>(rozhovor, didaktické hry, menovka)</i>
Riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí.	Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie Baltík – Čarovanie scén	Vedieť vytvoriť scénu pomocou čarovania.
	Čarovanie scén	Vedieť vytvoriť scénu pomocou čarovania. <i>Medzipred. vzťahy: matematika</i>
Vedieť samostatne spustiť hru z internetu.	Komunikácia prostredníctvom IKT Internet - hry	Vedieť zapnúť internet - detské webové stránky On-line hry – napr. pexeso Vedieť si spustiť jednoduchú hru na internete. www.alik.cz , www.skolahrou.s ,
	Internet	Vedieť si spustiť jednoduchú hru na internete. Vedieť vyfarbiť obrázok. www.rexik.sk
Vedieť pracovať s textom.	Informácie okolo nás WordPad	Vedieť spustiť program (ŠTART – PROGRAMY – PRÍSLUŠENSTVO - WordPad) Vedieť písať text a použiť ENTER – nový riadok, medzera za slovami. DELETE, BACKSPACE – mazanie.
	Úprava textu	Vedieť upraviť text (tučné). Veľké a malé písmená. CAPS LOCK – píše veľké písmena.

	Úprava textu	Vedieť upraviť text (<i>kurzíva, podčiarknuté</i>). Uloženie dokumentu.
	Opakovanie celku	Vedieť bez chýb prepísať text podľa predlohy.
	Komunikácia prostredníctvom IKT Internet - hry	Vedieť zapnúť internet - detské webové stránky On-line hry – napr. pexeso
	Internet – Naša škola	Oboznámenie s web. stránkou školy.
Dodržiavať zásady správania sa v prostredí internetu.	Informačná spoločnosť Bezpečnosť na internete	Práca s internetovou stránkou. Správanie sa na internete. www.bezpecnenainternete.sk
	Bezpečnosť na internete	Zopakovať vedomosti z predchádzajúcej hodiny.
Vedieť prepojiť grafický editor s textovým.	Informácie okolo nás Skicár - pohľadnica	Vedieť vytvoriť samostatný obraz. Opakovanie: spustiť program, vedieť použiť nástroje, vložiť text do obrázku. <i>Medzipred. vzťahy: výtvarná výchova</i>
	Ikona - výber	Kopírovanie obrázkov pomocou výberu. Využitie pravého tlačidla myši. PRAVÉ TLAČIDLO – KOPÍROVAŤ, VLOŽIŤ.
Rozvíjať tvorivosť a estetické cítenie.	Jar	Zopakovať ročné obdobia, kvety, stromy. Kopírovanie. <i>Medzipred. vzťahy: vlastiveda, prírodoveda (rozhovor, prehľbovanie učiva)</i>
Precvičovať základné učivo z matematiky, slovenského jazyka, prírodovedy a cudzieho jazyka.	Princíp fungovania IKT Práca s CD	Vedieť správnym spôsobom uchopiť a spustiť CD, DVD. Spustiť hudbu z CD.
	Princíp fungovania IKT Opakovanie	Vymenovať základné časti počítača, vedieť vysvetliť na čo slúžia.

	tematického celku	
	Komunikácia prostredníctvom IKT Internet	Vedieť si spustiť jednoduchú hru na internete.
	Záverečné hodnotenie	Ukončenie predmetu

Informatická výchova – 3. ročník

1hodina týždenne /33hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)
Vedieť prepojiť grafický editor s textovým. Pracovať s multimédiami.	Informácie okolo nás Základy práce s grafickým editorom	Žiak vie samostatne pracovať s jednotlivými nástrojmi v grafickom editore, samostatne, ale aj podľa návodu nakresliť obrázok, vytvoriť návod a využiť jednotlivé nástroje. Obrázok vie uložiť a otvoriť. Upravuje a dotvára fotografie v graf. Editore.
	Základy práce s textovým editorom	Pracuje s textom – napísať alebo prepísať text, uložiť a otvoriť, uprovať, kopírovať, mazať, presúvať, upravovať text. Vie vytvoriť pozvánku, oznam, plagát.
	Základy práce s mutimédiami	Žiak vie narábať s multimediálnou informáciou, prehráva zvuk, spustí a zastaví zvuk, pracuje s multimediálnym softvérom.
Komunikovať prostredníctvom IKT.	Komunikácia prostredníctvom IKT Internet	Žiak vie porozumieť odkazom, pohybovať sa po stránkach, vyhľadávať obrázky na Internete a upravuje ich vo vhodnom prostredí, nájsť a prečítať informáciu a stiahnuť hru z webu.

<p>Riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí.</p>	<p>Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie</p> <p>Skladanie podľa návodu v detskom programovacom jazyku.</p>	<p>Riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí, skladať scény pomocou malých obrázkov (ikon) – prilepenie, odstraňovanie, kopírovanie obrázkov.</p> <p>Pracovať s návodmi, popisovať návod pomocou obmedzenej množiny slov, zostavovať pravidlá správania sa objektov.</p>
<p>Poznať bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v počítačovej učebni.</p>	<p>Princípy fungovania IKT</p> <p>O počítači</p> <p>Základné pravidlá správania sa v učebni</p> <p>Ovládanie počítača</p>	<p>Dodržiavať zásady správneho sedenia pri PC, vymenovať základné časti PC, poznať niektoré prídavné zariadenia a ich využitie. Dokumenty vyhľadať, uložiť a otvoriť. Minimalizovať, maximalizovať a zatvoriť pracovné okno. Dokument vytlačiť na tlačiarni. Spustiť CD a DVD.</p> <p>Dodržiavať hygienické pravidlá.</p>
<p>Bezpečná práca na internete. Vedieť využitie počítača v živote.</p>	<p>Informačná spoločnosť</p> <p>Základné pravidlá práce na Internete</p> <p>Možnosti uplatnenia počítača v živote</p>	<p>Poznať základné pravidlá práce s Internetom, pochopiť základné autorské práva pri kopírovaní textu, obrázkov, hier, CD...</p> <p>Spoznať možnosti uplatnenia počítača v bežnom živote.</p>

Informatická výchova – 4. ročník

1 hodina týždenne – 33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)
	<p>Informácie okolo nás – 16 <i>Grafický editor</i> Zásady kreslenia v grafickom editore</p>	<p>Vedieť sa orientovať v prostredí jednoduchého grafického editora. Vedieť nakresliť obrázok pomocou geometrických tvarov.</p>

Vedieť prepojiť grafický editor s textovým. Pracovať s multimédiami.	Nástroje grafického editora	Vedieť využívať nástroje pre úpravu obrázka – kopírovanie, prilepenie, otáčanie. Samostatne nakresliť obrázok na základe určitých požiadaviek. Vložiť nadpis do obrázka. Obrázok samostatne vytlačiť na tlačiarni.
	<i>Textový editor</i> Zásady písania písmen na klávesnici	Dodržiavať zásady správneho písania klávesnicou – medzera za slovom, malé a veľké písmeno, písmena s diakritikou, interpunkčné znamienka.
	Práca s textom	Vedieť upraviť veľkosť, typ, farbu písma. Vedieť samostatne napísať a prepísať jednoduchý text. Samostatne text uložiť a otvoriť.
	Kombinácia textu a obrázka	Vedieť vložiť obrázok do textu cez schránku a zo súboru.
	<i>Prezentačný softvér</i> Zásady tvorby prezentácií	Vedieť sa orientovať v prostredí prezentačného softvéru. Vedieť vložiť snímku, vedieť nastaviť pozadie a o rozloženie snímky.
	Vkladanie obrázku do prezentácie	S pomocou učiteľa vložiť obrázok do prezentácie a doplniť krátky text.
	Nastavenie jednoduchej animácie obrázku.	S pomocou učiteľa vedieť nastaviť animáciu obrázku. Vedieť spustiť prezentáciu na klikanie myšou.
Poznať bezpečnostné predpisy a pravidlá pri práci v počítačovej učebni.	Princípy fungovania IKT – 5 <i>Základné periférne zariadenia</i> Klávesnica, myš.	Vymenovať z akých základných častí sa skladá počítač. Vedieť minimalizovať a maximalizovať pracovné okno, zatvoriť ho. Poznať funkcie ďalších kláves na klávesnici. Klávesnicové skratky.
	<i>Digitálny fotoaparát</i>	Samostatne vytvoriť fotografiu. S pomocou učiteľa preniesť fotografiu do počítača.
	Ukladanie informácií Súbory, priečinky	Samostatne vedieť pomenovať súbor a uložiť ho do príslušného priečinka. Vedieť premenovať priečinok, odstrániť. Vedieť uložiť súbor na USB kľúč, otvoriť súbor z neho.
Komunikovať prostredníctvom IKT.	Komunikácia prostredníctvom IKT – 4 Internet	Vytvoriť základnú a veku primeranú predstavu o fungovaní internetu. Vedieť sa samostatne orientovať v hypertextoch na internete.

	Webové stránky	Vedieť si samostatne prečítať informáciu na internete. Vedieť používať vyhľadávač na vyhľadávanie informácií na internete. Vedieť využívať kľúčové slová pri vyhľadávaní na internete. Vedieť uložiť obrázok z internetu a veku primerane poznať zásady autorských práv. S pomocou učiteľa overovať pravdivosť informácií.
	<i>E-mailová komunikácia</i> E-mail	Porozumieť pojmu e-mailová komunikácia. Vedieť poslať e-mail spolužiakovi a učiteľovi. Vedieť prečítať e-mail. Poznať základné etické zásady v e-mailovej komunikácii.
Riešiť jednoduché algoritmy v detskom programovacom prostredí.	Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie – 6 Návody Postupy	Hry na jednoduché zašifrovanie slova.
	<i>Algoritmy a programy</i> Režim programovať – začiatočník	Získať základy algoritmického myslenia. Poznať a vedieť použiť príkazy v prostredí Baltík 3. Vedieť vo svojich programoch využívať blok príkazov. Samostatne vytvoriť program na základe požiadaviek učiteľa. Vedieť využívať príkaz rýchlosť. Vedieť samostatne načítať scénu do programu. Vedieť použiť jednoduché animácie v programe. Nahrávanie zvuku. Vkládanie zvuku.
Bezpečná práca na internete. Vedieť využiť počítač v praktickom živote.	Informačná spoločnosť – 2 Bezpečne na internete	Rozpoznať vhodné detské webové stránky. Poznať zásady bezpečného správania sa na internete.

1. Kritériá a stratégie hodnotenia informatickej výchovy:

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie (nielen slovom a známku). V danom predmete sú žiaci priebežne hodnotení podľa svojich výsledkov a snahy. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č. CD-2009-24230/13795-1:911 dňa 28.4.2009 s platnosťou od 1.5.2009.

Predmet: Prírodoveda

Charakteristika

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do získavania prírodovedných poznatkov žiaka. Primerane veku integruje viaceré témy z biológie, fyziky, chémie a starostlivosti o zdravie. Cieľom predmetu je, aby sa žiaci naučili pozorovať prírodu, skúmať javy v prírode, okolo seba a ich zmeny. Pozorovaním sa naučia porovnávať javy v rôznych oblastiach krajiny. Pozorovaním, skúmaním a objavovaním sa podarí prebudiť záujem o krásu prírody a zaujímavé ľudské výtvary v blízkom, ale aj vzdialenom okolí. Vyučovanie je zamerané na objavovanie a sledovanie najbližšieho okolia. Žiak sa naučí ako má správne pozorovať, objavovať, hľadať príčiny, vysvetľovať a prezentovať. Žiak je schopný samostatne sa orientovať v detských encyklopédiách a v časopisoch. Cieľom predmetu je postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitosťami. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, kde cieľom je riešenie čiastkových problémov, kde východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú detské vedomosti. Prostredníctvom experimentov si deti formujú pozitívny vzťah k prírode.

Obsah predmetu

- Zmeny v prírode
- Časť a jeho trvanie
- Osobná hygiena a psychohygiena
- Zvieratá
- Rodina
- Rastliny a zvieratá
- Voda
- Hmota

Ciele vyučovania

1. Rozvíjať chuť učiť sa plánovať a organizovať si učenie.
2. Rozvíjať schopnosť objavovať a vysvetľovať, všímať si priestor v ktorom žijeme. Vnímať estetickú krásu krajiny.
3. Pozorovať, opisovať a porovnávať javy v krajine. Vedieť sa kultúrne správať, starať sa o ňu a o seba. Rozvíjať bádateľské schopnosti a bádať po príčinách, okolnostiach a súvislostiach.
4. Poznať fungovanie ľudského tela a aktívne sa starať o svoje zdravie.
5. Zaujímať sa o ľudí žijúcich v okolí, v rodine – blízkom a vzdialenom. Vnímať rozdiely medzi skupinami obyvateľstva na svete. Vážiť si ľudí, ich názory a kultúru.
6. Realizovať jednoduché experimenty a pozorovania.
7. Hľadať odpovede na otázky a informácie. Riešiť jednoduché problémy – pracovať na projekte, prezentovať ho.
8. Oceniť krásu prírody, chrániť ju a všímať si ekologické aspekty ľudskej činnosti.

Prírodoveda 1. ročník

1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne

Tematické celky:

1. Zmeny v prírode
2. Čas a jeho trvanie
3. Osobná hygiena a psychohygiena
4. Zvieratá
5. Rodina
6. Rastliny a semená
7. Voda
8. Hmota

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poznávať krásy prírody.	1.Zmeny v prírode <u>Ja a príroda</u>	Vedieť sa správať na vychádzke. Pozorovať prírodu. Naučiť sa lisovať listy.
	<u>Stromy</u>	Rozoznať listnaté a ihličnaté stromy. Priradiť list k správne mu stromu a naopak. Poznať názvy stromov.
Sledovať a opisovať prírodné javy.	<u>Kalendár prírody</u>	Rozoznať znaky počasia a zaznačiť pomocou nich aktuálne počasie. Pozorovať a objasniť zmenu počasia počas dňa.
Pozorovať a opisovať zmeny v prírode, ktoré sa dejú počas jednotlivých ročných období. Porovnávať zmeny listnatého stromu počas roka.	<u>Ročné obdobia</u> <u>Cyklus stromu</u>	Opísať zmeny prírodných javov v rámci ročných období. Vie vymenovať mesiace v roku. Celoročný projekt : Môj strom
Vedieť sa orientovať v čase. Porovnávať časové údaje. Pochopiť striedanie dňa a noci.	2. Čas a jeho trvanie <u>Plynutie času</u>	Poznať celé hodiny na ručičkových hodinách. Porovnávať rozdiely medzi dňom a nocou a vedieť, že sa pravidelne striedajú. Zoradiť a priradiť obrázky

		<p>s činnosťami k hodinám, jednotlivým častiam dňa a naopak.</p> <p>Vyrobiť si vlastné hodinky.</p>
<p>Poznať význam osobnej hygieny, udržiavania dobrej telesnej výkonnosti .</p> <p>Poznať pravidlá osobnej čistoty.</p>	<p>3. Osobná hygiena a psychohygiena</p> <p><u>Moje telo a jeho čistota</u></p>	<p>Poznať vonkajšie časti ľudského tela a vie ich zaznačiť v obrázku na správne miesto.</p> <p>Ovládať význam osobnej hygieny, jej zásady.</p> <p>Správne si čistiť zuby.</p>
<p>Vedieť využiť získané poznatky v praktických situáciách.</p>	<p><u>Denný poriadok žiaka</u></p>	<p>Rozoznávať pojmy: raňajky, desiata, obed, olovrant, večera.</p> <p>Vedieť, prečo treba pravidelne jesť a dbať na pitný režim.</p> <p>Slušne stolovať, poznať dôvod striedania práce a odpočinku.</p>
<p>Poznať význam zdravej stravy pre zdravie človeka.</p>	<p><u>Zdravá výživa</u></p>	<p>Poznať zásady zdravej výživy. Vymenovať niektoré zdravé a škodlivé potraviny. S pomocou pripraviť zeleninový šalát.</p>
<p>Vedieť pomenovať niektoré voľne žijúce zvieratá.</p>	<p>4. Zvieratá</p> <p><u>Voľne žijúce zvieratá</u></p>	<p>Hľadať a orientovať sa v encyklopédii.</p> <p>Na základe zovšeobecnenia vytvárať skupiny zvierat s danou vlastnosťou.</p> <p>Určovať rozdielne a spoločné znaky zvierat. Vedieť opísať stavbu tela. Vymenovať niektoré voľne žijúce zvieratá.</p>
<p>Poznať podľa vzhľadu a niektorých životných prejavov domáce zvieratá.</p>	<p><u>Domáce zvieratá</u></p>	<p>Pomenovať samca, samicu a mláďa jednotlivých domácich zvierat. Poznať úžitok domácich zvierat, vedieť opísať spôsob života domácich zvierat a vtákov.</p>

<p>Spoznávanie života iných kultúr a národností.</p> <p>Viesť deti k tolerancii k ľuďom iných rás a kultúr.</p>	<p>5. Rodina</p> <p><u>Moja rodina – členovia rodiny</u></p>	<p>Vymenovať členov svojej rodiny.</p> <p>Poznať a akceptovať pravidlá fungovania vo svojej rodine.</p> <p>Rozlišovať kultúrne a jazykové rozdiely rodín v rôznych kultúrach.</p>
	<p>6. Rastliny a semená</p> <p><u>Semeno</u></p>	<p>Poznať rozdiel v uložení semien nahosemenných a krytosemenných rastlín.</p>
<p>Poznať proces zmeny kvetu na plod.</p>	<p><u>Od kvetu k plodu</u></p>	<p>Na základe pozorovania zmien konára ovocného stromu vedieť ako z kvetu vzniká plod.</p> <p>Poznať jednotlivé spôsoby spracovania plodov.</p>
<p>Uvedomiť si potrebu chrániť a rozumne využívať vodné zdroje.</p> <p>Aktívne sa zapojiť do ochrany vodných zdrojov.</p>	<p>7. Voda</p> <p><u>Voda v prírode</u></p>	<p>Žiak rozumie potrebe ochrany a rozumného využívania vodných zdrojov. Navrhovať vhodné riešenia. Dokáže rozprávať o zistených javoch.</p>
<p>Zovšeobecnenie na základe získaných informácií.</p>	<p><u>Voda, rastliny a živočíchy</u></p>	<p>Vyhľadať požadované informácie, orientovať sa v atlase, v encyklopédii.</p> <p>Vedieť pozorovaním a s prácou encyklopédie určiť rozdielne a spoločné znaky vodných rastlín a vodných živočíchov.</p>
<p>Poznávať vlastností vecí na základe zmyslového vnímania.</p>	<p>8. Hmota</p> <p><u>Veci okolo nás</u></p>	<p>Určiť a rozoznať rôzne vlastnosti hmoty na základe zmyslových vnemov.</p> <p>Určiť materiál, z ktorého je predmet vyrobený.</p>

Prírodoveda – 2. ročník

1 hod. týždenne/ 33 hodín ročne

Tematické okruhy :

1. Hmota
2. Zelenina a ovocie
3. U lekára

4. Práca a odpočinok
5. Voda
6. Cyklus stromu
7. Rastliny a semená

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pozorovať zmeny, ktoré nastali v prírode na jeseň.	1.Hmota <u>Jeseň a vzduch</u>	Vedieť popísať hlavné znaky jesene.
Charakterizovať počasie v jednotlivých ročných obdobiach.	<u>Vietor je pohyb vzduchu</u>	Rozoznať a dokázať pohyb vzduchu. Vyhľadať v encyklopédii druhy vetra. Vedieť použiť značky na zaznačenie počasia. Zahrať rolu hlásateľa počasia.
Rozbor rozprávky z hľadiska technológie stavby a jej pevnosti.	<u>Stavba domu</u> Rozprávka o troch prasiatkach	Poznať stavebný materiál – piesok, tehly, drevo, kameň
Využiť získané poznatky na základe vlastného pozorovania.	<u>Na stavenisku</u>	Pozorovať ruch na stavenisku. Poznať niektoré stavebné stroje – miešačka, bager, žeriav. Poznať niektoré stavebné nástroje a čo robia niektorí stavební robotníci.
Uplatniť získané vedomosti pri vlastnej tvorivej práci.	<u>Stavba domu</u>	Projekt : Stavba domu – práca so stavebnicou, plastelínou.
	2. Zelenina a ovocie <u>Plod, semeno</u>	
Poznať hospodársky úžitok ovocných stromov.	<u>Ovocie</u>	Rozoznať a pomenovať ovocné stromy. Vedieť vymenovať časti stromu.
Poznať bežné druhy ovocia.	<u>Ovocie – malvice, kôstkovice, bobule</u>	Vedieť triediť ovocie na malvice, kôstkovice a bobule.

Poznať význam zeleniny vo výžive človeka.	<u>Zelenina</u>	Poznať bežné druhy zeleniny. Triediť ju podľa častí, ktoré konzumujeme. Poznať a dodržiavať hygienické zásady pri konzumácii zeleniny.
Poznať význam zeleniny a ovocia pre zdravie človeka.	<u>Uskladňovanie a spracovávanie ovocia a zeleniny</u>	Vymenovať rôzne spôsoby uskladnenia spracovania zeleniny a ovocia.
Starostlivosť o svoje zdravie. Uvedomovať si význam darcovstva krvi.	3. U lekára <u>Úraz a choroba</u>	Rozoznať rozdiely v pojmach úraz a choroba. Vedieť vymenovať niektoré úrazy a choroby. Poznať obsah a funkciu lekárničky. Ošetriť ľahký úraz – odreninu, popáleninu.
Spoznávať prácu lekára a zdravotných sestier.	<u>U lekára</u>	Opísať návštevu u lekára. Poznať názvy budov a miestností, kam sa chodíme liečiť. Odmerať si teplotu lekársym teplomerom. Poznať pojem pojmová mapa.
	<u>Teplomer</u>	Poznať viacero druhov teplomerov a ich použitie. Odmerať teplotu vody, vzduchu v miestnosti aj vonku.
Vyhľadávať informácie v odbornej literatúre a na internete.	<u>Lekári špecialisti</u>	Poznať pojmy : všeobecný lekár- odborný lekár. Vedieť vymenovať niektorých odborných lekárov. Diskutovať a vymieňať si získané informácie – spoločné zostavenie plagátu.

Upevňovať poznatky o hygiene úst aj celého tela.	<u>Chrup</u>	Opísať a prakticky ukázať správne čistenie zubov a ústnej dutiny. Poznať rozdiel medzi detským a stálym chrupom.
	<u>Správna životospráva</u>	Osvojiť si správne hygienické návyky. Poznať príčiny a dôsledky správneho striedania pohybu a odpočinku (spánku).
Porovnávať časové údaje.	4. Práca a odpočinok <u>Kalendár</u> <u>Dni v týždni</u>	Orientovať sa v kalendári. Poznať názvy dní a mesiacov v správnom poradí. Vedieť vymenovať pracovné dni v týždni a dni pracovného pokoja.
Správne využívať svoj voľný čas a prázdniny.	<u>Môj voľný čas</u>	Vymenovať činnosti, ktoré robíme vo svojom voľnom čase, cez prázdniny. Projekt : Voľný čas
Poznať vlastnosti vody na základe praktickej činnosti.	5. Voda <u>Voda ako vzácna látka</u>	Poznať vlastnosti vody – jej farbu, chuť, vôňu.
	<u>Rozpustné a nerozpustné látky vo vode.</u>	Pokus: rozpustnosť látok vo vode – čo sa rozpúšťa a čo nie.
Poznať význam vody pre človeka.	<u>Znečisťovanie vody a vodných zdrojov.</u>	Navrhnuť spôsoby, ako chrániť vodu.
Pozorovať a poznávať ihličnaté stromy v okolí obce.	6. Cyklus stromu <u>V parku</u> <u>Ihličnaté stromy</u>	Pozorovať život v lese, odlíšiť od parku, lúky. Rozlíšiť strom a ker. Používať pojmy : kmeň, koruna, ihličie, šišky, peň, letokruhy. Poznať smrek, borovicu, jedľa, smrekovec podľa

		ihličia, šišieky, kôry.
Pozorovať a poznávať listnaté stromy v okolí obce.	<u>Listnaté stromy</u>	Rozlíšiť ihličnaté a listnaté stromy. Pozorovať, rozlišovať a porovnávať listnaté stromy: lípa, breza, gaštan, dub, javor. Rozlišovať listy, kvety a plody listnatých stromov.
Poznávať spôsob života lesných zvierat a vtákov.	<u>Lesné rastliny a živočíchy</u>	Spoznávať zvieratá podľa vonkajšieho vzhľadu: zajac, veverica bažant, jež, srna atď. Poznať niektoré vtáky. Poznať malinčie, ostružiny, jahody, čučoredie- kde rastú, ako chutia, liečivé účinky. Ohrozenie zdravia- poznať aspoň 2 jedovaté rastliny, chrániť sa pred uštipnutím hadom, bodnutím hmyzom.
Poznať význam lesa.	<u>Význam lesa pre človeka</u>	Poznať význam stromov: výroba kyslíka, domov pre živoč.,papier, stav. Material výrobky z dreva.
	<u>Podmienky pre rast rastlín</u>	Vedieť vymenovať základné podmienky pre rast rastlín – voda, teplo, vzduch, svetlo Projekt : Les
Zovšeobecnenie na základe pozorovania.	7.Rastliny a semená <u>Živá a neživá príroda.</u>	Pozorovať okolitú prírodu. Vedieť rozdeliť prírodu na živú a neživú.

Poznať náväznosť neživej prírody na živú.	<u>Neživá príroda – voda, vzduch, pôda, horniny a nerasty.</u>	Vymenovať jednotlivé zložky neživej prírody. Poznať ich význam pre život na zemi.
Triediť živočíchy do skupín podľa typických znakov.	<u>Živá príroda – rastliny, huby a živočíchy.</u> Živočíchy	Vymenovať zložky živej prírody. Vyhľadávať informácie o živočíchoch na internete, atlase zvierat, encyklopédiách.
	Rastliny	Poznať základné časti rastlín. Vedieť vymenovať rastliny vo svojom okolí.
Poznať a pomenovať najrozšírenejšie lúčne a záhradné kvety.	Rastliny	Triediť rastliny podľa charakteristických znakov do skupín: záhradné, lúčne, chránené, liečivé. Vedieť vyhľadať a orientovať sa v atlasoch rastlín a encyklopédii.
Vedieť sa orientovať v atlase húb.	Huby	Poznať a vedieť vymenovať jedlé a jedovaté huby. Poznať nebezpečenstvo otravy hubami.

Prírodoveda - 3.ročník

2 hod. týždenne/ 66 hodín ročne

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Veci okolo nás, vlastnosti látok, meranie vlastností látok, voda, vzduch	Triedenie a rozpoznávanie látok podľa ich vlastností zmeny vlastností látok. Voda – vlastnosti vody. Vzduch – čistota, pohyb vzduchu	Vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov	Určiť vlastnosti látok podľa zmyslových vnemov. Vedieť zdôvodniť zmeny vlastností látok – topenie, tuhnutie, vyparovanie, kondenzácia.

	<p>Porovnávanie a meranie</p> <p>Meranie objemu kvapalín podľa valca</p> <p>Meranie hmotnosti</p> <p>Fyzikálne veličiny</p> <p>Hmotnosť, čas, objem, teplota, sila</p> <p>Meranie fyzikálnych veličín meradlami, zápis do tabuliek</p>	<p>Meranie kvapalín, odmerný valec, filter na vodu, hmotnosť, fyzikálne veličiny, čas, teplota, sila</p> <p>Medzinárodné jednotky fyzikálnych veličín</p>	<p>Odmerať objem kvapalín podľa odmerného valca.</p> <p>Odmerať hmotnosť.</p> <p>Odmerať teplotu vody a vzduchu laboratórnym teplomerom.</p> <p>Odmerať teplotu ľudského tela lekárskym teplomerom.</p> <p>Odmerať silu silomerom.</p> <p>Zosumarizovať výsledky merania do tabuľky.</p> <p>Prípraviť experiment na zistenie podmienok zmeny látok.</p> <p>Porovnávať vlastnosti látok, sily, hmotnosti žiakov v triede. Zostrojiť filter na čistenie vody. Poznať jednotky objemu a hmotnosti. Poznať meradlo času. Poznať jednotku teploty, rozumieť znaku: + a – pri označovaní teploty. Uviesť tri príklady pôsobenia sily v našom živote. Poznať meradlo sily, jej jednotku a značku.</p>
Technika, technické objavy	Technika okolo nás		Zdôvodniť význam techniky v našom živote.
	Jednoduché stroje Projekty: premiestňovanie	Páka, kladka, naklonená rovina, prevody ozubených	Poznať princíp fungovania jednoduchých

	nákladu Ako Egypťania stavali pyramid. Prevody ozubených kolies v domácnosti Vytvor svetelný pútač pre ...	kolies	strojov. Zostrojť pri modelovaní funkčný model zariadení, ktoré obsahujú jednoduché stroje.
	Elektrická energia		Vysvetliť význam elektrickej energie. Zostaviť jednoduchý elektrický obvod. Vyhľadávať informácie.
Živé organizmy	Človek	Hlavné vonkajšie časti ľudského tela Podmienky pre život človeka.	Poznať pojmy hlava, telo, ...schematicky to znázorniť. Vysvetliť vzťah človek, voda, vzduch, pôda
	Živočíchy	Vonkajšie časti živočíchov, pohyb živočíchov, podmienky života živočíchov.	Poznať vonkajšie časti tela živočíchov.

Prírodoveda – 4.ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard
	téma	pojmy	
SILY	<i>Prečo padajú predmety k zemi?</i>	gravitačná sila, veľkosť a smer sily	Žiak vie vysvetliť, že príčinou pádu telies k zemi je pôsobenie sily, ktorú nazývame gravitačnou. Vie, že ak pôsobíme na padajúci predmet nejakou silou proti smeru pôsobenia gravitačnej sily, je možné pád predmetov spomaliť, zastaviť alebo spôsobiť opačný smer pohybu. To znamená, že žiak implicitne chápe, že sila má aj určité smerovanie, nielen veľkosť, aj keď tento poznatok nevyjadruje. Veľkosť a smer pôsobenia gravitačnej sily, skúmanie pádu predmetov.
	<i>Padajú všetky predmety k zemi rovnako rýchlo?</i>	gravitačná sila a hmotnosť predmetov	Žiak vlastnou výskumnou činnosťou zisťuje, ktoré predmety padajú rýchlejšie a ktoré pomalšie, pričom si sám navrhuje objektívny spôsob merania rýchlosti padania predmetov. Žiak sa následne snaží vysvetliť (zovšeobecnením výsledkov merania), ktoré predmety padajú rýchlejšie a prečo. Žiak si vie overiť výsledky svojho skúmania hľadaním informácií v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch.
	<i>Padajú rýchlejšie väčšie alebo menšie predmety</i>	gravitačná sila a objem predmetov, odpor vzduchu	Skúma súvislosť medzi hmotnosťou predmetu a rýchlosťou jeho pádu. Dáva jav do súvislosti s pôsobením gravitačnej sily. Vytvára predpoklady o rýchlosti pádu predmetov, konštruuje postup, ktorým si svoje predpoklady overuje, vytvára záver a diskutuje o ňom so spolužiakmi, pričom vysvetľuje pomocou používania poznatkov získaných pri overovaní. Pri argumentácii spontánne využíva vlastnú minulosť skúsenosť.
	<i>Čo je to blesk a ako vzniká?</i>	blesk bezpečné správanie sa v búrke	Žiak vie, že blesk je elektrický výboj, ktorý vzniká v atmosfére a vie jednoducho vysvetliť funkciu hromozvodu. Žiak vie samostatne vyhľadať informácie o tom, ako je potrebné sa chrániť pred bleskom vo voľnej prírode a informácie vie zhodnotiť v súvislosti s tým, čo už o elektrickom prúde vie.
	<i>Čo je to statická elektrina?</i>	statická elektrina	Žiak vie jednoducho vysvetliť, kedy a kde vzniká statická elektrina a ako sa prejavu na rôznych predmetoch. Spája informácie s vlastnou skúsenosťou a cielene skúma vznik statického výboja pôsobením rôznych látok.

SILY	<i>Aké sú to magnetické materiály?</i>	magnetická sila, magnet, magnetické a nemagnetické materiály	Žiak vie, čo je to magnet a ako pôsobí na rôzne materiály. Vie, že magnety majú dva póly a vie vysvetliť, ako sa dva magnety vzájomne k sebe správajú pri rôznych vzájomných pozíciách. Žiak vie cieľavedome skúmať, ktoré predmety sú magnetické a ktoré nie sú magnetické a zovšeobecňuje záver, že všetky magnetické predmety sú kovové, ale nie všetky kovové predmety sú magnetické. Žiak jednoznačne rozlišuje pojmy magnet a magnetický materiál.
	<i>Ako pôsobí magnetická sila</i>	magnetizácia magnetických materiálov magnetické pole Zeme Kompas	Žiak vie, že kovové predmety je možné zmagnetizovať a tie sa dočasne správajú samy ako magnety. Žiak vie, že zemeguľa má svoje vlastné magnetické pole, vďaka ktorému fungujú kompas. Žiak vie vysvetliť funkciu kompasu, vie zostrojiť jednoduchý kompas a skúmať na ňom pôsobenie magnetického poľa Zeme a magnetického poľa rôznych druhov magnetov.
	<i>Čo je to trenie?</i>	Trenie Časticové zloženie látok	Žiak vie vysvetliť, čo je to trenie a kde všade sa trenie využíva. Pri objasňovaní trenia žiak používa aj predstavu o časticovom zložení látok.
	<i>Ako zvyšujeme a ako znižujeme trenie?</i>	Zvyšovanie a znižovanie trenia Praktický význam vysokého trenia Praktický význam nízkeho trenia	Žiak vie skúmať trenie dvoch materiálov a zisťovať, ktoré materiály zvyšujú a ktoré znižujú trenie. Zisťuje informácie o trení v rôznych informačných zdrojoch a vie zovšeobecniť získané informácie a vymenovať javy a predmety, kde je pre dobrú funkčnosť potrebné zvyšovať trenie a kde je, naopak, potrebné trenie znižovať.
	<i>Čo je to vesmír?</i>	Vesmír Vesmírne telesá Vákuum Čierne diery	Žiak vie vysvetliť, čo je to vesmír a to prostredníctvom opisu jeho súčastí a vzájomného usporiadania týchto súčastí. Vie, že vo vesmíre nie je vzduch, ten je sústredený v podobe atmosféry okolo planét. Žiak taktiež vie, že vo voľnom vesmíre nepôsobí gravitačná sila. Vie vysvetliť, že gravitačná sila pôsobí len do určitej vzdialenosti od vesmírnych telies. Má základnú informáciu o čiernych dierach a ich vplyve na hmotu.

VESMÍR	<i>Čím sa odlišujú hviezdy od planét?</i>	Planéta Hviezda Galaxia Súhvezdie	Žiak vie, že Zem je planéta a Slnko je hviezda a vie vysvetliť, aký je rozdiel medzi planétou a hviezdou. Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi Slnčnou sústavou, galaxiou (Mliečna dráha) a súhvezdím. Žiak rozpoznáva základné súhvezdia zimnej a letnej oblohy (súhvezdie Orion, súhvezdie Veľký voz) a vie pozorovať pohyb súhvezdí po oblohe počas roka.
	<i>Je mesiac planéta alebo hviezda?</i>	Slnčná sústava Prirodzené družice planét Kométa	Žiak vie, že Slnčná sústava má osem planét, ktoré obiehajú okolo Slnka v rôznej vzdialenosti. Vie planéty vymenovať. Žiak vie vysvetliť, že Mesiac je prirodzenou družicou Zeme a vie, že aj ostatné planéty Slnčnej sústavy majú prirodzené družice, niektoré ich majú dokonca niekoľko. Žiak vie vysvetliť, ako sa planéty Slnčnej sústavy pohybujú okolo Slnka a ako samy rotujú okolo vlastnej osi. Žiak vie, čo je to kométa a ako sa vo vesmíre pohybuje.
	<i>Prečo cez deň nevidieť hviezdy na oblohe?</i>	Rotácia Zeme okolo vlastnej osi – striedanie dňa a noci	Žiak vie, že zemeguľa rotuje okolo vlastnej osi, čo spôsobuje striedanie dňa a noci. Vie, že Zem sa otočí okolo vlastnej osi za 24 hodín. Žiak vie vysvetliť, prečo je cez deň svetlo a v noci tma a ako tento jav súvisí s tým, že cez deň nie je na oblohe vidieť hviezdy. Spontánne vytvára predpoklady a pri diskusii argumentuje vlastnou skúsenosťou. Žiak vie striedanie dňa a noci demonštrovať na modeli Slnčnej sústavy.
VESMÍR	<i>Prečo je v zime chladnejšie ako v lete?</i>	Naklonenie Zemskej osi Rotácia Zeme okolo Slnka Striedanie ročných období	Žiak vie, že zemská os je naklonená a zároveň vie, že Zem rotuje okolo Slnka (vie, že Zem obletí okolo Slnka za jeden rok). Žiak vie vysvetliť a názorne na modeli ukázať, čo spôsobuje znižovanie a zvyšovanie teploty pri zmene ročných období na Zemi.
	<i>Môže žiť človek vo vesmíre?</i>	Podmienky života vo vesmíre Skúmanie vesmíru – ďalekohľad, hvezdáreň, umelá	Žiak vie, že živé organizmy potrebujú pre svoj život kyslík a preto kvôli absencii atmosféry vo voľnom vesmíre neprežijú. Žiak vie, že ak chce človek vystúpiť do vesmíru, musí mať zabezpečené dýchanie prostredníctvom skafandra. Okrem kyslíka skafander poskytuje človeku ochranu pred chladom (žiak vie, že vo vesmíre je veľmi chladno). Žiak vie

		družica, vesmírna stanica, rakety, raketoplány	rozprávať o tom, ako človek skúma vesmír zo zeme (ďalekohľady, hvezdárne, planetária) a ako ho skúma z vesmíru. Vie vysvetliť, čo je to umelá družica, čo je to vesmírna stanica a kde sa nachádza a aké majú dané zariadenia funkcie.
ĽUDSKÉ TELO	<i>Ako sa človek orientuje v prostredí?</i>	Ľudské zmyslové orgány Reakcia človeka na podnety z prostredia	Žiak vie, že kontakt s prostredím nám poskytujú najmä zmyslové orgány. Žiak vie vysvetliť, ako vplýva na človeka strata niektorého zo zmyslov, vie vysvetliť, ako je potrebné sa o jednotlivé zmyslové orgány starať, aby si zachovávali funkčnosť. Žiak porovnáva ľudské zmyslové orgány (ich kvalitu) so zmyslovými orgánmi rôznych druhov živočíchov a uvedomuje si, že jednotlivé zmysly sú vyvinuté vzhľadom na spôsob života daného druhu. Žiak zisťuje vlastnou výskumnou činnosťou, aké rôzne informácie je možné získať o predmetoch rôznymi zmyslovými orgánmi, analyzuje, či je možné získať určitý druh informácie viacerými zmyslovými orgánmi.
	<i>Ako funguje zrak?</i>	Zrak, zrakový orgán – oko Funkcia zrakového orgánu Odhadovanie vzdialeností Krátkozrakosť a ďalekozrakosť Starostlivosť o zrak	Žiak vie vysvetliť, na čo človeku slúži zrak. Vie jednoducho vysvetliť funkciu zrakového orgánu a skúma prečo má človek dve oči (zisťuje funkciu odhadovania vzdialenosti). Uvedomuje si, že bez svetla človek nemôže nič vidieť a čím je svetlo slabšie, tým viac sa oči namáhajú. Žiak pozná pojmy krátkozrakosť a ďalekozrakosť a vie ich vysvetliť ako poruchy funkcie zraku (vrodené alebo získané nesprávnymi životnými návykmi).
	<i>Ako funguje sluch?</i>	Sluch, sluchový orgán – ucho Funkcia sluchového orgánu Zvuk ako chvenie hmoty	Žiak vie vysvetliť, ako funguje ucho ako zmyslový orgán sluchu. Žiak skúma pôsobenie zvukov a zovšeobecňuje, že zvuk je chvenie hmoty, ktoré sa prenáša na ušný bubienok. Žiak skúma význam ušnice u človeka a porovnáva ušnice človeka s ušnicami rôznych zvierat.

<i>Ako fungujú chuť a čuch?</i>	Chuťové a čuchové orgány Funkcia chuti a čuchu Význam chuti a čuchu pre človeka	Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako fungujú chuť a čuch a aký majú význam pri spoznávaní prostredia. Žiak na základe vlastného skúmania zisťuje rozloženie analyzátorov chuti na jazyku a overuje si poznatky získané vlastným skúmaním v sekundárnych zdrojoch. Žiak vie vysvetliť nebezpečenstvo spojené so stratou chuti a čuchu.
<i>Ako funguje hmat?</i>	Hmat Význam hmatu pre človeka Funkcia kože Citlivosť pokožky	Žiak vie vysvetliť funkciu kože pre ľudský organizmus. Medzi rôznymi funkciami spomína aj zmyslovú funkciu. Vie, že pomocou hmatu zisťujeme rôzne vlastnosti prostredia – kvalitu materiálov, ale aj teplotu materiálov a prostredia. Žiak vie skúmať citlivosť pokožky na rôznych miestach na tele a pokúša sa o vysvetlenie zistených rozdielov.
<i>Ako človek reaguje na prostredie?</i>	Funkcia reflexu Význam reflexu pre život človeka Nervová sústava a mozog	Žiak vie vysvetliť, že informácie z jednotlivých zmyslových orgánov sa pomocou nervovej sústavy dostávajú do mozgu, kde sú spoznávané, porovnávané, spracované, zapamätané. Žiak vie vysvetliť, ako funguje reflex a aký má pre človeka význam. Žiak vie opísať, ako vyzerá nervová sústava človeka a akú funkciu má mozog.
<i>Ako funguje srdce?</i>	Srdce a jeho funkcia v tele človeka Starostlivosť o srdce	Žiak vie, že srdce je tvorené svalom, je duté a má funkciu pumpy na krv. Vie, kde sa srdce v tele nachádza, aké je veľké a aký má tvar. Žiak vie, že srdcový sval nie je možné ovládať vôľou, ale je ho možné vytrénovať podobne, ako iné svaly v tele – aby bolo silné a zdravé. Vie vysvetliť, ako je možné rozvíjať srdcové svalstvo a vie vysvetliť, aký význam má silné a zdravé srdce pre človeka.
<i>Aký význam má pre človeka krv?</i>	Funkcia a zloženie krvi Červené krvinky Biele krvinky Krvné doštičky Význam	Žiak vie, že všetky látky potrebné pre ľudský organizmus sú po tele rozvádzané krvou. Vie opísať základné zložky krvi a význam jednotlivých zložiek – červené krvinky, biele krvinky a krvné doštičky. Žiak vie, že v krvi sa nachádza napríklad voda, cukor, soľ, vitamíny – t.j. rôzne látky, ktoré je potrebné dopraviť z miesta prijatia (resp. výroby) na miesto využitia (resp. vylúčenia). Žiak vie vysvetliť nebezpečenstvo úniku väčšieho

		darčovstva krvi	množstva krvi z tela. Žiak vie vysvetliť význam darčovstva krvi.
	Čo je to krvný obeh?	Krvný obeh Okysličovanie organizmu Cievy – tepny a žily	Žiak vie vysvetliť, že krv prúdi po tele v cievach, vie cievny systém schematicky zaznačiť (v schéme nechýba srdce a cievny systém je uzatvorený). Vie, že cievy sú napojené na srdce, ktoré zabezpečuje to, aby krv cirkulovala po celom tele. Žiak vie, že krv sa cievami dostáva do pľúc, kde sa z nadychovaného vzduchu dostáva do krvi kyslík a ten je rozvádzaný po tele. Žiak vie, že kyslík sa v jednotlivých častiach tela spotrebováva a krv bez kyslíka sa znovu dostáva do pľúc, aby sa okysličila (naviazala na seba pri dýchaní kyslík).
	Čo je to krvný tlak?	Prejavy srdcovej činnosti Srdcový tep Krvný tlak Zmeny srdcovej činnosti	Žiak vie, že srdcová činnosť sa prejavuje na tele merateľnými javmi – napríklad tepom a tlakom krvi. Žiak vie vysvetliť, čo je srdcový tep a čo je to tlak krvi. Žiak vie merať srdcový tep a vie vysvetliť význam merania krvného tlaku pri pravidelných prehliadkach u lekára. Žiak vie vysvetliť, prečo sa zvyšuje srdcový tep a krvný tlak zvyšovaním námahy.
	Ako sa rodí nový človek?	Rozmnožovanie človeka Rast a vývin Vývin pred narodením Vývin po narodení Význam zdravej stravy pre vývin človeka	Žiak vie, že na splodenie nového potomka je potrebný dospelý muž a dospelá žena. Vie, že na rozmnožovanie má človek v tele rozmnožovaciu sústavu, pričom mužská sa od ženskej líši. Žiak vie vysvetliť, že po oplodnení ženy mužom sa dieťa vyvíja v tele matky. Vie, že proces vývinu dieťaťa pred narodením trvá 9 mesiacov. Žiak vie opísať, ako sa dieťa v tele matky vyvíja, ako je vyživované a ako významná je zdravá životospráva ženy v tomto období. Žiak vie vysvetliť, že vyvinuté dieťa žena porodí v nemocnici za asistencie lekárov. Žiak vie vysvetliť rozdiely medzi dospelým človekom, dieťaťom a novorodencom. Vie, že novorodenci sú na matke závislí a postupne sa vyvíjajú, rastú, menia sa, na čo potrebujú vyváženú stravu a vyvážený pohyb.
	Prečo musí človek jesť a piť?	Potrava ako zdroj energie	Žiak vie jednoducho vysvetliť, prečo musí človek jesť a čo obsahuje potrava, ako a kde sa v organizme spracováva a na čo sa v organizme

	a stavebného materiálu pre obnovu organizmu	využíva. Žiak sa vo vysvetľovaní sústreďuje na objasnenie toho, že človek potrebuje energiu a stavebné látky na rast a obnovu organizmu. Žiak porovnáva človeka a jeho potrebu prijímať potravu s inými živočíchmi a aj rastlinami a zovšeobecňuje, že všetky živé organizmy potrebujú prijímať látky z prostredia a tiež do prostredia vylučujú látky, ktoré už nepotrebujú.
<i>Čo sú to vitamíny a kde sa nachádzajú?</i>	Vitamíny	Žiak vie, že potrava obsahuje vitamíny a uvedomuje si, že vitamíny sú pre zdravý život dôležité. Vie, že vitamíny sa označujú veľkými tlačenými písmenami – A, B, C, D, E. Žiak vie, že niektoré potraviny vitamíny vôbec neobsahujú, ale obsahujú veľa tukov a cukrov. Uvedomuje si, že neustálou konzumáciou tohto typu potravín sa môže znížiť množstvo vitamínov v tele, čo spôsobí ochorenie organizmu.
<i>Čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme?</i>	Tráviaca sústava človeka Proces trávenia potravín	Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje s jedlom, ktoré zjeme. Uvedomuje si, že jedlo obsahuje látky, ktoré v organizme využívame a tie si človek v organizme ponecháva a zvyšok vylučuje stolicou. Žiak pozná základné súčasti tráviacej sústavy (ústna dutina, hltan, žalúdok, črevá, konečník) a na schéme ich vie rozpoznať, pričom vysvetľuje, čo sa deje s potravou v žalúdku a kde sa potrebné látky vstrebávajú do krvi, ktorá ich rozvádza na všetky miesta v organizme, kde sa tieto látky využívajú.
<i>Čo sú to jedy?</i>	Jedy Drogy	Žiak vie, že okrem toho, že poznáme zdravé potraviny obsahujúce živiny a vitamíny potrebné pre rast a obnovu organizmu a menej zdravé potraviny, poznáme aj potraviny, ktoré sú pre človeka jedovaté. Žiak vie, že jedovaté sú potraviny, ktoré obsahujú látky, ktoré spôsobujú poškodenie organizmu. Tie sa môžu vyskytovať v potrave prirodzene alebo sa tam vytvoria nevhodným skladovaním. Žiak vie uviesť príklady jedovatých rastlín a ich plodov, jedovatých húb, ale aj zle skladovaných potravín (huby uskladnené v nepriedušnom vrecku, plesnivý chlieb, hnilé jablko). Žiak vie, že niektoré látky sú jedmi vtedy, keď ich zjeme veľké množstvo, napríklad soľ, ale aj

			vitamíny, lieky v nadmernom množstve, kombinácie liekov alebo alkohol a iné drogy.
	<i>Kde sa tvorí moč a stolica?</i>	Vylučovacia sústava Moč Význam tvorby moču a stolice	Žiak vie, že z krvi sa nevyužité a odpadové látky dostávajú z organizmu pomocou obličiek, v ktorých sa tvorí moč. Žiak vie vysvetliť, že krv koluje celým telom, prechádza obličkami, v ktorých sa z nej odstraňujú škodlivé látky a nadbytočná voda, vzniká moč, ktorý sa vylučuje z tela von.
	<i>Kedy a prečo sa potíme?</i>	Pot Význam tvorby potu	Žiak vie, že okrem stolice a moču človek vylučuje aj pot. Žiak chápe, že potom sa z tela nevyučujú nepotrebné látky, potenie vysvetľuje ako proces, pri ktorom sa organizmus ochladzuje. Dáva informáciu do súvislosti s tým, že človek sa potí vtedy, keď je mu teplo. Žiak si jednoduchým skúmaním overuje, že telo vylučuje vodu v plynnom skupenstve neustále.
	<i>Prečo človek dýcha?</i>	Dýchacia sústava Význam kyslíka pre ľudský organizmus	Žiak vie jednoducho vysvetliť, čo sa deje so vzduchom, ktorý vdýchne. Uvedomuje si, že vydechovaný vzduch je iný ako vdychovaný. Vie, že zo vzduchu človek využíva len jednu jeho časť – kyslík. Vie, aké základné súčasti má dýchacia sústava a vie, kde sa v tele nachádza hlavná časť dýchacej sústavy – pľúca.
	<i>Ako zistíme, že človek dýcha?</i>	Proces dýchania	Žiak vie vymenovať základné prejavy dýchania človeka (dvíhanie a klesanie hrudníka, prúd vdychovaného a vydechovaného vzduchu, vdychovaná vodná para). Uvedené informácie zisťuje (prípadne si ich len overuje) skúmaním na ľudskom tele.
	<i>Prečo bije srdce rýchlejšie, keď sme udýchaní?</i>	Súčinnosť dýchania a srdcovej činnosti	Žiak skúma, ako sa zrýchľuje dýchanie a zároveň aj srdcová činnosť pri zvyšovaní námahe. S pomocou učiteľa vytvára záver, že človek pri zvýšenej námahe rýchlejšie dýcha a aj srdce mu rýchlejšie bije. Pokúša sa o vysvetlenie na základe vedomostí a skúseností, ktoré o dýchaní žiak má. Žiak získava dodatočné informácie zo sekundárnych zdrojov.
	<i>Prečo kašleme a kýchame?</i>	Význam čistoty ovzdušia	Žiak vie vysvetliť, že so vzduchom sa do tela môžu dostať rôzne nečistoty a dokonca aj pôvodcovia rôznych ochorení, ktorí sú tak drobní, že nie sú

		Kašeľ Kýchanie a kvapôčková infekcia	viditeľní. Žiak vie, že väčšie množstvo týchto nečistôt sa zachytáva v nosovej dutine, z kadiaľ sa dostáva spolu s hlienom von. Žiak vie vysvetliť, ako sa prostredníctvom kýchania a kašľania dostávajú nečistoty von z dýchacieho systému.
	<i>Ako sa človek pohybuje?</i>	Kostra – opora pre svaly Význam pohybu pre zdravie človeka	Žiak vie, že pohyb je jeden zo základných životných prejavov organizmov. Dostatok pohybu je predpokladom zdravia. Žiak vie, že pohyb zabezpečujú svaly, ktoré sú upnuté na oporu – kostru. Žiak vie vysvetliť, že človek má veľké množstvo menších kostí preto, aby bol ohybnejší. Vie vymenovať najzákladnejšie kosti v ľudskom tele.
	<i>Potrebujeme svaly na každý pohyb?</i>	Svaly – pohybová sústava	Žiak si uvedomuje, že svaly potrebujeme na veľmi rôzne pohyby. Vie uviesť niekoľko príkladov rôznych pohybov – tie, ktoré ovládame vôľou (chôdza, úsmev, hryzenie, žmurkanie, hovorenie), aj tie, ktoré vôľou nie sú ovládané (napríklad pohyb srdca, pohyb čriev).
	<i>Máme kosti v celom tele?</i>	Správna životospráva pre zdravú opornú sústavu Liečenie zlomenín kostí	Žiak vie, že kosti sú oporou pre svaly a sú rozmiestnené po celom tele. Žiak vie, že kosti obsahujú veľa vápnika, ktorý potrebuje človek prijímať v potrave, aby mal kosti dostatočne pevné. Vie, že kosti sa môžu pri neopatrnom páde zlomiť, ale vedľa sa aj späť zrást, pri zrastaní však kosť nemôže byť namáhaná, aby nevznikol krivý zrast. Žiak skúma význam opozitnej pozície palca voči ostatným prstom, uvedomuje si význam tohto druhu pohyblivosti (skúma, koľko bežných úkonov nie je možné robiť bez použitia palca).
	<i>Prečo sú niektorí ľudia silnejší a iní slabší?</i>	Vývin svalstva cvičením	Žiak vie, že svalovú sústavu je možné rozvíjať a to pravidelným cvičením a správnu stravou. Žiak vie celkovo objasniť význam pohybu pre zdravie človeka. Žiak vie, že muži majú prirodzene viac vyvinuté svaly ako ženy.
	<i>Čím sa líšia rastliny od iných organizmov?</i>	Rastliny ako živé organizmy Životné prejavy rastlín	Žiak vie vymenovať, kde všade rastú rastliny, vie uviesť, že rastliny rastú aj vo vode, na skalách, vo veľmi chladných oblastiach, tiež vo veľmi teplých oblastiach, v močariskách, ale aj na iných rastlinách. Vytvára súvislosti medzi predchádzajúcimi skúsenosťami a aktuálne získavanými

RASTLINY			vedomosťami. Žiak vie, že rastliny sú živými súčasťami prírody a to aj napriek tomu, že nie sú tak pohyblivé ako napríklad živočíchy alebo človek. Žiak identifikuje niektoré zo základných životných prejavov rastlín.
	<i>Potrebujú všetky rastliny rovnaké množstvo vody?</i>	Význam vody pre rastliny Vodné rastliny, suhomilné rastliny	Žiak vie, že rastliny potrebujú pre svoj život vodu. Žiak vie, že rastliny sa môžu líšiť v tom, koľko vody pre svoj život potrebujú. Žiak vie, že niektoré rastliny žijú pod vodu, iné na vode a niektoré vodu potrebujú v pôde. Vie uviesť príklady rastlín žijúcich vo vode – lekno, žaburinka, vie uviesť príklady rastlín žijúcich na miestach s malým množstvom vody – skalnice, kaktusy. S pomocou učiteľa vie prakticky skúmať uvedený jav. Uvedomuje si, že rastliny rastú na miestach, ktoré poskytujú rastlinám rôzne množstvo vody – pri vode i vo vode, ale aj na suchých miestach a skalách. Žiak spoznáva, že rastliny rastúce na suchých miestach vydržia dlhšie bez vody ako rastliny žijúce vo vlhkých podmienkach.
	<i>Čím sa od seba rastliny odlišujú?</i>	Druhovú rozmanitosť rastlín	Žiak vie, že rastliny majú veľa znakov spoločných a tým sa odlišujú od iných živých súčastí prírody. Žiak zároveň vie, že rastliny sa inými znakmi vzájomne odlišujú – žiak má osvojené základy poznávania druhej rozmanitosti. Žiak pozná 10 rastlín (vie ich pomenovať rodovým názvom), ktoré bežne pozoruje vo svojom okolí a vie vysvetliť, na základe ktorých znakov rozpoznal, že ide o daný druh. Žiak dokáže detailne pozorovať rôzne rastlinné druhy a identifikovať niektoré druhové rozdiely.
	<i>Majú všetky rastliny rovnaký koreň ?</i>	Koreň rastliny. Tvar a funkcia koreňa	Vedieť vysvetliť dve základné funkcie koreňa - čerpanie živín z pôdy a upevnenie rastliny v pôde. Uvedomiť si, že rôzne rastliny majú rôzne korene a danú skutočnosť vie vedecky skúmať (objektívne s meraním a porovnávaním). Osvojiť si poznatok, že rôzne korene sa líšia napríklad veľkosťou, funkciou koreňa. Poznať a vymenovať koreňovú zeleninu.

<i>Majú všetky rastliny rovnaké stonky ?</i>	Rastlinná stonka, tvar a funkcia stonky	Osvojiť si poznatok o tom, že rastliny sa odlišujú stonkou. Dokázať rozdeliť rastliny na byliny a dreviny a tie na kry a stromy. Zistiť pozorovaním, akými rôznymi vlastnosťami sa stonky odlišujú. Pozorovať, že niektoré stonky sa vetvia a iné nie, informácie primerane reprodukuje. Vysvetliť, že niektoré stonky vytvárajú úponky, ktorými sa prichytávajú o podklad a dostávajú sa tak vyššie, aby mali lepší prístup k svetlu.
<i>Majú všetky rastliny rovnaké listy ?</i>	Rastlinné listy, tvar a funkcia listov	Rozlišovať rastliny tvarom listovej čepele, kresbou žilnatiny a rôznosťou zúbkovania na okraji listu, ako aj farbou. Vysvetliť, že funkciou listov je prijímať slnečné svetlo a preto sú listy ploché a široké, aby zachytili väčšie množstvo svetla. Objasňovať pozorovanie javov a vie vysvetliť, že ak rastline odstránime väčšie množstvo listov, tak uhynie, lebo nemá ako získavať slnečné svetlo.
<i>Majú všetky rastliny rovnaké kvety?</i>	Kvety. Tvar a zloženie kvetov	Vysvetliť, že rastliny sa vzájomne od seba odlišujú rôznym tvarom, farbou a zložením kvetov. Pri porovnávaní kvetov si okrem farby všímať tvar a počet lupeňov a farbu a počet tyčínok. Funkcia kvetu- z kvetu sa vyvíjajú plody, ktoré obsahujú semená. Žiak dokáže pozorovať aj veľmi drobné kvety nevýrazných farieb, napríklad kvet liesky, orecha, skorocelu, žihľavy či rôznych druhov tráv.
<i>Prečo rastliny kvitnú ?</i>	Funkcia kvetov. Opel'ovače.	Chápať, pojem kvety, plody a semená a súvislosti medzi nimi. Poznať rôzne tvary a veľkosti kvetov. Vedieť vysvetliť funkciu kvetov pri opelení. Vznik plodov.
<i>Čím sa odlišujú plody rôznych rastlín?</i>	Rastlinné plody. Tvar a funkcia rastlinného plodu	Rozpoznať plod, časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu po jeho opelení. Opísať proces opelenia pomocou vetra a opel'ovačov (včely, čmele, motýle). Uvedenú informáciu vie žiak spojiť s vlastnou minulosťou skúsenosťou,

			s pozorovaním opel'ovačov na kvetoch a vie vysvetliť, ako sa dostane peľ z jedného kvetu na druhý. Vie, že plod obsahuje semeno. Pozorovaním vie zistiť, ktoré druhy ovocia a zeleniny sú plody, ktoré vznikli z kvetu a sú nositeľmi semien. Chápe, že zo semena vyrastie nová rastlina.
	<i>Vznikne z každého semena nová rastlina?</i>	Semená. Rozmnožovanie rastlín.	Poznať zrelé a nezrelé plody a vysvetľuje zrelosť na rôznych príkladoch z bežného života (jablká, paradajky, jahody). Dokázať vysvetliť, že len zrelé plody obsahujú semená, ktoré vyklíčia. Skúmaním vie žiak zistiť, že nezrelé semená nevyklíčia.
	<i>Kedy semeno vyklíči ?</i>	Podmienky klíčenia semien: teplo, voda, vzduch	Vedieť vysvetliť, že zrelým semenám je potrebné poskytnúť dostatok vhodných podmienok na to, aby vyklíčili. Vlastnou výskumnou činnosťou s pomocou učiteľa zisťuje, že semeno nepotrebuje na vyklíčenie svetlo, určite potrebuje teplo, vodu a vzduch. Pochopiť, že čas, za ktorý vyklíčia rôzne druhy semien je rôzny. Pozorovať klíčenie rôznych druhov semien a viesť si záznamy z pozorovania, vytvoriť záver.
	<i>Vyklíčia aj poškodené semená?</i>	Klíčovosť semien	Dokázať výskumnou činnosťou, že poškodené semená nevyklíčia. Navrhovať rôzne spôsoby poškodení a sleduje efekt na proces klíčenia (semená upravené varom, rozkrojené, rozdrvené, uložené na dlhšiu dobu do slanej vody a podobne).
	<i>Rozmnožujú sa rastliny len semenami?</i>	Vegetatívne rozmnožovanie rastlín	Chápať, že rastliny je možné rozmnožovať aj pomocou iných častí rastlín ako sú semená. napríklad hľuzami (zemiak), poplazmi (jahoda) a odrezkami (maliny). Samostatne skúmať, ktoré izbové rastliny je možné rozmnožovať odrezkami rôznych častí rastliny.
ČAS	<i>Ako zistím, aký starý je</i>	Prejavy veku	Žiak vie, že trváce rastliny (napr. stromy) sa menia nielen počas roka, ale aj v priebehu rokov a tak je podľa nich možné približne merať čas v rokoch.

	<i>strom?</i>	rastlín	Uvedomuje si, že čím sú stromy vyššie a majú širší kmeň, tým sú staršie. Má poznatok o tom, že vek stromov je možné zistiť z letokruhov a vie vysvetliť ako letokruhy vznikli a prečo je možné nimi merať vek stromov.
ŽIVOČÍCHY	<i>Kde všade žijú živočíchy?</i>	Rôzne podmienky pre život živočíchov	Žiak vie, že živočíchy sa odlišujú aj tým, v akom prostredí žijú a že tomuto prostrediu sú prispôsobené. Vie, že živočíchy môžeme nájsť takmer všade, podobne ako rastliny. Vie vymenovať príklady živočíchov, ktoré žijú v rôznych prostrediach, napríklad: na súši (zajac), v pôde (dážďovka), vo vzduchu (sokol), vo vode (kapor); vo veľmi chladných podmienkach (mrož), v tropických púšťach (škorpión).
	<i>Ktoré živočíchy žijú na súši?</i>	Typickí zástupcovia suchozemských živočíchov Spôsob života vybraných suchozemských živočíchov	Žiak vie, že na súši žije najväčšie množstvo živočíchov. Vie, že dýchajú vzduch a živia sa potravou, ktorá je dostupná na súši, niekedy vo vode. Na príklade mačky vie vysvetliť prispôsobenie životu na súši, popíše jej vonkajšie znaky. Vie, že niektoré suchozemské živočíchy lovia korisť vo vode a tak majú vyvinuté pohybové orgány umožňujúce lepší pohyb po vode (vie uviesť príklad kačice a zo zástupcov hmyzu korčuliarku).
	<i>Žijú živočíchy v pôde?</i>	Typickí zástupcovia suchozemských živočíchov žijúcich v pôde Spôsob života vybraných	Žiak vie, že mnohé živočíchy žijú v pôde, vie uviesť príklad krta a dážďovky. Vie, že živočíchy žijúce v pôde tiež potrebujú dýchať vzduch, vytvárajú si pod zemou komôrky. Vie vysvetliť, že ak ich zaleje voda, utopili by sa. Spája vedomosť so skúsenosťou a objasňuje jav na dážďovke.

		suchozemských živočíchov žijúcich v pôde	
	<i>Ktoré živočíchý žijú vo vzduchu?</i>	Typickí zástupcovia suchozemských lietajúcich živočíchov Spôsob života vybraných suchozemských lietajúcich živočíchov	Žiak vie, že živočíchý, ktoré je možné vidieť vo vzduchu žijú na súši a pre svoj život potrebujú dýchať vzduch. Žiak vie, že vo vzduchu hľadajú potravu alebo sa ním rýchlo premiestňujú. Jav vie jednoducho vysvetliť na lastovičke. Vo vzduchu loví hmyz, ktorý kŕmi svoje mláďatá. V zime vo vzduchu hmyz nelieta a tak sa lastovičky sťahujú do teplých krajín, kde je hmyzu vo vzduchu dostatok.
	<i>Ktoré živočíchý dokážu žiť vo vode?</i>	Typickí zástupcovia vodných živočíchov Spôsob života vybraných vodných živočíchov	Žiak vie, že okrem živočíchov, ktoré žijú na súši a dýchajú vzduch poznáme aj také, ktoré žijú vo vode. Vie na príklade (kapor obyčajný) vysvetliť, ako sa tieto živočíchý prispôbili životu pod vodou, napríklad tvarom tela, spôsobom pohybu. Vníma rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi.

	<i>Kde ešte žijú živočíchy?</i>	Parazity	Žiak vie, že niektoré živočíchy sa prispôbili životu na iných živočíchoch, kde získavajú aj potravu. Vie jav vysvetliť na vybranom živočíšnom druhu: voš detská. Vie objasniť význam hygieny pri prevencii rozmnožovania a šírenia vší.
VODA	<i>Čo žije vo vode?</i>	Voda ako priestor pre život rastlín a živočíchov Spôsob života vybraných druhov rastlín a živočíchov viazaných na vodný zdroj	Žiak vníma vodu ako priestor pre život rôznorodých rastlín a živočíchov, ktoré nie je často vidieť na prvý pohľad alebo voľným okom. Vie vymenovať zástupcov rastlín a živočíchov, ktoré sa najbežnejšie vyskytujú pri a v priehradách a rybníkoch, vie ich vizuálne rozpoznať (ryby – kapor a štika -t.j. dravá a nedravá ryba, vážka a jej larva vo vode, potočník – larva a dospelý jedinec, potápnik, korčuliarka, pijavica, žaba – skokan - žubrienka aj dospelá žaba, kačica potáпка, labuť; riasy, žaburinka, tŕstie, vrba). Žiak vie, že niektoré žijú priamo vo vode, iné vo vode prežívajú len časť života alebo sa pri vode zdržiavajú preto, lebo v nej nachádzajú zdroj obživy. Žiak vie vysvetliť význam vody pre rastliny a živočíchy.
	<i>Aké živočíchy žijú vo vode?</i>	Vodné živočíchy Suchozemské živočíchy	Žiak vie, že voda je priestor pre život rôznych druhov živočíchov. Vie, že niektoré sú vodnými živočíchmi a iné, aj napriek tomu, že ich nájdeme len pri vode, sú suchozemské. Vie jednoducho vysvetliť rozdiel medzi vodnými a suchozemskými živočíchmi na základe poznatku o spôsobe dýchania živočíchov. Žiak vie zistiť z rôznych druhov sekundárnych zdrojov, ako dýchajú rôzne druhy živočíchov, ktoré môžeme nájsť pri vodných zdrojoch. Žiak vie, že v rôznych druhoch vodných zdrojov žijú rôzne druhy živočíchov.
	<i>Aké živočíchy nájdeme v potoku?</i>	Tečúca a stojatá voda . Prepojenie	Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi tečúcou a stojatou vodou. Vie vysvetliť putovanie vody od prameňa až po more. Žiak vie navrhnúť postup, ktorým by zistil, či je tečúca voda studensia ako stojatá, resp. navrhovať realizáciu podobných výskumných aktivít. Cieľovým pozorovaním zisťuje, aké rôzne

	zdrojov vody Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v tečúcich vodách	vodné živočíchy je možné nájsť v potoku, pričom využíva poznatky o tom, kde v potoku sa môžu živočíchy skrývať. Vie vymenovať niekoľko typických zástupcov vodných živočíchov typických pre slovenské potoky: pstruh, škl'abka, rak, krivák, pijavica a opísať ich spôsob života v potoku. Uvedených zástupcov vie vizuálne rozpoznať a pomenovať rodovým menom.
<i>Aké živočíchy nájdeme v rybníku?</i>	Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v stojatých vodách	Žiak vie vymenovať niekoľko špecifických zástupcov rýb žijúcich v stojatých vodách: kapor, šťuka, úhor, sumec. Žiak vie opísať ich spôsob života a vzájomne ich porovnať. Detailným pozorovaním rôznych druhov rýb vie zhodnotiť, ktoré znaky sú pre ryby spoločné a čím sa vzájomne odlišujú.
<i>Aké živočíchy žijú v mori?</i>	Spôsob života vybraných zástupcov živočíchov žijúcich v mori	Žiak vie, že živočíchy žijúce v mori by v sladkých vodách neprežili a naopak. Vie, že v moriach žije mnoho živočíchov, ktoré sú podobné tým, ktoré žijú v sladkých vodách, ale žijú tam aj druhy, ktoré v sladkých vodách nežijú; porovnáva najmä ryby. Vie vymenovať a vizuálne rozpoznať niekoľko typických zástupcov morských živočíchov (žralok, treska, losos, raja, morský koník, medúza, sépia, koral) a vie stručne opísať ich spôsob života.
<i>Existujú živočíchy, ktoré môžu žiť vo vode aj na súši?</i>	Vodný ekosystém –fauna - spôsoby viazania sa na vodné prostredie	Žiak vie vysvetliť, že pri vodnom zdroji môžeme okrem vodných živočíchov stretnúť aj tie, ktoré vo vode alebo pri vode hľadajú obživu alebo sa vo vode rozmnožujú, ale nedokážu pod vodu žiť. Vie uviesť príklady živočíchov z jednej aj druhej skupiny (skokan, mlok, potočník, potápnik,

			komár, vážka, korčuliarka, užovka, kačica, hus, labuť). Napríklad vie, že kačice, ktoré plávajú po vodnom zdroji, sú suchozemské živočíchy, ktoré vo vodnom zdroji hľadajú potravu, samotné by pod vodou neprežili.
	<i>Dokážu žaby dýchať pod vodou ako ryby?</i>	Obojživelníky	Vie opísať spôsob života dvoch vybraných živočíchov – užovka obyčajná (suchozemský živočích) a skokan zelený (obojživelník). Žiak vie, že okrem vodných a suchozemských živočíchov poznáme aj obojživelníky a vie vysvetliť, že obojživelník je živočích, ktorý určitý čas svojho života žije pod vodou a v dospelosti žije na súši. Vie opísať životný cyklus žaby a objasniť na ňom uvedený pojem „obojživelník“. Vizualne rozpoznáva najznámejšie druhy obojživelníkov a pomenováva ich rodovými menami – skokan, ropucha, rosnička, mlok.
	<i>Prečo je pri vode veľa komárov?</i>	Vodný zdroj ako priestor pre rozmnožovanie	Žiak vie, že v blízkosti vodných zdrojov sa nachádzajú aj drobnejšie druhy živočíchov, ktoré potrebujú vodu pre rozmnožovanie. Vie uviesť tri príklady: komára, vážku a potočníka. Pozná rozmnožovací cyklus uvedených druhov a uvedomuje si, že mláďatá (larvy) sa na svojich rodičov nepodobajú. Žiak si dáva získané informácie so súvislosti s vedomosťami a skúsenosťami, ktoré má (napríklad prítomnosť veľkého množstva komárov pri vodných zdrojoch rôzneho druhu).
	<i>Je kačica vodný živočích, keď ju nájdeme len pri vode?</i>	Vodný zdroj ako zdroj obživy	Žiak vie, že pre niektoré druhy živočíchov je voda zdrojom potravy, pričom sa pri vode a vo vode môžu živiť živočíšnou alebo rastlinnou potravou. Vie uviesť príklady živočíchov ((korčuliarka obyčajná, užovka obyčajná, kačica, hus, labuť), ktoré týmto spôsobom života žijú a vie opísať ako sa prispôbujú životu pri vode.

	<i>Kedy je voda čistá?</i>	<p>Mikroorganizmy</p> <p>Mikroorganizmy ako pôvodcovia ochorení</p> <p>Bunka ako stavebná jednotka organizmov</p>	<p>Žiak vie, že voda obsahuje aj živočíchy, ktoré sú voľným okom neviditeľné a môžu spôsobovať ochorenia, ak človek vodu z takéhoto zdroja vypije.</p> <p>Žiak vie, že viac takýchto druhov živočíchov sa nachádza v stojatých vodách ako v tečúcich vodách a môžu sa nachádzať aj v studniach, či prameňoch. Žiak vie, že prítomnosť týchto organizmov sa dá zistiť a po overení, že je zdroj vody pitný je možné vodu piť priamo z prameňa. Žiak vie, že živočíchy tohto druhu môžu byť zložené aj len z jednej bunky; žiak má vytvorenú prvotnú predstavu o tom, že organizmy sú zložené z buniek. Jednoducho opisuje, čo je to bunka.</p>
	<i>Prečo voda v rybníku zozelenie?</i>	<p>Vodný ekosystém – flóra</p> <p>Riasy a sinice</p> <p>Sinice ako pôvodcovia ochorení</p>	<p>Žiak vie, že okrem drobných živočíchov môže voda obsahovať aj rovnako drobné rastliny (zložené napríklad len z jednej bunky). Vo vodnom zdroji vie pozorovať, kde sa riasy vytvárajú a spája túto informáciu s vlastnou skúsenosťou s riasami prítomnými v rôznych vodných zdrojoch (napríklad prírodných bazénoch). Pozorovaním vie zistiť, že riasy sa netvorí v potokoch (v rýchlo tečúcich vodách), naopak, môžu sa vytvoriť v nádobách, v ktorých bola naliata studničná voda a boli vystavené teplu (poznatok dokáže zistiť experimentom, ktorý si s pomocou učiteľa sám navrhne). Žiak zovšeobecňuje, že riasy sa rozmnožujú v stojatých, dostatočne teplých vodách a z rôznych sekundárnych informačných zdrojov zisťuje, že premnoženie rias môže spôsobiť úhyn vodných živočíchov žijúcich v danom vodnom zdroji. Na strane druhej, žiak vie, že riasy sú zdrojom potravy pre viaceré druhy živočíchov.</p>
ŽIVOČÍCHY	<i>Čo majú všetky živočíchy spoločné a čím sa odlišujú?</i>	<p>Životné prejavy organizmov</p> <p>Podobnosti a</p>	<p>Žiak vie vysvetliť, čím sa živočíchy a rastliny vzájomne podobajú a čím sa vzájomne odlišujú. Medzi špecifikami živočíchov spomína aj získavanie potravy. Zároveň si žiak uvedomuje, že živočíchy sa vzájomne od seba</p>

		rozdiely v živočíšnej ríši Základ systematiky stavovcov: obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce	odlišujú a to nielen tvarom, ale najmä spôsobom života. Žiak vie, že živočíchy, ktoré sa vzájomne na seba viac podobajú (tvarom tela, spôsobom života) patria do tej istej skupiny živočíchov – napríklad obojživelníky, plazy, ryby, vtáky, cicavce. Pozorovaním skupiny živočíchov vie žiak samostatne vytvoriť opisnú charakteristiku danej skupiny – vie živočíchy porovnať a zistiť, v ktorých znakoch sa zhodujú (sú si podobné). Informácie si vie vyhľadať v rôznych informačných zdrojoch a overiť si tak spôsob vlastného uvažovania.
	<i>Prečo sa hady vyhrievajú na kameňoch?</i>	Plazy Chladnokrvný živočích	Žiak vie opísať skupinu plazov a vie vymenovať troch zástupcov (užovka, vretenica, jašterica), ktorí do danej skupiny patria. Živočíchy vie vizuálne rozpoznať. Chápe a vie jednoducho vysvetliť, čo to znamená, že plazy sú chladnokrvné (vysvetľuje, že plazy sú v chlade strnulé, lebo si nevedia vytvoriť vlastné teplo tak, ako to dokáže človek). Žiak dáva informácie do súvislosti s tým, kde je možné plazy najčastejšie nájsť (na skalách, múroch, chodníkoch, kde sa vyhrievajú).
	<i>Dokážu lietať všetky vtáky?</i>	Vtáky	Žiak vie opísať skupinu vtákov a vie vymenovať piatich zástupcov (napríklad: vrabec, drozd, lastovička, sokol, labuť). Vie opísať spôsob života daných živočíchov, uvedomuje si, že sa vzájomne odlišujú napríklad spôsobom získavania potravy (dravé a nedravé vtáky). Zároveň vie, že všetky vtáky kladú vajcia a vie opísať, ako sa vtáky o vajcia a neskôr o mláďatá starajú. Žiak vie, že rôzne druhy vtákov hniezdia na rôznych miestach a je ich možné rozpoznať aj podľa typu hniezda a podľa tvaru, veľkosti a sfarbenia vajec. Vie, že medzi vtáky patria aj nelietavé živočíchy, napríklad pštros a tučniak, ktoré majú perie a zobák tak, ako ostatné vtáky.

			Uvedené živočíchy vie vizuálne rozpoznať.
	<i>Prečo niektoré živočíchy žijú v skupinách?</i>	Živočíšne spoločenstvá	Žiak vie, že niektoré živočíchy žijú v skupinách a vie jednoducho vysvetliť význam tohto zhukovania, napríklad na svorke vlkov, stáda koní a krdli lastovičiek. Žiak vie, že živočíchy sa môžu zhukovať len v určitom čase a pre určitý účel alebo žijú v spoločenstvách celý život. Žiak vie, že k živočíchom patria aj drobné organizmy, napríklad hmyz. Tiež vie, že niektoré druhy hmyzu vytvárajú spoločenstvá, napríklad mravce a včely. Vie vysvetliť, aký význam má pre tieto živočíchy tvorba spoločenstiev.
	<i>Ako žijú mravce?</i>	Mravce ako spoločenský hmyz Spôsob života spoločenstva	Žiak vie opísať spôsob života mravcov, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používa informácie o organizačnej štruktúre mraveniska a o jednotlivých kastách mravcov. Nakoniec vie zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre mravce prospešný, pričom vytvára vlastný úsudok a vyhľadáva informácie o spôsobe života rôznych druhov mravcov v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch.
	<i>Ako žijú včely?</i>	Včely ako spoločenský hmyz Spôsob života spoločenstva	Žiak vie opísať spôsob života včiel, rozmnožovací cyklus, spôsob získavania potravy a orientáciu v priestore. Pri vysvetľovaní používa informácie o organizačnej štruktúre včelej rodiny – rozpoznáva matku, trúdu a robotnicu. Nakoniec vie zhodnotiť, ako je život v spoločenstve pre včely prospešný, pričom vytvára vlastný úsudok a vyhľadáva informácie o spôsobe života včiel v rôznych sekundárnych informačných zdrojoch.
	<i>Aký úžitok nám poskytujú zvieratá?</i>	Úžitkové zvieratá: Včely	Žiak vie, že človek získava potravu rôznym spôsobom – pestovaním úžitkových rastlín, chovom domácich zvierat, ale čiastočne aj zberom divo rastúcich rastlín a ich plodov a lovom divo žijúcich živočíchov (vie uviesť

		Kravy Ovce Sliepky Kone	<p>príklady). Žiak vie vysvetliť, aký úžitok človeku poskytuje chov nasledujúcich živočíchov: včely, kravy, ovce, sliepky, kone. Žiak vie, ako sa vyrába med a vie jednoducho opísať, ako sa včelár stará o včely a ako od včiel získava med. Žiak vie vysvetliť, ako sa z kravského mlieka vyrába syr a ako sa vyrába maslo. Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako je potrebné sa starať o kravy, aby z nich mal človek úžitok. Žiak vie vymenovať aj iné produkty, ktoré je možné chovom kráv získať. Žiak vie vysvetliť, ako sa vyrába vlna a ako je potrebné sa starať o ovce, aby z nich mal človek úžitok. Vie jednoducho vysvetliť, ako sa z oviec získava vlna. Žiak vie vymenovať aj iné produkty, ktoré je možné chovom oviec získať. Žiak vie, ako je možné dochovať vajcia a ako je potrebné sa starať o sliepky, aby z nich mal človek úžitok. Žiak vie, aký úžitok poskytuje chov ťažných, športových a rekreačných koní. Žiak vie jednoducho vysvetliť, ako je potrebné sa o kone starať, aký priestor potrebujú pre život.</p>
HMOTA	<i>Existuje okrem hmoty ešte niečo iné?</i>	Svetlo ako príklad nehmotnej reálie	Žiak vie pozorovať okolie a identifikovať skupenstvo hmoty, z ktorej sú rôzne ľahko i ťažšie viditeľné, či inak vnímateľné reálie. Vie, že okrem hmoty poznáme aj iné nehmotné skutočnosti, medzi ktoré patrí napríklad svetlo (t.j. vie, že svetlo nie je hmota).
	<i>Kde vzniká svetlo?</i>	Zdroje svetla	Žiak vie, že hlavným zdrojom svetla je slnko, ale medzi zdroje patria napríklad aj hviezdy, žiarovky či oheň. Cieľavedome skúma, ktoré predmety svetlo vytvárajú a ktoré ho len odrážajú.
	<i>Prečo vytvárajú niektoré predmety tieň?</i>	Putovanie svetla priestorom Tiene	Žiak dokáže vysvetliť, aký je rozdiel medzi priesvitnými a priehľadnými predmetmi. Pokúša sa o vysvetlenie toho, čo sa deje so svetlom, ktoré dopadá na priehľadné, priesvitné a nepriesvitné predmety. Vie cielene skúmať tvorbu tieňa a vie zo svojho skúmania vytvoriť záver, v ktorom

			jednoducho objasní podmienky, v ktorých tiene vznikajú, kedy sa predlžujú a kedy sa skracujú.
	<i>Existujú predmety, ktoré tiene nevytvárajú?</i>	Priehľadné, priesvitné, nepriehľadné a nepriesvitné materiály Pôsobenie svetla na prekážku z rôznych materiálov	Žiak vie vlastným skúmaním zistiť, kedy sa tieň predmetu nevytvára a pokúša sa o vysvetlenie toho, prečo to tak je. Žiak chápe, že tieň sa vytvára za predmetom pri pôsobení svetla na predmet, pričom predmet je pre svetlo prekážkou.
	<i>Je možné so svetlom hýbať?</i>	Odraz svetla	Žiak dokáže vysvetliť, že svetlom je možné hýbať tak, že hýbeme s celým svetelným zdrojom a tak môžeme presunúť svetlo aj tam, kde nie je. Uvedomuje si, že s niektorými svetelnými zdrojmi hýbať nemôžeme – napríklad slnkom. Žiak vie vysvetliť, že svetlo zo slnka môžeme na iné miesta presmerovať, napríklad pomocou zrkadla, od ktorého sa svetlo odráža.
PLYNNÉ, KVAPALNÉ A PEVNÉ LÁTKY	<i>Čo je to pôda?</i>	Pôda Vznik pôdy	Žiak vie uviesť pôdu ako príklad pevnej látky. Žiak vie vysvetliť, že pevné látky sa dajú rozdrobiť na menšie časti, niektoré jednoduchšie a iné ťažšie, rozdrobovaním sa však nestávajú tekutými. Vie vysvetliť, že dlhodobým rozdrobovaním kameňov, z ktorých sú pohoria vzniká pôda. Žiak vie v súvislosti s tvorbou pôdy jednoducho vysvetliť, prečo sú kamene v potokoch okrúhle.

	<i>Je pôda všade rovnaká?</i>	Vlastnosti pôdy	Žiak vie cielene skúmať rôzne druhy hornín a vyslovovať závery o ich rôznych vlastnostiach. Vie zhodnotiť, či ide o tvrdé kamene tým, že sa pokúša robiť úlomkom kameňa ryhu do skla (zaváraninový pohár) a sleduje, ktoré kamene sa rozpúšťajú v octe, ktoré čiastočne a ktoré vôbec. Snaží sa detailne skúmať rozdiely v stavbe kameňov a snaží sa o kategorizáciu nájdenej vzorky kameňov vzhľadom na rôzne vlastnosti. Žiak si uvedomuje, že z rôznych druhov kameňov môžu vznikáť rôzne druhy pôdy. Skúma vlastnosti pôdy, zisťuje rozdiely vo farbe, vo veľkosti čiastočiek a skúma ako rôzne pôdy prepúšťajú vodu.
	<i>Môže byť znečistená aj pôda?</i>	Znečistenie pôdy a jeho dôsledky	Žiak vie, že aj pôda môže byť znečistená a ako toto znečistenie môže vzniknúť (napríklad nelegálnymi skládkami, vylieváním toxických látok do prírody). Žiak vie vysvetliť, že z pôdy sa môžu škodlivé látky dostať do spodných vôd a z tadiaľ do prameňov. Uvedomuje si, že pôda je potrebná pre rastliny, čerpajú z nej živiny a tak si vytvára súvislosť s tým, že znečistená pôda môže spôsobiť úhyn rastlín, ktoré na nej rastú alebo sa toxické látky môžu dostať do rôznych častí rastlín, ktoré potom konzumujú živočíchy a človek a môžu spôsobiť otravu.
RASTLINY POLÍ A LÚK	<i>Čo môžeme nájsť na lúke?</i>	Rôznorodosť lúčneho porastu	Žiak vníma lúku ako priestor, na ktorom rastie množstvo rôznorodých rastlín a žije tu veľké množstvo rôznorodých živočíchov. Vie, že živočíchy tu žijúce majú stavbu tela a spôsob života prispôbený lúčnemu porastu. Žiak vie, že prítomnosť rôznych druhov živočíchov je možné zistiť podľa zvukov, ktoré z lúky vychádzajú. Vie aj to, že aj keď sa na prvý pohľad lúky na seba podobajú, môžu na nich rásť rôzne rastliny a môžu byť obývané rôznymi živočíchmi.

<i>Aké rastliny rastú na lúke?</i>	Typické druhy lúčnych rastlín Úvod do systematiky rastlín	Žiak si uvedomuje rôznorodosť porastu na lúke a vie ju objektívne skúmať. Žiak vie druhovú rôznorodosť dokázať tým, že vie vymenovať (nazvať rodovými názvami) 5 typických zástupcov slovenských lúk (vlčí mak, zvonček konáristý, rumanček roľný, nevädza poľná, lipnica lúčna) a opísať rozdielne a zhodné znaky týchto rastlín. Žiak vie detailným pozorovaním a porovnávaním identifikovať rozdiely v druhoch rastlín, ktoré patria do toho istého rodu, napríklad mak siaty a vlčí mak.
<i>Aké živočíchy žijú na lúke?</i>	Typické druhy živočíchov žijúcich na lúkach Spôsob života lúčnych živočíchov Úvod do systematiky živočíchov	Žiak si uvedomuje, že na lúke žijú rôznorodé živočíchy a vie túto rôznorodosť objektívne skúmať. Žiak vie druhovú rôznorodosť dokázať tým, že vie vymenovať (nazvať rodovými názvami) 5 typických zástupcov slovenských lúk (koník lúčny, lienka sedembodková, voška ružová, mlynárik kapustný, kvetárik dvojtvarý) a opísať rozdielne a zhodné znaky týchto živočíchov. O živočíchoch získava samostatne ďalšie informácie a vie rozprávať o spôsobe ich života. Žiak vie detailným pozorovaním a porovnávaním identifikovať rozdiely v živočíšnych druhoch, ktoré patria do tej istej skupiny živočíchov, ale sú odlišnými druhmi (rôzne druhy pavúkov, motýľov, koníkov, mravcov a pod.).
<i>Čím sa odlišuje pole od lúky?</i>	Rôznorodosť lúčneho porastu v porovnaní s poľnou monokultúrou	Žiak vie, že polia vytvoril človek, aby mal kde pestovať plodiny, ktoré potrebuje na svoju obživu. Žiak vie, že na poliach rastú iné rastliny ako na lúke, a že na polia vysadil rastliny človek, pričom na lúkach rastú prirodzene. Vie, že na poli zvyčajne rastie len jedna plodina, ostatné rastliny rastú len na okrajoch polí. Žiak vie, že polia sú zvyčajne postrekované rôznymi chemickými prípravkami, aby sa v nich nemnožili škodce. Dieťa si uvedomuje, že ten istý živočích vyskytujúci sa prirodzene na lúke je na poli považovaný za škodcu. Žiak vie pozorovaním zistiť, že na poliach je

			pozorovateľne menej druhov živočíchov, na medziach je ich viac, podobne na lúkach.
	<i>Aké živočíchy žijú na poli?</i>	Typické druhy žijúce na poliach Spôsob života poľných živočíchov	Žiak vie vymenovať (pomenovať rodovým menom) 5 zástupcov živočíchov, ktoré žijú na poliach (zajac poľný, králik poľný, sokol sťahovavý, hraboš poľný, škrečok poľný), vie ich opísať a vie povedať, čím sa živia. Informácie vie spájať a vytvárať tak jednoduchý potravinový reťazec. O živočíchoch vie nájsť informácie v encyklopédii.
	<i>Aké rastliny rastliny na poli?</i>	Význam poľnej monokultúry Najvýznamnejšie poľné plodiny a ich využitie	Žiak vie, že polia vznikli z lúk, pričom pôvodné rastliny boli vytlačené na medze. Vie vysvetliť, aké pozitíva má pestovanie monokultúry. Pozná 5 druhov plodín, ktoré sa na poliach pestujú najčastejšie (kukurica, repka olejná, slnečnica, cukrová repa, obilie), vie ich opísať a vymenovať využitia danej rastliny. O obilninách vie, že poznáme rôzne druhy, napríklad pšenicu, raž, jačmeň a ovos a vie, aké rôzne použitie majú dané obilniny.
	<i>Čím sa odlišujú liečivé byliny od iných rastlín?</i>	Liečivé rastliny Najvýznamnejšie liečivé rastliny a ich spôsob využitia	Žiak vie vysvetliť význam liečivých rastlín pre človeka. Vo vysvetlení zdôrazňuje to, že rastliny obsahujú látky, ktoré pomáhajú liečiť zranenia a ochorenia. Vie, že rôzne rastliny majú rôzny účinok, používajú sa na rôzne účely. Rozpoznáva najčastejšie používané liečivé byliny a pomenováva ich rodovými menami: repík lekársky, lipa malolistá, materina dúška, ruža šípová a skorocel kopijovitý. Vie, kde je možné rastliny nájsť a podľa ktorých znakov je možné ich rozpoznať. Pracuje s atlasom rastlín a samostatne zisťuje, na čo sa liečivá bylina používa. Zisťuje, kde v okolí školy a bydliska sa nachádzajú uvedené liečivé byliny.
	<i>Ako zbierať a uskladňovať</i>	Zbieranie a uskladňovanie	Žiak vie, že liečivé účinky môžu mať rôzne časti rastlín – korene, listy, kvety, plody. Na príklade repíka, lipy, ruže šípovej a skorocelu vie vysvetliť,

	<i>liečivé byliny?</i>	liečivých rastlín	ktoré časti rastlín sa zbierajú. Žiak si uvedomuje, že je nebezpečné zbierať rastliny, ktoré nepoznáme, lebo poznáme aj jedovaté rastliny, ktorú môžu spôsobiť otravu až smrť. Žiak vie opísať postup, ako je potrebné rastliny sušiť a uskladňovať.
	<i>Ako sa pripravuje čaj z liečivých bylín?</i>	Rozpustné a nerozpustné látky – príprava výluhu Zvyšovanie rozpustnosti látok – príprava čaju	Žiak skúma, koľko látok sa uvoľňuje z liečivých rastlín do vody, ak sušené rastliny zalejeme studenou, teplou a horúcou vodou (pozoruje intenzitu zafarbenia). Na základe záveru zo skúmania zdôvodňuje, prečo je potrebné používať pri príprave čaju horúcu vodu. Žiak skúma, ako sa rozpúšťajú látky zo sušeného čaju v studenom a teplom alkohole a ako v oleji. Vytvára z pozorovania závery a pri ich tvorbe využíva vedomosti o rozpustnosti látok vo vode.

Výchovné a vzdelávacie stratégie – formy a metódy práce

Využívať v predmete prírodoveda vyučovacie metódy:

- priameho prenosu poznatkov (živé rozprávanie, opis spojený s pozorovaním, vysvetľovanie, besedu – dialogickú metódu, didaktické hry a metódu otázok a odpovedí)
- sprostredkovaného prenosu poznatkov (pozorovanie prírodnín, pokus, demonštrácia)
- práce s textom (práca s učebnicou, s pracovným zošitom a ďalšou literatúrou)
- a iné aktivizujúce metódy (pojmová mapa, brainstorming atď.)

Predmet: Vlastiveda

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Vlastiveda je predmet, ktorý zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, regiónu a samotnej obci.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína už v detstve, priestor okolo dieťaťa je plný zaujímavých vecí a potrebujú na ne odpoveď. Vlastiveda na 1.stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska). S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či už školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu ale aj celej republiky musí byť spojené s poznaním histórie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym, historickým prepojením. Vlastiveda (Objavujeme Slovensko) je rozdelená na dve veľké časti, a to Príroda Slovenska a Slovensko v minulosti a dnes. V časti Príroda Slovenska je základom spoznanie vybraných prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú príbehy historického rázu. Zakladá sa na spoznaní významných udalostí v histórii Slovákov, o ich zaradení v správnom časovom slede. (Cestujeme po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Realizácia je prostredníctvom „výletov“, jeden výlet po Slovensku je zameraný na jeden vybraný región. Dôraz je na práci s príbehmi a obrázkami, každý z nich znázorňuje jeden významný prvok regiónu a na čítaní zjednodušenej mapy.

2. Obsah vzdelávania vlastivedy

2. ročník

1hodina týždenne -33hodín ročne

Témy: Môj rodný kraj – kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Začíname s vlastivedou . Prvá vlastivedná vychádzka.

Objavujeme premeny okolo nás

Čo vytvorila príroda a čo človek. Čím je zaujímavý kalendárny rok a čím školský rok.

Cesta do školy a domov

Poznávanie cesty do školy. Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). Nakreslím si cestu do školy povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia. Čo rastie v našom

okolí. Rieka, potok. Pozorujeme oblohu (pranostiky, počasie a predpoveď počasia). Pozorujeme oblohu (slnko, Mesiac a hviezdy sú na oblohe). Ako sa staráme o naše okolie (a o životné prostredie)..

Čo a ako sa deje v našom okolí

Kalendár – jeseň, zima, jar, leto, moje mesto alebo moja dedinka (miesto, kde žijem). Ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom) . Pripomíname si našich predkov. Čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra). Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky).

Zvyky a tradície

Vianočný čas (Aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Tešíme sa na prázdniny.

Čo sa mi v našom kraji najviac páči

3. Cieľom vyučovania vlastivedy v 2. ročníku je:

- podporovať chuť učiť sa,
- rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať,
- všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho zmeny,
- prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí, v triede, škole, obci,
- vedieť pracovať s náčrtmi napr. triedy, školy, blízkeho okolia , ktoré vedú k zručnosti pracovať s plánom obce , orientovať sa na nej a podľa nej v praxi – plány miest,
- vnímať jedinečnosť prírodných výtvorov v okolí a rozvíjať záujem objavovať a vysvetľovať,
- rozumieť znakom, ikonám,
- hľadať riešenia na otázky, hľadať informácie, svoje návrhy interpretovať,
- diskutovať o návrhoch,
- vnímať krásu kultúrnych pamiatok, naučiť sa vážiť si ich a chrániť.

Požadovaný výstup žiakov z vlastivedy v 2. ročníku je zameraný na rozvíjanie funkčnej gramotnosti v oblastiach: čitateľskej gramotnosti – čítať s porozumením odborný text, vyberať z neho informácie, triediť, ich, využívať, prezentovať. Získavať údaje z nesúvislých textov –plánov, obrázkov, fotografií. Dôležitou súčasťou je aj čítanie obrázkov - vizuálna gramotnosť. Pri rozvíjaní prírodovednej gramotnosti v témach, ktoré sú zamerané na prírodnú časť prostredia, pôjde najmä o objavovanie, pozorovanie a vysvetľovanie prírodných dejov. Vlastiveda rozvíja aj kultúrnu gramotnosť, rozvíja záujem o kultúrne tradície svojho regiónu a Slovenska. Vlastiveda v druhom ročníku je učenie sa o priestore, v ktorom žijeme a chceme, aby žiaci od malička sa učili poznávať, objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede na otázky. Témami vlastivedy sa žiaci pripravujú aj na vyučovanie geografie, tak sa postupne oboznamujú s plánom. V 2. ročníku precvičujeme orientáciu na náčrte alebo pláne obce, umiestnenie jednotlivých objektov.

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Prierezové témy a medzipredmetové vzťahy
Moja trieda, škola, okolie školy. Správanie sa v škole, bezpečnosť v triede, v škole	Trieda, škola, rozmiestnenie vecí v triede, plán triedy, nebezpečné miesta, rozmiestnenie miestností v škole, chodby, vchod, moja trieda	Opísať prostredie prostredia triedy, školy. Zakresliť na plánik rozloženie tried na chodbe, v triede rozloženie stolov, tabule a pod. Vyhodnotiť miesta nebezpečné v triede a v škole a určiť pravidlá správania sa pre vlastnú bezpečnosť aj bezpečnosť spolužiakov.	<i>Ochrana života a zdravia</i>
Cesta do školy a domov Poznávanie cesty do školy	Svetové strany, poludňajší tieň, krajina, orientácia podľa svetových strán, trieda, škola, dopravné značky.	Nakresliť schému cesty do školy, vyznačiť na nej objekty, zaujímavé miesta, vyhodnotiť nebezpečné miesta, zakresliť na ceste priechody, križovatky, dopravné značky, semaforey.	<i>Dopravná výchova</i> <i>Výtvarná výchova</i>
Okolie školy	Škola. Školský dvor, objekty v okolí školy, pred školou, za školou, Prostredie v okolí školy –stromy, budovy	Opísať prostredie školy, určiť čo sa nachádza pred školou, za školou – budovy, stromy... Okolie školy a bydliska	
Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky. Čo rastie v našom okolí, rieka, potok ako sa mení	Les, lúka, park, rieka, jazero, ročné obdobia, kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni, ako prieskum.	Opísať podľa vlastných záznamov z prieskumu, čo rastie v okolí školy, v obci, aké rastliny stromy, vedieť ich porovnať, v čom sa líšia, podľa obrázkov popísať rastliny. Urobiť si atlas z fotografií alebo kresieb alebo listov stromov. Tvorit' zbierku,	<i>Environmentálna výchova</i> <i>Výtvarná výchova</i>

okolie školy počas roka.		analyzovať, triediť.	
Ako sa staráme o naše okolie (a o životné prostredie).	Krajina, životné prostredie, znečistené prostredie, zničené prostredie ochrana životného prostredia	Vyhodnotiť miesta v obci alebo v škole, ktoré sú znečistené a navrhnúť vylepšenie stavu v škole. Na základe vlastného prieskumu zistiť, v ktorých častiach obce sú zdevastované lavičky, cesty, zničené a pokreslené budovy, vyrúbané stromy.	<i>Ochrana života a zdravia</i>
Príroda	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a prvky prostredia, ktoré vytvoril človek, opísať krajinu okolo školy	Rozpoznať, ktoré časti krajiny tvorila príroda, ktoré človek.	<i>Environmentálna výchova</i>
Orientácia v náčrte alebo pláne mesta	Cesta, náčrt, plán, nákres	Zakresliť do náčrtu alebo plánu obce budovy. Orientovať sa na náčrte alebo pláne obce, mesta, ktoré domy sú na akej ulici, ktorá cesta vedie k vybranej lokalite, cez aké ulice a okolo ktorých budov prechádza.	<i>Dopravná výchova</i> <i>Výtvarná výchova</i>
Naša obec, jej história a súčasnosť, čo a ako sa deje v našom okolí obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra)	Príbeh, povesť, pamätné budovy, sochy, významné osobnosti histórie, vedy, kultúry, športu, umenia	Vytvoriť zbierku informácií o významných ľuďoch obce, vytvoriť portfólio významných miest alebo zaujímavých miest – nakreslených alebo odfotografovaných	<i>Mediálna výchova</i> <i>Tvorba projektu a prezentačných zručností</i>
Obec Ľudia v	Obec, ulice, domy, významné budovy – pošta, polícia, škola,	Opísať spôsob života obyvateľov obce, povedať názov svojej obce i presnú	<i>Osobný a sociálny rozvoj</i>

mojom okolí, správanie sa k ľuďom, úcta k starším.	miestny úrad	adresu, vysvetliť zásady slušného správania sa na ulici a k obyvateľom obce.	
Ochrana miesta pred nebezpečenstvom – požiar. Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky).	Tiesňová linka, postup pri volaní hasičov	Poznať čísla pre záchranu (112). Vypracovať zoznam nebezpečenstiev a ako sa pred nimi chrániť – neznámi ľudia, prírodné nebezpečenstvá – blesk, búrka, silné slnečné žiarenie	<i>Ochrana života a zdravia</i>
Tradície. Zvyky a tradície. Vianočný čas (Aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Veľkonočné sviatky	Sviatočné dni, tradície,	Vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov opísať, aké tradície sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci	<i>Osobný a sociálny rozvoj</i>
Čo sa mi v našom kraji najviac páči		Napísať, nakresliť príbeh na tému čo sa mi v našej obci páči a čo sa mi nepáči	<i>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</i>

Vlastiveda – 3. ročník

2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

Obsah vzdelávania vlastivedy

Témy: Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Príbehy Slovenska na obrázkoch

Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD

Za tajomstvami prírody Slovenska

Kde sa nachádza Slovensko? Povest'ami opradené pohoria (Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra). Naše rieky. Jaskyne Slovenska plné záhad. (Demänovské j., Domica). Lesy. Čo ukrývajú? Drahokam Slovenska –

Naše starobylé pamiatky a ich krása

Povesti z veľkých a starých miest Slovenska. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO). Slávne hrady, zámky a povesti o nich.

Cestujeme v čase – Slovensko v minulosti a dnes

Vlastiveda v 3. ročníku (Objavujeme Slovensko) je rozdelená na dve veľké časti: Príroda Slovenska a Slovensko v minulosti a dnes. V časti Príroda Slovenska je základom spoznanie vybratých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov a i. V druhej časti Slovensko v minulosti a dnes sú príbehy historického rázu. Zakladá sa na spoznaní významných udalostí v histórii Slovákov, o ich zaradení v správnom časovom slede. Okrem dvoch udalostí – rokov (vznik ČSR 1918 a vznik SR 1993) sa žiaci neučia spamäti žiadny dátum.

Cieľom vyučovania vlastivedy v 3. ročníku je:

- vytvoriť plán najbližšieho okolia,
- z plánov a máp vyčítať čo najviac informácií a používať ich pri vlastivedných vychádzkach,
- vedieť ukázať na obrázkovej mape Slovenska pohoria, rieky, chránené územia,
- spoznať ako žili naši predkovia v minulosti,
- poznať 3 povesti z Liptova

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)	Prierezové témy a medzipredmetové vzťahy
1. Ako sa vyznať vo svojom okolí	Krajina	Charakterizovať typy krajiny, vytvoriť si vlastný obraz krajiny.	Enviromentálna výchova
	Ako sa orientovať podľa svetových strán?	Poznať hlavné a vedľajšie svetové strany a určovať ich. Vedieť sa orientovať podľa poludňajšieho tieňa a kompasu.	Multikultúrna výchova
	Ako vyzerajú veci pri pohľade	Pozorovať okolitú krajinu,	Tvorba projektu a prezentačné

	zhora?	ovládať pojem obzor.	zručnosti
	Význam plánu	Získať predstavu o pláne – triedy, školy.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Ako vzniká mapa I	Definovať pojem mapa, pomocou mierky určiť vzdialenosť miest.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Ako vzniká mapa II	Spoznať druhy máp.	Multikultúrna výchova
	Obraz okolitej krajiny	Vedieť sprevádzať po okolí podľa vopred vypracovaného plánu, určiť trasu prehliadky a miesta obhliadok podľa plánu obce.	Mediálna výchova
	Kde sa nachádza Slovensko	Získať predstavu o zemeguli – glóbus alebo Google Earth.	Multikultúrna výchova
	Krásy našich hôr, chránené územia	Spoznať pohoria a chránené územia na Slovensku.	Enviromentálna výchova
	Rieky – dar života	Spoznať rieky, priehrady, jazerá a plesá.	Enviromentálna výchova
	Lesy – naše pľúca	Rozdelenie a charakteristika lesov	Enviromentálna výchova
	Slovensko plné záhad	Prírodné výtvory na Slovensku, jaskyne a kúpeľné mestá	Enviromentálna výchova
	Po turistických chodníčkoch	Ovládať jednoduché značky turistických máp.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
2. Spoznáваме dejiny Slovenska	Ako chápať časové súvislosti?	Vedieť vytvoriť časovú priamku.	Multikultúrna výchova
	Prečo sa ľudia usadili na našom území?	Pomenovať základné znaky osídľovania a život ľudí v krajine.	Multikultúrna výchova
	Predmety, ako svedkovia doby	Spoznať pojmy – archeológia, múzeum a význam historických predmetov.	Mediálna výchova
	Svätopluk a jeho sláva	Získať predstavu o historicky podložených príbehoch –	Osobnostný a sociálny rozvoj

		Svätopluk, Veľkomoravská ríša.	žiaka
	Prečo chodíme do školy?	Ovládať významné zmeny počas panovania M. Terézie.	Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka
	Ako vznikol slovenský jazyk?	Postupnosť vývinu jazyka.	Osobnostný a sociálny rozvoj žiaka
	Ako vznikla slovenská hymna?	Vzbudenie záujmu o vlastenecké cítenie.	Mediálna výchova
	Prečo M. R. Štefánik veľa cestoval?	Spoznať osobnosť človeka a oboznámiť sa s faktami o jeho živote.	Mediálna výchova
	Slovensko v súčasnosti	Ovládať štátne symboly a uvedomiť si význam členstva v EÚ	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
3. Naše starobylé pamiatky a ich krása	Ako vznikali mestá?	Význam vzniku miest a spoznávanie života ľudí v meste.	Multikultúrna výchova
	Slávne mestá I	Získať základnú predstavu o Trnave, Bratislave, Kežmarku a Košiciach.	Mediálna výchova
	Slávne mestá II	Získať základnú predstavu o Trenčíne, Nitra, Martin a Banská Bystrica.	Mediálna výchova
	Povesti o mestách	Spoznať povesti – Levočská biela pani a Jašteričky.	Mediálna výchova
	Hrady a zámky	Oboznámiť sa s hradmi a zámkami na Slovensku. Porovnať význam hradov v minulosti a dnes.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
	Povesti o hradoch	Spoznať povesti – Stolček a Studňa lásky.	Mediálna výchova
	Svetoznáme pamiatky I	Vedieť vymenovať a porozprávať o pamiatkach zapísaných do UNESCO.	Multikultúrna výchova
	Svetoznáme pamiatky II		Tvorba projektu a prezentačné

Vlastiveda – 4.ročník

2 hodiny týždenne -66 hodín ročne

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Krajina, v ktorej žijeme.	Čítanie mapy Slovenska	Opísať a rozlíšiť povrch krajiny podľa členitosti. Opísať polohu pohorí a nížin. Vymenovať a ukázať na mape naše najväčšie rieky.
	Časová priamka	Porovnať udalosti podľa časovej priamky, určiť, ktorá udalosť sa stala skôr a ktorá neskôr. Usporiadať udalosti svojho života a udalosti v roku na časovej priamke.
	Územné členenie – kraje Charakteristika kraja, v ktorom žijem.	Vymenovať podľa mapy kraje SR a ukázať krajské mestá. Vyhľadať regionálne osobitosti vlastného kraja.
Mestá a dediny.	Charakteristika mesta, dediny.	Z fotografií, krátkych textov a svojich skúseností opísať charakteristiku mesta, resp. dediny a porovnať ich výhody a nevýhody.
	Krajské mestá.	Vedieť správne priradiť krajské mestá ku krajom.
Cestujeme z Bratislavy do Košíc.	Vlakové, autobusové a letecké spojenie.	Vyhľadať rôzne spoje z cestovných poriadkov (z internetu), orientovať sa v cestovných poriadkoch, vedieť sa spýtať, hľadať alternatívne riešenia. Poznať pravidlá slušného správania sa v dopravnom prostriedku.

	<p>Cestujeme po Bratislave.</p> <p>Cestujeme po Košiciach</p>	<p>Z mapy Bratislavy a dostupných materiálov (sprievodca po Bratislave, po Košiciach, z internetu...) vyhľadať významné pamiatky Bratislavy a Košíc, pripraviť si krátky itinerár sprevádzania návštevy po týchto mestách.</p>
	<p>Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety, Gejzír v Herľanoch</p>	<p>Pripraviť plán cesty zo svojej obce do Bratislavy a do Košíc.</p> <p>Využiť dostupné cestovné poriadky (IKT).</p>
	<p>Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.</p>	<p>Sprostredkovať ostatným skúsenosti, zážitky a zaujímavosti z vlastných ciest.</p> <p>Vedieť ich prezentovať rôznymi spôsobmi.</p>
<p>Zaujímavosti zo Slovenska, baníctvo na Slovensku.</p>	<p>Kedy a prečo sa začalo baníctvo rozvíjať – ťažba zlata, striebra, rudy, uhlia, soli, travertínu.</p>	<p>Porozprávať, ako sa rozvinulo baníctvo na Slovensku a akú úlohu zohralo v našich dejinách, čím bolo významné.</p> <p>Odraz minulosti v súčasnosti.</p>
	<p>Práca baníkov v minulosti a dnes.</p> <p>Spomienky na baníctvo.</p> <p>Čo nám z baníctva zostalo?</p>	<p>Opísať prácu baníka, aké nástroje používal a porovnať ako sa zmenila práca baníkov v priebehu dejín.</p> <p>Aké pozostatky z minulosti baníctva zostali na Slovensku.</p> <p>Ťažba nerastov, zlata, striebra, opálu. Ich využívanie pri tvorbe šperkov. Banícke múzeum.</p>
<p>Tradície a zvyky. Skanzeny.</p>	<p>Historické regióny na Slovensku</p> <p>(Orava, Liptov, Šariš, Spiš...)</p>	<p>Poznať historické regióny Slovenska, vedieť zaradiť zvyky a tradície do príslušných regiónov, na základe poznatkov zo skanzenov a iných zdrojov.</p>
	<p>Zvyky a tradície podľa historických regiónov</p>	<p>Opísať charakteristické znaky života ľudí v minulosti a porovnať so životom v súčasnosti. Použiť k tomu obrázky, informácie z kníh,</p>

	Život v stredovekom meste	časopisov, filmov, ľudovú slovesnosť.
	Práce na vidieku v minulosti počas leta a počas zimy.	
	Skanzeny na Slovensku – čo všetko v skanzene nájdeme.	
V súlade s prírodou	Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.	Poznať základy ochrany prírody a ochrany zdravia. Zásady bezpečného pohybu v horskom prostredí.
	Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.	Porovnať na základe informácií z rôznych zdrojov (fotografie, rozprávanie, text), ako ľudia trávil voľný čas v prírode v minulosti a dnes. Zaujať vlastný postoj k dnešnému tráveniu voľného času – ako turizmus ovplyvňuje prírodu.
	Kráľova hoľa, Kriváň – povesť, výber	Reprodukovať obsah povesti vlastnými slovami a na jej základe vytvoriť krátku dramatizáciu.
	Vznik riek, formovanie územia riekou, oblasti v povodí riek Jazerá, gejzíry	Opísať rôzne podoby, ktoré môže mať rieka. Posúdiť ako človek technológiami ovplyvňuje tok riek. Podľa mapy ukázať oblasti jazier. Opísať v čom je výnimočný gejzír.
	Plavíme sa po Dunaji a Dunajci Dunaj pod Devínom, Dunaj v Bratislave, Dunaj v Gabčíkove, Dunaj v Štúrove	Opísať vybrané úseky Dunaja, čím sú zaujímavé. Opísať vybrané úseky Dunajca, porovnať ich s úsekmi Dunaja.
	Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Výber	Vysvetliť rozdiel medzi prírodnou zaujímavosťou a zaujímavosťou vytvorenou človekom, uviesť

	Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom. Výber	príklady a vedieť povedať svoj názor na ňu, v čom sa páči, resp. nepáči.
Mini projekt o vlastnom kraji	Súčasnosť a minulosť v našom kraji.	Poznať významné udalosti a osobnosti späté s jeho krajom, uviesť zmeny, ktoré nastali v jeho kraji a systematicky to spracovať vo forme miniprojektu.

3. Kritériá a stratégie hodnotenia

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.7/2009-R na hodnotenie žiakov základnej škol, ktoré schválilo MŠ SR pod č. CD-2009-24230/13795-1:911 dňa 28.4.2009 s platnosťou od 1.5.2009.

Učiteľ posudzuje učebné výsledky žiaka objektívne a primerane náročne, pričom prihliada aj na jeho vynaložené úsilie, svedomitosť, individuálne schopnosti, záujmy. V prvom ročníku je na 1. mieste slovné hodnotenie s atribútmi: netransparentnosti, pozitívnosti, individuálneho prístupu. Veľký dôraz kladieme na kladné a motivujúce hodnotenie.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný

Predmet: Výtvarná výchova

1. Charakteristika učebného predmetu

Výtvarná výchova v primárnom vzdelávaní, je predmet, ktorý prostredníctvom autentických skúseností získaných výtvarnou činnosťou rozvíja osobnosť žiaka v úplnosti jej cítenia, vnímania, intuície, fantázie i analytického myslenia.

Výtvarné aktivity predstavujú širokú škálu činností, ktorú vymedzuje prirodzený detský záujem, duševný, citový rozvoj a rozvoj schopností vyjadrovať svoje predstavy.

Predmet **výtvarná výchova** v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: **dizajn** v jeho rôznych polohách (výrobný, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), **fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá** (video a film).

Na primárnom stupni **výtvarná výchova** plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti. Edukačný proces VV v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu. Pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície.

1.2 Metodické východiská predmetu sú:

a) **v zážitkoch procesov** - žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy.

b) **v témach /námetoch** zobrazovania, ktoré vnímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality

c) **v reflexii diel** výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyka a vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry.

2. Ciele predmetu

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať a používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomelosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne postoje. Vychovávať žiaka cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel. Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti - rozvíjať cítenie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, poznávanie a formovanie aktívneho používania zručností - to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

1. ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický okruh	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
<p>Vyjadriť veku primerane svoje zážitky.</p> <p>Osvojiť si veku primerane motorické akcie – strihanie, lepenie.</p> <p>Rozvoj estetického cítenia.</p>	<p>1.výtvarný jazyk (základné prvky výtvarného vyjadrovania)</p>	<p><u>1.1. Škvrna a tvar</u> Spomienky na prázdniny. Naša škola. Pexeso – školské pomôcky. Čo kam patrí? Výzdoba triedy.</p>	<p>Nakresliť obrázok na základe vlastnej skúsenosti.</p> <p>Vyrobiť pexeso.</p> <p>Vyzdobiť triedu zo žiackych výtvorov.</p>
<p>Poznávať základné vlastnosti farieb, kombinovať a miešať ich.</p> <p>Podľa pokynov učiteľa používať základné farby.</p>		<p><u>1.2. Obrys</u> – pozorovanie a porovnávanie rôznych druhov listov podľa tvaru.</p>	<p>Urobiť koláž z vylisovaných listov.</p> <p>Odtláčať listy na plochu.</p>
<p>Vyjadriť farebný tón podľa predstavy a fantázie.</p>		<p><u>1.3. Farba / lokálny tón</u> zhluk farebných škvrn</p>	<p>Vytvoriť základné farebné kontrasty (svetlá – tmavá, studená – teplá farba)</p>
<p>Vedieť sa orientovať na ploche. Cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte.</p>	<p>2. výtvarný jazyk – kompozičné princípy a možnosti kompozície</p>	<p><u>1.4.Kompozícia – umiestňovanie vo formáte</u> – ročné obdobia</p>	<p>Vytvoriť kalendár prírody, (STROM- jar, leto, jeseň, zima)</p>
<p>Zvládnuť základné operácie s mierkou – veľkosťou zobrazených tvarov.</p>		<p><u>1.7. Mierka</u> - zmenšovanie a zväčšovanie predmetných tvarov.</p>	<p>Uvedomiť si vzťahy - väčšie, menšie, vedľa seba, za, pred sebou.</p>

Modelovať jednotlivé tvary.		Ovocie a zelenina.	Vedieť vymodelovať ovocie a zeleninu.
Cieľavedome umiestňovať zobrazené prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu, radenie vo vývojovom rade.		<u>1.6. Uvedenie si formátu</u> – môj macík – ilustrácia rozprávky.	Vytvoriť jednoduchú ilustráciu – leporelo. Projekt – leporelo.
Rozvoj vnímania a estetického cítenia.	3. (16) Galéria v škole	<u>1.25. Obraz v galérii</u> - Rodina – kto patrí do našej rodiny.	Kolorovanou kresbou vytvoriť obraz svojej rodiny. Vytvoriť triednu galériu.
Zvládnuť jednoduché konštrukčno-technické úkony s materiálmi skladania.	4. Podnety výtvarného umenia (výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia)	<u>1.11. Inšpirácia umením d'alekého východu</u> - Voľne žijúce zvieratá – origami.	Poskladať aspoň jedno zviera z papiera.
Zvládnuť základné motorické úkony (narábanie s ceruzou, fixou, nožnicami, šablónou)	5. (14) Podnety rôznych oblastí poznávania sveta	<u>1.23. Podnety z prírodovedy</u> - Rodiny domácich zvierat.	Vytvoriť domino domácich zvierat – rodič – mláďa.
Doplňať a prekresľovať fotografický obrázok. Vedome umiestňovať nové časti do fotografie.	6. (5) Podnety fotografie	<u>1.12. Kreslenie a vyfarbovanie</u> - Rastliny v zime. Fotografia z časopisu a jej premena.	Urobiť montáž z fotografií a farebných obrázkov.
Zoznámenie sa so základnými počítačovými operáciami..	7. (10) Elektronické médiá	<u>1.18. Základné operácie s počítačom</u> - Voda a jej podoby. (kvapka, vločka, dúha, mláka, ľad)	Vedieť použiť kresliace a maliarske nástroje grafického editora Skicár.
Rozvíjanie jemnej motoriky prstov.	8. (13) Synestetické podnety	<u>1.22.- Hmat</u> – tvar, povrch vo vzťahu navzájom a k motívu. Estetické využitie semien.	Vyrobiť medailón (obrázok z rôznych semien, hrach, mak, fazuľa, ľan, sezam)
Získanie prvých vedomostí v architektonickom priestore a tvare.	9. (7) Podnety architektúry	<u>1.14 Architektúra ako skladačka</u> - Práca so stavebnicou – stavba domu	Zvládnuť techniku spájania a skladania priestorových tvarov z modulov. Skladačka, stavebnica.

Rozvíjanie vedomostí o remeselných tradíciách v regióne.	10. (9) Podnety tradičných remesiel	1.17. – Farbenie a vykrývanie - ukážky ľudového umenia: modrotlač, zdobenie kraslíc.	Vyrobiť aspoň jednu kraslicu, urobiť jeden návrh na látku.
--	--	--	--

Výtvarná výchova - 2. ročník

1 hodina týždenne/33 hodím ročne

Rozvíjajúce ciele	Tematický okruh	Obsah (obsahový štandard)	Výstupy (výstupný štandard)
	1.výtvarný jazyk (základné prvky výtvarného vyjadrovania)	2.1. línia /hravé pokusy s rôznymi typmi liniek, ich vzťahmi a charakterom „Cesta do školy“	Tvoriť spontánne i cielene vedené línie. Zvládnuť základné motorické úkony s ceruzou, fixou, perom, uhlíkom.
Poznávať a využívať pri práci vlastnosti farby. Naučiť sa vnímať bohatosť tvarov a farieb prírody.		2.3.farba, výraz farby „Farby jesene“	Rozšíriť si základné vedomosti o farbách. Vybrať si farebný tón podľa vlastnej predstavy a fantázie.
Vnímať a pozorovať predmety z hľadiska tvarov a výtvarne ich zobraziť.	2. výtvarný jazyk/ kompozičné princípy a možnosti kompozície	2.4. kompozícia - umiestňovanie vo formáte „Ovocie v košíku“	Vedome umiestňovať tvar rôzneho ovocia v rôznych častiach plochy formátu – výkrese.
Rytmicky zoraďovať prvky.		2.6. rytmus a pohyb „Šaty, Vianočný papier, Obal na zošit, Papierová čiapka, Tanier“	Vedieť vyjadriť rytmus prvkov a farieb. Rozvíjať zmysel pre farebný a tvarový rytmus pri zoraďovaní dekoratívnych prvkov, odtlačaním a použitím 2-3 harmonických a kontrastných farieb.

Rozvíjať fantáziu.		2.7. symetria a asymetria /tvarov, farieb, plôch (objektov) „Monotypia“ – strom motýľ	Dotvoriť obrázok, ktorý vznikol odtlačkom podľa osi alebo zapúšťaním farieb.
Cieľavedome zoraďovať prírodné materiály podľa fantázie.		2.9. land art “Výtvarné hry v krajine podľa ročného obdobia“	Výtvarne zobrazovať zaujímavé prírodné tvary a dotvárať ich podľa fantázie.
Rozvíjať predstavivosť a tvorivosť.		2.10. surrealizmus /fantastický portrét „Danka a Janka – Gevenducha“ ,..... /použitie surrealistickej metódy	Vytvoriť na základe vlastnej fantázie portrét hlavnej postavy z prečítaného textu.
Spájať prvky výtvarného umenie s grafickým prejavom.	4. podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	2.11. inšpirácia archaickými písmami /hieroglyfy, piktogramy, transformácie zobrazujúceho znaku na symbol, tajná abeceda...	Napísať svoje meno v obrázkovej abecede. Vytvoriť obrázok pomocou písmen.
Kombinovať lepený obrázok s dokresľovaním okolia,...	5. podnety fotografie	2.12. koláž /montáž z fotografií	Dotvoriť fotografiu alebo obrázok z časopisu.
Vedieť zobrazit' filmovú postavu v jej kostýme.	6. podnety filmu a videa	2.13. filmová postava, filmový kostým, filmové herectvo	Na základe videného vedieť zobrazit' hrdinu príbehu.
Rozvíjať spoluprácu a priestorovú predstavivosť. Viesť žiakov k pochopeniu princípu konštrukcie budov a rozličných stavieb.	7. podnety architektúry	2.14. architektúra ako skladačka /stavebnica, „Merkúr“ „Lego“	Vedieť postaviť stavbu v spolupráci so spolužiakom.
Prepojiť výtvarnú výchovu s informatickou výchovou.	10. elektronické médiá	2.18. hry s písmom a s textom na počítači	Zvládnuť základné operácie na počítači v textovom editore.
Rozvoj jemnej motoriky.	11. porovnávacie,	2.19. triedenie „medailón,obrazec,	Vytvoriť obrazec alebo

	kombinačné a súhrnné cvičenia	darček pre mamičku“	medailón zo semien.
Rozvíjať fantáziu.		2.20. miešanie (hybridácia) tvarov/zvierat a vecí/	Zmiešaním jednotlivých častí tela zvierat a vecí vytvoriť nový obrázok zvierat'a alebo veci.
Vedieť pracovať s rôznymi druhmi plastických materiálov.	13. synestetické podnety	2.22. hmat vo vzťahu k priestoru a plasticite (cesto, plastelína)	Modelovať ľudí a zvieratá, porovnávať vlastnosti rôznych druhov materiálov.
Využitie odpadového materiálu vo výtvarnej výchove.	14. podnety rôznych oblastí poznávania sveta	2.23. a) podnety prírodovedy: časti tela	Z odpadového materiálu zostrojíte ľudskú alebo rozprávkovú bytosť.

Výtvarná výchova – 3.ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Základné vyjadrovacie prostriedky – bod, línia, tvar, škrvrna

plošné geometrické tvary	<i>a) žiaci rozkladajú tvar na jeho geometrické časti a tie spájajú do celku</i>	hra: zakliate predmety (skryštalizovali, zgeometrizarovali sa a pod.)	a) kresba b) kolorovaná kresba c) maľba d) modelovanie
	<i>b) žiaci hľadajú tvary predmetov, ktoré je možné priradiť k jednotlivým základným geometrickým tvarom a vkresľujú ich do nich</i>	hra na „stvorenie“ predmetov zo základných tvarov	

<p>priestorové geometrické tvary</p>	<p>a) objekt z geometrických tvarov vzťahy základných geometrických tvarov; každému geometrickému tvaru pripísať charakteristiku (farbu alebo materiál) – vytvárať variácie zoskupení tvarov, hry s mierkou tvarov na ploche alebo v priestore</p> <p>b) ku geometrickým tvarom priradiť prírodné tvary</p>	<p>príbehy o vzájomných vzťahoch tvarov</p>	<p>a) modelovanie</p> <p>b) objekt z kartónu...</p>
---	---	---	---

VÝTVARNÉ HRY

<p>a/kreslenie na pokračovanie</p>	<p>Žiaci si poskladajú pozdĺžny pás papiera a prvý začne kresliť časť ľubovoľnej kresby na prvú založenú časť pásu; body, ktorými sa kresba končí na dolnom okraji, prevedie na nasledujúcu časť papiera, potom svoju časť založí a v kresbe pokračuje spolužiak, ktorý nevie, čo je nakreslené na prvej časti; to sa opakuje, pokiaľ celý pás nie je dokončený, potom ho žiaci rozprestrú a vznikne prekvapenie</p>	<p>spoločenská hra, hádanie</p>	<p>a) lineárna kresba,</p> <p>b) šrafovaná kresba</p> <p>c) kolorovaná kresba</p>	<p>a) rozvíjanie vizuálnej fantázie a domýšľavosti</p> <p>b) moment prekvapenia v umení</p>
<p>b/spoločenská hra</p>	<p>a) Žiak vymýšľa spoločenskú hru, jej pravidlá, počet hráčov...a následne komponuje hraciu plochu, vymýšľa symboly pre polia a figúry...</p>	<p>hracia plocha pre spoločenskú hru</p>	<p>kolorovaná kresba</p>	<p>rozvoj obrazotvornosti pri špecifickom druhu zobrazovania</p>

KOMPOZIČNÉ PRINCÍPY

<p>komponovanie novotvaru na základe prienikov obrysov / kumulácie tvarov</p>	<p><i>Žiaci kreslia figúry (zvieratá) alebo predmety rôzneho tvaru; na inej ploche tieto tvary kreslia tak, že sa vzájomne prekrývajú; vzniká obrys, ktorý je súčtom všetkých zobrazených tvarov; možnosť kolorovať každý tvar inou transparentnou farbou – vzniká lazúrny efekt.</i></p>	<p>a) superzvierá - praveké zvieratá (podľa atlasu) b) superpredmet - predmety rôzneho tvaru</p>	<p>a) kresba (tuš, ceruza) b) kolorovanie (farebný tuš, akvarel)</p>	<p>a) uvedomiť si vnútornú stavbu vonkajšieho obrysu b) pozorovať základy lazúrneho miešania farebných tónov</p>
<p>komponovanie predmetov vo vzájomných vzťahoch a vo vzťahoch k priestoru</p>	<p><i>Žiaci kreslia jednotlivé predmety, vystrihnú ich; následne z reálnych predmetov vytvoria zátišie (predmety stoja tak že sa čiastočne prekrývajú); z vystrihnutých predmetov zostavia na formáte papiera podobnú kompozíciu; následne kreslia zátišie podľa skutočnosti.</i></p>	<p>pozorovanie a porovnávanie predmetov (dôraz na tvar a mierku) – hry s ich vzájomným postavením</p>	<p>kresba obrysov (tuš, ceruza), strihanie, koláž a následne kresba (maľba) zátišia</p>	<p>pochopiť priestorové vzťahy videné v skutočnosti, prekrývanie predmetov a ich vzájomnú mierku</p>
<p>kompozícia ako hracia plocha</p>	<p><i>Dopredu sú dané pravidlá: sú určené miesta (pásma, polia, body...) na ploche papiera, cez ktoré kresba nesmie prechádzať, a miesta, cez ktoré prejsť čiarou znamená získať bod; do takéhoto terénu žiak kreslí zobrazujúcu kresbu podľa vlastnej predstavy (podmienkou je obsadiť kresbou celý formát).</i></p>	<p>hra podľa pravidiel určených dohodou medzi učiteľom a žiakmi</p>	<p>farebná kresba (rôzne materiály)</p>	<p>uvedomiť si celú plochu formátu a možnosť rôzneho vedenia zobrazujúcej čiary v nej</p>

mierka a zoskupovanie predmetných tvarov vo variáciách	<i>Žiaci kreslia figurácie 3 rôznych geometrických tvarov alebo troch postavičiek, zvieratiek, predmetov) a variujú ich vzájomný priestorový vzťah (hore-dole = nad-pod, vpravo-vľavo = vedľa seba, blízko a ďalej, vpredu-vzadu = prekrývanie a zmenšovanie)</i>	motivácia rozprávkou (napr. o magnetických tvaroch, ktoré sa priťahujú a odpudzujú a vznikajú medzi nimi vzťahy v priestore); pozorovanie predmetov v reálnom priestore a rozhovor o ich vzájomnom umiestení, porovnávanie	a) kresba (ceruza, tuš, uhlík...) s dôrazom na zvýraznenie bližších tvarov b) kolorovaná kresba (tuš, farebné tuše alebo akvarel)	
---	---	--	--	--

PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA / PROCESY, TECHNIKY a TÉMY

paketáž	<i>Žiaci obalujú pruhmi alebo plochou papiera predmety alebo časti tela; tvar fixujú lepidlom alebo lepiacou páskou; predmety „vyslobodia“ (napr. rozstrihnutím) a ostáva im vonkajší skelet tvaru.</i>	skrýše, schránky pre predmety	priestorové objekty (vytvorené obalovaním baliacim papierom a lepidlom, páskou)	a) pochopenie umenia paketáže b) haptické a optické vnímanie tvaru, povrchu c) rozvíjanie manuálnych zručností
----------------	---	-------------------------------	---	--

tlač z výšky	<i>návrh, rozkreslenie na tmavé a biele plochy; realizácia: rezanie tvarov z linolea (kartónu); navalčekovanie farby a odtlačanie na papier</i>	zvierací (figurálny) motív <i>pozn.: jedná sa o lino(kartóno)rez, t.j. vyrezanie (vystrihnutie) častí ktoré budú otláčané a ich nalepenie na plochu; rytie do linolea (linoryt) je vhodný až vo vyšších ročníkoch</i>	a) linorez b) kartónorez	a) kontrastné riešenie plôch b) oboznámenie sa s technikou c) rozvíjanie manuálnych zručností
materiálový relief	<i>Žiaci si prinesú predmety (výrazného tvaru), ktoré odtlačajú do hlinenej plochy a odlievajú do sadry</i>	nájdené predmety	odtláčanie do hlíny, odlievanie do sadry	a) objavovanie odtlačku – negatívneho tvaru b) radosť z technického postupu c) rozvíjanie manuálnych zručností

PODNETY DEJÍN UMENIA

<p>umenie antického Grécka</p>	<p><i>a) kompozícia labyrintu (bludiska), štruktúrovanie do geometrických a organických tvarov,</i></p> <p><i>komponovanie celku do zobrazujúceho obrysu (hlava, figúra...)</i></p> <p><i>b) figurálny reliéf z hlíny;</i></p> <p><i>možnosť vlysu (opakovaným vtlačaním tvaru vznikne jednoduchý ornament)</i></p>	<p>labyrint, mýtus o Minotaurovi a Tézeeovi</p> <p><i>následné ukážky:</i></p> <p><i>ukážky krétskej kultúry podnety z gréckej mytológie,</i></p> <p>ukážky maľby na keramike;</p> <p>posúdenie tvaru keramiky, pohybu figúr, deja</p> <p><i>následné ukážky:</i></p> <p><i>grécka maľba na keramike</i></p>	<p>a) modelovanie z hlíny</p> <p>b) vtlačanie vlysu</p>
---------------------------------------	---	--	---

PODNETY FOTOGRAFIE

doplňanie chýbajúcich častí fotografie	<i>a) žiaci dostanú neúplný fotografický obraz a doplňajú chýbajúce časti kresbou alebo maľbou</i>	a) hra na detektíva (rekonštrukcia situácie) b) reštaurovanie starého obrazu <i>ukážky: reakcie na fotografiu v maľbe</i>	a) kresba (tuš, tempera) b) maľba (vosk., olejový pastel, tempera) c) kombinácia kresby a maľby	a) rozvoj rekonštruk- čnej fantázie b) konfrontácia, doplňanie, nadväznosť rôzneho materialo- vého spracovania jednotného výjavu (motívu)
---	--	---	---	--

PODNETY FILMU a VIDEO

<p>priestor filmu, rám, filmová scénoграфия</p>	<p><i>Žiaci si zhotovia rôzne formáty rámov (štvorec, obdĺžnik - na výšku a na šírku) a pozorujú cez ne výseky skutočnosti (krajina, akcia spolužiaka, činnosť učiteľa v triede ...), vyberú si, čo je pre zobrazované charakteristické a vybrané „zábery“ nakreslia komiksovou formou; žiaci sa zoznámia s poľom obrazu, s tým, čo môžu vidieť v obraze a s mimoobrazovým poľom – s tým čo ostáva mimo obraz, mimo ich pozornosť (čo nevidia) naučia sa rozlišovať a sledovať to, čo je vo filmovom obraze dôležité a v prvom pláne a čo je nevyhnutne vedľajšie, doplnkové, druhoradé (významotvorné zväčšovanie či zmenšovanie vecí).</i></p>	<p>hra na filmára: filmár ako pozorovateľ, ktorý si vyberá, čo zo svojho okolia zobrazí; prechádzky s rámom ako s kamerou - trieda, park, mesto, pohľad z okna a pod.</p>	<p>a) rôzne formáty rámov (na výšku a na šírku) - pozorovanie výseku skutočnosti c) „strihanie“ (fragmentácia) obrazu podľa dôležitosti, dôrazu (výber 3-4 záberov, t.j. pohľadov cez rámik tvoriacich súvislý„dej“)</p>	<p>a) žiaci sa zoznámia s ďalšími dôležitými pojmami (pole obrazu, rám), ktoré sú potrebné pre dostatočné vnímanie hlbších filmových (mediálnych) pochopiť filmové prechody od blízkeho (detailu) k ďalekému súvislotí b) obrazom a jeho výberom určovať pre seba význam zobrazovaného</p>
--	--	---	--	--

PODNETY ARCHITEKTÚRY

<p>výraz architektúry</p>	<p><i>a) mimikri: vytváranie tvarovej symbiózy a farebnej kamufláže pre fiktívne architektúry</i></p>	<p>prírodné odevy a obydlia v rôznych prostrediach, nové odevy na staré domy, staré šaty na nové domy, nová architektúra do historického prostredia.</p>	<p>a) zhotovovanie tabuliek pre zápis vlastností b) kolorovaná kresba a maľba odevov pre dom c) koláž: vkladanie farebných tvarov domov do prostredí na fotografii</p>	<p>a) rozvoj komparatívnych schopností b) kultivácia fantázie a vízie c) uvedomovanie si vzťahov objektu a okolia architektúry a prostredia d) precvičovanie orientácie v prostredí kľúčové slovo: mimikry, historické a pamiatkové prostredie</p>
	<p><i>b) vytúžený dom, vysnívaná krajina, mesto; kedy je dom alebo mesto domovom kedy je cudzie, nehostinné a hrôzostrašné; domy a mestá ako priatelia, susedia, cudzopasnici ...</i></p>	<p>architekt ako pamiatkár a vizionár <i>ukážky: gorgona medúza na antických štítoch, levy pri chrámoch, púšte, pralesy, mestá bez dominánt, orientačných bodov, prístavby, nadstavby, dostavby, súmestia, metropolis a megapolis, lietajúce.</i></p>		

PODNETY DIZAJNU

grafický dizajn / symbol, znak	<i>a) Žiaci vytvárajú grafický symbol – erb pre svoju rodinu, pre spolužiaka.</i>	heraldické znaky (postavenie, funkcia, tradícia), charakterizačný prvok (predmet, figúra, živočích, symbol) <i>následné ukážky:</i> <i>šľachtické erby</i>	a) kresba b) kolorovaná kresba c) grafika (monotypia, linorez)	a) hľadanie skratky – symbolu b) grafické vyjadrenie jednoduchého a výrazného tvaru
	<i>b) Žiaci navrhujú vlastné logo pre seba alebo svoju firmu.</i>	hra na firmu: reklama, značka <i>následné ukážky:</i> <i>logá známych firiem,</i> <i>vtipné logá</i>		

novotvar / skladanie tvaru objektu z iných konkrétnych tvarov	<i>Žiaci skladajú návrh predmetu z iných tvarov (obrázky, odliatky vecí...) tak, aby obrys (vnútorný tvar) vytvorený skladaním vytváral novotvar umožňujúci funkčné použitie (možnosť prekryvania tvarov alebo ich dopĺňania kresbou, maľbou)</i>	a) stvorenie nového tvaru zo známych vecí b) príbeh – detektívka: rekonštrukcia záhadného tvaru <i>následné ukážky:</i> <i>problematika novotvaru v umení a v dizajne</i>	a) koláž z vystrihnu-tých obrázkov vecí (figúr) z časopisov b) koláž dopĺňaná kresbou(maľbou) c) skladaný tvar vytvorený obkresľovaním obrysov	a) hľadanie novotvaru spájaním tvarov b) rozvíjanie konštrukčnej fantázie
--	---	--	--	--

PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL

bábkarstvo /príprava bábok	<i>Žiaci si zhotovia bábkku na jeden prst alebo zo starej rukavice bábkky na všetky prsty; určia si charaktery postáv, riešia ich výraz, vymýšľajú doplnky</i>	bábkové divadlo <i>ukážky:</i> <i>rôzne typy bábok</i>	šitie, strihanie, lepenie, farbenie, vyšívanie	a) oboznámenie sa s možnosťami tvorby bábok b) hľadanie výrazu postavy v jednoduchých materiálových znakoch
---	--	--	--	--

PODNETY ELEKTRONICKÝCH MÉDIÍ

<p>kreslenie prostredníctvom počítača</p>	<p><i>Žiaci sa cvičia v kreslení pomocou myši alebo tabletu, nacvičujú si základné operácie vyplňania plochy, zmazávania, nastavenia farby, tlače obrázku a pod.</i></p>	<p>voľné, figuratívne i nezobrazujúce kreslenie;</p> <p>hľadanie analógií s kreslením pomocou iných kresliacich materiálov</p> <p><i>pozn.: výtvarný problém možno vyučovať len ak je škola vybavená počítačovou učebňou a softvérom</i></p> <p><i>ukážky:</i></p> <p><i>počítačová grafika</i></p>	<p>kresiaci program, kresba, vyplňanie plôch</p>	<p>a) objavovanie možností kreslenia v počítači</p> <p>b) lepšie chápanie vlastností kresby tradičnými materiálmi pri porovnávaní s počítačovou kresbou</p> <p>c) rozvíjanie manuálnych zručností</p>
--	--	---	--	---

POROVNÁVACIE KOMBINAČNÉ A SÚHRNNÉ CVIČENIA

<p>zbierka / vlastný atlas</p>	<p><i>skicár – zbierka záznamov zvierat, vtákov, lietadiel, minerálov, klobúkov...</i></p> <p><i>Žiaci kreslia, zaznamenávajú si zvieratá (v Zoo, podľa obrázkových kníh...) tvary vtákov, zvierat, hmyzu, motýľov...</i></p> <p><i>alebo (podľa atlasov, encyklopédií, preparátov z prírodopisného kabinetu) rôzne typy historických odevov, doplnkov alebo automobilov, dopravných prostriedkov... kresby sú robené rôznymi kresliacimi materiálmi;</i></p> <p><i>dôraz je na porovnávaní, hľadaní typického a zvláštneho</i></p>	<p>hra na výskumníkov, pozorovateľov</p> <p><i>následné ukážky:</i></p> <p><i>vybrané ukážky skíc a kresieb pohybu z dejín umenia;</i></p> <p><i>fotografie pohybu</i></p>	<p>a) kresby ceruzou (tušom, fixkou, pastelkami)</p> <p>b) usporiadanie kresieb do malej knižky, atlasu</p>	<p>a) porovnávanie, skúmanie rozmanitosti a príbuznosti vecí</p> <p>b) porovnávanie výrazu kresliacich materiálov</p>
---------------------------------------	---	--	---	---

syntéza písma a obrazu	<i>a) Žiaci kombinujú svoj autoportrét s opisom svojej osoby a vytvárajú jednotnú kompozíciu z písma a z obrazu.</i>	Východiskom môže byť opis udalosti, hľadanie ťažiskového slova, ktoré ju vyjadruje, a jeho syntéza so zobrazením udalosti.	a) kresba b) maľba	a) hľadanie vzťahu tvaru písmena a obrazu b) spontánna kombinácia významu ikonického a symbolického zobrazenia
-------------------------------	--	--	-----------------------	---

PODNETY HUDBY, LITERATÚRY - SYNESTETICKÉ PODNETY

výtvarné stvárnenie slova, vety, súvetia	<i>Žiaci sa snažia o výtvarné vyjadrenie slovných druhov (napr. k vecnému zobrazeniu podstatného mena namaľovať prídavné meno a sloveso) a tak maľbou (bez textu) nájsť svoje zodpovedajúce výtvarné vyjadrenie hovorenej alebo písanej vety.</i>	komunikácia správy, informácie vlastným výtvarným jazykom <i>následné ukážky:</i>	a) kresba b) maľba (tempera, akvarel, pastel) c) reliéf s možnosťou odtlačania konkrétnych predmetov (hlina, možnosť odliatku do sadry)	a) hľadanie možností prepisu verbálneho prejavu do vizuálnej formy b) uplatnenie fantázie pri zobrazovaní abstraktných pojmov
---	---	--	---	--

hľadanie analógií medzi zvukmi a tvarmi, textúrami, farbami	<i>a) výtvarné vyjadrenie (kresba, maľba – tvar, farba, usporiadanie zvuku rôznych nástrojov, syntetického zvuku)</i>	a) ukážky zvuku nástrojov (klavír, husle, flauta...) a hľadanie ekvivalentov - možnosť zobrazit' hráča alebo samotný nástroj a vyjadriť jeho zvuk b) zvuky kreslenia ako súčasť kresbovej performancie	a) kresba b) maľba c) kombinovaná technika	ponímanie procesu kresby ako akustickej performancie
--	---	---	--	--

PODNETY Z RÔZNYCH OBLASTÍ / POZNÁVANIA SVETA

podnety prírodovedy: zmeny látok a ich výtvarné využitie	<i>Zmena látky zmenou teploty: žiaci vytvárajú kompozíciu z vosku (farebné sviečky, voskové pastely), ktorým kreslia v studenom stave (oterom), v zahriatom stave (špachtľou) alebo v tekutom stave.</i>	figuratívna kompozícia	a) enkaustika b) topený voskový pastel	využitie fyzikálnych vlastností látky vo výtvarnom prejave
Materiálovo-technické podnety pracovného vyučovania	<i>a) kresba zo stehov: žiaci kreslia čiarami predstavujúcimi rôzne stehy; vzniká rukopisne členitý obrázok</i>	a) zobrazujúca predmetná alebo naratívna kresba b) nezobrazujúca kresba („strihy“) <i>následné ukážky:</i> <i>rukopis čiary v moderných kresbách</i>	kresliace materiály	uvedomenie si a využitie materiálových vlastností a technických postupov

<p><i>b) socha z geometrických tvarov:</i></p> <p><i>Žiak si pripraví rôznofarebné geometrické tvary z kartónu a komponuje z nich (príp. so spolužiakom) objekt – sochu.</i></p>	<p>a) figuratívny objekt z geometrických tvarov</p> <p>b) objekt - architektúra</p> <p><i>následné ukážky:</i></p> <p><i>geometrické sochárstvo,</i></p>	<p>kartón rôznej kvality (lepenie, rezanie, farbenie, skladanie)</p>	
<p><i>c) socha z krčeného /skladaného papiera: žiaci skladaním alebo krčením papiera vytvárajú objekty</i></p>	<p><i>geometria v architektúre</i></p>	<p>papier rôznej kvality (rezanie, strihanie, krčenie, lepenie...)</p>	

TRADÍCIA A IDENTITA / KULTÚRNA KRAJINA

<p>výtvarná reakcia na charakter okolitej krajiny</p>	<p><i>žiaci na vychádzke pozorujú a komentujú charakter okolitej krajiny, zaznamenávajú jej rytmy (kresba), zaznamenávajú detaily, dominanty; prinesený materiál spracúvajú v triede ako cyklus záznamov, koláž postrehov a komentárov, atlas... (možnosť kombinovania individuálnej a kolektívnej práce)</i></p>	<p>a) obraz našej krajiny</p> <p>b) atlas našej krajiny (možnosť kombinovania individuálnej a kolektívnej práce)</p> <p><i>ukážky: rôzne typy krajiny, konfrontácia s krajinou vlastného regiónu</i></p>	<p>a) kresba</p> <p>b) koláž z kresieb</p> <p>d) maľba, kombinácia techník</p>	<p>a) rozvíjanie pozorovacej schopnosti, vizuálnej fantázie a domýšľavosti</p> <p>b) moment prekvapenia v umení</p>
--	---	--	--	---

Výtvarná výchova 4. roč

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu predmetu výtvarná výchova na základnej škole

V rámci novej koncepcie vyučovania výtvarnej výchovy na ZŠ, je spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka na výtvarnej výchove známami.

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov. Až v druhom rade je teda hodnotenie porovnaním v rámci skupiny žiakov (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri zohľadnení osobitosti každého žiaka poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. Nehodnotíme len výsledok činnosti, ale celý proces a prístup žiaka v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je osobný rozhovor so žiakom, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti. Vo vzájomnej komunikácii má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so sebahodnotením žiaka.

Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj škálovanie formou známok, porovnateľné so známovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole.

Hodnotíme (od 1. ročníka) škálou od 1 do 5.

Kritériá hodnotenia

Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obyčajne citová väzba -spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o sebvýjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií - k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- **prístup** k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- **otvorenosť** voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- **cieľavedomosť** riešení,
- **záujem** o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- **schopnosť** spolupracovať,
- **schopnosť** zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;
-

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- **technické zručnosti** (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- **formálne zručnosti** (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **vnímania a prežívania**,
- **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **predstavivosti a fantázie**,
- **mentálne spôsobilosti** na **úrovni myslenia** (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Orientačná škála hodnotenia výtvarnej výchovy v 1. - 4. ročníku ZŠ

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	Žiak spĺňa kritériá (a - d) na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, • žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, • žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti - na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, • žiak dokáže veku primerane pomenovať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, • žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), • žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, • žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
chválitebný	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia aleje menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.	
dobry	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.	
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.	
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces.	

Predmet: Etická výchova

Charakteristika predmetu

Poslaním Etickej výchovy je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Etická výchova je sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Prosociálne správanie je také, ktoré prináša prospech druhej osobe alebo skupine osôb, nevyplýva z povinností a nie je sprevádzané očakávaním aktuálnej odmeny.

Obsah predmetu je plánovaný na 33 vyučovacích hodín ročne, čo znamená realizovať 1 vyučovaciu hodinu každý týždeň počas školského roka.

Ciele predmetu

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangażovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením - nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľúti,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nieje v rozpore so všeľudskými hodnotami,
- je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

Obsah predmetu

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sú zakomponované v desiatich základných témach a šiestich aplikačných témach:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie - pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika - hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá - tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

Etická výchova - 1. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard		Výkonový štandard	
	Tematický celok		Socio-afektívny	Konatívny
	Témy			
<p>Vytvárať prosociálne spoločenstvo žiakov.</p>	<p>Postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch</p> <p>ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základu pre dobré spolužitie (jeho jednoduché a viditeľné komponenty – sedenie v kruhu, formulovanie pravidiel typu mať právo byť vypočutý, právo nevyjadriť sa, mať vzájomnú úctu a dôveru – nevysmievať sa, hovoriť pravdu, chrániť veci svoje i iných...),</p> <p>prvé kontakty v triede a v škole (zoznamovanie, oslovenie, pozdrav),</p> <p>komunikácia zameraná na sebareprezentáciu a sociálne vzťahy,</p> <p>pravidlá podporujúce spolužitie v skupine (po istom čase možno pravidlá prehodnocovať, dopĺňať).</p> <p>Prvky prosociálneho správania v žiackom kolektíve</p> <p>vzájomná úcta pri komunikácii (pekne sa osloviť, pozdraviť sa, počúvať sa navzájom...),</p> <p>úcta k vzájomným požiadavkám, vďačnosť za vykonané dobro (prosím, ďakujem),</p>	<p>-pozná spolužiakov po mene</p> <p>-pozná pravidlá skupiny a vie ich vysvetliť</p> <p>- pozná spôsob ako vyjadriť pozdrav, vďačnosť a prosbu</p> <p>-vie vysvetliť, čo je to úcta k ľuďom</p> <p>-vie aké má prvky úcta k vlastným rodičom, spolužiakom a učiteľom</p>	<p>- chápe význam komunikácie pre dobré spolužitie v spoločenstve.</p> <p>- uvedomuje si potrebu vzájomnej úcty a dôležitosť vďačnosti.</p> <p>- prežíva vďačnosť voči tým, čo mu robia dobre</p> <p>- vníma víziu spolupracujúceho</p>	<p>- vie sa predstaviť a učiť sa prezentovať sám seba, hovoriť pravdu</p>

	<p>vzájomná pomoc medzi spolužiakmi i členmi rodiny.</p> <p>Ľudská dôstojnosť a sebaúcta</p> <p>uvedomovanie si vlastnej hodnoty (rozdiel medzi mnou a ostatným svetom),</p> <p>poznanie a postupné zvnútorňovanie povedomia jedinečnosti a nedotknuteľnosti,</p> <p>vedenie k sebaovládaniu a znášaniu námahy pri prekonávaní prekážok.</p>	<p>- má slovnú zásobu, ktorá vyjadruje základné ľudské vlastnosti (dobrý, zlý, veselý, smutný, nahneváný, radostný, vďačný, nevšímavý...)</p> <p>- vie pomenovať svoje dobré vlastnosti</p>	<p>spoločenstva,</p> <p>- chápe potrebu vytvárať a dodržiavať pravidlá spoluzitia v skupine.</p> <p>- poznáva sám seba, uvedomuje si vlastnú hodnotu</p> <p>- cíti potrebu potvrdzovania vlastnej hodnoty inými</p>	<p>- vie vhodne použiť pozdrav, prosbu a vyjadriť vďačnosť, k spolužiakom je ústretový</p> <p>- sebaúcta mu prináša pokoj (nepotrebuje žalovať, vyvyšovať sa nad iných, ponižovať ich...)</p> <p>- badateľná snaha o sebaovládanie a znášanie námahy pri prekonávaní prekážok</p>
<p>Viesť žiakov k sebaúcte, autonómii cítienia a myslenia.</p> <p>Naučiť sa hodnotiť, zaujímať stanoviská, rozlišovať dobro od zla</p>	<p>Pozitívne hodnotenie iných</p> <p>človek a jeho hodnota - spoznávanie pozitívnych vlastností svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch... (Čo sa mi najviac páči na mojej mamičke, ockovi, starkých...),</p> <p>verbálne vyjadrovanie pozitívneho hodnotenia druhých,</p> <p>prehodnocovanie negatívnych skutočností (dobro – zlo, napr.</p>	<p>- vie slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na ľuďoch zo svojho okolia</p>	<p>- teší sa z dobra a odmieta zlo vo svojom okolí (na svojich najbližších v rodine, v triede, v škole, v rovesníckych vzťahoch)</p>	<p>- je schopný oceniť dobro na iných, vie aj prijať ocenenie,</p> <p>- rozvíjať postoj k ľuďom, ktorí sú mu nesympa-</p>

<p>Osvojovať si sociálne zručnosti potrebné v sociálnych kontaktoch s inými ľuďmi.</p>	<p>branie si vecí navzájom, posudzovanie a ponižovanie, urážanie menej zdatných detí v oblasti intelektu a prejavov - spevu, kreslenia, pohybu, oblečenia, rodinnej situácie..., klamanie a žalovanie...),</p> <p>postoj k ľuďom, ktorí sú nám nesympatickí, spôsobujú nám alebo druhým zlo (úmyselne, neúmyselne).</p> <p>Naša rodina</p> <p>uvedomovanie si hodnoty rodiny pre jednotlivca i pre spoločnosť (Čo sa mi na našej rodine najviac páči?)</p> <p>príbuzenské vzťahy (S kým z rodiny si najviac rozumiem...? Čo by som mohol urobiť pre lepšie vzťahy v našej rodine, ktoré z rodinných pravidiel sa mi najťažšie dodržiavajú...),</p> <p>rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa (konkrétne emocionálne prejavy, prejavy starostlivosti, pomoci...),</p> <p>úcta, komunikácia a pomoc medzi členmi rodiny (Koho rád pozorujem pri práci? Čo by som rád vedel ako moji blízki...),</p> <p>význam blízkeho človeka pre život jednotlivca</p>	<p>-vie identifikovať a slovne vyjadriť rodinné vzťahy (mama, otec, brat, sestra, súrodenec, starí rodičia, teta, strýko, ujo, bratranec, sesternica)</p>	<p>-reflektuje dobro plynúce z rodiny, vie vyjadriť, čo ho na rodinných vzťahoch teší, čo je v rodine najdôležitejšie, -vie zo svojho pohľadu ohodnotiť dobro ochrany a lásky, ktoré mu rodina poskytuje</p>	<p>tickí</p> <p>- osobná aktivita pri vytváraní pozitívnych vzťahov a klímy v spoločnosti</p> <p>- dobro zažité v rodine prenáša do žiackeho kolektívu</p> <p>- rád hovorí o pekných veciach v rodine</p> <p>- vie členom rodiny opätovať dobro v rôznych situáciách (príprava darčeka, slovné vyjadrenie)</p>
--	---	---	--	--

Etická výchova - 2. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Ciele	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	
	Témy		Socio-afektívny	Konatívny
Osvojiť si základné sociálno-komunikačné zručnosti	<p>Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov</p> <p>Pripomenutie si tém a z nich vyplývajúce správanie z prvého ročníka, počúvanie iných ako prvý predpoklad úspešnej spolupráce, sebaovládanie pri prijímaní informácií o sebe od iných, základy spolupráce v skupinách (uvedomovanie si práv a povinností).</p>	<p>- vie vysvetliť dôležitosť počúvania pre spoluprácu</p> <p>- pozná svoje práva a povinnosti v rámci školskej triedy</p>	<p>- chápe a vnútorne akceptuje význam počúvania pre spoluprácu a dobré vzťahy</p> <p>- uvedomuje si spojitosť práv a povinností</p>	<p>- badať pokroky v počúvaní výkladu na hodine, ale aj v počúvaní spolužiakov pri diskusiách</p>
Osvojiť si tvorivé riešenia každodenných situácií v medziľudských vzťahoch	<p>Tvorivosť objavovanie vlastných daností - talentu - pozitívnych stránok (V čom som výnimočný, čo viem dobre robiť, čo mi ide dobre...), rozvoj fantázie a pozorovacích schopností, tvorivosť, ktorú od nás prijímajú, očakávajú iní (Vymyslieť darček pre súrodencov, rodičov, starých rodičov...), tvorivosť iných, ktorá nás obohacuje (Ako dobre nám padne, keď nás iní prekvapia niečím novým, zaujímavým - napr. mama novým jedlom...), využitie tvorivosti v živote triedy (tvorba pravidiel správania sa v triede, ak si ich pamätáme z minulého ročníka, treba ich však prehodnotiť).</p>	<p>- vie vysvetliť, čo je tvorivosť</p> <p>- vie vysvetliť súvislosti medzi fantáziou, úsilím a tvorivosťou</p> <p>- vie vymenovať konkrétne produkty (ovocie) tvorivosti v rámci rodiny a školy</p>	<p>- je si vedomý, že má čo ponúknuť zo svojich darovv prospech spoločenstva</p>	<p>- zapája sa do tvorivých úloh prostredníctvom pozorovacích schopností a fantázie</p> <p>- badať podporu sebaovládania a trpezlivosti pri spoločnom riešení úloh</p>

<p>Rozvíjať a posilňovať komunikačné zručnosti - učiť sa vyjadrovať city.</p> <p>Prežívať radosti z napĺňania potreby byť akceptovaný inými a mať rád iných.</p>	<p>Iniciatíva</p> <p>iniciatíva v sebapoznaní (Kto som? Aký vplyv má fungovanie môjho tela na moje prežívanie, pohodu, či nepohodu? Prečo reagujem tak, ako reagujem?), iniciatíva vo vzťahu k iným, hľadanie možností ako vychádzať v ústrety iným ľuďom (v rodine, v triede, v kruhu kamarátov...) a ich realizácia, iniciatíva, ktorá nieje prijatá inými, a iniciatíva iných, ktorá je pre mňa neprijateľná (riešenie problémov - navádzanie na klamstvo, podvádzanie, kradnutie, ohováranie...), iniciatíva, ktorá ohrozuje moje zdravie a osobnú bezpečnosť (fajčenie, alkohol, drogy, sexuálne zneužívanie detí)</p> <p>Vyjadrovanie citov</p> <p>vyjadrenie vďačnosti, ochoty, láskavosti, obdivu verbálne aj neverbálne (Ako si vzájomne vyjadrujeme city v rodine, vo vzťahoch s priateľmi, spolužiakmi?)</p> <p>úcta k žene - matke, sestre, spolužiačke... (Čo sa mi páči a čo sa mi nepáči na ženách a dievčatách?),</p> <p>úcta k mužovi - otcovi, bratovi, spolužiakovi...(Čo</p>	<p>- vie vysvetliť, čo je iniciatíva</p> <p>- vie uviesť príklady prospešnej a škodlivej iniciatívy</p> <p>- vie vysvetliť spojenie „vyjadrovanie citov“</p> <p>- vie vysvetliť význam citov v živote človeka</p> <p>- pozná význam slov radosť, smútok, hnev, ľahostajnosť, veselosť, vďačnosť, ochota, láskavosť, obdiv,</p>	<p>- uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť</p> <p>- chápe dôležitosť kultivovaného vyjadrovania negatívneho prežívania citov u seba i iných</p>	<p>- prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede</p> <p>- vie verbálne i neverbálne identifikovať a vyjadriť city vďačnosti, ochoty, láskavosti a obdivu, hnevu, smútku, odporu, prekvapenia</p> <p>- prejavuje snahu kultivovane vyjadrovať hnev,</p>
--	--	--	--	--

<p>Poznávať svoje práva a povinnosti.</p>	<p>sa mi páči, a čo sa mi nepáči na mužoch a chlapcoch?),</p> <p>Kultivované vyjadrovanie negatívnych citov (hnev, vzdor, smútok...),</p> <p>akceptovanie citov iných.</p> <p>Naša trieda – spoločenstvo detí</p> <p>správanie sa medzi sebou, vzťahy medzi chlapcami a dievčencami - slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, pomoc slabším, rešpektovanie inakosti (Čo sa mi v našej triede najviac páči? Som tu spokojný? Sú iní spokojní so mnou?),</p> <p>kamarátstvo a priateľstvo, úprimné a falošné priateľstvo</p> <p>(Čo je dôležité pre priateľstvo? Mám v našej triede priateľov?),</p> <p>dodržiavanie pravidiel správania v triede – podpora vzájomnosti, spokojnosti, tolerancie a spolupráce (Môžem niečo zmeniť na sebe, aby sa so mnou v našej triede lepšie žilo? Mám dajaký návrh na vylepšenie našich vzťahov?)</p>	<p>odpor</p> <p>- vie vysvetliť, čo je spoločenstvo detí</p> <p>- vie, čo podporuje vzájomnú dôveru, a čo ich narúša</p>	<p>- uvedomuje si potrebu rešpektovania odlišnosti iných</p> <p>- chápe túžbu mať dobrého priateľa a byť dobrým priateľom</p> <p>- vie rozlíšiť dobrú a zlú klímu</p>	<p>- rôznymi spôsobmi prispieva k vytváraniu dobrej nálady a pohody v triede</p>
---	--	--	---	--

Etická výchova – 3. ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Ciele	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Ciele
Učenie sa efektívne komunikovať s rovesníkmi.	<p>Postoje a spôsobilosti medziľudských vzťahov</p> <p>dozrievanie dohodnutých pravidiel správania,</p> <p>kvalita otvorenej komunikácie - pravdivosť, objektívnosť, prijímanie pravdy o sebe aj o iných,</p> <p>asertívne správanie ako súčasť efektívnej komunikácie, nácvik bezpečného správania sa v rizikových situáciách (odmietnutie zla, postavenie sa proti šikanovaniu, vedieť povedať nie na negatívne ponuky).</p>	<p>- vie vysvetliť pojem komunikácia</p> <p>- vie, čo znamená slovo pravda a ako vplýva na kvalitu komunikácie</p> <p>- vie, ktoré sú rizikové situácie v živote dieťaťa –</p>	<p>- chápe zmysel a podstatu otvorenej komunikácie</p> <p>- rozumie dôvodom, ako sa správať v rizikových situáciách</p>	<p>- v komunikácii badať snahu o objektívnosť a pravdivosť</p> <p>- vie sa postaviť voči negatívnym javom (šikanovanie..)</p> <p>- odoláva príjemným zrodom na zlé, badať snahu povedať nie</p>
Nadobúdanie sociálnych zručností – asertivita, empatia.	<p>Vcítanie sa do prežívania iných – empatia</p> <p>hľadanie dôvodov na radosť a smútok u seba a u iných,</p> <p>pochopenie situácie iných ľudí prostredníctvom</p>	<p>- rozumie pojmom súcít, spolucítanie, vcítanie sa do iného</p>	<p>- uvedomuje si význam vlastných zážitkov ako prostriedku pre pochopenie situácií druhých</p> <p>-učí sa vnímať situáciu chorých, starých a zdravotne</p>	<p>-prejavuje pochopenie voči spolužiakom a chorým, zdravotne postihnutým a ľuďom v núdzi</p>

	<p>vlastných zážitkov (u spolužiakov, a členov rodiny...),</p> <p>odovzdávanie radosti a zmierňovanie smútku najbližších,</p> <p>záujem o zdravotne postihnutých, starých a chorých ľudí</p>		<p>postihnutých</p> <p>- chápe súvislosti medzi súťaživosťou a kooperáciou</p>	
<p>Napomáhanie zvnútorňovania prosociálnych hodnôt a postojov.</p>	<p>Riešenie konfliktov - výchova k zmierlivosti: právo na omyl a možnosť nápravy,</p> <p>význam odpúšťania v medziľudských vzťahoch,</p> <p>rozvíjanie sebaovládania a jeho upevňovanie – prehlbovanie vzájomnosti i sebaúcty,</p> <p>súťaživosť a kooperácia.</p> <p>Pomoc, darovanie, delenie sa</p> <p>vnímanie a prežívanie prosociálnosti (základy starostlivosti o prírodu, ochrana zvierat),</p>	<p>- vie, čo je to omyl v živote človeka a pozná možnosti reagovania svoj omyl i na omyl iných</p> <p>- vie vysvetliť pojem „odpúšťanie“</p> <p>- vie vysvetliť slovo „pomoc“ a pozná rozdiel medzi psychickou a materiálnou pomocou, vie uviesť ich príklady</p>	<p>- chápe skutočnosť viny a odpustenia</p> <p>- rozumie významu odpúšťania a práva na omyl</p> <p>-vie ohodnotiť situácie, kedy prijal rôzne druhy pomoci a je ochotný pomáhať</p>	<p>- pri konflikte je ochotný diskutovať, vnímať dôvody druhej strany</p> <p>- vie požiadať o odpustenie a vie odpustiť</p> <p>- badať jasnú snahu k spolupráci,</p> <p>- vidí problémy druhých, vie pomáhať a podeliť sa o dobro</p>

Etická výchova – 4.ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (výstupy)
<p>1. Sociálne postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tolerancia vo vzťahoch (Čo nechceš, aby ľudia robili tebe, nerob ty iným.), • rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom (rovnoprávnosť pohlaví, rás...), • dôležitosť komunikačných interpersonálnych zručností v medziľudských vzťahoch, • kultivované správanie k osobám iného pohlavia (vnímanie rozdielov nielen v stavbe tela a jeho fungovaní, ale aj v myslení, prežívaní, správaní, záujmoch a následné empatické správanie voči osobám iného pohlavia). 	<p>chápe význam zlatého pravidla mravnosti v medziľudských vzťahoch</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam rovnoprávností ľudí bez ohľadu na rasu, pohlavia - vie pochopiť správanie iného pohlavia - badať rozvíjanie autonómneho cítenia a myslenia - v komunikácii so spolužiakmi prejavuje prvky tolerancie - kultivovane prijíma a rešpektuje opačné pohlavie - v správaní badať prijímanie zodpovednosť za svoje rozhodnutia
<p>2. Reálne a zobrazené vzory:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sloboda a zodpovednosť (každé rozhodnutie nesie so sebou dôsledok), • pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier...(reklama, akčné filmy, čas strávený pred TV), • prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom okolí dieťaťa (rodičia, priatelia rodičov, učitelia, spolužiaci, kamaráti), • čitateľský návyk ako možný zdroj objavovania prosociálnych vzorov (vyhlásenie súťaže o najlepšieho čitateľa – čo a koľko čítaš?). 	<ul style="list-style-type: none"> - na vlastnej skúsenosti reflektuje pozitívne i negatívne vplyvy jednotlivých médií - vie rozoznať prosociálne vzory vo svojom okolí. - je schopný postrehnúť nevhodnosť vplyvu TV a badať snahu o reguláciu jej sledovania - vie si voliť medzi prosociálnym vzorom a negatívnym vzorom - badať na jeho správaní prosociálne prvky

<p>3. Rozvoj tvorivosti a iniciatívy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • podporovanie záujmov, ktoré rozvíjajú osobnostné kvality (šport, umelecké aktivity, sociálna činnosť, činnosť na ochranu prírody...), • osobnostné kvality využívané pre dobro jednotlivca i pre celé spoločenstvo, • tvorivosť, iniciatívnosť a vytrvalosť pri riešení každodenných problémov. 	<p>-uvedomuje si rozdiel medzi pozitívnou iniciatívou a tou, ktorá ohrozuje jeho zdravie a osobnú bezpečnosť</p> <p>- prejavuje aktívnejšiu účasť na riešení problémov v triede</p>
<p>4. Napĺňanie obsahu Dohovoru o právach dieťaťa:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • súvislosti práv detí, dôvody, prečo vznikli a ich akceptácia v demokratických krajinách, podiel UNESCO na ochrane dieťaťa (Čo znamená mám právo? Čo znamená mám zodpovednosť?), • Opčný protokol k právam dieťaťa (medzinárodné spoločenstvo pritvrdilo), • práva dieťaťa v slovenskom právnom poriadku (Ako je to u nás? Ako sa to týka mňa?), • solidarita a prijatie odlišností (uvedomenie si svojich práv a ich akceptácia v našom prostredí vedie k solildarite s deťmi, ktoré sú vykorisťované, zaťahované do vojnových konfliktov, zneužívané na ťažkú prácu, alebo exuálne...). 	<p>- má ochraňujúci a obdivujúci vzťah k prírode a chce chrániť životné prostredie</p> <p>- je iniciatívny vo vzťahu k ochrane prírody a životného prostredia</p>
<p>5. Naš región – vlasť – súvislosť s vlastivedou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjanie povedomia a príslušnosti k svojmu regiónu – k svojej vlasti (Čo sa mi najviac páči na našom regióne, na našom Slovensku? Čo z neho by mi najviac chýbalo?)-projekt v rámci vlastivedy, prírodovedy a etickej výchovy • iniciatíva pri poznávaní a ovplyvňovaní vlastného regiónu – dobre poznať svoje bydlisko a jeho okolie - geografiu, kultúru, osobnosti, ale aj vedieť, čo nášmu regiónu 	<p>-pozná pojmy „ľudské práva a práva dieťaťa“</p> <p>- vie vymenovať aspoň 5 práv dieťaťa</p> <p>-pozná rozdiel a podstatu pojmov právo a povinnosť</p> <p>-vie vymenovať aspoň tri situácie nerespektovania práv detí doma i vo svete</p>

	<p>chýba, čo by bolo treba v ňom vylepšiť (objavovanie tradícií, ochrana a ich rozvoj), ekologické správanie, vzťah k faune a flóre regiónu (Čo sa mi nepáči alebo čo ma trápi na našom regióne? Čo by som mohol urobiť v jeho prospech ja alebo my spoločne).</p>	<p>osvojuje si sociálne normy</p> <ul style="list-style-type: none"> - dožaduje sa svojich práv - rešpektuje práva iných poznáva a je hrdý na špecifiká, krásy i možnosti vlastného regiónu - učí sa vidieť problémy regiónu, je na ne citlivý a hľadá i možnosti vlastného zaangažovania sa pri ich riešení je iniciatívny pri objavovaní krás a špecifik regiónu, prejavuje ochotu pomôcť zveľadiť ho (prípadná tvorba sociálnych a kultúrnych projektov v danom regióne a účasť na nich)
--	--	---

Pri vyučovaní Etickej výchovy rozvíjame vzťah učiteľa k žiakom nasledujúcimi zásadami:

1. Vytvárame z triedy výchovné spoločenstvo.
2. Prijímame dieťa také, aké je a prejavujeme mu priateľské city.
3. Pripisujeme deťom pozitívne vlastnosti, najmä prosociálnosť (vyjadrujme pozitívne očakávania).
4. Formulujeme jasné a splniteľné pravidlá.
5. Nabádame, je to osvedčený výchovný prostriedok.
6. Na negatívne javy reagujeme pokojným poukázaním na ich dôsledky (induktívna disciplína).
7. Odmeny a tresty používame opatrne.
8. Do výchovného procesu zapájame aj rodičov.

Základom výchovno-vzdelávacieho procesu etickej výchovy je zážitkové učenie, ktoré učiteľ v jeho technikách, cvičeniach a aktivitách prispôsobuje veku žiakov a situácii v žiackom kolektíve. Aktivity pomáhajú precítiť etické hodnoty, uľahčujú porozumieť normám, ktoré súvisia s očakávaným správaním, umožňujú nácvik zodpovedajúceho správania a prenos získaných skúseností do správania sa v reálnom svete.

Metódy: hra, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metóda posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia, transfer – prenos z hodiny ETV do bežného života.

Hodnotenie: predmet sa hodnotí na vysvedčení absolvoval/neabsolvoval

- na hodinách sa hodnotí ústne: pochvala, povzbudenie, napomenutie

Predmet: Hudobná výchova

Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia. Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenej a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Hudba má byť pre žiakov *súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov k hudobnému poznávaniu*, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvoria základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov. Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi.

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti *si osvojiť hudobný materinský jazyk* a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesní hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Obsah predmetu

hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska, inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky, príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov), sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Hudobná výchova - 1. ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Obsah	Kompetencie	Výstup
<p>Hry so spevom, jednoduché slovenské ľudové piesne, detské piesne v rozsahu c¹ – a¹, umelecké úpravy ľudových piesní, krátke skladbičky pre deti. Sluchová príprava intonácie 5., 6., 3 stupňa v durovej tónine, rytmizácia slov a riekaniek, rytmické a melodické hry, realizácia rytmu pozostávajúceho z štvrtových a osminových hodnôt, vyjadrenie obsahu piesní a skladbičiek pohybom. Zvuk, tón, reč, spev.</p>	<p><i>Vokálno-intonačné činnosti</i></p> <p>Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade.</p> <p>Poznať a správne realizovať hodnoty nôt , (štvrtová, osminová + pomlčky).</p> <p><i>Inštrumentálne činnosti</i></p> <p>Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na nich. Pomocou detských hudobných nástrojov podporiť náladu piesne.</p> <p><i>Hudobno-pohybové činnosti</i></p> <p>Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky.</p> <p><i>Percepčné činnosti</i></p> <p>Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a pohybom reagovať naň.</p> <p><i>Hudobno-dramatické činnosti</i></p> <p>Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje chápať ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.</p>	<p>Vedieť čisto a so správnym výrazom primeraným piesni zaspievať minimálne 5 detských a ľudových piesní, hier so spevom.</p> <p>Vedieť hrať jednoduché rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových nôt a pomlčiek.</p> <p>Pohybom správne reagovať na hudbu.</p> <p>Poznať minimálne 4 hudobné skladby a ich autorov, dokázať vystihnúť náladu hudby.</p> <p>Uskutočniť minimálne 1 hudobno-dramatické vystúpenie.</p>

Metódy: hra, hudobné aktivity, hudobno-pohybové aktivity, zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby.

Hudobná výchova - 2.ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Kompetencie vedomosti, zručnosti	Obsahový štandard	Výkonový štandard
<ul style="list-style-type: none"> prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka 	<p><i>Vokálno-intonačné činnosti</i></p> <p>Získať základné spevácke zručnosti a návyky. Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrt'ová, osminová, polová + pomlčky), mená nôt-c,g,e,f,d, oboznámiť s husľovým kľúčom, 2/4 takt. Oboznámiť s pojmiami – notová osnova, čiara, medzera, taktová čiara. Oboznámiť s fonogestikou, vedieť zaspievať (so-la-mi-do).</p>	<ul style="list-style-type: none"> základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, hlasová hygiena, jednohlas, práca s hlasom, upevňovanie speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov, jednohlas, intonácia, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniek, tvorivé hudobné hry, hudobný rytmus - spev v 2/4, používanie taktovacích gest, orientácia v 	<p>Vedieť správne zaspievať 5 detských a ľudových piesní, hier so spevom.</p>

		grafickom zázname jednoduché melódie - čítanie nôh	
<ul style="list-style-type: none"> na základe získaných zručností na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy 	<p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať. Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam.</p>	<ul style="list-style-type: none"> hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie, hra jednoduchých sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4 tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam 	Vedieť hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrtových, osminových, polových nôh a pomlčiek.
<ul style="list-style-type: none"> uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť 	<p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 takte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh), vytváranie jednoduchých ostinálnych 	Pohybom správne reagovať na hudbu.

		<p>sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo, • používanie taktovacích gest v 2/4 	
<ul style="list-style-type: none"> • poznávať svet zvukov a hudby • poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel 	<p>Percepčné činnosti</p> <p>Poznať krátke veku primerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vyjadriť pohybom. Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné a odlišné motívy. Oboznámiť sa so základnými sláčikovými hudobnými nástrojmi (husle, kontrabas), klavír. Nájsť v melódii - predohru, medzihru a dohru.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu • rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev), • rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhy tempa, • pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb • využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom 	<p>Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 2 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • získať schopnosti spolupracovať v tíme 	<p>Hudobno-dramatické činnosti</p> <p>Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobná dramatizácia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využitie všetkých činností pri predvedení 	<p>Pripraviť si jednoduché hudobno-</p>

	jednoduchej ľudovej piesne.	dramatického príbehu.	dramatické vystúpenie.
--	-----------------------------	-----------------------	------------------------

Hudobná výchova – 3.ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Tematický celok a témy (obsahový štandard) prierezové témy	Ciele - kompetencie	Očakávané vzdelávacie výstupy (výstupový štandard)
Vokálno-intonačné činnosti Slovenské ľudové piesne, piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c1 – d2. Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia Hudobné hry Dramatická výchova Dýchacie a relaxačné cvičenia.	Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, zaspievať dvojhlasný kánon, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní. Intonácia v priestore 1. – 8. /bez 7. st./ a dolného 5.st. podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.	Žiak vie: Zaspievať minimálne 15 piesní čisto so správnym výrazom, ktoré sú základom ovládania hudobného jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.
Inštrumentálne činnosti Sprievod k piesňam. Jednoduché rytmické hry a cvičenia Mediálna výchova CD s ukážkami	Rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte, tvoriť sprievody k piesňam. Zdokonaľovať sa v technike hry na detské hudobné nástroje.	Žiak vie: Hrať rytmické motívy, jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom. Zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.

<p>Hudobno-pohybové činnosti Stvárňovanie hudby pomocou pohybu – tanec. Jednoduché tance Mediálna výchova Klenoty ľudovej hudby. Hudba iných národov</p>	<p>Jednokročka, dvojkročka, polkový krok, vyjadriť obsah piesní pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu, taktovať 2- a 3-dobý takt.</p>	<p>Žiak vie: Pohybom správne reagovať na hudbu. Zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku.</p>
<p>Percepčné činnosti Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia Mediálna výchova CD s nahrávkami skladieb. Výtvarná výchova</p>	<p>Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.</p>	<p>Žiak vie: Určiť minimálne 6 hudobných skladieb podľa sluchu, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.</p>
<p>Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj</p>	<p>Pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.</p>	<p>Žiak vie: Vytvoriť jednoduchý príbeh s hudobným vyjadrením. Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu /celok/.</p>

Hudobná výchova – 4.ročník

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Tematický celok a témy (obsahový štandard) prierezové témy	Ciele - kompetencie	Očakávané vzdelávacie výstupy (výstupový štandard)
Slovenské ľudové piesne a ich dnešná podoba v rozsahu h - d ² . Krátke hlasové, intonačno-rytmické a sluchové cvičenia, rytmické a melodické dopĺňovačky.	Vokálno-intonačné činnosti Ovládať základné hlasové zručnosti: správne držanie tela, spevácke dýchanie, otváranie úst, mäkké nasadenie tónu, artikulácia, spev hlavovým tónom. Piesne spievať intonačno-rytmicky správne a precítene. Podľa fonogestiky a písmenkových nôt intonovať v durovej diatonike + molový 5-akord, tvoriť v tomto tónovom priestore. Rozlišovať durové a molové tóniny (trojzvuky, stupnice, piesne). Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať a vedieť správne zaspievať piesne aspoň z 3 oblastí Slovenska. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v notových zápisoch. Bezpečne ovládať čítanie nôt od h po d ² .	Žiak vie: Správne zaspievať 15 piesní, intonovať v durovej diatonike.

<p>Sprievody k piesňam, jednoduché rytmické hry a jedno- a viachlasné rytmické cvičenia.</p>	<p>Inštrumentálne činnosti</p> <p>Vedieť tvoriť ostínatne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní. Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch. Tvorba vlastných hudobných nástrojov a ich tvorivé využívanie.</p>	<p>Vedieť zahrat' jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom, zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.</p>
<p>Jednoduché ľudové tance, hudobno-pohybové tanečné hry.</p>	<p>Hudobno-pohybové činnosti</p> <p>Vedieť zatancovať valašský krok, čardáš, mazúrku, valčík, polku, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu.</p> <p>Taktovať 2- a 3- doboý takt.</p>	<p>Vedieť zatancovať jednoduchý čardáš, pomalý valčík. Pohybom správne reagovať na hudbu.</p>
<p>Umelecké spracovanie slovenských ľudových piesní od 19. storočia podnes.</p>	<p>Percepčné činnosti</p> <p>Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť (variácie) a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe.</p> <p>Expresívnu reakciu na hudbu umocňovať pohybom, vizualizáciou a verbalizáciou. Podľa sluchu rozoznať sláčikové, dychové nástroje, fujaru, gajdy. Vedieť sa</p>	<p>Podľa sluchu poznať minimálne 6 hudobných skladieb, dokázať vystihnúť zámer skladateľa a odhaliť výrazové prostriedky, ktorými ich realizoval.</p>

	orientovať v rôznych typoch nástrojového obsadenia.	
Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno-dramatický celok.	<p>Hudobno-dramatické činnosti.</p> <p>Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.</p>	Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu (celok).

Predmet: Telesná výchova

1. Charakteristika učebného predmetu:

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu – pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

2. Ciele učebného predmetu

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrne gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radostné prežívanie pohybovej činnosti.

1. ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Formovanie pozitívneho vzťahu k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu. Rozvíjanie správneho držania tela.	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti. Kompenzačné, prípravné, kondičné a koordinačné cvičenia (gymnastické zručnosti), relaxačné cvičenia a tvorivé cvičenia.	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie, poradové cvičenie a elementárne zručnosti z akrobacie. Základné pojmy: chôdza, beh, rýchly beh hod, skok z miesta, lezenie, plazenie, rad, zástup, základné povely poradovej prípravy, súťaž/ gymnastické náradie – žinenka, trampolínka, lavička, rebriny
Správne držanie tela, kultivovaný pohybový prejav. Podporovanie aktivity, kreativity a fantázie pri pohybových aktivitách.	Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry Spolupráca, hádzanie a chytanie lopty, aktívne zapájanie sa do hier.	Vedieť správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. Vedieť využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí a aplikovať ich aj v bežnom živote. Základné pojmy: Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry, lopta, prihrávka.
	Kreatívne a estetické pohybové činnosti Základné jednoduché poskoky, reagovanie na rytmus, rytmizované pohyby s využitím hudby, pohybová a tanečná improvizácia na hudobné motívy.	Vedieť správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore. Dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný a hudobný motív. Poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote a športe. Základné pojmy: tanec, tanečný krok, fantázia pri pohybovej činnosti.
Význam cieleného pohybu pre zdravie, radosť z pohybu.	Psychomotorické cvičenia a hry Koordinačné cvičenia a hry, relaxačné	Vedieť vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, vnímať význam cieleného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Základné

	(uvolňovacie cvičenia), aktivity zamerané na rozvoj dýchania, naťahovacie (strečingové) cvičenia	pojmy: Názvy častí tela a jeho polohy, správne držanie tela.
Rozvíjať otužovanie pri pobyte a pohybe v prírode v každom ročnom období. Dodržiavať hygienu a bezpečnosť pri aktivitách vo voľnej prírode.	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Základné oboznámenie sa s jednotlivými druhmi pohybových činností v prírode.	Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace so sezónnymi pohybovými činnosťami. – turistika, sánkovanie,. Základné pojmy: turistika, turistický chodník a značka.

Telesná výchova - 2. ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Formovanie pozitívneho vzťahu k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu. Rozvíjanie správneho držania tela. Rozvíjanie základne bežeckej vytrvalosti.	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti. Kompenzačné, prípravné, kondičné a koordinačné cvičenia (gymnastické zručnosti), relaxačné cvičenia a tvorivé cvičenia.	Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie, poradové cvičenie a elementárne zručnosti z akrobacie. Základné pojmy: chôdza, beh, rýchly beh hod, skok z miesta, lezenie, plazenie, rad, zástup, základné povely poradovej prípravy, súťaž/ gymnastické náradie – žinenka, trampolíka, lavička, rebriny. <u>Žiak vie:</u> Poradové cvičenia: Nastúpiť na značky, do radu, na čiaru, do kruhu, do skupiny. Základy atletiky: rýchly beh 20-30 m, skok do diaľky z miesta, hod z miesta. Základy športovej gymnastiky:

		váľanie bokom, preváľ vzad do ľahu v znesmo, kotúľ vpred s dopomocou, stoj na lopatkách.
Správne držanie tela, kultivovaný pohybový prejav. Podporovanie aktivity, kreativity a fantázie pri pohybových aktivitách.	<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p> <p>Spolupráca, hádzanie a chytanie lopty, aktívne zapájanie sa do hier.</p> <p>Hry na rozvoj rýchlostných schopností, obratnostných schopností, silových, vytrvalostných schopností. Hry so zameraním na upokojenie organizmu.</p>	<p>Vedieť správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. Vedieť využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí a aplikovať ich aj v bežnom živote.</p> <p>Základné pojmy: Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry, lopta, prihrávka.</p> <p>Žiak ovláda 3 pohybové hry.</p>
	<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p> <p>Základné jednoduché poskoky, reagovanie na rytmus, rytmizované pohyby s využitím hudby, pohybová a tanečná improvizácia na hudobné motívy.</p>	<p>Vedieť správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore. Dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný a hudobný motív. Poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote a športe. Základné pojmy: tanec, tanečný krok, fantázia pri pohybovej činnosti. Vedieť poskočný krok a pílový skok.</p>
Význam cieľného pohybu pre zdravie, radosť z pohybu.	<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p> <p>Koordináčne cvičenia a hry, relaxačné (uvoľňovacie cvičenia), aktivity zamerané na rozvoj dýchania, naťahovacie (strečingové) cvičenia.</p>	<p>Vedieť vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, vnímať význam cieľného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Základné pojmy: Názvy častí tela a jeho polohy, správne držanie tela.</p>
Rozvíjať otužovanie pri pobyte a pohybe v prírode v každom ročnom období. Dodržiavať hygienu	<p>Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti</p> <p>Základné oboznámenie sa s jednotlivými druhmi</p>	<p>Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace so sezónnymi pohybovými činnosťami. – turistika, sánkované. Základné pojmy: turistika, turistický chodník</p>

a bezpečnosť pri aktivitách vo voľnej prírode.	pohybových činností v prírode.	a značka. Ovláda 3 hry v prírode.
--	--------------------------------	--------------------------------------

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Formovanie pozitívneho vzťahu k telesnej výchove, pohybovým aktivitám a športu. Rozvíjanie správneho držania tela. Rozvíjanie základne bežeckej vytrvalosti.	<p>Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti.</p> <p>Kompenzačné, prípravné, kondičné a koordinačné cvičenia (gymnastické zručnosti), relaxačné cvičenia a tvorivé cvičenia.</p>	<p>Vedieť primerane veku a svojim schopnostiam správne technicky vykonávať základné lokomócie, poradové cvičenie a elementárne zručnosti z akrobacie.</p> <p>Základné pojmy: chôdza, beh, rýchly beh hod, skok z miesta, lezenie, plazenie, rad, zástup, základné povely poradovej prípravy, súťaž/ gymnastické náradie – žinenka, lavička, rebriny.</p> <p>2.r. – šplh, družstvo, štart, cieľ, súťaž</p> <p><u>Žiak vie:</u></p> <p>Poradové cvičenia: Nastúpiť na značky, do radu, na čiaru, do kruhu, do skupiny.</p> <p>Základy atletiky: rýchly beh 20-30 m, skok do diaľky z miesta, hod plnou loptou – 400 g z miesta.</p> <p>2.r. – rýchly beh 50 m, vytrvalostný beh 300m, hod plnou loptou z rozbehu – 400 g</p> <p>Základy športovej gymnastiky: váľanie bokom, preval vzad do ľahu v znesmo, kotúľ vpred s dopomocou, stoj na lopatkách</p> <p>2.r.- zdokonaľovať zákl.cvičenia z akrobacie a poradových cvičení, kotúľ vpred a kotúľ vzad s dopomocou</p>

<p>Správne držanie tela, kultivovaný pohybový prejav. Podporovanie aktivity, kreativity a fantázie pri pohybových aktivitách.</p> <p>Realizácia hier v rôznom prostredí, v obmenách a situáciách.</p> <p>Radosť z pohybu pri hrách.</p>	<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p> <p>Spolupráca, hádzanie a chytanie lopty, aktívne zapájanie sa do hier.</p> <p>Hry na rozvoj rýchlostných schopností, obratnostných schopností, silových, vytrvalostných schopností. Hry so zameraním na upokojenie organizmu.</p> <p>Zdokonaľovanie správnej techniky zákl. herných činností jednotlivca prostredníctvom hier.</p>	<p>Vedieť správne technicky manipulovať s herným náčiním, poznať a aplikovať v hre dohodnuté pravidlá, byť v hre aktívny a prejavovať k nej pozitívny postoj. Vedieť využiť naučené zručnosti z hier v rôznom prostredí a aplikovať ich aj v bežnom živote.</p> <p>Základné pojmy: Pohybová hra, hráč, spoluhráč, súper, pravidlá hry, lopta, prihrávka.</p> <p>Žiak ovláda 3 pohybové hry.</p> <p>2.r. – Zákl. pojmy: protihráč, kapitán, rozhodca, ihrisko(hrací priestor, hracia plocha), bránka, kôš, vedenie lopty, držanie lopty.</p> <p>Byť aktívny pri hrách, spolupracovať a dodržiavať dohodnuté pravidlá.</p>
<p>Význam cieľného pohybu pre zdravie, radosť z pohybu.</p>	<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p> <p>Základné jednoduché poskoky, reagovanie na rytmus, rytmizované pohyby s využitím hudby, pohybová a tanečná improvizácia na hudobné motívy.</p> <p>2.r. - Pohyby so slovným navádzaním, napodobňovacie pohyby (zvierat, športovcov,...)</p>	<p>Vedieť správne technicky vykonávať cvičenia s dôrazom na presnú lokalizáciu pohybov v čase a priestore. Dokázať vyjadriť pohybom slovný, názorný a hudobný motív. Poznať význam kultivovaného a estetického prejavu v živote a športe. Základné pojmy: tanec, tanečný krok, fantázia pri pohybovej činnosti. Vedieť poskočný krok a pílový skok.2.r.- rytmika, tanec - jeho druhy, tanečná improvizácia</p> <p>Ukázať správne technické predvedenie rytmických cvičení.</p>
	<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p> <p>Koordináčne cvičenia a hry, relaxačné (uvoľňovacie cvičenia),</p>	<p>Vedieť vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, vnímať význam cieľného pohybu pre zdravie (antistresové cvičenia). Základné pojmy: Názvy častí tela a jeho</p>

	aktivity zamerané na rozvoj dýchania, naťahovacie (strečingové) cvičenia	polohy, správne držanie tela. 2.r. - Správne pomenovať základné polohy tela.
Rozvíjať otužovanie pri pobyte a pohybe v prírode v každom ročnom období. Dodržiavať hygienu a bezpečnosť pri aktivitách vo voľnej prírode. 2.r. - Dodržiavať zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode.	Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti Základné oboznámenie sa s jednotlivými druhmi pohybových činností v prírode. 2.r. - chôdza a jej rôzne druhy a spôsoby vzhľadom k povrchu a terénu	Vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiace so sezónnymi pohybovými činnosťami. – turistika, sánkovanie. Základné pojmy: turistika, turistický chodník a značka. 2.r. – turistika – jej druhy a formy, turistický výstroj Ovláda 3 hry v prírode. 2.r. – ovláda 3 ďalšie pohybové hry

Telesná výchova – 3. ročník

2 hodiny týždenne/66 hodín ročne

Rozvíjajúce ciele	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodov, vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),	Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti <u>Poradové cvičenia</u> Rad, zástup, vpravo a ľavo bok, nástup, základy organizácie činnosti. Cvičenia na lavičkách, s lavičkami, rebríkoch, s debnou, kruhový tréning, štafetové hry. <u>Základy atletických disciplín – atletika</u> Prípravné a kondičné cvičenia s využitím behu, skokov, hodov, preskokov, obratnosti, sily, rovnováhy, štafetové hry. Cvičenia na lavičkách, s lavičkami, rebríkoch, s debnou, kruhový tréning, štafetové hry. Beh – klusanie, rýchly beh, vytrvalostný beh, skok do diaľky	Poznať základy poradových cvičení, prakticky ich používať a využívať pri organizácii vyučovania Test – člnkový beh, ľah a sed, hod plnou loptou Test - beh na 50 m, 300 m, skok do diaľky z miesta, hod

	<p>z miesta, hod, skok do diaľky z miesta, hod kriketovou loptičkou, beh na 50 m</p> <p><u>Základy akrobacie - gymnastika</u> Prípravné gymnastické hry a cvičenia Akrobacia – kotúl'vpred a vzad, kotúle s obmenami, kombinácie kotúl'ov, stojka na lopatkách</p>	<p>Osvojiť si, ukázať technicky predviesť kotúl' vzad a vpred a stojku na lopatkách. Žiak vie: predviesť kotúl' vzad a vpred a stojku na lopatkách.</p>
<p>O pravidlách realizovaných hier, o správnej technike základných herných činností jednotlivca realizovaných hier, o význame jednotlivých hier na rozvoj určitých pohybových schopností alebo osvojovaných pohybových zručností, o význame hier pre zábavu i zdravie</p>	<p>Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry</p> <p><u>Manipulácia s netradičným náčiním</u> Hry s netradičným náradím.</p> <p><u>Herné činnosti</u></p> <p>Hry s loptou zamerané na držanie, podávanie, hry s nosením. Prípravné činnosti v stoji, chôdzi a behu – držanie, prenášanie, nadhadzovanie, ukladanie, chytanie, prehadzovanie, nosenie...</p> <p><u>Drobné hry</u></p> <p>Prevádzanie drobných loptových hier</p> <p>Prípravné športové hry – zamerané na futbal, vybíjaná</p>	<p>Ukázať a uplatniť správnu techniku s rôznym netradičným náradím a loptou. Využiť naučené zručnosti v rôznom prostredí a pri rôznych hrách s pravidlami aj bez pravidiel na vyučovaní aj vo voľnom čase. Ovládať pravidlá hier a prakticky používať zásady správania sa pri hrách.</p> <p>Žiak ovláda 5 drobných pohybových hier s loptou.</p> <p>Ovláda elementárne pravidlá vybíjanej a futbalu.</p>
<p>O význame pohybovej kultúry (správneho pohybového prejavu) pri realizácii pohybových činností – akcent na správne a estetické držanie tela, kultúrnosť (kultivovaný pohybový prejav rytmika, tanec – jeho druhy, tanečný krok,</p>	<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p> <p><u>Rytmické cvičenia a hry – rytmická gymnastika</u></p> <p>Rytmické cvičenia a hry na rozvoj rytmu navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou. Cvičenia na správne držanie tela.</p> <p><u>Pohybová improvizácia – tanec</u> Hra a improvizácia s netradičným</p>	<p>Zladiť pohyby, chôdzu, skoky a beh s rytmom navodeným potleskom, zvukovým signálom, hudbou.</p> <p>Základné pojmy : Presuný krok, cval</p> <p>Ukázať správne technické prevedenie rytmických cvičení</p>

<p>tanečný motív, pohybová tvorivosť, fantázia pri pohybovej činnosti, tanečná improvizácia.</p>	<p>náčiním bez hudby a s hudbou, iným rytmickým doprovodom. Jednoduché tanečné kroky – rytmická chôdza, poskočný, presuný krok, cval. Jednoduché tance a väzby – tance moderné.</p>	
<p>Správne držanie tela o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin, o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných aktivitách</p>	<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p> <p><u>Relaxačné cvičenia</u> Základné polohy tela, relaxačné cvičenia s hudbou.</p> <p><u>Strečing</u> Relaxačné cvičenia a uvoľňovacie cvičenia pred cvičením a po cvičení.</p> <p><u>Cvičenia na rozvoj flexibility</u> Cvičenia na rozvoj flexibility jednotlivito i v súboroch. Cvičenia na správne držanie tela a dýchania, koordinačné cvičenia a hry</p>	<p>Správne pomenovať základné polohy tela. Ukázať správne základné polohy tela a primerane svojim schopnostiam vykonávať psychomotorické cvičenia v rôznych obmenách. Uplatniť prvky psychomotoriky a psychomotorických hier a prežívať pocity radosti z pohybu a hry.</p> <p>Vedieť cviky na držanie tela a správneho dýchania pri športovej záťaž.</p>

Telesná výchova

Ročník: 4 - 2 hod. týždenne /66 hodín ročne

Tematický celok	Obsahový štandard		Výkonový štandard
	Vedomosti	Schopnosti a zručnosti	
Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	<p>základné lokomócie – poznať, vedieť pomenovať,</p> <p>- poradové cvičenia – poznať základné a vedieť ich pomenovať,</p> <p>- elementárna terminológia (názvoslovie)</p> <p>gymnastických polôh, pohybov a cvičení,</p> <p>- význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení,</p> <p>- základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží,</p> <p>- zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.</p>	<p>proporcionálny rozvoj pohybových schopností prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností</p> <p>- osvojovanie si základných lokomócií v rôznych obmenách, v rôznom priestore,</p> <p>- osvojenie si základov techniky behov, skokov, hodov,</p> <p>- na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí,</p> <p>- vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly, kotúle ap.),</p> <p>- osvojenie si základov techniky kotúľov, stojok, skokov.</p>	<p>Žiak má mať primerane veku a svojim schopnostiam ovládať poradové cvičenia (ako predpoklady účelnej organizácie pohybových činností v priestore) a elementárne zručnosti z akrobacie, poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam pre život a šport.</p> <p>Test – člnkový beh, ľah a sed, Test - beh na 60 m, 300 m, skok do diaľky z miesta, hod 400 g loptou</p> <p>Osvojiť si, ukázať technicky predviesť kotúľ vzad a vpred a stojku na rukách</p> <p>Žiak vie : predviesť kotúľ vzad a vpred a stojku na rukách</p>
Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	<p>- základné herné činnosti jednotlivca</p> <p>- základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe,</p> <p>- správna technika základných herných činností jednotlivca,</p> <p>- poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním,</p>	<p>osvojovanie si základných herných činností jednotlivca v rôznych obmenách - držanie, prenášanie, nadhadzovanie, ukladanie, chytanie, prehadzovanie, nosenie lopty,....</p> <p>- osvojovanie si rôznych spôsobov manipulácie s náčiním,</p>	<p>Žiak má byť aktívny pri hrách, dodržiava dohodnuté pravidlá, vie technicky správne manipulovať s náčiním a pohybovať sa s ním, prejavovať pozitívny postoj k herným činnostiam, uplatňuje zásady kultúrneho správania sa na športových podujatiach.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - poznatky o základných pravidlách hier, - poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach, - zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách. 	<p>Poznať hry s netradičným náradím.</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizácia hier v rôznom prostredí, v rôznych obmenách a situáciách, - osvojovanie si pravidiel hier: vybíjaná a futbal, florbal 	<p>Žiak ovláda 5 drobných pohybových hier s loptou.</p> <p>Ovláda elementárne pravidlá vybíjanej, futbalu a florbalu.</p>
<p>Kreatívne a estetické pohybové činnosti</p>	<p>poznať a vedieť pomenovať jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca,</p> <p>poznať správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky,</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznať správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom. 	<p>primeraný rozvoj koordinačných pohybových schopností s akcentom na priestorovo-orientačné a rytmické schopnosti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - veku primeraný rozvoj dramatických schopností a zručností, - osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznych obmenách, - osvojovanie si základných rytmických a tanečných cvičení v rôznom prostredí, v rôznych obmenách, - rozvoj tvorivej improvizácie, kreativity, imaginácie, vizualizácie. 	<p>Žiak má mať primerane veku rozvinuté základné senzorické, motorické (pohybové), intelektuálne, kultúrno-umelecké a tvorivé schopnosti, vedieť ich primerane aplikovať v živote i športe prostredníctvom kultivovaného prirodzeného pohybu.</p>
<p>Psychomotorické cvičenia a hry</p>	<p><i>Základné pojmy:</i> názvy častí tela, polôh tela i jeho častí, správne držanie tela.</p> <p>Vedieť o význame pohybu i jednotlivých druhoch cvičení pre zdravý vývin,</p> <ul style="list-style-type: none"> - o prejavoch a reakciách organizmu na pohybovú aktivitu, - o správnom dýchaní pri cvičení i každodenných 	<p><i>Základné pohybové aktivity:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - koordinačné cvičenia a hry, - relaxačné (uvoľňovacie) cvičenia a hry, - aktivity zamerané na rozvoj dýchania, - naťahovacie (strečingové) cvičenia, - cvičenia na rozvoj 	<p>Žiak má vedieť primerane veku a svojim schopnostiam vykonávať základné psychomotorické cvičenia, poznať ich význam, možnosti aplikácie, dokázať vyjadriť pohybom navodený motív</p> <p>Základné pojmy :</p> <p>Presuný krok, cval</p> <p>Ukázať 3 správne</p>

	aktivitách	flexibility.	technické prevedenie strečingových cvičení
Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	<i>Základné pojmy:</i> plavecký spôsob (kraul, znak, prsia), splývanie, štartový skok, obrátka, turistika – jej druhy a formy, turistická výstroj, turistický chodník, turistická značka, korčuľovanie – kolieskové korčule, korčule, sánkovanie	<i>Základné poznatky:</i> - o význame otužovania sa, plávania, pobytu a pohybu v prírode v každom ročnom období pre zdravie s akcentom na špecifiká jednotlivých období, - o hygiene, pravidlách pohybu a bezpečnosti pri realizácii plávania a aktivít v prírode, - o technike základných pohybových zručností realizovaných aktivít v prírode.	Žiak má vedieť základy elementárnych pohybových zručností súvisiacich s realizovanými sezónnymi pohybovými činnosťami plávaním, turistikou, korčuľovaním, poznať ich možnosti aplikácie a vnímať ich význam v živote i športe. Žiak ovláda 3 pohybové hry v prírode. Ovláda na jednoduchej úrovni korčuľovanie.

Organizačné formy a metódy:

V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),
- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode

Predmet: Náboženská výchova – evanjelická a.v. vyznania

Charakteristika predmetu:

Predmet náboženská výchova - evanjelická je povinne voliteľným predmetom na prvom stupni základných škôl. Náboženská výchova má dôležitú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa a jeho myslenia. Rozvíja duchovný svet žiakov – prostredníctvom zvesti zákona a evanjelia umožňuje spoznávať žiakom Trojjediného Boha zjaveného v Písme Svätom.

Prostredníctvom procesu náboženskej socializácie a interiorizácie biblického posolstva napomáha procesu objavovania možností a nutnosti individuálnych zmien žiakov, ktoré vedú v procese posvätenia k osvojovaniu si pozitívnych morálnych hodnôt a postojov, čím výrazne prispieva k spoločenskej inklúzii a kohézii.

Základné biblické znalosti a poznávanie pôsobenia Trojjediného Boha v dejinách sa stáva pre žiaka základným interpretačným kľúčom k uvedeniu do kultúrnych výtvorov minulých generácií (bez pochopenia ktorých nemožno úplne pochopiť ani súčasnú generáciu), ako i kľúčom k pochopeniu a interpretácii každodenných rituálov a tradícií. Ich pochopenie a tvorivé uchopenie uspôsobuje žiaka k tvorivému hľadaniu riešení problémov jeho budúcnosti. Tým sa stáva významným nástrojom v tvorbe identity žiaka.

Súhrnne teda môžeme povedať, že poslaním tohto predmetu je napomôcť žiakom v hľadaní (ukázať žiakom) správnej cesty v živote, hľadaní jeho zmyslu a aktívnemu poznaniu Božieho plánu záchrany vo viere v Pána Ježiša Krista.

Žiaci na prvom stupni základných škôl sa na hodinách evanjelického náboženstva oboznamujú predovšetkým so základnými biblickými pojmami a biblickými príbehmi. Pomocou biblických príbehov a konkrétnych vedomostí z Božieho slova si budujú vlastné poznanie Božej existencie, ktoré im umožňuje aktívne participovať na živote Božieho ľudu a pod pôsobením Slova a Ducha stvárať svoj život.

Ciele predmetu:

Cieľom náboženskej výchovy ako povinne voliteľného predmetu na 1. stupni základnej školy je:

- osvojiť si základné biblické pojmy
- získať základný prehľad zvesti Biblie, biblických príbehov
- poznať biblické postavy, ktorých osobnosť formuje viera
- viesť žiakov k pochopeniu vlastnej hodnoty a postavenia v spoločenstve, a tak aktívne prispieť v procese hľadania vlastnej identity k budovaniu zrelej kresťanskej osobnosti
- učiť žiakov rozlišovať medzi dobrým a zlým
- získavať a rozvíjať základné komunikačné zručnosti
- vštepovať základy kresťanskej viery

- budovať živý a aktívny vzťah k Trojjedinému Bohu Otcu, Synovi a Duchu Svätému
- aktívne rozvíjať vzťah k cirkvi, povzbudzovať k participácii na jej živote
- poznať zákon a evanjelium
- viesť k osvojeniu základného učenia evanjelickej cirkvi
- poznať Trojjediného Pána Boha ako Otca, Syna a Ducha Svätého
- vzbudiť záujem o Božie slovo, modlitbu a duchovné hodnoty
- vychovávať ako Božie dieťa s vedomím Božej milosti
- viesť žiakov k viere v Pána Ježiša Krista a pre večný život

Obsah predmetu:

Náboženská výchova – evanjelická prvého stupňa základných škôl má po obsahovej stránke ponúknuť základný prehľad kresťanského učenia vychádzajúceho z Božieho slova – Biblie.

1. ročník

0,5+0,5 hodiny týždenne, 33 hodín ročne

1. TC Človek a spoločnosť - Ja a môj svet

- Miesto, kde mám svoj priestor, kde sa cítim bezpečne
- Význam rodiny a blízkych ľudí ako Božieho daru

2. TC Boh a Jeho stvorenie – Boží svet

- Odkiaľ sa vzal tento svet – príbeh stvorenia
- Neposlušnosť voči Pánu Bohu prináša trest

3. TC Záchranca pre svet

- Pán Boh pripravil záchranu – príbeh Vianoc
- Pán Ježiš Kristus je Boží Syn, robí divy, má moc nad prírodou
- O Božom kráľovstve rozpráva Pán Ježiš podobenstvá, aby sme lepšie rozumeli
- Obet' na kríži prináša záchranu a večný život pre všetkých veriacich ľudí
- Smrťou na kríži sa všetko nekončí, vzkriesenie Pána Ježiša nám dáva nádej na večný život

- Prísľub Pána Ježiša, že ide k Otcovi pripraviť nám miesto je radostnou správou

4. TC Som Božie dieťa

- Duch Svätý prichádza na Letnice a mení učeníkov na apoštolov
- Spoločenstvo veriacich v Pána Ježiša Krista sa nazýva cirkvou

2. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. TC Kniha života

- Biblia, ako výnimočná kniha a jej dôležitosť pre kresťanov
- Základné rozdelenie Biblie a jej knihy

2. TC Vzťah medzi Pánom Bohom a človekom

- Biblické príbehy Starej zmluvy od Kaina a Ábela až po Józua a obsadenie Kanaánu
- Vzťah biblických postáv k Pánu Bohu a ich viera a poslušnosť

3. TC Doba sudcov

- Príbehy biblických postáv sudcov a Rút
- Spoliehanie sa na Božiu moc v živote

4. TC Doba kráľov

- Príbehy izraelských kráľov a ich vzťah k Pánu Bohu
- Poukázanie na poslušnosť Božiemu slovu

5. TC Proroci

- Život Božích služobníkov a ich poslanie
- Božia pomoc a ochrana aj v najťažších chvíľach života

6. TC Prorok ohlasuje príchod Mesiáša

- Ján Krstiteľ - prorok Novej zmluvy, ktorý ohlasuje príchod Mesiáša
- Pokrstenie Pán Ježiša a božie svedectvo o svojom Synovi

3. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. TC **V Koho verím**

- Znenie a rozdelenie Všeobecnej viery kresťanskej
- Obsah a význam jednotlivých článkov Všeobecnej viery kresťanskej

2. TC **Boh nám dáva svoje Slovo**

- Oboznámenie sa s Bibliou ako Božím slovom
- Naučiť sa orientovať v Biblii

3. TC **Dekalóg**

- Cez Mojžiša dostávame pravidlá pre život – 10 Božích prikázaní
- Rozdelenie a význam Božích prikázaní

4. TC **Pane, nauč nás modliť sa!**

- modlitba ako komunikačný prostriedok s Pánom Bohom
- Rozdelenie a význam prosieb modlitby Otčenáš

4. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

1. TC **Ježišovo verejné pôsobenie**

- Pán Ježiš ovláda božie slovo a ním pozýva k nasledovaniu
- Pán Ježiš oslovuje učeníkov a volá ich pracovať pre božie kráľovstvo

2. TC **Pán Ježiš mení životy ľudí**

- Biblické postavy Novej zmluvy a ich stretnutie s Pánom Ježišom
- Stretnutie s Pánom Ježišom znamená zmenu v živote človeka

3. TC **Pán Ježiš vyučuje**

- Pán Ježiš rozpráva príbehy zo života a vysvetľuje na nich Božie kráľovstvo
- Podobenstvá nás učia ako sa má správať kresťan

4. TC **Pán Ježiš uzdravuje**

- Pán Ježiš pomáha tým, ktorí potrebujú a prijímajú Jeho pomoc
- Príbehy uzdravenia ľudí ukazujú na Ježišovu moc nad chorobou

5. TC **Pán Ježiš robí divy**

- Pán Ježiš tým, že robí divy, ukazuje svoju moc nad prírodou a nad smrťou

- 6. TC Pán Ježiš hovorí o sebe**
 - Pán Ježiš chce poukázať na svoje poslanie pre nás
 - Používa príklady zo života, aby nám priblížil kto je
- 7. TC Ježišovo dielo vykúpenia**
 - Príbeh Ježišovej obete na Golgote pre záchranu hriešnikov
 - Ukrižovanie, smrť a vzkriesenie je dôkazom Ježišovej moci nad smrťou
- 8. TC Cirkev je miesto, kde patrí aj ja**
 - Cirkev a jej poslanie, priestor pre všetkých bez rozdielu
 - Život prvých kresťanov a pôsobenie apoštolov

Vzdelávací štandard

Vo vyučovaní náboženskej výchovy / náboženstva je potrebné zadefinovať štandardy, ktoré vychádzajú zo skutočnosti, že v tomto predmete chceme odovzdať konkrétne vedomosti. Zároveň chceme učiť aj k správnym postojom v živote kresťana, vychádzajúcim z poznania Božieho slova, osobného vzťahu k Pánu Bohu, k spoločenstvu ľudí a k svetu, v ktorom žije.

Dôležitú úlohu tu zohráva hodnotová orientácia žiakov a osvojenie si správnych postojov. Predmet náboženská výchova má duchovný charakter a z toho vychádza aj jeho zameranie. Získavané vedomosti a zručnosti sú dôležité pre praktický život. Pomáhajú pri správnej orientácii v súčasnosti, pomáhajú pri humanizácii, vytváraní priaznivej klímy v škole a spoločnosti. Budujú vnútorný svet žiakov a kladné charakterové vlastnosti.

Vzdelávací štandard pre predmet náboženská výchova / náboženstvo vo svojej obsahovej časti zahŕňa základné poznatky z tematického okruhu – základné učivo. Obsahový štandard teda vymedzuje základné učivo z daného tematického celku v danom ročníku a rozsah učiva je záväzný. Výkonový štandard je súhrn požiadaviek na vedomosti, zručnosti, ktoré si majú žiaci osvojiť z daného tematického celku v danom ročníku, aj keď na rôznej úrovni. Vo svojej výkonovej časti ukazuje, čo si má žiak osvojiť a má to byť vidieť nie len na vedomostiach, ale predovšetkým na jeho správaní

1. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Stupeň	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
1.ročník			
I. / 1. / 1.	1. Človek a spoločenstvo Ja a môj svet		4 hod.

	Môj domov	<ul style="list-style-type: none"> - vie vyjadriť, čo je to domov a čo pre neho znamená - pozná rôzne domovy ľudí 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si dôležitosť domova - vie byť vd'ačný Pánu Bohu za domov
	Moja rodina	<ul style="list-style-type: none"> - vie definovať, čo je to rodina - vie vyjadriť rodinné vzťahy - pozná 4. Božie prikázanie - vie prejavovať úctu k starším 	<ul style="list-style-type: none"> - vie zhodnotiť čo poskytuje rodina a spoločenstvo - hovorí o rodine, vie oceniť láskavé prostredie a sám sa snaží ho vytvárať - poznáva vlastnú úlohu v svojej rodine
	Nebeský domov – Podobenstvo o boháčovi a Lazarovi	<ul style="list-style-type: none"> - vie rozlíšiť pozemský a nebeský domov; - pozná Ježišovo pozvanie do Božieho kráľovstva uvedomuje si, že život na zemi úzko súvisí so životom v nebi 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam nebeského domova pre jeho život - túži bližšie poznávať Božie kráľovstvo - naše správanie voči ľuďom je dôležité pre večnosť.
I. / 1. / 2.	2. Boh a Jeho stvorenie Boží svet		5 hod.
	Boh, Stvoriteľ – Pán, ktorý stvoril všetko	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh stvorenia - vie, kto je Stvoriteľ - pozná 1. Božie prikázanie 	<ul style="list-style-type: none"> - cíti obdiv nad úžasným Stvoriteľským dielom - vie ďakovať za stvorenie - túži spoznávať krásu a dokonalosť Božieho stvorenia

	Pán Boh sa o nás stará	<ul style="list-style-type: none"> - vie, ako sa Pán Boh postaral o človeka v raji a ako sa stará o ľudí dnes - vie sa poďakovať za starostlivosť v modlitbe 	<ul style="list-style-type: none"> - vie pochopiť význam Božej lásky a starostlivosti pre človeka - túži byť vďačný za všetko, čo má; ochrana všetkého stvorenia, starostlivosť o prírodu a okolie
	Človek - Božie dielo Adam a Eva v raji	<ul style="list-style-type: none"> - vie, že človek bol stvorený z Božej lásky - pozná úlohu, ktorú dal Boh človeku 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si, že je Božím stvorením - Chápe význam manželstva a rodiny
	Hriech a Boží trest – neposlušnosť	<ul style="list-style-type: none"> - pozná pôvod hriechu - vie slovne vyjadriť rozdiel medzi dobrom a zlom na konkrétnych príkladoch 	<ul style="list-style-type: none"> - oceňuje dobro - vie konať dobro - odmieta zlo
I. / 1. / 3.	3. Záchranca pre svet		14 hod.
	Pán Ježiš prichádza - Vianoce	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh o narodení Pána Ježiša - vie, že Pán Ježiš je Boží Syn - vie o betlehenských pastieroch ako sa dozvedeli o narodení Pána Ježiša 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe potrebu narodenia Pána Ježiša - uvedomuje si význam Vianoc - uvedomuje si, že Pán Boh sa prihovára všetkým ľuďom bez rozdielu postavenia
	Traja mudrci	<ul style="list-style-type: none"> - spoznáva príbeh navštívenia Pána Ježiša mudrcami z východu - vie, aké dary mu priniesli a ako našli cestu k nemu 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si, že Pán Ježiš je niekto veľmi vzácny - chápe, prečo podnikli mudrci takú dlhú cestu - rozumie, že Pán Ježiš a Jeho ponuka odpustenia a milosti je tu pre všetkých ľudí z ktoréhokoľvek národa

	Dvanásťročný Ježiš v chráme	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa z tohto príbehu naučí, kedy a prečo šiel Pán Ježiš prvý raz do Jeruzalemského chrámu a ako ho rodičia hľadali a našli v chráme 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam chrámu pre Pána Ježiša aj pre svoj vlastný život - uvedomuje si dôležitosť poslušnosti voči rodičom - vie, ako teba prejavíť poslušnosť a lásku k rodičom
	Pán Ježiš a Jeho moc Bohaté lovenie rýb – L 5,1-11	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa spozná príbeh o bohatom love rýb - naučí sa, že Pán Ježiš je mocný Pán – Pán, ktorý vládne i nad prírodou - Ježiš si však pre službu povoláva rybárov, ktorým dáva úlohu – privádzať k Nemu ľudí 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa vie, prečo je Pán Ježiš mocný - chce byť poslušné ako Peter a počúvať na Jeho slovo - vie, prečo sa rybárov zmocnil strach a rešpekt - dieťa chce tiež nasledovať Pána Ježiša
	Ježiš a učeníci	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie základy o Ježišových učeníkoch, o ich vyvolení - povolání; - vie o čom Pán Ježiš učil svojich učeníkov primerane veku dieťaťa 	<ul style="list-style-type: none"> - túži sa stať tiež učeníkom Pána Ježiša a učiť sa od Neho - chápe veľkosť Pána Ježiša ako najlepšieho učiteľa
	Ježišova moc nad chorobou Uzdravenie desiatich malomocných	<ul style="list-style-type: none"> - vie, že Pán Ježiš je Boží Syn - vie, že Pán Ježiš z lásky k človeku a pre vieru vracia ľuďom zdravie - pozná príbeh o 10-tich malomocných 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si moc pána Ježiša - pozná Jeho lásku k človeku - cíti smútok nad nevďačnosťou uzdravených - uvedomuje si aj našu nevďačnosť voči Pánovi Ježišovi

	<p>Najlepší učiteľ</p> <p>Podobenstvá:</p> <p>O staviteľoch – Mt 7, 24-27</p> <p>O stratenej ovečke – L 15,1-7</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná Ježišove podobenstvá - vie vyrozprávať podobenstvo - vie vysvetliť podobenstvo - rozmýšľa nad posolstvom podobenstiev 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam a súvislosti v podobenstvách - uvedomuje si, že Pán Ježiš je najlepší učiteľ o Božom kráľovstve - túži poznať pravidlá Božieho kráľovstva
	Posledná večera	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh o poslednej večeri - vie ako Pán Ježiš ustanovil večeru Pánovu - pozná spôsob, ako prijímame večeru Pánovu 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe význam večere Pánovej - cíti smútok z rozlúčky s Pánom Ježišom - uvedomuje si, že Pán Ježiša čaká niečo zlé
	Pán Ježiš umiera na kríži	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh ukrižovania - vie, prečo musel Pán Ježiš zomrieť na kríži - vie, čo znamená smrť Pána Ježiša na kríži pre kresťanov 	<ul style="list-style-type: none"> - cíti vďačnosť za obeť Pána Ježiša na kríži a túži po odpustení - uvedomuje si význam ukrižovania Pána Ježiša ako veľkého daru Božej milosti pre všetkých ľudí
	Vstal z mŕtvych – Vzkriesenie	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh vzkriesenia - vie, čo znamená vzkriesenie pre veriaceho človeka – nádej a radosť pre veriaceho človeka 	<ul style="list-style-type: none"> - cíti radosť zo vzkriesenia Pána Ježiša - žiak je vďačný za nádej a dar večného života
	Odchádza k Otcovi – Vstúpenie	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh vstúpenia - vie, prečo musel Pán Ježiš odísť k nebeskému Otcovi - pozná slová Pána Ježiša na rozlúčku učeníkom 	<ul style="list-style-type: none"> - cíti smútok z rozlúčky - chápe význam odchodu Pána Ježiša do Božieho kráľovstva
I. / 1. / 4.	4. Som Božie dieťa		6 hod.

	Prichádza Pomocník	<ul style="list-style-type: none"> - vie vyrozprávať príchod Ducha Svätého na Letnice - vie, kto je Pomocník – Duch Boží - dieťa vie vymenovať a pozná podoby Ducha Svätého - pozná význam slova apoštol 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe súvislosti medzi Božou Trojicou - uvedomuje si dôležitosť a dielo Ducha Svätého – Jeho pomoc a silu, ktorou obdarúva veriacich - dieťa vie prosiť o pomoc Ducha Svätého
	Boží dar viery – Saul	<ul style="list-style-type: none"> - vie, že viera je Boží dar - vie rozdiely medzi veriacim a neveriacim človekom - pozná príbeh Saula, prenasledovateľa kresťanov - vie o zmene, ktorú spôsobilo stretnutie s Pánom Ježišom 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si dôležitosť viery v živote človeka - chápe potrebu viery v živote človeka - chápe význam stretnutia Saula s Pánom Ježišom pre jeho život - túži sa stretnúť s Pánom Ježišom
	<p>Cirkev – spoločenstvo veriacich</p> <p>Evanjelický kostol</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie, ako vznikla cirkev a čo znamenajú slová „cirkev“ a „kresťan“ - vie, kto je to kresťan, Božie dieťa - dozvedá sa, že každý pokrstený sa stáva jej členom - rozumie osloveniu – „brat, sestra“ 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa túži byť členom cirkvi - učí sa vnímať cirkev ako spoločenstvo veriacich ľudí, do ktorého patrí - dokáže porozprávať o svojom kostole - uvedomuje si dôležitosť kostola

	Môj krst a krstní rodičia	<ul style="list-style-type: none"> -vie, kedy sa človek stáva Božím dieťaťom - naučí sa kedy, koho a prečo krstíme, - prečo majú deti krstných rodičov 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si uvedomuje dôležitosť svojho pokrstenia a prežíva vďačnosť za svoj krst - túži sa správať ako Božie dieťa - vie vyjadriť úctu a vďačnosť rodičom a krstným rodičom
	<p>Modlitba</p> <p>– rozhovor s Pánom Bohom</p>	<ul style="list-style-type: none"> - vie, čo je modlitba; pozná vhodné oslovenia v modlitbe, význam vďaky a prosby a tiež význam slova amen v modlitbe 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa učí prostredníctvom modlitby komunikovať s Pánom Bohom - cez modlitbu si buduje osobný, blízky vzťah k Pánu Bohu

2. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Stupeň	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
2.ročník			
I. / 2. / 1.	1. Kniha života		2 hod.
	Biblia - Kniha kníh	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť žiakom, čo je to Biblia - Biblia ako kniha, cez ktorú sa k nám prihovára Boh - objasniť, odkiaľ pochádza Biblia a prečo je Knihou kníh 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie, prečo je Biblia pre nás dôležitá - buduje si k nej pozitívny vzťah - vníma ju ako zdroj múdrosti

	Stará a Nová zmluva	<ul style="list-style-type: none"> - základne rozdelenie Biblie /stručne objasniť o čom tieto časti hovoria a ktorá koľko kníh obsahuje/ - žiak sa naučí aj o delení kníh na kapitoly a verše 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak chápe rozdelenie Biblie podľa doby vzniku - rozumie jej rozdeleniu aj prakticky - je vedený k tomu, aby ho Biblia ako výnimočná kniha zaujala
I. / 2. / 2.	2. Vzťah medzi Pánom Bohom a človekom		12 hod.
	Kain a Ábel	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh Kaina a Ábela, vie definovať, čo bolo na správaní Kaina zlé 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu odpustenia, dieťa je vedené k nesebeckým prejavom voči súrodencom (prajnosť, pomoc)
	Noách	<ul style="list-style-type: none"> - na príbehu Noácha vysvetlí žiakom, aké je dôležité poslúchať Boha a dôverovať jeho sľubom - poukázať na súdržnosť rodiny ako dôležitý znak rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak chápe potrebu dôvery Bohu a jeho starostlivosť - poslušnosť vedie k záchrane seba i iných - celá Noachova rodina spolupracovala na záchrane – súdržnosť a pomoc
	Povolanie Abraháma	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh o Abrahámovi, jeho viere a poslušnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - vníma Abraháma ako osobnosť viery, ktorú môže nasledovať a ako vzor poslušnosti a odovzdanosti
	Zachránený Izák	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa učí o tom, že Pán Boh sa o nás stará v každej situácii a nedovolí, aby sa nám stalo niečo zlé, aj keď prežívame ťažké chvíle 	<ul style="list-style-type: none"> - na príbehu Izáka žiak získava istotu Božej ochrany - aj zlé môže Pán Boh obrátiť na dobré

	Ézav a Jákob	<ul style="list-style-type: none"> -opísať súrodenecký vzťah medzi Ézavom a Jákobom - ich rozličné povahy a vzťah rodičov k ich dvom synom - žiak sa dozvie o Jákobovom klamstve a dôsledkoch tohto klamstva 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe potrebu dobrých vzťahov v rodine /súrodenci navzájom a rodičia- deti/; - vie, že každý člen rodiny by sa mal snažiť prispieť k dobrej atmosfére v rodine - je vedený k pravdivosti pred ľuďmi a Pánom Bohom; chápe, že klamstvo a podvod zraňujú
	Jozef a jeho bratia	<ul style="list-style-type: none"> -žiak vie popísať vzťah Jozefa s bratmi, ich žiarlivosť a hnev kvôli Jozefovým snom - žiak spoznáva príbeh o zrade a pomste Jozefových bratov - Predaj Jozefa do otroctva 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu dobrých súrodeneckých vzťahov - možné následky zlých vzťahov medzi súrodencami - chápe potrebu odpustenia v rodine - dieťa odmieta pomstu ako spôsob riešenia konfliktov - učí sa rozoznávať dobro a zlo - vie, že Pán Boh je s ním aj v ťažkej situácii a dáva mu silu prekonať ju

	<p>Jozef v Egypte</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sleduje životný príbeh Jozefa počas jeho pobytu v Egypte, ktorý zostáva verný Bohu aj v postavení otroka a neskôr nespravodlivo odsúdeného väzňa - žiak sa dozvie o cestách bratov do Egypta, o tom, ako Jozef vystavil bratov skúške charakteru - pozná príbeh Jozefovho stretnutia s otcom 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa učí trpezlivosti, znášaniu krivdy a predovšetkým dôvere v Pána Boha - vníma vieru ako spôsob prekonávania prekážok - dieťa sa učí vnímať prekážky ako skúšky odvahy, viery - dieťa oceňuje dôležitosť odpustenia v rodine a snaží sa samo prejavovať odpustenie v škole, v rodine i prosiť o odpustenie iných - učí sa odmietnuť pomstu ako súčasť svojho konania.
	<p>Narodenie Mojžiša</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná okolnosti, prostredie a situáciu, do ktorej sa narodil Mojžiš - vysvetlenie pojmu otrok a jeho postavenie vo vtedajšej dobe; - žiak spoznáva situáciu, v ktorej sa ocitli Izraelci - pozná príčinu Mojžišovho úteku - dozvie sa o jeho stretnutí s Cippórou a jej sestrami pri studni 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si uvedomuje neľahkú situáciu Izraelcov v Egypte a vie ju popísať - učí sa vcítiť do situácie, v ktorej sa nachádzali Izraelci - buduje si dôveru v Pána Boha, ktorý zostáva s tými, ktorí sú pokorovaní a pripravuje záchranu pre nich - uvedomuje si potrebu blízkych ľudí v ťažkých životných situáciách a význam útočiska

	<p>Mojžišovo povolanie 10 trestov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh stretnutia pri horiacom kríku - strach Mojžiša pred novým poslaním - pozná príbeh o desiatich pohromách, ktoré Pán dopustil na Egypt 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak chápe, že Boh sa o nás chce starať a vyzýva nás k zodpovednosti a aktivite - dáva nám silu a pomáha nám - odmieta prejavy pýchy a učí sa byť pokorným - vie popísať situáciu v Egypte a vymenovať 10 pohrôm
	<p>Červené more Cesta po púšti</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie o zázračnom prechode Izraelcov cez Červené more a ako to Pán Boh spôsobil - je oboznámený s putovaním Izraelcov po púšti - dozvie sa ako Boh rieši ich problémy 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si dôležitosť Božej ochrany a jeho vedenia - chápe potrebu rešpektu voči autorite - žiak sa učí dôverovať Pánu Bohu vo svojich každodenných potrebách a starostiach - žiak chápe potrebu Božej ochrany
	<p>Vydanie Desatora</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa stručne v základoch oboznámi s príbehom odovzdania Desatora na Sinaji Mojžišovi 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa chápe potrebu pravidiel pre náš život - vie prerozprávať tento príbeh - vníma, že Pán Boh nás skrze svoje pravidlá chce chrániť pred zlom

	Józua Jericho	<ul style="list-style-type: none"> - žiak začína sledovať príbeh Mojžišovho nástupcu, ktorý preberá plnú zodpovednosť za izraelský ľud - chápe slovká nástupca, zodpovednosť - pozná príbeh o dobytí mesta Jericha a zázračnej Božej pomoci 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa spoznáva dôležitosť autorít/nadriadených vo svojom živote, buduje si rešpekt a úctu najmä voči rodičom, učiteľom, kňazom, starším - chápe odkiaľ autorita musí čerpať silu - na pozadí tohto príbehu sa dieťa učí poslušnosti a dôvere v Božie sľuby
I. / 2. / 3.	3. Doba sudcov		3 hod.
	Samson	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva príbeh silného muža, ktorý ochraňuje svoj ľud - spoznáva, že ľahkovážnosť a neposlušnosť vedie k zlyhaniu a trestu 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje, že sila človeka pramení z Pána Boha - žiak si uvedomuje nutnosť dôvery v Pána Boha a jeho pomoc a milosť
	Samuel	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva príbeh o prosbe a vypočutí modlitby Samuelovej mamy Anny - dieťa sa dozvie o tom, ako Samuel slúžil v chráme Bohu ako malý chlapec - zamýšľa sa nad slovom „služba“ a „sľub“ 	<ul style="list-style-type: none"> - učí sa na príklade Samuelovej mamy modliť sa k Pánu Bohu a vytrvalo prosiť - žiak vie popísať, za akých okolností sa Samuel narodil - na Samuelovom príklade sa učí vnímať potrebu ochotnej služby a pomoci – aj najmenší môžu slúžiť Pánu Bohu - vie, ako vyjadrujeme úctu k starším (kňaz Éli) - vie, čo znamená dodržať sľub

	Rút	- dieťa spoznáva postavu Rút – Noeminej nevesty a všima si jej príkladnú starostlivosť, ochotu pomáhať	- dieťa vie, za akých okolností Rút prejavuje svoju vieru, ochotu a starostlivosť - dieťa si uvedomuje aké je potrebné pomáhať v rodine, byť ochotný a nápomocný
I. / 2. / 4.	4. Doba kráľov		5 hod.
	Saul	- dieťa pozná, kto bol prvý kráľ v Izraeli a prečo Izraelci chceli kráľa; prečo bol vybraný Hospodinom práve Saul a kto ho za kráľa pomazal	- vie zhodnotiť, aké vlastnosti má mať kráľ - vie, prečo boli králi pomazávaní a čo znamená pojem „pomazanie“ - Pán Ježiš ako Kráľ kráľov
	Dávid a Goliáš	- žiak spoznáva obsah príbehu o pomazaní Dávida - nenápadný chlapec prijíma dôležité poverenie - dieťa sa dozvedá ako nenápadný mladík Dávid vychádza proti obrov Goliášovi a s odvahou a vierou v Pána Boha poráža Goliáša	- uvedomuje si, že vonkajší výzor človeka nie je rozhodujúci pre službu Pánu Bohu - Boh sa nepozerala na to, ako vyzeráme, ale akí sme - dieťa sa učí dôverovať Pánu Bohu, prosiť o Jeho pomoc - učí sa tiež odmietat' zlo, neveru a nespravodlivosť a postaviť sa na stranu dobra - nerozhoduje veľkosť postavy, ale viera, odvaha, smelosť

	Dávid sa zamiloval	<ul style="list-style-type: none"> - príbeh stretnutia Dávida s Batšebou /veku primerane/ - zaslepený láskou - pozná príbeh – podobenstvo o ovečke chudobného, ktorý Nátan porozpráva Dávidovi - chápe jeho podstatu a hlavnú myšlienku 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu manželskej vernosti - vie vyjadriť ako nevera môže rozbiť rodinu - učí sa byť vd'ачný za to, čo má a nezávidieť, ak iní majú viac - odmieta lakomstvo, sebecko a krádež
	Šalamún	<ul style="list-style-type: none"> - príbeh Šalamúna, ktorý prosí Hospodina o múdre a chápané srdce - žiak sa dozvie z čoho bol chrám postavený a ako vyzeral - prečo bolo dôležité pre Izraelcov mať chrám 	<ul style="list-style-type: none"> - viesť deti k uvedomovaniu si priorit , čo je pre nás v živote dôležité - dieťa vie prosiť o múdrosť v modlitbách - chápe význam chrámu ako miesta, kde sa stretávame s Bohom a ľuďmi - viesť deti k návšteve chrámu a slušnému správaniu sa v ňom
	Ester – kráľovná	<ul style="list-style-type: none"> - na príbehu kráľovnej Ester dieťa spoznáva, prečo je dôležité byť odvážnym vo viere aj v ťažkých situáciách 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa nehanbí prejaviť svoju vieru - uvedomuje si, že aj jeden človek môže zachrániť veľa – celý národ, keď sa dá do služby Pánu Bohu
I. / 2. / 5.	5. Proroci		4 hod.

	Eliáš	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná príbeh o Eliášovej odvahe a viere v Božie sľuby na vrchu Karmel - pozná obsah príbehu o Božej starostlivosti o Eliáša /krkavce pri potoku Kerít/ 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa učí, že skutočný Boh je živý, mocný a koná v prospech tých, ktorí sa naňho spoliehajú - Boh nás neopúšťa, ale stará sa o nás
	Eliáš a Elizeus Elizeus a Naamán Sýrsky	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa spoznáva vzťah medzi dvoma Božimi prorokmi - dozvedá sa o obdarovaní Elizea dvojnásobkom Ducha Svätého - dieťa sa učí príbeh o malomocnom Naamanovi, ktorého zachráni malé židovské dievča slúžiace uňho a poslušnosť Naamana voči Elizeovi 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe, aká je dôležitá dôvera a poslušnosť Pánu Bohu - učí sa prijímať duchovné dary od Pána Boha, ale aj slúžiť nimi a obdarovávať druhých - dieťa vie, kto je to Eliáš, kto Elizeus - aj malí môžu účinne slúžiť Pánu Bohu; - dieťa sa učí dôverovať Bohu aj v otázke zdravia - citlivo vníma potreby chorých a dokáže prosieť za nich
	Jonáš	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh o úlohe Jonáša, ktorou ho poveril Hospodin - zamýšľa sa nad Jonášovým útekem a návratom až po splnenie jeho poslania 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si, že Boh má pre každého človeka poslanie na tejto zemi, a že je nesprávne utekať pred úlohami, ktoré nás čakajú - význam zodpovednosti

	Daniel v jame s levmi	<ul style="list-style-type: none"> - žiak spoznáva príbeh odvážneho Daniela - dozvedá sa, prečo je Daniel odsúdený na takýto trest i to, čo tomu predchádzalo 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa vie stručne prerozprávať príbeh - vie, že je správne vyznávať vieru v Pána Boha a nehanbiť sa za ňu - dieťa z príbehov získava nádej a istotu, že Boh nad nami stále bdie a ochraňuje nás
I. / 2. / 6.	6. Prorok ohlasuje príchod Mesiáša		2 hod.
	Narodenie Jána Krstiteľa Hlas na púšti	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh narodenia Jána Krstiteľa a súvislosť so zaslúbením a splnenie zaslúbenia - pozná spôsob života a úlohu - poslanie Jana Krstiteľa 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe dôležitosť dôvery k Bohu - uvedomuje si Božiu veľkosť a moc - chápe potrebu pokánia a odpustenia; význam Jánovho krstu
	Krst Ježiša	<ul style="list-style-type: none"> - dozvie sa, čo sa dialo pri Ježišovom krste, ako a kde ho Ján pokrstil 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si že Ježiš nie je obyčajný človek - prítomnosť Boha- Otca a Ducha Svätého pri krste

3. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Stupeň	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
3.ročník			
I. / 3. / 1.	1. V Koho verím		7 hod.
	1.článok VVK (Krédo)	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa zoznami s VVK/celé/ - žiak sa učí hlavne 1. článok. - vysvetliť žiakom pojem viera na základe deťom známeho biblického príbehu /možno zopakovať Abraháma/ - viesť deti k tomu, aby prostredníctvom stvorenstva objavovali Pána Boha a boli vďační za svet a ľudí okolo nás 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vníma Boha ako všemohúceho Otca, Stvoriteľa neba i zeme - žiak ovláda 1.čl. VVK - žiak si uvedomuje potrebu viery pre svoj život - chápe, čo majú spoločné všetci kresťania - dieťa vie chrániť prírodu a prechovávať úctu k Stvoriteľovi.
	2.článok VVK – Pán Ježiš – zaslúbený prorokmi, syn Jozefa a Márie, Syn Boží, Pán	<ul style="list-style-type: none"> - predstaviť žiakom 2.článok, viesť ich k postupnému osvojovaniu - osobu Pána Ježiša predstaviť aj v niektorých prorockých predpovediach; zdôrazniť Ježišov božský pôvod a zároveň vysvetliť žiakom, kto boli Jeho rodičia, zopakovať so žiakmi príbeh narodenia 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak ovláda naspamäť 2.čl.VVK - rozumie jeho obsahu - žiak si uvedomuje, že Ježiš je zároveň Božím synom a zároveň sa narodil ako malé dieťa v Betleheme - pozná mená niektorých prorokov a ich predpovede o Ježišovi Kristovi ako zaslúbenom Mesiášovi
	2.článok VVK – Pán Ježiš – trpiaci, ukrižovaný a vzkriesený	<ul style="list-style-type: none"> - priblížiť žiakom príbeh utrpenia, smrti a vzkriesenia Pána Ježiša - poukázať na Spasiteľa, ktorý za nás trpí, aby nás zbavil hriechu - poslušnosť Pána Ježiša voči nebeskému Otcovi a Jeho obetavá láska k ľuďom - predstaviť žiakom Pána Ježiša ako víťaza nad smrťou a hriechom 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak ovláda učivo o utrpení, obeti a víťazstve Spasiteľa nad smrťou - uvedomuje si nesmiernu milosť, ktorú v kríži môžeme prijať - dieťa túži po odpustení hriechov - učí sa čerpať nádej a povzbudenie z Pánovho vzkriesenia

	2.čl.VVK – Pán Ježiš – ako vyvýšený Pán na Božej pravici, náš Ochranca a zároveň Sudca.	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť žiakom udalosti Ježišovho vstúpenia na nebo aj v súvislosti s misijným príkazom - zdôrazniť žiakom istotu Ježišovej prítomnosti pri nás prostredníctvom prisľúbenia Radcu – Ducha Svätého - na základe Mt 25,31-45 vysvetliť žiakom podľa akých kritérií bude Pán Ježiš súdiť ľudí. 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje, že napriek fyzickej neprítomnosti je Pán Ježiš stále s nami a môžeme s ním komunikovať prostredníctvom našich modlitieb - dieťa chápe, že Pán Ježiš posielal Pomocníka - Ducha Svätého - na základe učiva o poslednom súde žiak vie, aké správanie sa páči Bohu a čo od nás očakáva.
	3.článok VVK - Zoslanie Ducha Svätého – Podoby / Obrazy Ducha Sv. - Pôsobenie Ducha Sv.	<ul style="list-style-type: none"> - predstaviť deťom príbeh zoslania Ducha Svätého (vietor, ohnivé jazyky, holubica pri krste Pánovom) - povedať im prečo Pán Ježiš posielal Ducha Svätého - vysvetliť, ako Duch Boží môže meniť naše životy – ovocie Ducha v nás – láska, pokoj,... (G 5, 22-24) 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa pozná príbeh zoslania Ducha - vie vymenovať prejavy Ducha Svätého - vie, že Duch Sv. je naším Pomocníkom, Radcom, Učiteľom, Tešiteľom - dieťa si vytvára osobný vzťah k Duchu Svätému - učí sa prosiť Ducha Svätého o dar viery a o pomoc v ťažkých situáciách
	3.článok VVK - Verím v cirkev – spoločenstvo veriacich	<ul style="list-style-type: none"> - predstaviť deťom cirkev ako spoločenstvo veriacich ľudí, do ktorej patrí každý pokrstený - vysvetliť, že v cirkvi je každý človek vítaný a môže tam slúžiť svojimi darmi 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa vníma ako súčasť cirkvi – veľkej Božej rodiny - dieťa pozná význam slova kresťan - uvedomuje si, že v cirkvi môže slúžiť Pánu Bohu i svojim bratom a sestram
	3.čl. VVK Verím v : -odpustenie hriechov - v tela zmŕtvych vzkriesenie - život večný /Uzdravenie ochrnutého Mk 2; Ježišovo vzkriesenie/	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa je oboznámené s príbehom uzdravenia ochrnutého človeka - význam nielen telesného ale v prvom rade duchovného zdravia - na príbehu Ježišovho vzkriesenia zdôrazniť myšlienku večného života ako veľkú nádej pre veriaceho človeka 	<ul style="list-style-type: none"> - odpustenie a pokoj v srdci je prvoradá o čo máme vo svojich modlitbách prosiť - dieťa si uvedomuje, že horšie ako choroba je hriech v srdci človeka - dieťa chápe a prijíma, že Pán Ježiš nám dáva nádej - napriek realite smrti každý, kto verí v neho bude večne žiť.
I. / 3. / 2.	2. Boh nám dáva svoje Slovo		2 hod.

	Boh dáva človeku návod na život -Biblia	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si zopakuje učivo predchádzajúceho roč. o Biblii - zdôrazniť že Biblia je Božie slovo, ktoré nás usmerňuje a chce nás viesť tak, aby sme žili šťastný život 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak chápe dôležitosť Biblie pre život človeka a Boží zámer s ňou - je vedený ku dennému čítaniu Biblie
	Práca s Bibliou	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa učí vyhľadávať dané biblické texty- výber podľa uváženia vyučujúceho - praktické používanie Biblie 	<ul style="list-style-type: none"> - získať zručnosť a vedieť sa orientovať v Biblii
I. / 3. / 3.	3. Dekalóg		10 hod.
	Nové dosky zákona / 5Mojžišova 10 / Pravidlá pre život	<ul style="list-style-type: none"> - vysvetliť žiakom, že Mojžiš musel znova ísť pre dosky zákona - dosky boli obsahom rovnaké ako tie prvé - dôležitosť poznania Božej vôle a poslušnosti v živote jednotlivca i celého národa - žiak sa dozvie o zákone ktorý Boh dal Mojžišovi na Sinaji - žiak sa učí porozumieť Božím prikázaniam a naučí sa ich spamäti - dozvie sa o rozdelení prikázaní 	<ul style="list-style-type: none"> - žiaci chápu Boží zámer so zákonom a jeho dôležitosť pre život - chápe význam a potrebu zákona ako návodu na šťastný a kvalitný život - naučiť deti 10 Božích prikázaní a viesť ich k tomu, aby pochopili ich základný význam a dôležitosť pre svoj život
	1.a 2. Božie prikázanie (Zlaté teľa – 2M 32 a Horiaci krík – 2M 3)	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa na základe biblických príbehov o modle, ktorú si Izraelci postavili počas Mojžišovej neprítomnosti a stretnutím Mojžiša s Hospodinom – Jahvem pri horiacom kríku si zopakuje súvis príbehov s 1. a 2. prikázanim. 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe príčinu Božieho hnevu - učí sa rozoznávať kedy človek porušuje prvé a druhé prikázanie a aké to má dôsledky pre jeho život. - je vedené k úctivému používaniu Božieho mena

	<p>3. a 4. Božie prikázanie (12-ročný Ježiš v chráme – L 2,41-52)</p>	<p>- poukázať na nedeľu ako deň sviatočného odpočinku a na potrebu poslušnosti a úcty voči rodičom zopakovaním príbehu o 12-ročnom Ježišovi v chráme.</p>	<p>- viesť deti k návšteve Služieb Božích, kde môžu budovať a rozvíjať spoločenstvo s Hospodinom aj s inými veriacimi ľuďmi. - usmerňovať deti k rešpektu a poslušnosti k rodičom, starým rodičom a učiteľom a viesť ich ku konkrétnym prejavom vďačnosti a modlitbám za rodinu.</p>
	<p>5. a 6. Božie prikázanie (Kain a Ábel) (Dávid a Batšeba)</p>	<p>- zopakovať príbehy Kain a Ábel a Dávid a Batšeba - pri 5. prikázaní – viesť deti k úcte ku každej forme života, vyzdvihnúť ochranu trpiacich a chorých; - vysvetliť deťom, čo všetko ich ohrozuje (šikanovanie, závislosti, nepozornosť, neopatrnosť) - viesť deti k úcte k svojmu telu, povzbudiť ich k odmietnutiu, toho, čo ich ohrozuje.</p>	<p>- dieťa si uvedomuje dôležitosť ochrany zdravia a zachovania života - má pozitívny vzťah k svojmu telu, učí sa odmietnuť to, čo ho ohrozuje, neubližuje ostatným – sú mu cudzie praktiky šikanovania a zastáva sa slabších - chápe význam manželskej vernosti pre šťastný život v rodine</p>
	<p>7.prikázanie – Ězav a Jákob a 8.prikázanie – Použiť niektorý príbeh: *Jákob klame svojho otca Izáka *Bratia klamú otcovi Jákobovi o Jozefovej smrti *falošní svedkovia svedčia proti Pánovi Ježišovi na súde</p>	<p>- na odporúčaných príbehoch deťom vysvetliť tieto prikázania. - zdôrazniť nesebecký prístup k iným, vedieť sa podeliť s tými, ktorí majú nedostatok - vedieť byť skromný a netúžiť po veciach iných - zdôrazniť pravdovravnosť, poukázať na následky klamstva</p>	<p>- dieťa si vie vážiť svoje osobné veci, ale aj majetok iného, nepoškodzuje ho, správa sa s rešpektom k cudzím veciam, požičané vráti, neprivlastňuje si to, čo mu nepatrí. - učí sa hovoriť pravdu, aj keď nie je vždy príjemná; chápe význam pravdovravnosti v každej situácii života, napomáha riešeniu konfliktov v triede prostredníctvom pravdovravnosti</p>

	9. a 10. prikázanie (Použiť tento alebo ďalšie odporúčané príbehy: *Gechází - 2.Král. 5,15-29 *Nábotova vinica 1Kr 21,1-29	- na príbehu Elízeovho sluhu Gecházího vysvetliť deťom, že chamtivosť je zlá a podvodom získané bohatstvo neprináša trvalé šťastie. - viesť žiakov k správne mu postoj u k veciam súkromným a spoločným.	- dieťa chápe, čo je to chamtivosť a závisť - učí sa odolávať pokušeniu mať všetko, na čo si zmyslí - má správny postoj k majetku svojmu aj iných a svedomito s ním nakladá
	Medený had	- pozná príbeh o reptaní Izraelcov proti Mojžišovi, o Božom hneve a treste i o záchrane, ktorú posielal Pán Boh prostredníctvom medeneho hada.	- na základe príbehu je vedené k poslušnosti Bohu - chápe Boží hnev, ale zároveň získava istotu Božej záchrany; - vie, že tak, ako medený had bol záchranou pre Izrael, tak Kristov kríž je záchranou pre celý svet.
I. / 3. / 4.	4. Pane, nauč nás modliť sa !		10 hod.
	Ježišov učeník sa rád modlí Modlitba Pánova	- vysvetliť žiakom Ježišov postoj k modlitbe - kedy a kde sa modlil - zopakovať modlitbu, ktorú nás naučil /Modlitba Pánova/ - žiak si zopakuje Modlitbu Pánovu, ktorú sa naučil v 1. ročníku - chápe ju ako vzor modlitieb ktorá v sebe zahŕňa všetko základné, o čo človek Boha žiada - dozvie sa o rozdelení tejto modlitby podľa prosieb a čo konkrétne, ktorá prosba znamená.	- chápe dôležitosť modlitby ako základného komunikačného prostriedku s Pánom Bohom a Pánom Ježišom - Žiak vie, kedy a akým spôsobom sa môže modliť - vie Modlitbu Pánovu naspamäť, vie vymenovať prosby tejto modlitby podľa poradia - učí sa viesť pravidelný modlitebný život - buduje si vzťah k Pánu Bohu a Pánovi Ježišovi
	1.prosba Posväť sa meno tvoje! (Božie meno je sväté Horiaci krík- 2M 3, 1 – 15)	- žiak sa dozvie, aké Božie mená sa spomínajú v Biblii - je vedené k tomu, aby tieto Božie mená nepoužíval ľahkovážne, ale s úctou a rešpektom.	- pozná Božie mená a ich význam - vie ich vymenovať - vie, v akých situáciách je vhodné použiť Božie meno a kedy nie.

	<p>2.prosba Príď kráľovstvo Tvoje! (Použiť niektoré z týchto podobenstiev: - Mt 13 - *O horčičnom zrne a o kvase *O poklade a perle)</p>	<p>-žiak spoznáva hodnoty Božieho kráľovstva (láska, radosť, pokoj,...) -dieťa sa učí, že kráľovstvo Božie ku nám prichádza prostredníctvom Ducha Svätého, Božieho slova, sviatostí, modlitieb a cirkvi.</p>	<p>- žiak vie vymenovať prostredníctvom koho a čoho prichádza Božie kráľovstvo k nám - uvedomuje si vzácnosť a rast Božieho kráľovstva - dieťa túži po kráľovstve Božom, chce prijímať jeho hodnoty a šíriť ich ďalej.</p>
	<p>3.prosba Bud' vôľa Tvoja ako v nebi, tak i na zemi! (Ježiš v Getsemane)</p>	<p>- pozná príbeh o Ježišom utrpení v Getsemane - čo Pán Ježiš prežíval a o čo prosil svojho nebeského Otca</p>	<p>- viesť žiakov, aby pochopili, že aj Ježiš prežíval strach ako každý bežný človek, ale napriek tomu bol pripravený a ochotný poslúchnuť svojho Otca a splniť svoje poslanie</p>
	<p>4.prosba Chlieb náš každodenný daj nám dnes! (Nasýtenie zástupov – J 6,1-15)</p>	<p>- pozná príbeh o nasýtení mnohopočetného zástupu Pánom Ježišom - zdôrazniť potrebu pokrmu a to, že nie je samozrejmosťou - učí sa ďakovať za jedlo i ostatné potrebné veci nášho života</p>	<p>- vie si vážiť každodenné bežné veci, ktoré potrebuje pre život; - má súcit s tými, ktorí nemajú dostatok, vie sa rozdeliť s inými; - má záujem modliť sa za iných, ktorí trpia hladom, nedostatkom.</p>
	<p>5.prosba Odpusť nám viny naše (Zacheus – L 19,1-10)</p>	<p>- pozná príbeh o Zacheovi a jeho zmene po stretnutí s Ježišom - učí sa, ako sa táto zmena prejavila na správaní a živote Zachea</p>	<p>- viesť žiakov k tomu, aby pochopili, že Ježiš mení životy ľudí k lepšiemu - kto v Ježiša naozaj verí, chce byť lepší a snaží sa o nápravu vo svojom živote</p>
	<p>5. prosba ...ako aj my odpúšťame vinníkom svojim! (Nemilosrdný sluha – Mt 18,21-35)</p>	<p>- na tomto príbehu vysvetliť žiakom, aká dôležitá je schopnosť odpúšťať a túžba, aby nám bolo odpustené</p>	<p>- dieťa si uvedomuje, že nestačí len túžiť po odpustení, ale treba vedieť odpúšťať, aj keď to nie je vždy ľahké. - Pán Ježiš nám dáva silu odpustiť</p>
	<p>6.prosba I neuvod' nás do pokušenia! (Pokúšanie na púšti – Mt 4,1-11)</p>	<p>-pozná príbeh pokúšania a na púšti - učí sa, akým spôsobom diabol pokúšal Pána Ježiša</p>	<p>- uvedomuje si Ježišovu poslušnosť voči Pánu Bohu - chápe zmysel ovládania Božieho slova pre svoj život najmä vo chvíľach pokušenia. - vie poprosiť o silu a pomoc v pokušeniach</p>

	<p>7.prosba Ale zbav nás zlého! (Kúkol' medzi pšenickou – Mt 13,24 - 30)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - na podobenstve z Mt 13 poukázať na prítomnosť zla vo svete, v medziľudských vzťahoch - poukázať na našu povinnosť šíriť dobro, pokoj, lásku a bojovať s Božou pomocou proti zlému - zdôrazniť konečné víťazstvo dobra - Pán Ježiš – víťaz nad zlom, smrťou, nepravosťou 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa chce žiť dobrým a spravodlivým životom, vyvarovať sa zla vo svojom myslení a konaní - chráni dobro a odmieta zlo aj vo svojom okolí a vzťahoch - vie pomenovať negatívne javy vo svojom okolí, premýšľa, akým spôsobom sa postaviť voči zlu
	<p>Záver modlitby Pánovej: Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc i sláva naveky . . .</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pri vysvetľovaní hodnôt Božieho kráľovstva zopakovať podobenstvá o kráľovstve Božom (O horčičnom zrne, O kvase, O poklade a perle) - dieťa si uvedomuje dôležitosť Božieho kráľovstva 	<ul style="list-style-type: none"> - vie vymenovať niektoré hodnoty kráľovstva Božieho – chápe sa ako jeho súčasť - podieľa sa na jeho tvorbe a šírení vo svojom okolí - vie, že skutočná sláva a moc patrí Pánu Bohu - vie, čo znamená slovo „amen“

4. ročník

1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Stupeň	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard
4.ročník			
I. / 4. / 1.	1. Ježišovo verejné pôsobenie		2 hod.
	Pokúšanie na púšti	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si zopakuje učivo predchádzajúcich ročníkov – krst Pána Ježiša - pozná príbeh pokúšania na púšti - vie ako diabol pokúšal Pána Ježiša 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie pomenovať udalosti, ktoré predchádzali začiatku verejného vystúpenia Ježiša; - uvedomuje si Ježišovu poslušnosť voči Pánu Bohu - chápe zmysel ovládania Božieho slova pre svoj život
	Povolanie učeníkov J 1,35-51 Mt 10,1-6 Mk 1,14-19	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa oboznámi s príbehmi povolania učeníkov, kedy, kde a za akých okolností ich Pán Ježiš povolal - žiak si zopakuje príbeh o bohatom love rýb - dozvie sa o rybárstve ako o zdroji obživy v tej dobe a čo znamenala Ježišova výzva: „Učiním vás rybármi ľuďí!“ 	<ul style="list-style-type: none"> - vie vymenovať mená učeníkov, situácie, v ktorých ich Ježiš povoláva a prečo ich povoláva - uvedomuje si potrebu nasledovania Pána Ježiša ako prioritu a túži sa stať Jeho nasledovníkom - každý môže Bohu slúžiť - vníma význam poslušnosti voči Božiemu slovu a výzvu nasledovania Spasiteľa vo svojom živote

I. / 4. / 2.	2. Pán Ježiš mení životy ľudí		4 hod.
	Bohatý mládenec – L 18,18-30	<ul style="list-style-type: none"> - na základe príbehu vysvetliť deťom aké je zlé byť závislý na bohatstve. - bohatstvo nie je zlé, zlé je však to keď sa ho človek nevie vzdať, stáva sa závislým na majetku a všetko ostatné pre neho nie je podstatné 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa je vedené k tomu aby si nevytváralo závislosť na materiálnych hodnotách - dieťa si uvedomuje že bohatstvo nám prináša skutočnú radosť len vtedy keď ním vieme pomáhať iným
	Ježiš a Samaritánka – J 4,1-42	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa pozná príbeh stretnutia Ježiša so Samaritánkou - vysvetliť žiakom prečo sa Hebrejci nepriatelili so Samaritánmi - dôraz na zvestovanie evanjelia, modlitbu a misiu - Pán Ježiš svojím postojom rúca predsudky a bariéry, ktoré si ľudia voči sebe vytvárajú 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa vie stručne prerozprávať tento príbeh. - dieťa túži po spásе a Spasiteľovi, ktorý ponúka večný život - žiak vie o dôležitosti svedectva a sám túži svedčiť o láske, ktorú prináša Pán Ježiš všetkým – aj tým, ktorých iní považujú za nepriateľov či nehodných Jeho lásky
	Zacheus L 19,1-10	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa pozná príbeh o stretnutí colníka Zachea s Pánom Ježišom - dozvie sa prečo ľudia nemali radi colníkov a aké bolo ich postavenie v tom čase - zamýšľa sa nad potrebou pokánia a odpustenia 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si potrebu poznať Ježiša a moc Jeho odpustenia - človek sa môže zmeniť, keď stretne Ježiša - táto vnútorná zmena sa prejavuje v správaní človeka

I. / 4. / 3.	3. Pán Ježiš vyučuje		7 hod.
	<p>Podobenstvá</p> <p>Podobenstvo o štvorakej pôde</p> <p>– Mt 13</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa sa dozvie, že súčasťou Ježišovho verejného pôsobenia bolo aj vyučovanie prostredníctvom kázní a podobenstiev - žiak spoznáva pojem „podobenstvo“ - žiak si zopakuje niektoré predošlé podobenstvá /1.ročník – TC 5./ - žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si uvedomuje, že Pán Ježiš je dobrý učiteľ - vie primerane vysvetliť, čo znamená slovo podobenstvo - vie vymenovať niektoré podobenstvá, o ktorých sa učil v 1. ročníku a ich posolstvo - žiak vie zreprodukovat' samotné podobenstvo i jeho hlavnú myšlienku - uvedomuje si význam Božieho slova, Jeho silu, ale aj to, prečo ľudia rôznym spôsobom reagujú na počuté Božie slovo
	<p>Podobenstvo o talentoch /hrivnách/</p> <p>– L 19; Mt 25</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si uvedomuje, že každý človek má nejaký dar – schopnosť – talent a zodpovednosť za jeho rozvíjanie - svojimi darmi máme pomáhať iným – slúžiť Pánu Bohu - nezanedbávať svoje dary
	<p>Podobenstvo o 10 pannách – Mt 25</p>	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote - zdôrazniť pripravenosť na vstup do kráľovstva Božieho 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si uvedomuje zodpovednosť za to, ako sa správa - učí sa pripravovať na príchod Pánov a múdro sa rozhodovať

	Podobenstvo O milosrdnom Samaritánovi – L 10	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote - dôraz na dobročinnosť, súcit s trpiacimi 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si osvojuje ochotu pomáhať každému človeku bez ohľadu na rasovú, národnostnú a náboženskú príslušnosť - vie aplikovať veku primerane myšlienky tohto podobenstva kolektíve triedy, v okolí, kde sa najčastejšie pohybuje.
	Stratený syn – L 15	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote - dôraz na Božiu ochotu odpustiť hriešnikovi 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak si vie uvedomiť, čo hriechom stráca - učí sa dôverovať Pánu Bohu ako Otcovi nebeskému, ktorý je ochotný odpúšťať na základe úprimného vyznania vín - dieťa vie aplikovať jednotlivé myšlienky z podobenstva vo svojom živote
	O farizejovi a publikánovi – L 18	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa vie, že sa má modliť pravdivo a vie že, pred Pánom Bohom nemá zmysel hrať sa na dôležitého - učí sa pokore a odmieta namyslenosť - vie pomenovať situácie, v ktorých zažilo prejavy pýchy a tiež pozitívne príklady pokorného správania sa

	<p>Podobenstvo o zlých vinohradníkoch</p> <p>– Mk 12</p>	<p>- žiak sa dozvie obsah podobenstva a jeho vysvetlenie i jeho aplikáciu v kresťanskom živote</p> <p>- dôraz na poslanie Pána Ježiša ako Božieho Syna</p>	<p>- žiak si uvedomuje, že žije v prostredí, v ktorom je Božie slovo často odmietané, dokonca mnohí ním pohrdajú</p> <p>- rozumie, príčine Ježišovho príchodu a Jeho obeti na kríži</p>
I. / 4. / 4.	4. Pán Ježiš uzdravuje		6 hod.
	<p>Uzdravenie stotníkovho sluhu</p> <p>– L 7,1-10</p>	<p>- žiak sa dozvie príbeh o uzdravení</p> <p>- vie, kto to bol stotník</p> <p>- dôraz na dôležitosť viery v Pána Ježiša a v jeho moc</p>	<p>- dieťa je inšpirované stotníkovou silou viery a starostlivosťou o svojho sluhu; snaží sa ho v tomto napodobňovať vo svojom živote</p> <p>- ten, kto verí v Ježiša Krista, nebude zahanbený</p>
	<p>Uzdravenie slepého pri Jerichu</p> <p>Mk 10, 46-52</p> <p>Uzdravenie slepca v Betsaide</p> <p>Mk 8,22 - 26</p>	<p>- žiak pozná príbeh uzdravenia</p> <p>- dôraz na vieru, vrúcnosť slepcových prosieb a aj oslavu a vdornosť voči Pánu Bohu za prejavené milosrdenstvo.</p>	<p>- žiak si uvedomuje, že od Pána Ježiša netreba očakávať iba materiálnu pomoc, On najlepšie vie, čo potrebujeme</p>
	<p>Uzdravenie hluchonemého</p> <p>– Mk 7,31-37</p>	<p>-dieťa pozná príbeh uzdravenia hluchonemého človeka</p> <p>- dôraz na slovko Effatha!</p> <p>- len keď človek otvorí svoje srdce pre Ježiša, On ho môže uzdraviť a naplniť svojimi darmi</p>	<p>- dieťa si na základe tohto príbehu uvedomuje zodpovednosť za ľudí, ktorí Ježiša nepoznajú, prosí za nich v modlitbách a túži ich privádzať k Nemu</p> <p>- dieťa vie poďakovať za všetko, čo prijíma od Pána Boha a oslavovať ho</p>

	Uzdravenie porazeného – Mt 9	- pozná príbeh uzdravenia porazeného - vie, ako sa porazený dostal k Pánu Ježišovi a prečo ho uzdravil	- uvedomuje si ťažkú situáciu chorého človeka - chápe priateľov a ich veľkú snahu pomôcť chorému - túži pomáhať druhým
	Uzdravenie malomocného – Mk 1,40-45	- vie, že Pán Ježiš je Boží Syn - vie, že Pán Ježiš z lásky k človeku a pre vieru vracia ľuďom zdravie - pozná príbeh malomocnom človeku	- uvedomuje si moc Pána Ježiša - pozná Jeho lásku k človeku - spolicíti s chorými ľuďmi a učí sa vnímať ich potreby - je ochotné pomáhať
I. / 4. / 5.	5. Pán Ježiš robí divy		2 hod.
	Svadba v Káne Galilejskej – J 2,1-12	- žiak spoznáva prvý z Ježišových divov, ktorý sa odohráva na svadbe, kde premieňa vodu na víno - predstaviť Pána Ježiša, ktorý sa raduje spolu s inými a je pripravený pomôcť aj v nepredvídateľných situáciách.	- dieťa sa učí dôverovať Božej moci a Jeho slovu - vie, aká je dôležitá poslušnosť a konanie podľa Božích predstáv - radosť je súčasťou kresťanského života a nie je v protiklade so zbožnosťou.
	Vzkriesenie Jairovej dcéry – Mk 5,21-43	-dieťa sa dozvie o Jairovi, ktorý bol predstaveným synagógy a vníma jeho bolesť nad stratou dcéry. - modlitba ako súčasť kresťanského života	- príbeh má dieťa inšpirovať k tomu, aby prichádzalo vo svojich problémoch k Bohu vo svojich modlitbách, lebo On dokáže urobiť viac ako prosíme.

I. / 4. / 6.	6. Pán Ježiš hovorí o sebe		2 hod.
	Pán Ježiš je dobrý pastier – J 10	- na základe tohto biblic. odseku vysvetliť deťom úlohu pastiera a v čom je mu Pán Ježiš podobný - Pán Ježiš sa o nás stará a vedie tak, ako pastier vedie svoje ovečky	- žiak si uvedomuje, že Ježiš sa o nás chce láskavo starať a viesť nás životom, chrániť nás od všetkého zlého - žiak je vedený k nasledovaniu a poslušnosti voči Pánovi – nášmu Pastierovi.
	Ježiš – vínný kmeň – J 15	- na základe biblického textu vysvetliť deťom, aké dôležité je byť neustále spojený so Spasiteľom, tak ako ratolesti viniča sú spojené s kmeňom, z ktorého čerpajú silu a živiny	- žiak vie naspamäť biblický citát – pozná jeho význam a vie ho vysvetliť vlastnými slovami - učí sa neustále čerpať silu a vieru z Božieho slova, modlitieb
I. / 4. / 7.	7. Ježišovo dielo vykúpenia		4 hod.
	Posledná večera	- zoznámiť žiaka s príbehom Poslednej Večere - vysvetliť im, prečo Pán Ježiš svätzil paschu a čo pre Židov znamenala - zdôrazniť Ježišove slová o ustanovení Večere Pánovej	- dieťa vie, čo je to pascha, chápe jej význam pre Židov - žiak si uvedomuje význam tejto sviatosti v živote kresťana – najmä odpustenie a zmierenie - dieťa túži po odpustení a vie odpúšťať iným - dieťa sa stáva tvorcom pokoja

	Ježiš v Getsemane	<ul style="list-style-type: none"> - žiak pozná príbeh Ježišovho zápasu v Getsemanskej záhrade, utrpenie a strach, ktorý prežíva, ale zároveň aj odhodlanosť a poslušnosť splniť to, čo od neho Otec očakáva. 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak rozumie prečo Ježiš cíti bolesť a uvedomuje si význam a vážnosť toho, čo Pán Ježiš musel podstúpiť pre záchranu hriešneho človeka - váži si to, čo Pán Ježiš pre nás urobil
	Ukrižovanie Ježiša /Ježišova smrť/	<ul style="list-style-type: none"> - príbeh, ktorý dieťa už čiastočne pozná je potrebné podrobnejšie zopakovať - dôraz na to, čo znamená smrť Pána Ježiša pre nás kresťanov - pozná príbeh pochovania Ježiša - hlavné postavy tohto príbehu - dozvie sa, prečo musel byť jeho pohreb vykonaný v rýchlosti - dozvie sa o sabate ako sviatočnom dni, prečo sa svätil a akým spôsobom bol svätený 	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si význam ukrižovania pre náš súčasný aj večný život - vníma priznanie a oľutovanie svojich hriechov ako dôležité a prijíma Božie odpustenie a lásku do svojho srdca - na postave Jozefa z Arimatie si žiak uvedomuje význam blízkych a verných priateľov, na ktorých sa vždy môžeme spoľahnúť. - dieťa je vedené k spolicítieniu so smútiacimi, vie prejavíť sústrasť, vie sa aj v ťažkých situáciách obracať s dôverou na Pána Boha
	Vzkriesenie	<ul style="list-style-type: none"> - pozná príbeh vzkriesenia - dozvie sa o ženách, ktoré boli prvými svedkyňami vzkriesenia - dôraz na Ježišovu moc nad smrťou a prísľub večného života pre Jeho nasledovníkov 	<ul style="list-style-type: none"> -cíti radosť zo vzkriesenia - uvedomuje si, čo to znamená pre nás /dar nového, večného života/ - vie, že smrť nemá posledné slovo v živote veriaceho človeka - vníma nádej, ktorú prináša Pán Ježiš svojim zmŕtvychvstaním

I. / 4. / 8.	8. Cirkev je miesto, kde patrím aj ja		6 hod.
	Vstúpenie a Misijný príkaz	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa pozná príbeh o vstupeňí a zoslaní Ducha Svätého /iba zopakovať z 3. ročníka/ - dôraz na misijný príkaz, ktorý vyjadruje Ježišovu túžbu, aby sa Jeho evanjelium zvestovalo všetkým a prinášalo zmenu do srdc ľudí 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa naučí misijný príkaz naspamäť - vie ho nielen reprodukovať, ale chápe význam týchto Ježišových slov - dieťa túži po nasledovaní Spasiteľa a je šíriteľom tejto zvesti vo svojom okolí
	Poriadok Služieb Božích	<ul style="list-style-type: none"> - stručne vysvetliť žiakom, ako prebiehajú Služby Božie v našich chrámoch a čo je ich stredobodom 	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa túži zúčastňovať Služieb Božích (detská besiedka, detské Sl. Božie) a aktívne sa zapájať do ich priebehu (pieseň, modlitba, čítanie textu z Biblie)
	Diakon Štefan – Sk 6	<ul style="list-style-type: none"> - žiak vie, čo znamená slovo diakon / diakonia - pozná príbeh o Štefanovi, o jeho smelom vyznávaní viery i dôvody prečo zomiera 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si uvedomuje potrebu služby núdnym a je vedené k добрote a ochotnej pomoci biednym - učí sa odvážne vyznávať svoju vieru a nehanbiť sa za ňu.
	Apoštol Filip pokrstil kráľovského dvorana – Sk 8,26nn	<ul style="list-style-type: none"> - vie, kto to bol Filip a aké bolo jeho poslanstvo pre eunucha - vie, za akým účelom prišiel tento muž do Jeruzalema a z knihy ktorého proroka si čítal - pripomienka na náš krst a zopakovanie čo pre nás znamená 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa chce spoznávať Božie slovo a jeho moc vo svojom živote - rozumie dôležitosti zvestovania evanjelia - uvedomuje si význam krstu pre život kresťana

	Saulovo obrátenie k Bohu	<ul style="list-style-type: none"> - spoznáva biblický príbeh o Saulovi – prenasledovateľovi kresťanov - vie porozprávať o zmene, ktorú spôsobilo stretnutie Saula s Pánom Ježišom 	<ul style="list-style-type: none"> - dieťa si uvedomuje moc i milosť Božiu, ktorá zmenila jedného z najväčších prenasledovateľa cirkvi na Božieho hlásateľa evanjelia o Božej láske
	Peter a Kornelius – Sk 10	<ul style="list-style-type: none"> - žiak sa dozvie, kto to bol Kornelius a vie ho charakterizovať - žiak spoznáva príbeh Petrovho videnia a učí sa porozumieť jeho postate 	<ul style="list-style-type: none"> - chápe, že Pán Boh miluje všetkých ľudí bez rozdielu a bez ohľadu na národnosť, rasu, spoločenské postavenie, či iných „výhod“ - cíti vďačnosť za Kristovu lásku a prijatie.

Hodnotenie: predmet sa hodnotí na vysvedčení absolvoval/neabsolvoval

- na hodinách sa hodnotí ústne: pochvala, povzbudenie, napomenutie

Predmet: Náboženská výchova - rímskokatolícka

Charakteristika predmetu

Náboženstvo ako skutočnosť, ktorá sa nás dotýka, je súčasťou nášho životného procesu, je ústredným stavebným kameňom nášho interpretačného modelu a tiež jeho identity. Náboženská výchova je utváraná ako predchádzajúce rozhodnutie pre dobro dieťaťa, pre rozvoj najhlbších dimenzií jeho osobnosti. Cieľom náboženskej výchovy v škole, na báze hodnôt, je základná sloboda, dospelosť a samostatné rozhodovanie mladého človeka.

Predmet „náboženská výchova“ je výchovno-vzdelávacím predmetom, na ktorom je nevyhnutné osvojiť si vedomosti a skúsenosti, ktoré majú neodmysliteľný vplyv na vytváranie základného náboženského postoja a uvádzanie do praxe v podobe kresťanského životného štýlu.

Nakoľko dejiny a kultúra nášho národa, ako aj celej Európy, stoja na kresťanskom základe, položenom svätým Cyrilom a Metodom, je samozrejme toto duchovné bohatstvo poznávať a rozvíjať súčasne so zdokonaľovaním sa v ďalších oblastiach spoločenského i osobného života.

Výchovné a vzdelávacie ciele

Pre dosiahnutie cieľa výučby treba mať na zreteli vzdelávacie a výchovné ciele. Vzdelávacím cieľom náboženskej výchovy na I. stupni ZŠ je podanie základných pravd viery, kresťanská orientácia, pochopenie významu sviatostí a liturgie. Vedomostná stránka má spontánne prejsť do výchovného procesu dieťaťa, kde sa postupne buduje a rozvíja jeho kresťanský životný postoj.

Charakteristika 1. ročníka

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Vyučovanie náboženstva v 1. ročníku oboznamuje žiakov so základnými pravdami viery, ako je stvorenie sveta, stvorenie človeka, učí o príchode Božieho Syna na tento svet, o jeho živote, smrti, zmŕtvychvstaní.

V tomto ročníku sa budujú základy vzťahu lásky k Bohu a k blížnemu.

Prehľad učiva	Orientačný plán hodín.
Boh Stvoriteľ	4
Vo svete nie som sám	3
Hrdinovia dobra	4
Ježišov príchod	5
Ježiš, Boží syn	7
Ježiš ma miluje	10
Spolu	33

Charakteristika 2. ročníka

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Druhý ročník náboženskej výchovy upevňuje a rozvíja poznatky žiakov nadobudnuté v 1. ročníku. Rozširuje ich viac o poznatky z Ježišovho verejného účinkovania. Aplikuje ich na život žiakov a prostredie, v ktorom sa nachádzajú. Privádza žiakov k vytváraniu osobného vzťahu s Ježišom Kristom a osvojovaniu si jeho postojov v ich každodennom živote. Žiaci si tiež uvedomujú význam Cirkvi a svoje miesto v nej.

Prehľad učiva	Orientačný plán
Boh, Stvoriteľ vecí viditeľných a neviditeľných.	5
Ježiš Kristus, pravý Boh a pravý človek	7
Ježiš, môj Priateľ a Učiteľ	7
Ježiš, náš Záchranca	7
Ježiš zostáva s nami	7
Spolu:	33

Charakteristika 3. ročníka

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Vyučovanie náboženstva v 3. ročníku má priebežne pripraviť žiakov na prijatie sviatosti zmierenia a sviatosti Eucharistie. Tomu sú podriadené ciele v náučnej a výchovnej oblasti. Pripomienka krstu má pomôcť žiakom uvedomiť si dôstojnosť Božích detí a pochopiť dôležitosť krstu. Ten je základom na prijatie už spomínaných sviatostí.

Najväčšie prikázanie lásky, Desatoro sa žiakom neponúkajú len ako vedomosti, ale predovšetkým na to, aby sa stotožnili s ich podstatou.

Témy týkajúce sa svedomia majú naučiť deti základnej zručnosti hodnotiť svoje myšlienky, slová a skutky v spytovaní svedomia. V oblasti výchovných cieľov ich vedieme k tomu, aby dobro prijímali, konali a ďakovali zaň a zlo odmietali a dokázali ho ľutovať.

Prehľad učiva	Orientačný plán hodín
Som Božie dieťa	4
Božie dieťa nadovšetko miluje Boha	4
Božie dieťa žije životom lásky k blížnemu	5
Boh je milosrdný Otec	8
Ježiš je chlieb pre naše duše	8
Môj život s	4
Ježišom Spolu:	33

Charakteristika 4. ročníka

1 hodina týždenne/33 hodín ročne

Štvrtý ročník náboženskej výchovy nadväzuje na poznatky žiakov nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch a tieto ďalej prehľbuje a rozvíja. V tomto ročníku sa pozornosť venuje životu Cirkvi ako Božieho ľudu, sviatostiam a liturgii. Cieľom tohto ročníka bude prehľbovanie náboženských vedomostí a zároveň pozývanie žiakov k stále aktívnejšiemu prežívaniu viery prostredníctvom sviatostného a liturgického života v Cirkvi.

Prehľad učiva	Orientačný plán hodín
Cirkev - Boží ľud. Štruktúra Cirkvi	6
Svätá omša. Liturgické predmety, rúcha, úkony. Spev pri bohoslužbách	10
Sviatosť a sväteniny	8
Liturgický rok	6
Úcta k svätým a život modlitby	3
Spolu:	33

Hodnotenie: predmet sa hodnotí na vysvedčení absolvoval/neabsolvoval

- na hodinách sa hodnotí ústne: pochvala, povzbudenie, napomenutie

Príloha: Prierezové témy

Prierezová téma: Osobnostný a sociálny rozvoj

Charakteristika

Psychosociálny výcvik pomáha rozvíjať všeobecný ľudský potenciál a základné životné zručnosti študentov na poli emočnej inteligencie. Ťažisko predmetu je vo formovaní a rozvíjaní sociálno-emočných, kognitívnych a behaviorálnych zručností s eminentným dôrazom na formovanie sebaidentity, sebauvedomenia, zdravého sebahodnotenia a sebadôvery a rozvoj komunikačných a kooperatívnych zručností nevyhnutných pre dobré medzilidské vzťahy v škole, v rodine, vo vrstovníckej skupine, v partnerstve aj na pracovisku využívaním efektívnych riešení konfliktov, asertívneho presadzovania svojich názorov, eliminovania predsudkov a stereotypov v smere väčšieho rešpektovania a multikultúrnej tolerance odlišných svetonázorov, postojov, hodnôt a kultúry iných ľudí.

Okruh:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 1. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 2. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 3. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 4.ročníku:
--------	--	--	--	---

1. Spoznaj sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky.	Etická výchova postoje a zručnosti medziľudských vzťahov Slovenský jazyk a literatúra Prípravné obdobie.	Etická výchova – postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch	Etická výchova riešenie konfliktov, výchova k zmierlivosti	Etická výchova Tolerancia vo vzťahoch rešpekt a úcta voči všetkým ľuďom, empatické správanie.
2. Rozvoj sebaúcty a sebadôvery.	Etická výchova Ľudská dôstojnosť a sebaúcta	Etická výchova Ľudská dôstojnosť a sebaúcta.	Etická výchova prehlbovanie sebaúcty a sebadôvery pri aktivitách na rôznych predmetoch	Etická výchova Rozvoj tvorivosti a iniciatívy
3. Rozvoj zodpovednosti za svoje konanie.			Informatická výchova bezpečnosť na internete Telesná výchova - disciplína pri športovaní	Etická výchova Sloboda a zodpovednosť za svoje rozhodnutie Pracovné vyučovanie Učiť sa zodpovednosti za svoju prácu
4. Osobný život a sebazvedľávanie.	Slovenský jazyk a literatúra	Prírodoveda starostlivosť	Prírodoveda dodržiavanie	Etická výchova

	Prípravné obdobie.	o chrup, správne čistenie, hygiena.	správnej životosprávy Vlastiveda spoznáваме dejiny Slovenska	Rozvoj tvorivosti a iniciatívy
5. Prevencia sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, návykové látky)		Prírodoveda starostlivosť o svoje zdravie, môj voľný čas.	Prírodoveda človek – starostlivosť o svoje telo	Etická výchova Pozitívne a negatívne vplyvy počítačových hier
6. Pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov.	Etická výchova Prvky prosociálneho správania v detskom kolektíve. Pozitívne hodnotenie iných. Prvouka Škola a život v škole Anglický jazyk vzájomná spolupráca pri projektoch	Etická výchova postoje a zručnosti v medziľudských vzťahoch Prírodoveda význam spolupráce pri náročnej a dlhodobej práci (stavba domu) pomoc, vytrvalosť, rozvíjanie záujmu o manuálnu prácu. Výtvarná výchova, Anglický jazyk vzájomná spolupráca pri projektoch	Etická výchova pomoc, darovanie a delenie sa	Slovenský jazyk Dialóg, rozhovor dvoch alebo viacerých osôb
7. Rozvoj sociálnej spôsobilosti potrebnej pre osobný a sociálny život a spoluprácu.		Slovenský jazyk Poznanie adresy	Etická výchova vcítenie sa do prežívania iných - empatia	

8. Vzdelávanie k ľudským právam ale aj rodinnej výchove.	Etická výchova Naša rodina. Prvouka Rodina	Prírodoveda u lekára – právo na zdravie	Prírodoveda vývin človeka Anglický jazyk – moja rodina, koho mám rád, piesne pre rodinu Prírodoveda Ako sa rodí nový človek Slovenský jazyk – ukážky s rodinnou tematikou	

Prierezová téma: Dopravná výchova

Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov, cyklistov, korčuliarov a kolobežkárov. Realizácia sa bude uskutočňovať v objekte i v okolí školy.

Okruh:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 1. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 2. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 3. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 4. ročníku:
1. Pochopenie funkcie dopravy, záväzných dopravných predpisov	beseda s príslušníkom dopravnej polície	beseda s príslušníkom dopravnej polície	Prírodoveda význam techniky v našom živote	Vlastiveda cestujeme z Bratislavy do Košíc
2. Rozvoj zodpovednosti	Slovenský jazyk a literatúra	Vlastiveda		Slovenský jazyk a

a správania sa pri chôdzi a jazde v cestnej premávke.	cesta do školy, dopravné značky, dopravné prostriedky. Prvouka Škola a život v škole	poznať dopravné značky, dopravné predpisy pre chodcov.		literatúra televízia
3. Uplatňovanie zásad bezpečného správania sa v cestnej premávke.	Praktická časť - kurz v objekte i v okolí školy.	Vlastiveda poznať dopravné prostriedky a bezpečne sa pohybovať na ceste a v uliciach. Telesná výchova - bezpečné správanie sa počas prechádzania cez cestu.	Telesná výchova - bezpečné správanie sa počas sezónnych činností. Vlastiveda – ako sa vyznať vo svojom okolí	Vlastiveda krajina v ktorej žijeme mestá a dediny
4. Zvládnutie techniky chôdze a jazdy na bicykli v cestnej premávke.	Prvouka zvládnutie techniky chôdze v cestnej premávke počas vychádzky	Prírodoveda – zvládnutie techniky chôdze v cestnej premávke počas vychádzky	Prírodoveda – zvládnutie techniky chôdze v cestnej premávke počas vychádzky	
5. Oboznámenie a praktické zvládnutie údržby bicykla.				Pracovné vyučovanie Technika v doprave

Prierezová téma: Environmentálna výchova

Žiaci získavajú vedomosti, zručnosti a schopnosti vnímať vzťahy medzi človekom a jeho životných prostredím vo svojom okolí, ale aj uvedomovať si dôležitosť vnímania životného prostredia a jeho ohrozenia na celom svete. Jednoduchými činnosťami primeranými pre žiakov chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode. Zapájať žiakov od 1. ročníka do separácie komunálneho odpadu. Prierezová téma sa bude realizovať integráciou do učebného obsahu predmetov ale aj týždňovou kurzovou formou.

Obsah:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 1. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 2. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 3. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 4. ročníku:
1. Ochrana a tvorba životného prostredia.	Deň Zeme. Výtvarná výchova práce ku Dňu Zeme.	Deň Zeme. Výtvarná výchova práce ku Dňu Zeme.	Prírodoveda vzduch, čistota vzduchu Vlastiveda objavujeme Slovensko – chránené územia Výtvarná výchova Deň Zeme	Prírodoveda Pôda, pole, ovzdušie, Vlastiveda Krajina v ktorej žijeme, mestá a dediny, v súlade s prírodou Výtvarná výchova Práce ku Dňu Zeme AJ poznávanie prírody a jej ochrana
2. Ochrana a čistota vodných tokov.	Prvouka voda a človek, voda a rastliny	Prírodoveda voda znečisťovanie vody a vodných zdrojov, šetrenie pitnou vodou	Prírodoveda voda Vlastiveda objavujeme Slovensko – rieky dar života	Prírodoveda voda Vlastiveda v súlade s prírodou
3. Starostlivosť o zvieratá.	Prvouka voľne žijúce zvieratá, domáce zvieratá	Prírodoveda - závislosť živých organizmov od vody. Hudobná výchova Piesne o zvieratách.	Slovenský jazyk a literatúra - autorská a ľudová rozprávka Prírodoveda živé organizmy,	Prírodoveda živočíchy

			živočíchy	
4. Ochrana rastlín.	Prvouka Zmeny v prírode, Rastliny a semená.	Prírodoveda - neživá príroda a živá príroda, voda ako podmienka pre rast rastlín.	Vlastiveda objavujeme Slovensko – lesy naše pľúca	Pracovné vyučovanie Črepníkové, užitkové a ochranné rastliny Prírodoveda rastliny

Prierezová téma: Mediálna výchova

Úlohou mediálnej výchovy je formovať schopnosť detí primerane veku posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesijný rast, ale tiež ich schopnosť uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať.

Obsah:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 1. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 2. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 3. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 4. ročníku:
1. Vplyv médií tlačených.	Slovenský jazyk a literatúra časopisy Vrabček	Slovenský jazyk a literatúra - časopisy Vrabček Vlastiveda, Prírodoveda – encyklopédie, atlasy rastlín, živočíchov, mapa obce a okolia.	Vlastiveda Slovensko v súčasnosti Slovenský jazyk a literatúra - časopisy Slniečko	Vlastiveda Zaujímavosti zo Slovenska Slovenský jazyk a literatúra - časopisy Slniečko
2. Vplyv médií elektronických.		Prírodoveda vyhľadávanie informácií ku projektom.	Informatická výchova Komunikácia prostredníctvom IKT Informácie okolo nás	Informatická výchova Komunikácia prostredníctvom IKT Informácie okolo nás Slovenský jazyk a literatúra, Rozhlas, televízia

				AJ – nové technické objavy
3. Tvorba školského časopisu		Slovenský jazyk a literatúra príspevky do školského časopisu.	Slovenský jazyk a literatúra príspevky do školského časopisu.	Slovenský jazyk a literatúra príspevky do školského časopisu.

Prierezová téma: Multikultúrna výchova

Poskytuje žiakom základné znalosti o rôznych etnických a kultúrnych skupinách žijúcich v slovenskej i európskej spoločnosti. Učí žiakov komunikovať a žiť v skupine s príslušníkmi odlišných sociokultúrnych skupín, uplatňovať svoje práva a rešpektovať práva druhých. Rozvíja schopnosť poznávať a tolerovať odlišnosti iných národnostných, etnických, náboženských, sociálnych skupín.

Obsah:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 1. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 2. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 3. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 4. ročníku:
1. Medziľudské vzťahy v škole	Etická výchova Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov	Etická výchova Postoje a zručnosti medziľudských vzťahov, iniciatíva (žalovanie, kamarátstvo)	Etická výchova riešenie konfliktov, výchova k zmierlivosti	Etická výchova Sociálne postoje a zručnosti medziľudských vzťahoch
2. Vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi v škole	Etická výchova Prvky prosociálneho správania v kolektíve			
3. Vzťahy medzi školou a rodinou	Sviatok Šlabikára	Vlastiveda Ľudia v mojom okolí	Triednická hodina -vystúpenia k sviatkom Vianoce Deň matiek	Triednická hodina -vystúpenia k sviatkom Vianoce Deň matiek

Prierezová téma: Ochrana života a zdravia

1. Charakteristika učiva

Ochrana človeka a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a zručnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách, tiež pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

2. Ciele učiva

Povinné učivo poskytuje žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formuje ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí.

Formatívna a informatívna zložka učiva sa prezentuje činnosťou žiakov:

- a) morálnou, ktorá tvorí základ ich vlasteneckého a národného cítenia;
- b) odbornou, ktorá im umožňuje osvojenie vedomostí a zručností v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- c) psychologickou, ktorá pôsobí na proces adaptácie v požiadavkách záťažových situácií;
- d) fyzickou, pre ktorú je charakteristická tvorba predpokladov na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž náročných životných situácií;

Kompetencie preberaného učiva zahŕňajú individuálne, medziľudské aspekty a pokrývajú formy správania, ktoré jednotlivec využíva na efektívnu a konštruktívnu účasť na spoločenskom živote v prípadoch riešenia konfliktov. Základné zručnosti v rámci tejto kompetencie zahŕňajú schopnosť účelne komunikovať v rozličných prostrediach a situáciách ohrozujúcich život a zdravie človeka. Tieto spoločenské a občianske kompetencie by mali ovplyvniť schopnosť žiakov zvládať stres a frustráciu, komunikáciu s inými ľuďmi a solidaritu pri riešení problémov širšej komunity ľudí. Možno predpokladať, že rozvíjaním týchto vlastností sa utvárajú požadované schopnosti potrebné pre občana v oblasti ochrany života a zdravia (OŽZ), a to nielen v aktuálnom čase počas vzdelávania v škole, ale aj v úlohe perspektívnej v dospelosti v rôznych zamestnaniach.

Absolvovaním učiva získavajú žiaci nevyhnutné vedomosti, zručnosti a návyky potrebné na prežitie pri vzniku mimoriadnej udalosti a v čase vyhlásenia mimoriadnej situácie. Učivo obsahuje opatrenia a popis činností pri záchrane života, zdravia a majetku obyvateľov pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí. Svojou humánnou podstatou má pre žiakov mimoriadny význam. Sebaochrana a vzájomná pomoc vychádza z práva každého občana byť včas varovaný pred hroziacim nebezpečenstvom varovnými signálmi, zabezpečený individuálnymi ochrannými prostriedkami, evakuáciou a ukrytím. Mimoriadna udalosť môže vzniknúť v rôznych častiach štátu kedykoľvek. Občania nemôžu očakávať okamžité poskytnutie pomoci. Z toho dôvodu musia byť schopní v rámci svojich možností chrániť svoje zdravie a poskytnúť pomoc iným osobám. Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jedinca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k

tomu je aj poznávanie prírodného prostredia. Prioritne je učivo obsahom orientované na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmu voči občanom nášho štátu.

3. Obsah a realizácia učiva:

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana
- zdravotná príprava
- pohyb a pobyt v prírode

Didaktické hry (DH) v 1.-4. ročníku sa konajú v prírode **1 krát v roku v trvaní 4 hodín**. Pred DH realizujeme deň prípravy najmä na teoretickú časť v rozsahu 2-4 hodín podľa náročnosti plánovaných činností. Didaktické hry nezamieňame s cvičeniami v prírode v rámci telesnej výchovy - učivo z turistiky.

1. ročník

Tematický celok: Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

Obsahový štandard:

Naša obec – všeobecná charakteristika. Varovný signál. Povinnosti a činnosti žiakov pri vyhlásení signálov pri vzniku mimoriadnych udalostí. Spôsob evakuácie školy v prípade ohrozenia požiarom. Základné druhy horľavín a ich následky.

Výkonový štandard:

Varovné signály a činnosť žiakov po varovaní

Poznať signál „Všeobecné ohrozenie“ a činnosť po jeho vyhlásení.

Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve.

Uved', aký tón vydáva siréna pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.

Povedz, čím sa líši signál „Všeobecné ohrozenie“ od signálu „Ohrozenie vodou“.

Evakuácia školy v prípade ohrozenia

Poznať činnosti pri opustení školy v prípade ohrozenia.

Vymenuj, ktoré materiály v škole, triede sú horľavé.

Ukáž, kde stojíš v skupine pred odchodom z triedy.

Povedz, ktorou cestou pôjdeš z triedy po vyhlásení signálu v prípade ohrozenia.

Uved' príklad, kedy sa evakuuje škola.

Urči miesto, kde sa v škole nachádza sklad civilnej ochrany.

Tematický celok: Pohyb a pobyt v prírode

Obsahový štandard:

Orientácia v mieste školy a jej okolí. Osvojiť si vedomosti, zručnosti a pohyb v teréne podľa prírodných úkazov. Základné informácie o významných budovách a ich účele. Historické objekty v obci a jej okolí.

Výkonový štandard:

Orientácia v mieste školy a jej okolí

Poznať svoju školu.

Uved' názov ulice, na ktorej sídli škola.

Urči miesto tvojej triedy v budove školy.

Ukáž na pláne školy jedáleň, telocvičňu, východ z budovy.

Poznať okolie školy.

Vymenuj najmenej dve ulice, ktorými prechádzaš cestou z domu do školy.

Uved' presnú adresu svojho bydliska.

Určovanie svetových strán

Poznať svetové strany

Ukáž, kde na obzore vychádza a kde zapadá slnko.

Vysvetli určovanie svetových strán podľa slnka.

Významné budovy a ich účel

Poznať významné budovy v mieste bydliska a školy.

Popíš presné miesto, kde sa nachádza zdravotné stredisko v obci.

Uved' približné miesto pošty.

Vymenuj dopravné prostriedky, pomocou ktorých sa dostaneš do školy.

Zhotov jednoduchý náčrt dôležitých budov v okolí školy a mieste bydliska

Te m a t i c k ý c e l o k : Zdravotná príprava

Obsahový štandard:

Význam poskytnutia prvej pomoci. Vybavenie domácej lekárničky a jej využitie. Nebezpečenstvo svojvoľného použitia liekov. Význam symbolu „Červený kríž“. Spôsob privolania pomoci k zranenému. Ošetrovanie jednoduchých poranení rúk, nôh a hlavy.

Výkonový štandard:

Prvá pomoc s použitím domácej lekárničky

Poznať a charakterizovať prvú pomoc.

Povedz, komu je potrebné nahlásiť úraz.

Nakresli znak (symbol) Červeného kríža, ktorý vidíš na lekárničke, ...

Poznať funkciu domácej lekárničky.

Povedz, prečo deti nesmú svojvoľne užívať lieky.

Vymenuj tri lieky alebo zdravotné pomôcky, ktoré by nemali chýbať v domácej lekárničke.

Uved' tri najdôležitejšie obväzové pomôcky.

Povedz, kde všade by nemala chýbať lekárnička.

Jednoduché rany

Poznať postup ošetrovania jednoduchých poranení.

Urči, akým prostriedkom vyčistíš ranu.

Vysvetli, na čo slúžia rýchloobväzy (náplasti).

Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny chrčtu ruky.

2.ročník

Tematický celok : Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

Obsahový štandard:

Možnosti vzniku mimoriadnych udalostí. Druhy varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Spôsob evakuácie. Detská ochranná maska a jej použitie. Pravidlá správania sa v prípade ohrozenia požiarom. Protipožiarna stanovište. Nebezpečenstvo hroziace pri manipulácii so zápalkami, zapalovačmi a horľavinami, s elektrickým a plynovým zariadením.

Výkonový štandard:

Mimoriadne udalosti – možnosti vzniku

Poznať riziká, ktoré ohrozujú život, zdravie, majetok.

Charakterizuj svojimi slovami pojem mimoriadna situácia, udalosť.

Povedz aspoň dve možnosti vzniku mimoriadnej udalosti v prírode a na objektoch.

Povedz, kde v blízkosti školy a tvojho bydliska môže dôjsť k vzniku mimoriadnej udalosti.

Urči, ako znie tón pri vyhlásení varovného signálu „Všeobecné ohrozenie“.

Požiarna ochrana

Osvojiť si pravidlá evakuácie pri ohrození požiarom.

Popíš únikovú cestu v prípade vyhlásenia evakuácie pri vzniku požiaru.

Uved', kto a ako vyhlási signál „Horí“ na škole.

Povedz, komu a ako je potrebné ohlásiť požiar.

Poznať nebezpečenstvo pri manipulácii s materiálom umožňujúcim vznik požiaru.

Vysvetli nebezpečenstvo použitia otvoreného ohňa v blízkosti horľavých a výbušných látok.

Urči, kde v škole sú umiestnené hasiace prístroje.

Povedz, čo všetko je potrebné skontrolovať pred odchodom z domu do školy, aby nedošlo k požiaru.

Prostriedky individuálnej ochrany

Poznať základné prostriedky ochrany jednotlivca.

Vymenuj bežné dosiahnuteľné prostriedky ochrany jednotlivca.

Povedz, pomocou čoho a ako sa zisťuje veľkosť ochrannej masky.

Tematický celok : Pohyb a pobyt v prírode

Obsahový štandard:

Význam vody v prírode a jej konzumácia. Zásady správneho a bezpečného správania sa v prírode. Jedovaté huby. Značenie turistických chodníkov.

Výkonový štandard:

Príroda – charakteristika a význam

Charakterizovať význam vody v prírode.

Povedz, ktorá rieka preteká v mieste tvojho bydliska, alebo okolí.

Povedz, čím sa znečisťuje voda v prírode.

Poznať jedovaté huby.

Rozlíš jedovaté huby na obrázku.

Správanie sa a pohyb v prírode

Poznať zásady pohybu a pobytu v prírode.

Povedz, prečo nemáme poškodzovať prírodu.

Opíš, možné následky nesprávneho ukrytia pred bleskom.

Poznať turistické chodníky

Urči miesto, kde sa nachádza najbližší turistický chodník v okolí školy, obce.

Popíš, ako sa označujú turistické chodníky.

T e m a t i c k ý c e l o k : Zdravotná príprava

Obsahový štandard:

Návšteva lekára v zdravotnom stredisku. Správanie sa v zdravotníckych zariadeniach. Úloha lekára pri pomoci chorým a zraneným. Prevencia pred chorobami a preventívne opatrenia proti uštipnutiu hmyzom.

Výkonový štandard:

Významné strediská z hľadiska zdravotnej prevencie a liečenia

Poznať významné zdravotnícke zariadenia.

Uved', kde sa nachádza zdravotné stredisko v mieste tvojho bydliska.

Opíš, na aký účel slúži ľuďom nemocnica.

Vysvetli, ako sa správať v čakárni u lekára.

Starostlivosť o zdravie

Poznať zásady starostlivosti o zdravie.

Vysvetli význam povolania lekár.

Uved', akých lekárov si navštívil a ako pomáhajú chorým a raneným.

Povedz, ktorým športom si upevňuješ zdravie.

Uved', aká strava je pre človeka najzdravšia.

Neprijemné poranenia

Poznať zásady ošetrovania neprijemných poranení.

Uved', na aké poranenie použiješ studený obklad.

Povedz, pomocou čoho vyťahneš žihadlo zapichnuté v koži.

Povedz názov jediného jedovatého hada u nás.

Charakterizuj, ako vyzerá miesto so zahryznutým kliešťom.

3.ročník

T e m a t i c k ý c e l o k : Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

Obsahový štandard:

Charakteristika jednotlivých druhov mimoriadnych udalostí. Druhy a spôsob vyhlásenia varovných signálov. Opatrenia na ochranu životov, zdravia a majetku pri vzniku mimoriadnej udalosti. Možné zdroje ohrozenia vzhľadom na polohu školy. Spôsob evakuácie v prípade ohrozenia školy a jej okolia – havária, živelná pohroma, katastrofa.. Povinnosti žiakov pri organizácii evakuácie.

Výkonový štandard:

Mimoriadne udalosti

Poznať druhy mimoriadnych udalostí a spôsob ich vyhlásenia.
Charakterizujú živelnú pohromu, haváriu, katastrofu.
Povedz, čo urobíš, keď zaznie siréna a nenachádzaš sa v škole ani doma, ale vonku.
Povedz, ako sa dozvieš o hroziacom nebezpečenstve a vzniku mimoriadnej udalosti.
Uved', ako dlho počuť sirénu pri signáli „Všeobecné ohrozenie“.
Uved' miesta možností vzniku mimoriadnych udalostí v okolí školy, bydliska.
Vymenuj najčastejšie požiarne nedostatky (závady) v škole, v domácnosti.

Evakuácia

Osvojiť si základné zákony pri evakuácii školy.
Povedz, ako sa môžeme evakuovať z ohrozeného priestoru.
Vymenuj, ktoré veci sa odporúčajú vziať si zo sebou pri evakuácii – evakuačná batožina.
Uved' hmotnosť evakuačnej batožiny pre deti.

Te m a t i c k ý c e l o k : Pohyb a pobyt v prírode

Obsahový štandard:

Okolie obce, chránené územia, objekty a prírodné útvary. Orientácia podľa poludňajšieho tieňa. Hlavné a vedľajšie svetové strany. Významné budovy a dominanty v okolí. Tvary zemského povrchu.

Výkonový štandard:

Orientácia v teréne

Poznať stanovište a okolie školy.
Urči najvýhodnejšie miesto v okolí školy na pozorovanie.
Povedz, ako určujeme svetové strany podľa tieňa.
Urči hlavné svetové strany podľa poludňajšieho tieňa.
Vymenuj hlavné a vedľajšie svetové strany.
Určiť významné budovy podľa svetových strán.
Ukáž hlavné svetové strany pred vchodom do školy.
Nakresli, čo dôležité sa nachádza severne, východne, západne a južne od vchodu do školy.
Povedz, ktoré sú hlavné časti kompasu, alebo buzoly.
Urči, na ktorú svetovú stranu ukazuje tmavý koniec strelky.
Urči pomocou kompasu alebo buzoly, čo sa nachádza od vášho stanovišťa na vedľajších svetových stranách.

Tvárnosť krajiny

Charakterizovať tvárnosť okolia obce, mesta.
Uved' rozdiel medzi rovinou a pahorkatinou.
Povedz, ktorý je najvyšší vrch v okolí obce.
Opíš Vysoké Tatry z hľadiska tvárnosti.

Te m a t i c k ý c e l o k : Zdravotná príprava

Obsahový štandard:

Zásady ochrany zdravia. Hygiena tela a starostlivosť o chrup. Správna životospráva. Ošetrovanie a obväzovanie rán na prstoch ruky, lakťa, oka a hlavy.

Výkonový štandard:

Ochrana zdravia

Poznať časti ľudského tela a zásady správnej životosprávy.
Vymenuj hlavné časti ľudského tela.
Povedz, ako sa máš správne starať o svoje zuby.
Povedz, prečo človek potrebuje pravidelný a dostatočný spánok.
Vymenuj základné zásady správnej životosprávy.
Prvá pomoc pri poranení hornej končatiny a hlavy
Poznať zásady ošetrovania a obväzovania.
Vysvetli, prečo je potrebné každé poranenie okamžite ošetriť.
Popíš, ako by si ošetril povrchové poranenie hlavy.
Ukáž na spolužiakovi ošetrovanie odreniny lakt'a.
Na poranené prsty ruky použi správny obväz.

4.ročník

Te m a t i c k ý c e l o k : Riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana

Obsahový štandard:

Nebezpečné (zdraviu škodlivé) látky. Možnosti výskytu nebezpečných látok v okolí školy. Predlekárska pomoc v prípade zasiahnutia organizmu zdraviu škodlivými látkami. Opatrenia na ochranu životov, zdravia v prípade vzniku mimoriadnej udalosti. Čiastočná hygienická očista a jej význam pre ochranu zdravia. Detské ochranné prostriedky (ochranná maska, kazajka, vak), ich význam a použitie.

Výkonový štandard:

Nebezpečné látky – druhy, zásady ochrany

Získať prehľad o nebezpečných látkach vyskytujúcich sa v okolí školy a bydliska.
Vymenuj aspoň tri priemyselné podniky (závody), ktoré v okolí školy a bydliska pracujú s nebezpečnými látkami
Povedz, ktoré zdraviu škodlivé látky poznáš.
Urči, v ktorom smere sa šíri nebezpečná látka pri poveternostných podmienkach a ktorým smerom opustíš ohrozený priestor.
Povedz načo môžu byť použité nebezpečné látky v prípade teroristického útoku.

Detské prostriedky individuálnej ochrany

Poznať základné prostriedky ochrany detí.
Vymenuj najzákladnejšie prostriedky detskej ochrany dýchacích ciest a očí.
Uveď vek detí pre použitie ochrannej masky DM 1.
Vymenuj najznámejšie prostriedky na improvizovanú ochranu celého tela.
Urči, v akej polohe je maska v prípade jej nasadenia.
Uveď základné činnosti pri čiastočnej hygienickej očiste tela a vysvetli jej význam.

Te m a t i c k ý c e l o k : Pohyb a pobyt v prírode

Obsahový štandard:

Hranice Slovenskej republiky a ich poloha k susedným štátom na mape. Význam čistého ovzdušia pre človeka a prírodu. Základné zásady pri táborení v prírode. Základné úkony práce s mapou – určovanie svetových strán podľa mapy, čítanie z mapy podľa farieb a základných topografických značiek, určovanie nadmorských výšok a jednoduchý odhad krátkych vzdialeností. Jednoduchý náčrt pochodu, panoramatický náčrt.

Výkonový štandard:

Mapy, základné činnosti pri práci s mapou

Vedieť základné úkony pri práci s mapou.

Určiť na mape sever a ostatné svetové strany.

Uvedť štáty, s ktorými máme spoločné hranice.

Ukáť na mape miesto kde žiješ.

Poznať základné topografické značky a čítanie z mapy.

Určiť na mape Slovenska najznámejšiu nížinu a vysočinu.

Uvedť farbu, ktorá sa používa pre označenie riek a jazier na mape.

Nájsť na mape dve jaskyne.

Poznať obsah mapy.

Povedz, podľa čoho určíš, kde je na mape sever.

Povedz, akou topografickou značkou sa značí obec, cesty a železnice.

Ukáť na mape vrstevnicu a charakterizuj ju.

Určiť výškový rozdiel dvoch ľubovoľných bodov na mape.

Typy náčrtov a zhotovenie jednoduchého náčrtu

Zhotovenie jednoduchých náčrtov pochodu.

Nakresli jednoduchý plán (situačný náčrt) ulice, na ktorej sa nachádza škola..

Popíš rozdiel medzi situačným a panoramatickým náčrtom.

Vedieť vysvetliť odhad vzdialeností.

Určiť dĺžku svojho kroku a dvojkroku.

Opíš spôsob jednoduchého odhadu vzdialenosti krokováním.

Tematický celok : Zdravotná príprava

Obsahový štandard:

Základné životné funkcie ľudského organizmu a ich význam. Hodnota zdravia, nákazlivé choroby a ochrana pred nimi. Pojmy prvej pomoci. Obväzová technika kolena a lýtka. Použitie trojrohej šatky pri znehybnení hornej končatiny. Zásady poskytovania prvej pomoci pri jednoduchých poraneniach.

Výkonový štandard:

Základné životné funkcie

Poznať, kedy človek potrebuje prvú pomoc.

Povedz, čo patrí k základným životným funkciám ľudského tela.

Uvedť, ako realizujeme kontrolu vedomia.

Ukáť na spolužiakovi, kde položíme ruky pri kontrole dýchania.

Ukáť miesta, kde nahmatáme pulz.

Praktické precvičenie obväzovej techniky pri jednoduchých poraneniach horných a dolných končatín

Poznať zásady obväzovej techniky.

Uved', kedy používame obvinadlo a kedy šatkový obvaz.
 Vysvetli, na čo musíme dávať pozor pri prikladaní obvinadla.
 Demonštruj, ako sa prikladá obvinadlo.
 Ukáž dva spôsoby ako upevníme koniec obvinadla.
 Demonštruj na spolužiakovi špirálový obvaz lýtka a znehybnenie hornej končatiny trojrohou šatkou.

Základným znakom učiva OŽZ je, že hoci nemá vyučovací predmet, je učivo pre žiakov povinné a výsledky sa neklasifikujú.

Prierezová téma: Tvorba projektov a prezentácia zručností

Rozvíja u žiakov komunikáciu, schopnosť argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

Projekty sa budú tvoriť počas celého školského roku v jednotlivých predmetoch (slovenský jazyk a literatúra, anglický jazyk, prírodoveda, vlastiveda výtvarná výchova, infromatická výchova). Počas školského roku žiak zbiera informácie z rôznych zdrojov a predmetov, vytvára si z nich portfólio.

Ročník	Výstupy	
	1. polrok	2. polrok
1. ročník	<p>Písmenkové pexeso</p> <p>Žiaci vyhotovia pexeso, kde využijú naučené písmená a nápovedné obrázky k nim. (kresba)</p>	<p>Život mojej rodiny</p> <p>Žiak dokáže: Prezentovať povinnosti členov domácnosti, vedieť prezentovať svoj podiel pri prácach v domácnosti.</p>
2. ročník	<p>Moje životné potreby a financie ako prostriedok ich zabezpečenia. (napr: čo potrebujem do školy, moja výbava na zimu – školy v prírode)</p> <p>Žiak dokáže: Urobiť a odprezentovať projekt, v ktorom opíše svoje životné potreby (porovnať ceny rovnakých výrobkov v rôznych obchodoch).</p>	<p>Moja cesta do školy</p> <p>Žiak dokáže: Pripraviť a odprezentovať projekt jeho cesty do školy, kde vyznačí cestu, dopravné značenie, nebezpečenstvá cesty). Téma nadväzuje na vlastivedné učivo a je spojená s besedou s príslušníkom dopravnej polície.</p>

3. ročník	Chcem žiť hospodárne. Žiak dokáže: Uvest' príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, pomôckami, predmetmi v škole aj mimo nej i hospodárneho správania sa v domácnosti (napr: hospodárenie s vodou, nákupy, jedlo, koľko mi vydrží školská taška).	Výdavky našej domácnosti. Žiak dokáže: Finančne vyčísliť náklady na školský výlet.
4. ročník	Cestovanie po Slovensku Žiak dokáže: Napláňovať cestu ľubovoľným dopravným prostriedkom z jedného mesta do druhého podľa výberu, vie sa orientovať v cestovnom poriadku – vyhľadá vzdialenosť, cenu, stanice,....	Zariadenie Detskej izby Žiak dokáže: Finančne vyčísliť zariadenie detskej izby (písací stôl, posteľ, hračky,.....) a vedieť sa orientovať v cenách.

Prierezová téma: Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra sa zaoberá kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Cieľom je **vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.**

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce, mesta – na funkčné využívanie **historických regionálnych ukážok: môj rodný kraj** – kraj, kde žijem; **škola a jej okolie**; moja trieda; **obec**, v ktorej žijem; čo sa mi v našom kraji najviac páči; čím sa pýši naša obec (**príbehy o rodákoch, pamätané miesta, sochy** a i.), **história**, (osídlenie), **povesti, piesne, šport a kultúra, osobnosti**, ale aj súčasnosť vo všetkých smeroch napr. ekonomika); jej **flóru a faunu** – význam ochrany prírody, lesa, vody, živočíchov – **objavujeme Slovensko** – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska; **povestami opradené pohoria** – **cestujeme po Slovensku** – oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu; povesti z veľkých a starých miest Slovenska; **zvyky a tradície**; ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom); **pripomíname si našich predkov** – vychádzať z rodinného prostredia t.j. téma – RODINA –

rodostrom rodiny, tradičné jedlá; stretnutia s pamätníkmi (starými rodičmi, známymi) na besedy; rozhovory so žiakmi o minulosti ich regiónu a pod. Vedieť sa **orientovať v turisticky a historicky atraktívnych miestach Slovenska.**

Základom našej **kultúrnej identity**, ako aj **zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti**, je **tradičná ľudová kultúra** – kultúra, ktorú vytvorili, ktorou žili a dodnes žijú najširšie vrstvy obyvateľstva – **využitie danosti regiónu**, návšteva ľudového majstra, dielne, výstavy – **spoznávanie tradičných ľudových remesiel, ľudovomeleckých výrobkov regiónu, tradičné jedlá, vlastná tvorba (remeslá), spoznávanie staviteľských pamiatok v regióne, obci**, poznatky využiť vo výtvarnom zobrazovaní; **tvorba zbierky ľudovej hudobnej kultúry**, jej prezentácia (piesne, zvyky regiónu, vlastná tvorba – spevník regiónu); poznávanie vyčítaniek, hádaniek, básní, ľudovej piesne, tanec, ľudové kroje (hudobný, pohybový, výtvarný prejav), príslovie, porekadiel, pranostík, bájok, rozprávok: ľudových, autorských, povestí a pod. – **skúmanie vlastnej kultúry**, skúmať a objavovať vlastnú kultúru a **spoznávať iné kultúry** v oblasti ľudových tradícií.

Regionálna kultúra zahŕňa v sebe lokálne a regionálne kultúrne dedičstvo, ako aj živé kultúrne prejavy fungujúce v každodennom živote, pri sviatkoch a slávnostiach.

REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

zahŕňa 3 tematické celky

1. Môj rodný kraj

2. Objavujeme Slovensko

3. Tradičná ľudová kultúra.

1. tematický celok: Môj rodný kraj

Témy:

- moja rodina,
- škola, okolie školy,
- obec, mesto, v ktorom žijem (poloha, história a súčasnosť),
- rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta,
- tradičné regionálne zvyky, obyčaje,
- kultúrne pamätihodnosti, monumenty obce, mesta,

- regionálne múzea, prírodovedné múzeá, galérie, skanzeny,
- významné osobnosti regiónu,
- prírodné krásy regiónu,
- náučné chodníky v regióne,
- chránené rastliny a živočíchy na území regiónu,
- minerály, skameneliny, jaskyne na území regiónu,
- tradičné produkty a zamestnania v regióne,
- umelecké produkty, tradičné ľudovoumelecké remeslá regiónu,
- miestne a regionálne jazyky.

2. tematický celok: Objavujeme Slovensko

Témy:

- spoznávanie regionálnej kultúry a najtypickejších prejavov kultúr iných regiónov Slovenska v oblasti ľudových tradícií,
- spoznávanie základných znakov ľudovej kultúry národností žijúcich na Slovensku,
- výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra,
- flóra a fauna na Slovensku,
- chránené územia na Slovensku,
- ľudové piesne a tance, dramatické a výtvarné umenie, tradičné ľudovumelecké remeslá z regiónov Slovenska,
- geografické zvláštnosti Slovenska, geografické a prírodné monumenty, jaskyne a i.,
- významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska.

3. tematický celok: Tradičná ľudová kultúra

Tradičnú ľudovú kultúru vnímame ako formy kultúrneho prejavu podporujúcu zachovanie kultúrnej identity. **Kultúrnu identitu** chápeme ako **súhrn postojov, návykov, tradícií, hodnôt, interpretácií a sebainterpretácií, spôsobov myslenia, cítenia a konania** (vzorcov správania), ktoré charakterizujú organizovanú skupinu ľudí, jej kolektívnym, spoločným výtvorom.

Tradičná ľudová kultúra je súhrn hmotných a nehmotných produktov ľudskej činnosti, vytvorených v tradičných spoločnostiach. Prenášala sa z generácie na generáciu ústnym podaním, napodobňovaním a v podstatne menšej miere písomnou formou.

Tradičná ľudová kultúra ako ucelený a živý systém zanikala postupne s modernizáciou spoločnosti, jej javy sa stali **zdrojom kultúrnej a spoločenskej identity**, zdrojom historického vedomia, patriotizmu a vzdelanosti, poznávania kultúrnej rozmanitosti, nástrojom tolerancie, občianskej súdržnosti a porozumenia medzi národmi. Je súčasťou materiálneho a duchovného bohatstva Slovenskej republiky. Uchováva sa ako prejav lokálneho, regionálneho alebo kultúrneho dedičstva Slovenska.

Témy:

a) Tradičná hmotná kultúra:

- ľudové stavitelstvo,

- domáce a tradičné remeselné výrobky,
- tradičné remeslá (ich história),
- produkcia potravín a strava,
- odev (kroje na dedine),
- výtvarné umenie a i.,

b) Tradičná nehmotná kultúra:

- ústne tradície a prejavy vrátane jazyka (ľudová slovesnosť, nárečia),
- interpretačné umenie (ľudové hudba, piesne, tance, hry),
- spoločenské praktiky, zvyky,
- rituály a slávnostné udalosti,
- tradície spojené s náboženskými sviatkami (napr. vianočné, veľkonočné a i.),
- zvyky a obyčaje súvisiace s prírodou a vesmírom,
- folklórne tradície (prejavy tradičnej ľudovej kultúry: ústne, herné, dramatické, spevné, tanečné a hudobné).

Okruh:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 1. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 2. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 3. ročníku:	Zaradenie prierezových tém do obsahu vzdelávania v 4. ročníku:
Môj rodný kraj	Anglický jazyk Moja rodina Opis členov rodiny	Anglický jazyk Moja rodina Opis členov rodiny	Slovenský jazyk Vybrané slová Podstatné mená Anglický jazyk Členovia rodiny	Slovenský jazyk Podstatné mená

	<p>Prvouka</p> <p>Moja rodina</p>	<p>Vlastiveda-</p> <p>Domov</p> <p>Škola a jeho okolie</p> <p>Obec, v ktorej žijem</p> <p>Jarné premeny</p>	<p>Prírodoveda</p> <p>Veci okolo nás</p> <p>Živé organizmy, živočíchy, človek, rastliny</p> <p>Podmienky života</p>	<p>Prírodoveda</p> <p>fauna a flóra nášho regiónu</p>
	<p>Etická výchova</p> <p>Naša rodina rodičovská láska</p> <p>Exkurzia</p> <p>Poznávanie regiónu Liptova - Lipt. Hrádok – múzeum, hrad</p>	<p>Etická výchova</p> <p>Naša trieda a kamaráti</p> <p>Exkurzia</p> <p>Poznávanie regiónu Liptova - Lipt. Hrádok – múzeum, hrad</p>	<p>Vlastiveda</p> <p>Objavujeme Slovensko</p> <p>Slovensko v súčasnosti</p> <p>Anglický jazyk</p> <p>Moje mesto – múzeá, významné budovy</p> <p>Exkurzia</p> <p>Poznávanie regiónu Liptova - Lipt. Mikuláš – Rázusovie dom, Galéria P.M. Bohúňa</p>	<p>Vlastiveda</p> <p>Dejiny Slovenska</p> <p>Slovensko v súčasnosti</p> <p>Exkurzia</p> <p>Poznávanie regiónu Liptova - Lipt. Mikuláš – Rázusovie dom, Galéria P.M. Bohúňa</p>

Objavujeme Slovensko	Anglický jazyk Piknik	Anglický jazyk Jedlá a nápoj	Vlastiveda Významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska Anglický jazyk V kuchyni	Vlastiveda Zaujímavosti zo Slovenska Baníctvo na Slovensku
	Škola v prírode	Škola v prírode	Škola v prírode	Škola v prírode
Tradičná ľudová kultúra	Výtvarná výchova Karneval	Slovenský jazyk - Slovenčina okolo nás	Slovenský jazyk Mimočítankové čítanie	
	Triednická hodina Vianočné zvyky a tradície – program pre obec Výtvarná výchova- Veľká noc – zdobenie veľkonočných kraslíc Pečenie a zdobenie medovníkov	Triednická hodina Vianočné zvyky a tradície – program pre obec Výtvarná výchova- Veľká noc – zdobenie veľkonočných kraslíc Pečenie a zdobenie medovníkov	Triednická hodina -Vianočné zvyky a tradície – program pre obec Výtvarná výchova Veľká noc – zdobenie veľkonočných kraslíc Pečenie a zdobenie medovníkov	Triednická hodina Vianočné zvyky a tradície – program pre obec Vlastiveda Tradície, zvyky: Skanzeny Výtvarná výchova Veľká noc – zdobenie veľkonočných kraslíc Pečenie a

				zdobenie medovníkov
			Anglický jazyk Veľká Noc - zvyky	Anglický jazyk Veľká Noc - zvyky
	Hudobná výchova – Vianočné koledy Ľudové piesne, tance a kroje	Hudobná výchova – Vianočné koledy Ľudové piesne, tance a kroje	Hudobná výchova – Vianočné koledy Ľudové piesne, tance a kroje	Hudobná výchova - Vianočné koledy Ľudové piesne
	Anglický jazyk Vianoce	Anglický jazyk Zimný čas - Vianoce	Anglický jazyk Vianoce	Anglický jazyk Vianoce

V rámci mimoškolskej činnosti sa žiaci zapájajú so činnosti záujmového krúžku Pacholíček, ktorého cieľom je zoznamovanie so slovenskou ľudovou tvorbou.